

Jaarstukken 2024

2024

gemeente
Hoeksche Waard

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1 Inleiding	5
1.1 Algemeen	6
1.2 Jaarstukken 2024	7
1.3 Samenvattend beeld	8
1.4 Bestemming resultaat	13
2 Jaarverslag: Programma's	14
2.1 Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	16
2.2 Programma 1 Veiligheid	19
2.3 Programma 2 Verkeer, Vervoer en Openbare Ruimte	22
2.4 Programma 3 Economie	25
2.5 Programma 4 Onderwijs	28
2.6 Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	31
2.7 Programma 6 Sociaal Domein	34
2.8 Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	41
2.9 Programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	43
2.10 Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien	46
3 Jaarverslag: Paragrafen	49
3.1 Inleiding	50
3.2 Lokale heffingen	51
3.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	58
3.4 Onderhoud Kapitaalgoederen	64
3.5 Financiering	74
3.6 Bedrijfsvoering	80
3.7 Verbonden Partijen	91
3.8 Grondbeleid	108
3.9 Regio Deal	115
3.10 Wet open overheid (Woo)	117
4 Jaarrekening	118
4.1 Rechtmatigheidsverantwoording	119
4.2 Overzicht van baten en lasten	121
4.3 Toelichting op de staat van baten en lasten	124
4.4 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	125
4.5 Incidentele baten en lasten	127
4.6 Overzicht van structurele reservemutaties	130
4.7 Balans	131
4.8 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	132
4.9 Toelichting op de balans	137
4.10 Investeringskredieten	151
4.11 Reserves en voorzieningen	154
4.12 Overzicht Sisa	158
4.13 Overzicht taakvelden	180
5 Bijlagen	184

Voorwoord

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u de Jaarstukken van 2024. Met genoegen presenteren wij deze jaarstukken van gemeente Hoeksche Waard waarin het college verantwoording aflegt over de behaalde resultaten in 2024 en bijbehorende besteding van de financiële middelen. De Jaarstukken 2024 betreffen de laatste jaarstukken vóór de gemeenteraadsverkiezingen 2026.

Rol

Met deze jaarstukken legt het college verantwoording aan de gemeenteraad af over het in 2024 gerealiseerde beleid en over het financieel beheer. Met de Programmabegroting 2024 heeft u vanuit uw kaderstellende rol richting gegeven voor het te voeren beleid in 2024 en de financiële kaders die hierop van toepassing zijn.

Bereikte resultaten

Wij kijken terug op een aantal mooie resultaten in 2024. Met als rode draad dat we een gemeente zijn die voortdurend in beweging is. We zoeken niet alleen naar verbeteringen, oplossingen en kansen voor onze inwoners. We koppelen daar acties aan zodat we de positieve resultaten – vroeger of later – met elkaar gaan zien. Daarin staan we niet alleen, maar werken we nauw samen met degenen waarvoor we resultaten willen boeken: onze inwoners.

Dat we onze inwoners centraal stellen zien wij bijvoorbeeld in de ontwikkelingen rondom onze dienstverlening. Zo is hard gewerkt aan een gemeente die ook digitaal dichterbij haar inwoners staat. Een langer lopend project is MijnHW, waar inwoners makkelijker inzicht en overzicht krijgen van voor hen belangrijke informatie. In het voorjaar hebben wij het prototype met de raad gedeeld voor een platform waar inwoners bijvoorbeeld meer informatie krijgen over waar zij recht op hebben, en wat de status is van eventuele aanvragen bij ons. Gedurende het jaar zijn hier grote stappen in gezet, en officiële lancering van het platform is inmiddels aanstaande.

In de openbare ruimte kijken wij terug op een heuglijk moment bij de zwembad bij de Oude Tol. Na jaren van overleggen tussen de provincie, Rijkswaterstaat en de Omgevingsdienst Midden-Holland is de plek eindelijk aangewezen als officiële zwemlocatie. De gemeente heeft samen met Bres Accommodaties hard gewerkt om te komen tot een veilige zwemplek met bijbehorende faciliteiten. Zodat jong en oud kan genieten van de nieuwe recreatieplek.

Op het gebied van zorg en welzijn heeft de raad in het najaar vastgesteld door te willen gaan met de succesvolle interventie Jeugdhulp naar Voren. Daarmee kunnen jongeren snel en effectief worden bijgestaan door een stevig, lokaal team. Zo laten we zien dat hulp niet op zich hoeft laten wachten, en doorlooptijden niet eindeloos door hoeven gaan. Door de inzet van de gemeente en betrokken partijen werken we zo samen aan een Hoeksche Waard waarin we nog meer omkijken naar elkaar.

Wat betreft mobiliteit zagen we eind 2024 de afronding van de werkzaamheden van de Heinenoordtunnel. Met de heropening eindigt een periode van overlast en omrijden door de afsluiting. Als gemeente blikken we terug op een tijd van intensieve communicatie richting inwoners om de leefbaarheid en verkeersveiligheid te waarborgen gedurende de afsluiting.

Het sluitstuk van 2024 was Oud en Nieuw. Met de wanordelijkheden in Nieuw-Beijerland in 2023 nog vers in het geheugen was duidelijk dat het voor 2024 veiliger en rustiger moest. Het college en de organisatie heeft met een nieuwe aanpak ingezet op nauwere samenwerking met de lokale gemeenschappen in het dorp.

Samen met onder andere kerken, de dorpsraad en scholen is ervoor gezorgd dat de jaarwisseling rustig en feestelijk kon verlopen. Vanwege het succes wordt de aanpak breder uitgerold in de Hoeksche Waard.

Financieel resultaat 2024

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening voor 2024 sluit af met een positief resultaat van € 11,5 miljoen (2023: € 9,4 miljoen). Bij de Slotrapportage 2024 hebben wij een verwacht resultaat over 2024 berekend van € 6,9 miljoen (positief). Ten opzichte van de actuele begroting bij de slotrapportage is sprake van een verschil van € 4,6 miljoen (positief). Een overzicht van de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van het begrote resultaat bij de Slotrapportage 2024, vindt u terug in hoofdstuk 1.3 Samenvattend beeld van deze jaarstukken.

Accountantscontrole

In opdracht van de raad heeft de accountant de Jaarstukken 2024 gecontroleerd. Conform de wijzigingen in de Gemeentewet dient het college vanaf verslagjaar 2023 de rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarstukken. Hiermee legt het college verantwoording af over de naleving van de regels, die relevant zijn voor de financiële beheersing van de gemeente. In 2024 is sprake van een nadere duiding van de rechtmatigheidsverantwoording. De accountant heeft de door het college afgegeven rechtmatigheidsverantwoording getoetst bij de controle op deze jaarstukken. De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in hoofdstuk 4 van deze jaarstukken.

Voorstel tot resultaatbestemming

In deze jaarstukken leggen wij de raad een voorstel voor om het gerealiseerde resultaat over 2024 te bestemmen. We stellen de raad voor om van het gerealiseerde resultaat een bedrag van € 0,6 miljoen te bestemmen voor een aantal uit te voeren activiteiten in 2025. Daarnaast stellen wij voor om € 14 mln te storten in de algemene reserve, conform de door de raad vastgestelde uitgangspunten uit de Notitie Reserves en Voorzieningen. Voor de resultaatbestemming verwijzen wij u naar hoofdstuk 1.4 van deze jaarstukken.

Aangeboden door,

burgemeester en wethouders van gemeente Hoeksche Waard

R. Heintjes
secretaris

E. van Heijningen
burgemeester

1 Inleiding

gemeente
Hoeksche Waard

1.1 Algemeen

De Programmabegroting 2024, die in november 2023 door de gemeenteraad is vastgesteld, vormt de basis voor de planning & control-cyclus 2024 en daarmee de basis voor de verantwoording van het college aan de gemeenteraad door middel van deze jaarstukken.

Tussentijdse bijstellingen van beleid én bijbehorende financiën hebben in 2024 plaatsgevonden via de Zomerrapportage en Slotrapportage. Daarnaast is de begroting 2024 bijgesteld naar aanleiding van (tussentijdse) raadsbesluiten.

De voorliggende Jaarstukken 2024 vormen het sluitstuk van de planning & control-cyclus 2024. Hierin legt het college verantwoording af over de realisatie van het uitgevoerde beleid en de bijbehorende financiële middelen in het jaar 2024. De jaarstukken zijn gebaseerd op de Programmabegroting 2024 en opgesteld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (hierna BBV) evenals de door de gemeenteraad vastgestelde Verordeningen en (beleids)Notities.

Bij de samenstelling van deze jaarstukken is het uitgangspunt van 'sturen op hoofdlijnen' toegepast, zodat de gemeenteraad uitvoering kan geven aan haar kaderstellende rol. De beleidsverantwoording op programmaniveau geeft een indruk van de activiteiten die in 2024 zijn uitgevoerd ten behoeve van de doelstellingen uit de programmabegroting 2024. De financiële toelichtingen op programmaniveau en de verschillenanalyses zijn op hoofdlijnen opgesteld (conform financiële verordening).

1.2 Jaarstukken 2024

Programma-indeling

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag, de jaarrekening en de bijlagen.

Jaarverslag

De (programma-)indeling is als volgt:

0. Bestuur en ondersteuning
1. Veiligheid
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal Domein
7. Volksgezondheid en milieu
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Tot slot is in het jaarverslag het onderdeel "Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien" uitgewerkt. Per programma leggen we verantwoording af aan de hand van de volgende vragen:

- Wat gebeurde er om ons heen?
- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we gedaan?
- Wat heeft het gekost?

De verantwoording over het al dan niet bereiken van de maatschappelijk effecten, doelen en/of speerpunten uit de Begroting 2024 geven we weer met een indicator per programma. Als dat nodig is, geven wij een toelichting.

✓	Gereed
■	Uitvoering loopt volgens planning en gestelde kaders
■	Uitvoering staat onder druk, kans op afwijkingen. Extra bewaking van de kaders en planning
■	Uitvoering wijkt in negatieve zin af van de planning en gestelde kaders. Maatregelen zijn vereist

In het jaarverslag staan daarbij de volgende paragrafen:

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering (inclusief rechtmatigheidsverklaring)
- Verbonden partijen
- Grondbeleid
- Regio Deal
- Wet Open Overheid (WOO)

Jaarrekening

De verantwoording over programma-afwijkingen, hoger dan de rapportagegrenzen, wordt per programma aan de hand van de volgende vraag afgelegd: "Wat heeft het gekost?". Afwijkingen tussen actuele begroting en realisatie die groter zijn dan € 250.000,- lichten wij toe conform de vastgestelde financiële verordening.

1.3 Samenvattend beeld

Beleidsrapportage

Wij leggen per programma verantwoording af over het al dan niet bereiken van de maatschappelijke effecten, doelen en/of speerpunten uit de actuele programmabegroting. We rapporteren hierover door middel van een indicator en indien nodig geven wij een toelichting.

✓	Gereed
■	Uitvoering loopt volgens planning en gestelde kaders
■	Uitvoering staat onder druk, kans op afwijkingen. Extra bewaking van de kaders en planning
■	Uitvoering wijkt in negatieve zin af van de planning en gestelde kaders. Maatregelen zijn vereist

We rapporteren in totaal over 69 doelen/speerpunten. Daarvan is 4% afgerond (grijs), loopt 89% volgens planning (groen) en staat 7% van de uitvoering onder druk of wijkt in negatieve zin af (oranje).

Het beeld in deze jaarstukken laat ten opzichte van de Slotrapportage 2024 een verbetering zien. In de Slotrapportage 2024 was 75% van de doelen en/of speerpunten op schema (groen), 3% gereed (grijs) en stond 22% onder druk (oranje).

Totaal aantal doelen/speerpunten en verantwoording per programma:

Programma	Groen	Oranje	Rood	Gereed	Totaal
0 Bestuur en Ondersteuning	8	0	0	0 ✓	8
1 Veiligheid	9	0	0	0 ✓	9
2 Verkeer, Vervoer en Openbare Ruimte	6	0	0	0 ✓	6
3 Economie	14	1	0	0 ✓	15
4 Onderwijs	6	0	0	0 ✓	6
5 Cultuur, Sport en Recreatie	5	1	0	0 ✓	6
6 Sociaal Domein	4	2	0	1 ✓	7
7 Volksgezondheid en Milieu	5	0	0	0 ✓	5
8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	4	1	0	2 ✓	7
Totaal	61	5	0	3 ✓	69

Financiële rapportage

Het rekeningresultaat in 2024 is € 11,5 miljoen positief (in 2023: € 9,4 miljoen positief). Bij de Slotrapportage 2024 hebben wij een verwacht, bijgesteld, jaarrekeningresultaat gepresenteerd van € 6,9 miljoen (positief). Ten opzichte van het bijgestelde resultaat bij de Slotrapportage 2024, is sprake van een afwijking van € 4,6 miljoen (positief). In onderstaande tabel is het gerealiseerde resultaat nader gespecificeerd.

(Bedragen x €1.000)

Omschrijving	Rekening Saldo 2023	Prim. begroting Saldo 2024	Act. begroting Saldo 2024	Rekening Saldo 2024	Verschil Saldo
Baten	249.390	234.748	278.795	284.053	5.257
Lasten	-245.832	-242.589	-274.828	-276.870	-2.041
Saldo van baten en lasten (A)	3.558	-7.841	3.967	7.183	3.216
Onttrekkingen reserves	39.588	9.219	26.690	27.452	762
Stortingen reserves	-33.776	-2.258	-23.695	-23.109	586
Totaal onttrekkingen aan / stortingen in reserves (B)	5.811	6.961	2.995	4.344	1.348
Resultaat (A+B)	9.370	-880	6.962	11.526	4.564

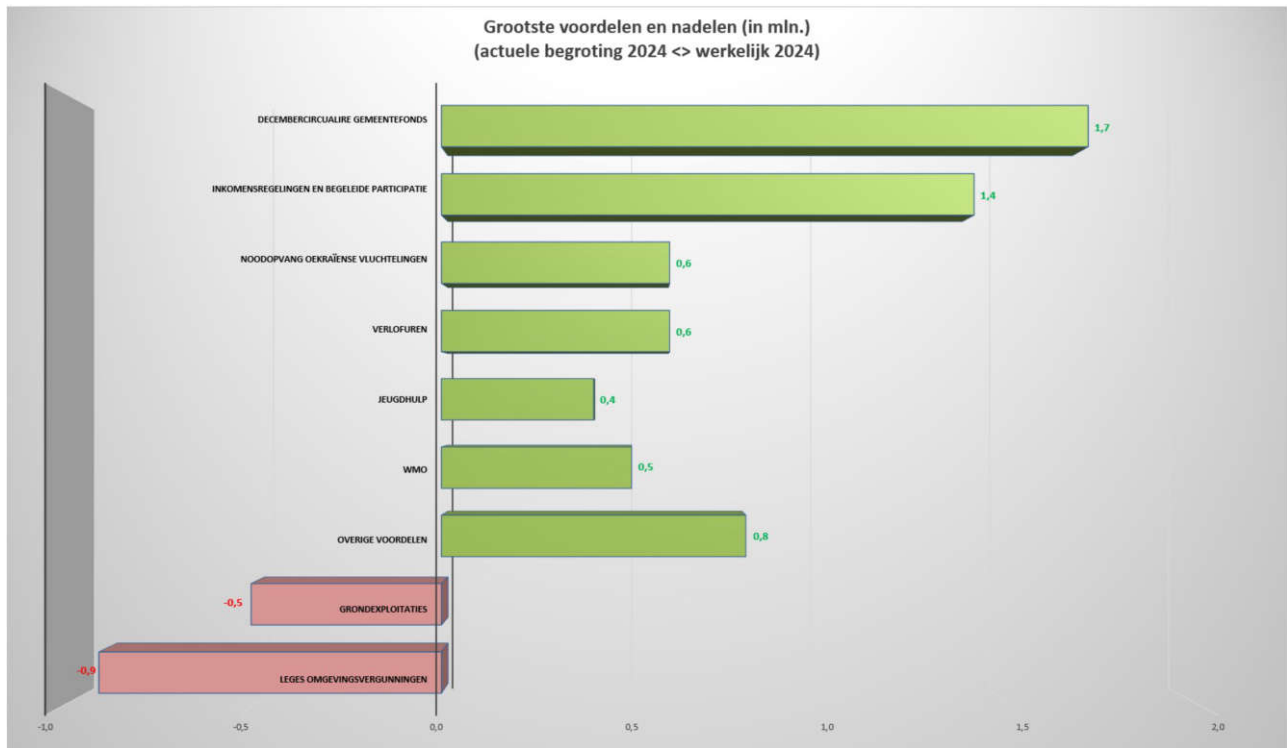
De verschillenanalyses per programma tussen de actuele begroting 2024 en het werkelijke resultaat van 2024 staan in hoofdstuk 2 van deze jaarstukken. In onderstaande tabel is de samenvatting van de grootste verschillen opgenomen. Uit de verschillenanalyse blijkt dat de afwijking tussen het begrote resultaat bij de slotrapportage en het werkelijke gerealiseerde resultaat over 2024 voornamelijk wordt veroorzaakt door een aantal grotere posten, met name van incidentele aard. De belangrijkste (grootste) posten zijn hieronder samengevat:

(Bedragen x €1 mln)

Omschrijving posten	Programma/ onderdeel	Bedrag	Voordelen/ Nadelen	Toelichting
Decembercirculaire gemeentefonds	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien	1,7	Voordeel	Vanuit de decembercirculaire 2024 ontvingen wij aanvullende middelen in het gemeentefonds. Omdat wij de decembercirculaire later ontvingen dan het moment waarop wij de slotrapportage opstelden, is een voordeel van € 1,7 mln op de algemene uitkering ontstaan. Hiervan heeft, € 0,8 mln betrekking op extra middelen die wij ontvingen voor een aantal decentralisatie-uitkeringen (waarvan € 0,5 mln voor de decentralisatie-uitkering voor natuur en energieprojecten), € 0,4 mln betrekking op afrekeningen over voorgaande jaren en € 0,2 mln middelen voor jeugdgezondheidszorg Oekraïense vluchtelingen. Tot slot is sprake van een aantal overige voordelen ad € 0,5 mln (verschil in gehanteerde maatstaven/aantallen).
Inkomensregelingen en begeleide participatie	6. Sociaal Domein	1,4	Voordeel	Het aantal uitkeringen steeg in 2023 met 7,5%. Deze ontwikkeling leek zich in 2024 voort te zetten (1e halfjaar stijging 4,7%). Vanaf het 4e kwartaal 2024 zette zich echter een flinke daling in in plaats van een verdere stijging (-/- 2,9%). Deze inzichten hebben wij niet meer kunnen verwerken in de Slotrapportage. Daarnaast zijn er kosten geraamd voor een Verbeterplan. Dit Verbeterplan loopt (minimaal) 2 jaar. Voor de niet in 2024 gemaakte kosten leggen wij een voorstel tot resultaatbestemming aan u voor. Tot slot is in de zomerrapportage 2024 een hoger bedrag aan loonkostensubsidies opgenomen omdat er rekening gehouden werd met een toename van voorzieningen. Bij de slotrapportage waren de inzichten hierop niet anders. Uiteindelijk is de voorziene groei in het aantal voorzieningen niet gerealiseerd, waardoor een voordeel is ontstaan. Verder is een voordeel ontstaan van € 0,2 mln door een niet voorziene vergoeding voor begeleide participatie.
Verlofuren	Overhead / bedrijfsvoering	0,6	Voordeel	Gemeenten zijn verplicht om een voorziening te treffen voor verlofdagen van medewerkers die nog niet zijn opgenomen aan het eind van het jaar. Als gevolg van wijzigingen in het BBV mogen de wettelijke verlofdagen hierin niet meer worden betrokken. Dit betekent dat wij een deel van de opgenomen verplichting/voorziening moeten laten vrijvallen in het resultaat. Dit betekent een voordeel van € 0,6 mln in deze jaarrekening.
Noodopvang Oekraïense vluchtelingen	6. Sociaal Domein	0,6	Voordeel	In 2024 heeft de opvang van Oekraïense ontheemden geleid tot een positief effect voor de gemeente van € 4,2 mln (in 2023: € 3,5 mln). Bij de zomer- en slotrapportage meldden wij hiervan reeds een voordeel van € 3,6 mln. Het extra voordeel ten opzichte van de slotrapportage van € 0,6 mln wordt voornamelijk veroorzaakt door € 0,4 mln hogere baten als gevolg van voordelen op het leefgeld en voordelen op de normvergoeding. Daarnaast is sprake van € 0,2 mln lagere lasten met name als gevolg van het doorschuiven van kosten van een sanitair gebouw en reparatie dak naar 2025. Voor 2025 geldt dat de normvergoeding vanuit het Rijk (verder) wordt verlaagd naar €44. per opvangplek per dag. Bij de Slotrapportage 2024 hebben wij u hierover reeds geïnformeerd.
Wmo	6. Sociaal Domein	0,5	Voordeel	De samenwerkende gemeenten voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang hebben eerder besloten om een financiële vergoeding voor overbruggingszorg uit te keren aan de gemeente voor 2024 en 2025. De vergoeding is bedoeld om de inzet van Wmo-begeleiding te compenseren. Na het afgeven van de beschikking voor beschermd wonen door centrumgemeente Nissewaard, was er te vaak een wachttijd voordat er daadwerkelijk plaats was in een beschermd wonen voorziening. Om ervoor te zorgen dat de situatie van de wachtende inwoner niet verslechterde, werd Wmo-begeleiding ingezet om de wachttijd te overbruggen. Hiervoor hebben wij vanuit de centrumgemeente Nissewaard € 0,3 miljoen ontvangen. Bijbehorende bijstelling van het budget heeft niet tussentijds plaatsgevonden, waardoor nu een voordeel ontstaat bij de jaarrekening. Verder is binnen de Wmo sprake van een aantal overige (kleinere) voordelen, met name veroorzaakt doordat zorgaanbieders obv het aantal gedeclareerde uren, niet het volledige (aangepaste) tarief hebben gedeclareerd.
Jeugdhulp	6. Sociaal Domein	0,4	Voordeel	Op basis van de jaarstukken 2024 van de Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J), is sprake van een voordeel van € 0,4 miljoen.
Overige voordelen	Alle programma's	0,8	Voordeel	Per saldo overige voordelen verdeeld over de diverse programma's
Grondexploitaties	8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	-0,5	Nadeel	Voor de grondexploitatie tijdelijke huisvesting Numansdorp hebben wij een extra storting van -/- € 0,8 mln in de verliesvoorziening gedaan in verband met de verplichte terugkoop van de grond van HW Wonen over 15 jaar. Deze was eerder bekend, maar hadden wij nog niet in de slotrapportage verwerkt. Hiertegenover staat dat dat wij een (tussentijdse) winstneming hebben genomen van € 0,3 mln bij de grondexploitatie Land van Essche.
Leges omgevingsvergunningen	8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	-0,9	Nadeel	Er zijn in 2024 minder aanvragen omgevingsvergunning ontvangen voor de realisatie van woningbouwprojecten, dan aanvankelijk geprognostiseerd. Deze minder ontvangen aantal aanvragen leiden tot minder gerealiseerde

Omschrijving posten	Programma/ onderdeel	Bedrag	Voordelen/ Nadelen	Toelichting
				legesinkomsten in 2024. De komende jaren verwachten wij dat deze projecten alsnog worden aangevraagd.
Totaal		4,6		

Schematisch geeft dit het volgende beeld:

Jaarresultaat in perspectief

In 2024 is sprake van een positief jaarresultaat van € 11,5 miljoen. De totale lasten in 2024 (inclusief stortingen in reserves) bedragen € 299 miljoen. Als wij het jaarresultaat 2024 uitdrukken in een percentage van de totale lasten dan resulteert dit in een percentage van 3,84% (2023: 3,3%).

Als we de afwijking op de actuele begroting uitdrukken in een percentage van de totaal begrote lasten (inclusief reserves), dan resulteert dat in een percentage van iets meer dan 1,53%.

Zoals hierboven toegelicht is het jaarresultaat 2024, net als voorgaande jaren, in grote mate beïnvloed door rijksmiddelen die wij in het kader van de opvang van Oekraïense vluchtelingen hebben ontvangen (excl. toerekening personeelskosten eigen medewerkers die al in de begroting zitten).

Daarnaast ontvingen wij gedurende het jaar, via de mei- en septembercirculaire, vanuit het Rijk aanvullende middelen in het gemeentefonds (o.a. een terugwerkende kracht compensatie voor loon- en prijscompensatie) én aanvullende middelen die wij (pas) aan het einde van het jaar ontvingen via de decembercirculaire. De extra middelen die wij via de decembercirculaire ontvingen hebben wij, vanwege het tijdstip van publiceren, niet meer kunnen verwerken in de slotrapportage 2024 die wij aan de raad hebben voorgelegd.

De voordelen die op de middelen voor Oekraïne zijn gerealiseerd, waren óók in 2023 van toepassing. Ook bij veel andere gemeenten zijn afgelopen jaren voordelen op de Rijksmiddelen Oekraïne gerealiseerd. Om die reden heeft het Rijk de normvergoeding de afgelopen jaren stapsgewijs verlaagd. Voor 2025 geldt dat de normvergoeding verder is verlaagd naar € 44 per opvangplek per dag. De middelen met betrekking tot

Oekraïne betreffen een zogenoemde specifieke uitkering vanuit het Rijk. Jaarlijks ontvangen wij hiervoor een beschikking vanuit het Rijk. Deze middelen zijn incidenteel van aard en mogen wij om die reden niet structureel in onze ramingen opnemen van de toezichthouder (provincie). Voor de algemene uitkering vanuit het gemeentefonds ligt dit anders. De gemeentefondsuitkering hebben wij reeds structureel in onze ramingen opgenomen op basis van de meest actuele circulaire van het Rijk. Bij de meicirculaire 2025 vindt (traditioneel) een actualisatie van de middelen uit het gemeentefonds plaats.

De VNG heeft eerder op grond van een landelijke analyse van de jaarrekeningresultaten van gemeenten geconcludeerd dat de jaaroverschotten bij gemeenten met name het gevolg zijn van incidentele factoren (incidentele rijksmiddelen). Gemeenten mogen zich om die reden niet "blindstaren" op de resultaten van de afgelopen jaren.

Weerstandsvermogen en ratio's

Het weerstandsvermogen van onze gemeente is (zeer) goed. Wij zijn hiermee in staat om (incidentele) risico's en/of tegenvallers op te vangen. Er is sprake van een zeer gunstige weerstandsratio (ratio: 10,3).

Het BBV heeft een aantal financiële indicatoren verplicht gesteld. Deze ratio's zijn uitgewerkt in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Hiermee kunnen we (mede) de (financiële) gezondheid van onze gemeente monitoren. Uit deze deze jaarstukken blijkt dat de financiële ratio's voor onze gemeente gunstig zijn. Op alle ratio's scoren wij goed ('groen'). Voor een verdere toelichting op de ratio's verwijzen we naar paragraaf 3.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing van deze jaarstukken

Het belang om de (financiële) ratio's te volgen, neemt toe, o.a. als gevolg van de rijksbezuinigingen op het gemeentefonds komende jaren. Om die reden blijven wij de ontwikkeling van de financiële ratio's monitoren om hiermee vroegtijdig te kunnen bijsturen.

Reservepositie

De totale omvang van de reserves per 31 december 2024 is € 214 miljoen. De direct beïnvloedbare vrije ruimte zit in het vrije deel van de algemene reserve. Dat deel is vrij besteedbaar en bedraagt € 89,5 miljoen (exclusief reserve weerstandsvermogen en exclusief resultaat 2024). Indien rekening wordt gehouden met de voorgestelde resultaatbestemming 2024 (€ 14 miljoen; zie hoofdstuk 1.4 Bestemming resultaat), bedraagt het vrij besteedbare deel van de algemene reserve € 103,5 miljoen.

Gemeentefonds en specifieke uitkeringen

In 2024 was de omvang van de middelen die wij vanuit het Rijk ontvingen vanuit het gemeentefonds € 160 miljoen. De totale baten in 2024 (exclusief reserves) waren € 284 miljoen. Dit betekent dat ongeveer 60% van onze totale baten in 2024 afkomstig waren vanuit de middelen die wij van het Rijk via het gemeentefonds (algemene uitkering) hebben ontvangen.

Náást de baten vanuit het gemeentefonds (algemene uitkering), hebben wij in 2024 baten ontvangen in de vorm van diverse specifieke uitkeringen (zogenoemde SPUKS) ter dekking van specifieke kosten. Verantwoording hiervan vindt plaats via de zogenoemde Sisa-regelingen (Sisa bijlage; zie hoofdstuk 4.12) In totaliteit leggen wij in deze jaarstukken verantwoording af over 37 Sisa regelingen. In 2024 vertegenwoordigde deze 37 regelingen een totaalbedrag van € 34 miljoen aan baten. Aan de verantwoording van deze regelingen zijn strikte verantwoordingsvereisten (én bijbehorende ambtelijke capaciteit) van toepassing. Het Rijk was eerder voornemens om vanaf 2026 het aantal specifieke uitkeringen fors te reduceren om hiermee de grote administratieve druk bij gemeenten terug te brengen. Op basis van de laatste berichtgevingen is dit voornemen inmiddels genuanceerd en verlaagt het kabinet het aantal specifieke uitkeringen toch veel minder dan eerder de bedoeling was. Daarnaast wilt het Kabinet wel honderden miljoenen aan bezuinigingen doorvoeren op de specifieke uitkeringen.

Rechtmatigheid

Deze jaarstukken betreffende de tweede jaarstukken waarin het college een rechtmatigheidsverantwoording afgeeft. De algemene conclusie bij deze jaarstukken is dat het totaal van de netto geconstateerde financiële rechtmatigheidsafwijkingen binnen de vastgestelde verantwoordingsgrens van € 3 miljoen (=1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves) blijft. Genoemde verantwoording is opgenomen in de jaarrekening hoofdstuk 4.1 Rechtmatigheidsverantwoording en de toelichting op deze verantwoording is opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering (zie hoofdstuk 3.6).

1.4 Bestemming resultaat

In deze jaarstukken worden de volgende resultaatbestemmingen voorgesteld.

(Bedragen x €1.000)

Nr	Onderwerp	Programma	Omschrijving	Bedrag
			Resultaat jaarrekening vóór bestemming	11.527
1	Verbeterplan bijstandsverlening	6. Sociaal Domein	In het kader van het verbeterplan bijstandsverlening stellen wij voor om de niet in 2024 bestede middelen over te hevelen naar 2025 om daarmee het verbeterproces te faciliteren	125
2	Inventarisatie beschermde gezichten en werderopbouwmonumenten.	5. Sport, cultuur en recreatie	Een deel van de werkzaamheden en de daarbij behorende middelen is in 2024 nog niet uitgevoerd. Wij stellen voor om deze middelen over te hevelen naar 2025	50
3	Zorgkosten Oekraïense vluchtelingen (jeugd)	6. Sociaal Domein	Vanuit het Rijk ontvingen wij via de decembercirculaire 2024 € 122.000,- voor jeugdgezondheidszorg van de Oekraïense vluchtelingen. Deze middelen zijn vrijgevalen in de jaarrekening 2024. In 2025 verwachten wij voor het verplicht basispakket JGZ € 90.000,- aan kosten. Dit is gebaseerd op het aantal kinderen van 0-18 jaar uit de Oekraïne.	90
4	Tijdelijke huisvesting Het Talent	4. Onderwijs	Vanwege o.a. vleermuizenonderzoek is er vertraging opgetreden in de nieuwbouw voor de basisschool Het Talent (Mookhoek). De nieuwbouw gaat nu in 2025 van start waardoor de kosten voor tijdelijke huisvesting in 2025 (en 2026) zullen worden gemaakt. Wij stellen daarom voor om het niet in 2024 bestede budget in 2025 via bestemming van het resultaat beschikbaar te stellen voor de tijdelijke huisvesting van Het Talent.	185
5	Onderzoek technische school	8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	In 2024 is incidenteel budget toegekend voor de voormalige Technische school te Oud-Beijerland voor vervolgonderzoeken voor onder meer bodemonderzoek, asbestonderzoek en monumentenonderzoek. Deze onderzoeken zijn vereist voor de meervoudige verkoopprocedure, de anterieure en verkoopovereenkomst en de ruimtelijke procedures. Dit proces is vertraagd. Wij stellen daarom voor om via bestemming van het resultaat deze middelen in 2025 beschikbaar te stellen	50
6	Waterborg	8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	Voor nieuwbouwlocatie Waterborg te Puttershoek is incidenteel budget beschikbaar gesteld voor archeologisch onderzoek. Het resterende budget van € 80.000 is in 2025 benodigd voor de afronding.	80
7	Reserve Flankerend Beleid	Algemene dekkingsmiddelen	Vrijval Reserve Flankerend beleid	-3.022
8	Algemene reserve	Algemene dekkingsmiddelen	Storting in Algemene Reserve	13.969
			Totaal resultaatbestemmingsvoorstellen	11.527

Wij stellen voor om van het resultaat 2024 van € 11,5 miljoen een bedrag van € 0,6 miljoen te bestemmen voor de uitvoering van een aantal activiteiten in 2025 en het restant (€ 10,9 miljoen) toe te voegen aan de Algemene Reserve. Daarnaast stellen wij voor om een deel van de reserve Flankerend Beleid te laten vrijvallen en toe te voegen aan de Algemene Reserve. In totaliteit storten wij hierdoor € 14 miljoen in de Algemene Reserve.

2 Jaarverslag: Programma's

gemeente
Hoeksche Waard

De beleidsverantwoording over 2024 is per programma uitgewerkt aan de hand van de volgende vragen:

- Wat gebeurde er om ons heen?
- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we gedaan?

Voor de beantwoording van de laatste 2 vragen is de voortgang per maatschappelijk effect, doel en of speerpunt aangegeven. Over deze voortgang is als volgt gerapporteerd:

✓	Gereed
■	Uitvoering loopt volgens planning en gestelde kaders
■	Uitvoering staat onder druk, kans op afwijkingen. Extra bewaking van de kaders en planning
■	Uitvoering wijkt in negatieve zin af van de planning en gestelde kaders. Maatregelen zijn vereist

Als de indicator oranje of rood is, is een toelichting nodig. Bij groen is dit vrijblijvend.

Waar staat gemeente Hoeksche Waard voor?

Het Hoofdlijnenakkoord en de aanvulling 'Samen doordacht verder' is de basis voor de plannen in onze begroting waarover we in deze jaarstukken verantwoording afleggen. In het Hoofdlijnenakkoord staat een stevige en duidelijke ambitie van de coalitie.

Ook de ambtelijke organisatie zet haar schouders eronder. Er is hard gewerkt aan de verdere inrichting van de organisatie en het op orde brengen van de basis. De focus is verlegd van richten en inrichten naar *verrichten*.

Inhoud geven aan de thema's van de ambities kunnen we als gemeente niet alleen

We bundelen onze krachten en maken gebruik van de ondernemerszin en de zorg voor elkaar die zo kenmerkend is voor de inwoners van de Hoeksche Waard. We zetten onszelf op de kaart door samenwerking te zoeken op basis van wederkerigheid en meerwaarde. De inhoud van onze opgaven staat centraal. De opgave is leidend bij het aangaan van samenwerking en strategische allianties. De kernvraag is: "wat kunnen we voor elkaar betekenen?".

Gericht investeren om de beweging op gang te brengen en te houden is een samenspel

Een samenspel van verschillende factoren op het gebied van goed wonen, leven, werken en recreëren. Daarom werken we integraal aan de kwaliteit van de sociale en ruimtelijke omgeving, het landschap, de cultuur, de werkgelegenheid, bereikbaarheid, de kwaliteit en nabijheid van noodzakelijke voorzieningen op het gebied van zorg en welzijn, winkelen en onderwijs en een passende woningvoorraad. Het is belangrijk om te beseffen dat er een bepaalde wederkerigheid is tussen deze zaken: ze zijn als raderen in een machine. Voldoende werkgelegenheid kan nieuwe inwoners aantrekken en dus leiden tot een behoefte aan meer nieuwbouw. Andersom kan een aantrekkelijk woonmilieu en de aanwezigheid van een geschikte beroepsbevolking juist een reden zijn voor bedrijven om zich hier te vestigen. Het totale systeem is daarbij zo sterk als de zwakste schakel. Alle raderen moeten draaien om de 'machine' gaande te houden.

2.1 Programma 0 Bestuur en Ondersteuning

Tot het programma Bestuur en ondersteuning behoren de taakvelden bestuur, burgerzaken (inclusief dienstverlening) en beheer overige gebouwen en gronden. Dit programma is inclusief bedrijfsvoering.

Wat gebeurde er om ons heen?

Toekomstvisie Hoeksche Waard 2040

Op 10 juli 2024 werd de aftrap gegeven voor de totstandkoming van de Toekomstvisie Hoeksche Waard 2040. Vanaf het begin is er veel tijd en energie gestoken in het uitgebreide participatieproces. Alle dorpen in de Hoeksche Waard zijn twee keer bezocht. Enquêtes ingevuld en interviews afgenomen. Daarnaast zijn er veel bijeenkomsten georganiseerd met brede vertegenwoordiging vanuit de inwoners (jong en oud) en het maatschappelijk middenveld. Voortgang van de werkzaamheden verliep in 2024 volgens planning. Het einddoel is oplevering van de Toekomstvisie voor de zomer van 2025.

Regio Deal

In 2024 heeft de regio Zuid-Hollandse Delta (ZHD), waar de Hoeksche Waard ook onderdeel van uitmaakt, een tweede Regio Deal met het ministerie van BZK kunnen afsluiten. Onze aanvraag is positief gehonoreerd en daarmee kan de regio ZHD in deze vijfde tranche rekenen op een bijdrage van € 10 miljoen vanuit het Rijk. Samen met de andere drie gemeenten, ondernemers en onderwijs binnen de ZHD kunnen er weer mooie projecten tot uitvoering worden gebracht. In 2024 zijn veel projecten vanuit de derde tranche Regio Deal uitgevoerd. Enkele hiervan lopen in 2025 af.

Professionele en persoonlijke dienstverlening

De snelle technologische vooruitgang, zoals digitalisering en kunstmatige intelligente, vraagt om voortdurende aanpassing en innovatie. Daarnaast is er een groeiende behoefte aan samenwerking tussen verschillende organisaties en sectoren om complexe maatschappelijke vraagstukken aan te pakken.

Digitale technologie verbindt de wereld, maar maakt het ook complexer. De ontwikkelingen gaan snel. Digitale technologie biedt een oplossing om uitdagingen zoals de energietransitie, woningnood en armoede aan te pakken. We zorgen voor een balans tussen geautomatiseerde diensten en persoonlijk klantcontact. Hierbij volgen we de behoefte van onze inwoners en klanten.

Onze organisatie is professioneel en volgt de koers die de gemeenteraad en B&W bepalen. We passen onze werkwijze aan op de (netwerk)samenleving.

Verkiezingen

Op donderdag 6 juni vond de Europees Parlementsverkiezing plaats.

Wat hebben we bereikt? Wat hebben we gedaan?

We zorgden ervoor dat onze dienstverlening goed toegankelijk en bereikbaar was voor alle inwoners en ondernemers. We pasten onze dienstverlening voortdurend aan op basis van de behoeften van onze inwoners en ondernemers en de ontwikkelingen in de samenleving.

Vanaf 1 april 2024 bieden wij onze dienstverlening aan vanuit twee servicepunten: Oud-Beijerland en Maasdam. We hebben de locatie Maasdam ingericht als volwaardig servicepunt. Hier kun je nu ook documenten afhalen. Daarnaast hebben we de piek in aanvragen voor reisdocumenten opgevangen. We hebben verzorgingshuizen bezocht en huisbezoeken afgelegd voor de aanvragen van identiteitsbewijzen, vooral voor inwoners die niet meer of heel moeilijk zelf naar een servicepunt kunnen komen.

We hebben gekozen voor open source software voor de applicatie Basisregistratie Personen (BRP) om onafhankelijk te blijven van leveranciers, flexibel aan te kunnen passen op specifieke behoeftes en om kosten te besparen. We hebben stappen gezet in de verdere uitbreiding van onze digitale dienstverlening, onder andere in de ontwikkeling van het digitaal loket MijnHW.

We voeren doorlopend kwaliteitsmetingen uit op verschillende dienstverlenings- en communicatiekanalen. We monitoren en analyseren de beschikbare data (zowel kwantitatief als kwalitatief) en pasten onze dienstverlening aan waar nodig.

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
0.1 Het realiseren van ambities door bestuurlijke en ambtelijke samenwerking.	0.1.1 Versterken samenwerking met inwoners en overheidsparticipatie.	Doorlopend	
	0.1.2 Versterken van triple-helix samenwerking.	Doorlopend	
	0.1.3 Blijven inzetten op de verbinding en samenwerking met de ons omliggende gemeenten op basis van een eigen agenda.	Doorlopend	
0.2 Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties zijn tevreden over de professionele en persoonlijke dienstverlening.	0.2.1 De dienstverlening is voor iedereen toegankelijk.	Doorlopend	-
	0.2.2 Correcte basisregistraties.	Doorlopend	-
	0.2.3 Nakomen van de servicenormen.	Doorlopend	-
	0.2.4 Zoveel mogelijk een antwoord in het eerste contact.	Doorlopend	
0.3 Komen tot een integrale toekomstvisie voor de lange termijn (2040). Doel is om een gezamenlijke stip aan de horizon te krijgen waar de gemeente samen met de samenleving komt tot leidende principes die helpen bij het maken van beleidskeuzes in de toekomst.	0.3.1 Opleveren 'Verhaal van de Hoeksche Waard'.	2024	Het Verhaal vd Hoeksche Waard wordt meegenomen in proces Toekomstvisie HW 2040. Planning vaststelling Toekomstvisie HW juni 2025.

Wat heeft het gekost?

In de tabel staan, per taakveld, de baten en lasten van dit programma, het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat. Hierbij worden de baten weergegeven als + en de lasten als -. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten (indien systeemreserves). De kosten van de overhead (taakveld 0.4) worden, conform de BBV, weergegeven in het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien".

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	Werkelijk 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
0.1 Bestuur	2	0	297	326	28
0.2 Burgerzaken	1.220	1.368	2.188	2.051	-137
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	219	26	51	85	34
Totaal Baten	1.442	1.393	2.536	2.461	-75
0.1 Bestuur	-5.364	-5.651	-7.248	-7.265	-17
0.2 Burgerzaken	-4.005	-4.177	-4.479	-4.391	88
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-970	-742	-900	-946	-46
Totaal Lasten	-10.339	-10.570	-12.627	-12.601	25
Totaalsaldo van baten en lasten	-8.897	-9.177	-10.091	-10.140	-50
0.1 Bestuur	175	385	453	475	23
0.2 Burgerzaken	75	0	0	0	0
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	60	60	0
Totaal Onttrekkingen reserves	250	385	513	535	23
0.1 Bestuur	-24	0	-345	-344	1
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-482	0	-383	-383	0
Totaal Storting reserves	-506	0	-728	-727	1
Geraamd resultaat programma 0. Bestuur en ondersteuning	-9.154	-8.792	-10.306	-10.332	-26

De belangrijkste financiële afwijkingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven (zie gerealiseerd resultaat, kolom 'Saldo 2024') in bovenstaande tabel. Verschillen tussen taakvelden die per saldo budgettair neutraal zijn, zijn buiten deze verschillenanalyse gelaten.

(Bedragen x €1 miljoen)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-) op budget	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Overig	0,0	Voordeel	Overige verschillen op dit programma onder de rapportagegrens van €250.000.
Totaal	0	Tekort op budget 2024	

Beleidsindicatoren

Voor dit programma zijn geen (verplichte) beleidsindicatoren van toepassing.

2.2 Programma 1 Veiligheid

Tot het programma Veiligheid behoren de taakvelden crisisbeheersing en brandweer en openbare orde (inclusief handhaving) en veiligheid.

Wat gebeurde er om ons heen?

Wat gebeurde er om ons heen?

Excessief geweld

Gelukkig zijn er in vergelijking met de steden om ons heen weinig incidenten met explosieven. Als het zich voordoet en de openbare orde is verstoord, reageren we, naast aanpak van politie en justitie, zo snel mogelijk met een bestuurlijke maatregel (bijvoorbeeld het sluiten van een woning) om de situatie te herstellen.

Personen met onbegrepen gedrag

Sommige inwoners, al dan niet bekend als personen met onbegrepen gedrag, veroorzaken stelselmatig overlast in de woonomgeving. Dat vergt veel capaciteit van de politie. We proberen met een gecoördineerde aanpak de overlast te bestrijden mede door de betreffende persoon bestuurlijk aan te schrijven. Door gebruik te maken van de wet woonoverlast heeft dat in een enkel geval geleid tot het vertrek van die persoon uit de woning.

Excessen met Oud & Nieuw

Met een intensieve aanpak, in goede samenwerking tussen politie, OM, gemeente, jongerenwerk, kerken, sportverenigingen, scholen en vrijwilligers, hebben we bereikt dat Nieuw-Beijerland een rustig beeld gaf met Oud & Nieuw. We zien het belang van nauwe contacten met de gemeenschappen, vooral daar waar het beeld met de jaarwisseling onrustig was, zoals Puttershoek, 's-Gravendeel en Numansdorp.

Inzet boa's

Met 12 boa's besteden we aandacht aan de leefbaarheid en de veilige woon- en leefomgeving. We zien een sterke toename van het aantal (fixi-)meldingen en prioriteren het afhandelen ervan. Leefbaarheid staat hierbij altijd voorop.

Dreigingen van buiten

Er zijn ontwikkelingen buiten de Hoeksche Waard, zowel nationaal als internationaal, waarop we als gemeente weinig invloed hebben. Waar mogelijk spelen we er op lokaal niveau op in, zoals met maatregelen in de openbare ruimte in verband met klimaatverandering en extreem weer (piekbuien). We werken hierin samen met de Veiligheidsregio en het Waterschap en de veiligheid van de burgers is daarin een prioriteit. Door de internationale spanningen is er meer aandacht gekomen voor weerbaarheid en zelfredzaamheid van burgers. Het is onderwerp van overleg in het verband van de veiligheidsregio, waarbij ook de communicatie met de burgers aan de orde is.

Wat hebben we bereikt? Wat hebben we gedaan?

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
1.1 Alle inwoners, ondernemers en bezoekers van de Hoeksche Waard voelen zich veilig.	1.1.1 We voeren 10 integrale controles/werkbezoeken uit waarmee we zorgen voor een eerlijk ondernemersklimaat en het verbeteren van de informatiepositie en bewustwording.	2024	
	1.1.2 We werken gebiedsgericht, waarmee we veiligheid verankeren in wijken en buitengebieden door o.a. het geven van voorlichting over veiligheidsvraagstukken en High Impact Crimes.	2024	
	1.1.3 We beperken zo veel als mogelijk woonoverlast door casuïstiek tijdig en integraal te bepreken. De tafel 'Woonoverlast' biedt een platform om actualiteiten en casuïstiek periodiek met de juiste partners te bespreken. Inzet van buurtbemiddeling speelt daarbij een belangrijke preventieve rol. Om adequaat te handelen bij langdurige ernstige woonoverlast gebruiken we de mogelijkheden van de wet Woonoverlast.	2024	
	1.1.4 We dragen bij aan het creëren van 2 JOP's waar bewoners samen kunnen komen.	2024	
	1.1.5 We zetten in op betrokkenheid van inwoners door aandacht te hebben voor hun inzet en dragen bij aan nabijheid en dorpsgericht werken.	2024	
	1.1.6 We werken samen met de politie aan preventieve en repressieve acties ten aanzien van de verkeersveiligheid.	2024	
1.2 We verstrekken vergunningen voor horeca en evenementen.	1.2.1 Naast schoon, heel en veilig dragen we ook bij aan vormen van vermaak. Evenementen in diverse stijlen en horeca maken hier deel van uit. We onderwerpen vergunningaanvragen onder andere aan veiligheidscriteria en bibob-toetsen. Daarnaast voeren we controles op basis van de Alcoholwet uit en schouwen we evenementen. Waar nodig volgen (bestuurlijke) waarschuwingen of maatregelen.	2024	
1.3 We werken naast veilig ook aan "schoon" en "heel".	1.3.1 Het veiligheidsgevoel wordt ook versterkt door een schone omgeving waar herstel van kapot straatmeubilair snel plaats vindt. Onze handhavers (boa's) hebben een signaleringsfunctie, reageren op meldingen van overlast in de brede zin van het woord en zijn oren en ogen in de wijken en dorpen. We treden dienstverlenend op en handhaven waar nodig met boetes of bestuurlijke maatregelen.	2024	
	1.3.2 We realiseren de invulling van 10 formatieplaatsen. In het najaar zetten we in op formatieuitbreiding van 10 naar 12 formatieplaatsen voor 2025. De invulling van de formatie maakt controle en handhaving beter.	2024	

Wat heeft het gekost?

In de tabel staan, per taakveld, de baten en lasten van dit programma, het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat. Hierbij worden de baten weergegeven als + en de lasten als -. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten (indien systeemreserves). De kosten van de overhead (taakveld 0.4) worden, conform de BBV, weergegeven in het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien".

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	Werkelijk 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	0	291	291	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	83	118	75	89	14
Totaal Baten	83	118	366	380	14
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-8.446	-8.438	-8.987	-9.004	-17
1.2 Openbare orde en veiligheid	-2.159	-2.335	-2.311	-2.264	47
Totaal Lasten	-10.606	-10.773	-11.298	-11.268	30
Totaalsaldo van baten en lasten	-10.523	-10.655	-10.932	-10.888	44
1.2 Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0	0
Totaal Stortingen reserves	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat programma 1. Veiligheid	-10.523	-10.655	-10.932	-10.888	44

De belangrijkste financiële afwijkingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven (zie gerealiseerd resultaat, kolom 'Saldo 2024') uit bovenstaande tabel. Verschillen tussen taakvelden die per saldo budgettair neutraal zijn, zijn buiten deze verschillenanalyse gelaten.

(Bedragen x €1 miljoen)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-) op budget	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Overig	0,0	Voordeel	Overige verschillen op dit programma onder de rapportagegrens van €250.000.
Totaal	0,0	Overschot op budget 2024	

Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel geeft de beleidsindicatoren weer die betrekking hebben op dit programma. De gegevens komen hierbij vanuit "Waar staat je gemeente.nl".

Indicatoren BBV (peildatum "Waarstaatjegemeente" (26-02-2025))	Jaar	Hoeksche Waard	Nederland	Gemeente weinig stedelijk
Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	2023	0,5	2,5	1,1
Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners	2023	0,6	1,3	1,1
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	2023	2,1	4,3	2,8
Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag per 1.000 inwoners	2023	3,3	5,8	4,1
Jongeren met een delict voor de rechter in %	2023	1	1	1
Verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar	2023	9	9	8

2.3 Programma 2 Verkeer, Vervoer en Openbare Ruimte

Tot het programma Verkeer, vervoer en openbare ruimte behoren de taakvelden verkeer en vervoer, parkeren, recreatieve havens, economische havens en waterwegen, openbaar vervoer, wegen, openbaar groen en (openlucht) recreatie, riolering, afval en begraafplaatsen en crematoria.

Wat gebeurde er om ons heen?

Bij veel organisaties wordt gewerkt aan nieuwe mobiliteitsvisies. Zoals onder andere bij verschillende omliggende gemeenten. Dit vroeg de nodige afstemming rondom het op te stellen Mobiliteitsplan voor de Hoeksche Waard.

De werkzaamheden aan en de afsluitingen van de Heinenoordtunnel heeft een behoorlijke impact gehad op de doorstroom van verkeer. Dit leidde tot veel extra klachten en meldingen én tot veel ad hoc-maatregelen om direct in te kunnen spelen op de praktijk.

Doordat in 2024 werd gewerkt aan het aanbesteden van het openbaar vervoer in onze regio lag de doorontwikkeling van het bestaande busnet tijdelijk stil.

Wat hebben we bereikt? Wat hebben we gedaan?

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
2.1 Ieder inwoner kan zich binnen het dorp van A naar B bewegen op duurzame, veilige wijze per auto, fiets of lopend.	2.1.1 Verkeersveiligheid binnen de dorpen verbeteren.	2024 e.v.	Met een juiste weginrichting zorgen wij voor een inrichting van de openbare ruimte zodat deze door alle weggebruikers op een veilige wijze kan worden gebruikt. In ons Mobiliteitsplan benadrukken wij het belang van wandelen en fietsen om bestemmingen te bereiken. In vervolg hierop leggen wij in het Uitvoeringsprogramma (2025) vast hoe wij hier in praktijk invulling aan geven.
	2.1.2 Aantal (openbare) laadpalen binnen de dorpen vergroten.	2024 e.v.	
	2.1.3 Verbeteren ontsluiting van de dorpen of verbeteren verbindingen binnen de dorpen.	2024 e.v.	Om een aantrekkelijke woonomgeving te creëren waar mensen graag verblijven en zich veilig voelen, zetten we ons in om de verkeersveiligheid te verbeteren en de behoeften van fietsers en voetgangers centraal te stellen. We werken daarvoor aan een duurzaam veilige inrichting en zetten in op gedragsverandering. In ons Mobiliteitsplan benadrukken wij het belang van een verkeersveilige omgeving om onze dorpen aantrekkelijk en leefbaar te houden. In vervolg hierop leggen wij in het Uitvoeringsprogramma (2025) vast hoe wij dit kunnen optimaliseren.
2.2 Iedere inwoner en ondernemer kan op duurzame, betrouwbare, veilige en frequente wijze per fiets, auto en openbaar vervoer naar de andere dorpen en steden in de omgeving.	2.2.1 Verbeteren verbindingen tussen de dorpen.	2024 e.v.	Met een duidelijk hoofdwegennet zorgen wij ervoor dat de ontsluiting van onze dorpen via de daarvoor geschikte wegen plaatsvindt. In ons Mobiliteitsplan benadrukken wij het belang van het volledig benutten van de hoofdwegen om onze dorpen te ontsluiten. In vervolg hierop leggen wij in het Uitvoeringsprogramma (2025) vast hoe wij dit kunnen optimaliseren.
2.3 Iedere inwoner en ondernemer maakt gebruik van de openbare ruimte om van te genieten, zich te bewegen en om elkaar te ontmoeten.	2.3.1 We richten de openbare ruimte klimaatbestendig in.	2023 e.v.	We geven uitvoering aan het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie en de projecten die hierin opgenomen staan. We geven uitvoering aan het oplossen van knelpunten van wateroverlast met middelen uit de impuls gelden Klimaatadaptatie van het Rijk, in samenwerking met het waterschap. In 2025 wordt de klimaatstresstest opnieuw uitgevoerd aan de hand van de nieuwste cijfers van het KNMI. We verwachten dat er opnieuw knelpunten voortkomen uit deze test. We bereiden daarom gelijk met de nieuwe stresstest ook een wijkuitvoeringsplan voor in 2025.
	2.3.2 Versterken van de biodiversiteit en klimaatbestendigheid van de openbare ruimte.	2023 e.v.	We geven uitvoering aan de uitvoeringsagenda biodiversiteit en het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie. Ten aanzien van biodiversiteit ligt de focus in 2024 op het omvormen van delen van ons groen van traditioneel beheer naar natuurvriendelijk beheer. We

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
			startte met het omvormen van gras en zullen in 2025 voor bosplantsoen ook waar mogelijk natuurvriendelijk beheer gaan toepassen.

Wat heeft het gekost?

In de tabel staan, per taakveld, de baten en lasten van dit programma, het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat. Hierbij worden de baten weergegeven als + en de lasten als -. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten (indien systeemreserves). De kosten van de overhead (taakveld 0.4) worden, conform de BBV, weergegeven in het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien".

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	Werkelijk 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
2.1 Verkeer en vervoer	1.460	688	1.098	1.144	46
2.2 Parkeren	111	79	137	147	11
2.3 Recreatieve havens	135	103	133	145	12
2.4 Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	75	63	69	66	-3
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.614	1.089	1.656	1.749	94
7.2 Riolering	10.801	10.533	10.419	9.952	-467
7.3 Afval	10.017	11.488	11.291	11.430	138
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	1.528	1.535	1.593	1.500	-93
Totaal Baten	25.742	25.579	26.397	26.134	-263
2.1 Verkeer en vervoer	-16.360	-17.383	-17.636	-17.595	42
2.2 Parkeren	-315	-401	-306	-303	4
2.3 Recreatieve havens	-200	-177	-175	-194	-18
2.4 Economische havens en waterwegen	-849	-858	-837	-848	-11
2.5 Openbaar vervoer	-446	-559	-375	-325	50
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-13.496	-15.012	-15.272	-15.322	-49
7.2 Riolering	-6.437	-6.818	-6.747	-6.710	36
7.3 Afval	-8.806	-9.629	-9.927	-9.778	149
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-2.410	-2.505	-2.560	-2.486	74
Totaal Lasten	-49.320	-53.341	-53.836	-53.560	276
Totaalsaldo van baten en lasten	-23.578	-27.762	-27.439	-27.426	13
2.1 Verkeer en vervoer	306	718	604	589	-15
2.2 Parkeren	32	32	32	32	-0
2.3 Recreatieve havens	61	61	61	61	0
2.5 Openbaar vervoer	85	225	401	356	-45
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	269	283	174	178	3
Totaal Onttrekkingen reserves	752	1.318	1.272	1.215	-56
2.1 Verkeer en vervoer	0	-264	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	0	0	-263	-263	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-100	0	-260	-260	0
Totaal Stortingen reserves	-100	-264	-523	-523	0
Geraamd resultaat programma 2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	-22.925	-26.708	-26.691	-26.734	-43

De belangrijkste financiële afwijkingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven (zie gerealiseerd resultaat, kolom 'Saldo 2024') uit bovenstaande tabel. Verschillen tussen taakvelden die per saldo budgettair neutraal zijn, zijn buiten deze verschillenanalyse gelaten.

(Bedragen x €1 miljoen)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-) op budget	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Riolering	-0,4	Nadeel	In 2024 is er ca 2 miljoen minder geïnvesteerd dan de verwachtingen bij de slotrapportage. Hierdoor is de toerekenbare btw ook lager waardoor wij minder aan de voorziening riolering onttrekken. Voornaamste oorzaken zijn enerzijds capaciteitsknelpunten in de uitvoering om werkzaamheden in de markt te zetten én te begeleiden. Daarnaast willen wij werkzaamheden combineren met nutsbedrijven om overlast bij inwoners te voorkomen. Hierdoor zijn projecten doorgeschoven.
Overig	0,4	Voordeel	Overige verschillen op dit programma onder de rapportagegrens van €250.000.
Totaal	0,0	Tekort op budget 2024	

Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel geeft de beleidsindicatoren weer die betrekking hebben op dit programma. De gegevens komen hierbij vanuit "Waar staat je gemeente.nl".

Indicatoren BBV (peildatum "Waarstaatjegemeente" (26-02-2025))	Jaar	Hoeksche Waard	Nederland	Gemeente weinig stedelijk
Omvang huishoudelijk restafval, in kg per inwoner	2023	127	150	103

2.4 Programma 3 Economie

Tot het programma Economie behoren de taakvelden economische ontwikkelingen, fysieke bedrijfsinfrastructuur, bedrijvenloket en bedrijfsregelingen en economische promotie.

Wat gebeurde er om ons heen?

Nederland

De Nederlandse economie groeide in 2024 met 0,9% ten opzichte van het voorgaande jaar. Deze groei werd voornamelijk gedreven door hogere consumptie, aangezien huishoudens meer te besteden hadden door een loongroei die boven de inflatie lag. Daarnaast nam de uitvoer toe door de aantrekkende wereldhandel. De koopkracht herstelde in 2024 met 2,7% dankzij de stijging van de lonen en de daling van de inflatie. De werkloosheid bleef laag, maar aanhoudende personeelstekorten vormden een belemmering voor de arbeidsproductiviteit. Bedrijven ondervonden ook hinder van de hoge rentetarieven op kredietverlening.

Hoeksche Waard

Ook de economie van de Hoeksche Waard liet een gematigde groei zien. De werkgelegenheid nam toe, vooral door nieuwe vestigingen en uitbreidingen van bestaande bedrijven. Relatief gezien komt deze werkgelegenheid vooral uit handel en industrie/energie (vergeleken met Nederland). Al jarenlang is de werkloosheid in de Hoeksche Waard kleiner dan in Nederland (2,7% versus 3,6%). Met zo'n 37.000 banen (700 banen per 1.000 personen beroepsbevolking) heeft de Hoeksche Waard een relatief kleine, open economie. Dit is lager dan het landelijke gemiddelde van 950 banen per 1.000 personen. Een relatief lage werkgelegenheid in een gemeente is kenmerkend voor een landelijke regio onder de rook van een grote stad, in ons geval Rotterdam.

Sectoren

De vrijetijdssector in de Hoeksche Waard omvatte 680 vestigingen en bood werk aan 1.610 mensen (4,4% van de totale werkgelegenheid). Er waren 55 verblijfsaccommodaties, waarvan 8 campings. De horecasector is met 1,6 verkooppunten per 1.000 inwoners klein vergeleken met het landelijk gemiddelde van 2,5. Het aantal verkooppunten nam niet af ten opzichte van voorgaand jaar, maar de horeca had het wel zwaar door stijgende energie- en personeelskosten, schulden uit de coronatijd en smalle marges door inflatie.

Door over de gemeentegrenzen heen te kijken, is veel meer mogelijk. De samenwerking tussen de eilanden Hoeksche Waard, Goeree-Overflakkee en Voorne-Putten wordt steeds sterker. Ook in de nieuwe 'Next Step' Regio Deal Zuid-Hollandse Delta werken Rijk en regio samen aan een betere woon-, werk- en leefomgeving.

Daarnaast werd in 2024 LEADER Zuid-Hollandse Eilanden gestart. Vanuit Europa en provincie Zuid-Holland is geld beschikbaar gesteld voor plattelandsontwikkeling. Dit is een regeling voor en door burgers. De besluitvorming over de te subsidiëren projecten ligt dan ook niet bij de gemeenten, maar bij een representatieve groep mensen uit de lokale gemeenschap. In 2024 zijn door hen vier projecten goedgekeurd, die meteen gestart zijn en voor eind augustus 2027 moeten worden voltooid.

Voor de agrarische sector geldt dat een perspectief of visie van de Hoeksche Waard als agrarische gemeente wordt meegenomen binnen de Toekomstvisie. Deze moet verder worden uitgewerkt in een programma of uitvoeringsagenda. Daarnaast wordt er op het gebied van landbouw op diverse vlakken met ondernemers en stakeholders afgestemd en gewerkt aan een toekomstbestendige, biodiverse landbouw. Het proces rondom Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) heeft een ambitiedocument opgeleverd dat is opgesteld met alle partners. Na het stopzetten van het NPLG zijn we in gesprek met onder andere de provincie hoe we deze ambities alsnog kunnen realiseren.

Het aanbod van bedrijventerreinen in de Hoeksche Waard is vrijwel volledig uitgegeven en de vraag bleef in 2024 onverminderd hoog. Met regelmaat is de gemeente benaderd door ondernemers die op zoek waren naar ruimte voor uitbreiding in de Hoeksche Waard. Deze ontwikkelingen en de mogelijke gevolgen voor de vitaliteit van de regionale economie nemen we mee in de verschillende beleidsdocumenten.

Wat hebben we bereikt? Wat hebben we gedaan?

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
3.1 Betere ruimtelijke mogelijkheden voor bedrijven en instellingen	3.1.1 Ruimte bieden voor circulaire, digitale en inclusieve activiteiten.	Doorlopend	Strategie werklocaties (bedrijventerreinen en kantoren) is in ontwikkeling en wordt conform planning opgeleverd.
	3.1.2 Regionale en lokale beleidsontwikkeling, beleidsuitvoering en advisering (bedrijventerreinenstrategie incl. uitvoeringsprogramma).	1.1 Q1 2024 (oplevering) daarna uitvoering	
3.2 Meer kennisintensieve bedrijvigheid	3.2.1 Stimuleren kennisintensieve bedrijvigheid en netwerken via o.a. accountmanagement, de Regio Deal en Economic Board.	Doorlopend	
3.3 Meer zakelijk en recreatief bezoek aan de Hoeksche Waard	3.3.1 (Evaluatie) Gebiedsmarketing en stimuleren toeristische aantrekkelijkheid.	2024 e.v.	
3.4 Profileren en positionering Hoeksche Waard	3.4.1 Als onderdeel van het verhaal Hoeksche Waard het uitwerken van een perspectief/visie op de Hoeksche Waard als agrarische gemeente.	2025	In RIB 2024 wordt beschreven dat de visie Hoeksche Waard als agrarische gemeente verwerkt wordt in de Toekomstvisie en in de Startbeslissing NPLG. De Toekomstvisie wordt dit jaar afgerond. Door NPLG is vanuit het Rijk een streep gezet. Echter diverse opgaven uit het NPLG blijven bestaan. Gelet hierop wordt in samenwerking met provincie, waterschap en lokale partijen gewerkt aan een gebiedsplan. Volgend op Toekomstvisie en gebiedsplan zal een uitvoeringsprogramma worden opgesteld voor de landbouw.
3.5 Sterker ondernemersklimaat	3.5.1 Stimuleren publiek/private samenwerking en alliantievorming.	Doorlopend	
	3.5.2 Verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en stimuleren ondernemerschap door actualisatie arbeidsmarktagenda en uitvoeringsprogramma.	Doorlopend	
	3.5.3 Faciliteren van bedrijvigheid, starters en ondernemerschap in de Hoeksche Waard (SOB-H HW/Startsmart).	Doorlopend	
3.6 Versterken welzijn en welvaart via recreatie en toerisme	3.6.1 Goede en frequente vervoersverbindingen over water en tussen stad en land.	2023 - 2028	
	3.6.2 Aanbod ontwikkelen met en voor jongeren en jeugd.	2023 - 2028	
	3.6.3 Aantrekkelijke en duurzame verblijfsaccommodaties.	2023 - 2028	
	3.6.4 Beweegvriendelijke buitenruimte.	2023 - 2028	
	3.6.5 Uitbreiden aanbod voor waterrecreatie, dagrecreatie en evenementen.	2023 - 2028	
	3.6.6 Samenwerking en alliantievorming.	2023 - 2028	
	3.6.7 Aanbodversterking en ontwikkelingen met themalijnen.	2023 - 2028	

Wat heeft het gekost?

In de tabel staan, per taakveld, de baten en lasten van dit programma, het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat. Hierbij worden de baten weergegeven als + en de lasten als -. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten (indien systeemreserves). De kosten van de overhead (taakveld 0.4) worden, conform de BBV, weergegeven in het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien".

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	Werkelijk 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
3.1 Economische ontwikkeling	2	0	0	8	8
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	554	223	5.663	5.673	10
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	200	202	92	194	102
3.4 Economische promotie	378	187	188	181	-7
Totaal Baten	1.135	612	5.943	6.056	113
3.1 Economische ontwikkeling	-1.587	-1.595	-1.401	-1.312	89
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-550	-256	-5.771	-5.748	24
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-956	-1.082	-1.025	-966	59
3.4 Economische promotie	-420	-219	-181	-195	-14
Totaal Lasten	-3.513	-3.152	-8.378	-8.221	157
Totaalsaldo van baten en lasten	-2.378	-2.540	-2.436	-2.165	270
3.1 Economische ontwikkeling	216	65	512	356	-156
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9	9	9	9	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	42	53	23	23	0
3.4 Economische promotie	374	15	5	5	-0
Totaal Onttrekkingen reserves	641	142	549	393	-156
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	-329	-329	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-47	-180	-97	-97	0
3.4 Economische promotie	-339	0	0	0	0
Totaal Stortingen reserves	-386	-180	-426	-426	0
Geraamd resultaat programma 3. Economie	-2.123	-2.578	-2.313	-2.198	114

De belangrijkste financiële afwijkingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven (zie gerealiseerd resultaat, kolom "Saldo 2024) uit bovenstaande tabel. Verschillen tussen taakvelden die per saldo budgettair neutraal zijn, zijn buiten deze verschillenanalyse gelaten.

(Bedragen x €1 miljoen)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-) op budget	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Overig	0,1	Voordeel	Overige verschillen op dit programma onder de rapportagegrens van €250.000.
Totaal	0,1	Overschot op budget 2024	

Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel geeft de beleidsindicatoren weer die betrekking hebben op dit programma. De gegevens komen hierbij vanuit "Waar staat je gemeente.nl".

Indicatoren BBV (peildatum "Waarstaatjegemeente" (26-02-2025)	Jaar	Hoeksche Waard	Nederland	Gemeente weinig stedelijk
% Netto arbeidsparticipatie tov potentiële beroepsbevolking	2023	75,3	73,1	73,6
% Functiemenging (verhouding tussen banen en woningen)	2023	48,7	54,2	50,7
Banen (per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 tot en met 64 jaar)	2023	673,6	836,6	732,5
Bedrijfsvestigingen (per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 tot en met 64 jaar)	2023	180,5	181,8	179,6

2.5 Programma 4 Onderwijs

Tot het programma Onderwijs behoren de taakvelden openbaar basisonderwijs, onderwijshuisvesting en onderwijsbeleid en leerlingzaken.

Wat gebeurde er om ons heen?

Wij geven de ontwikkelingen in 2024 per onderwerp weer.

Inclusieve samenleving en gelijke kansen

Een inclusieve samenleving start met gelijke kansen voor alle kinderen om zich te ontwikkelen en te ontplooiën. Het rijksbeleid richt zich de komende jaren op het versterken van de onderwijskwaliteit en voldoende personeel. Daarnaast wordt de kansengelijkheid vergroot door te investeren in de kinderopvang en de voor- en vroegschoolse educatie. In stappen wordt de vergoeding voor kinderopvang voor werkende ouders verhoogd naar 95%. De kinderopvang kampt met een aanzienlijk personeelstekort. Tenslotte gaat landelijk extra aandacht uit naar een verbeteraanpak voor passend onderwijs en het terugbrengen van het aantal onnodige thuiszitters naar 0.

Hervormingsagenda Jeugd

In 2023 is de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 vastgesteld. De hervormingsagenda bevat opgaven waar VNG, Rijk en gemeenten samen met partners aan zullen werken. We willen het gewone leven en de veerkracht van jeugdigen en hun omgeving versterken. Ook is het van belang dat jeugdigen en gezinnen zo veel mogelijk toegerust zijn om (hulp)vragen in hun sociale context op te pakken en als dat niet lukt, antwoorden laagdrempelig weten te vinden. Een lokaal stevige pedagogische basis is hiervoor nodig. De pedagogische basis bestaat uit basisvoorzieningen voor jeugdigen en gezinnen zoals opvang, onderwijs, welzijn, jongerenwerk, sport en jeugdgezondheidszorg. Wanneer men het antwoord niet in de eigen omgeving of de pedagogische basis kan vinden, dan zijn er lokaal sterke teams, die kundig en dichtbij georganiseerd zijn. Het is van belang dat er verbinding is met aanpalende domeinen zoals het onderwijs.

Lokale Educatieve Agenda

We werken met onderwijspartners en opvangpartners aan onderwijskansen en de verbinding onderwijs-jeugdhulp bijvoorbeeld via de Lokale Educatieve Agenda Hoeksche Waard 2023-2026. In 2024 is verdere invulling gegeven aan de negen thema's die op de Lokale Educatieve Agenda staan. In augustus 2024 is bijvoorbeeld de BSO+ van start gegaan.

In 2024 is met partners uit onderwijs en jeugdhulp een traject gestart om de samenwerking onderwijs-jeugdhulp te verbeteren. Gezamenlijk worden ambities bepaald en afspraken gemaakt over doelen en resultaten, de aanpak en rolverdeling. Dit traject loopt door in 2025.

Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten

In 2024 is verder gewerkt aan de regionale bestuursopdracht van Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten (LVS). De bestuursopdracht heeft als doel de structurele basisformatie voor LVS vast te stellen. De centrale vraag is welke capaciteit nodig is om de wettelijke taken uit te voeren. Voor 2024 is incidenteel extra formatie (4,6 fte) toegekend als aanvulling op de basisformatie van 12,9 fte. Deze extra inzet werd bekostigd uit incidentele middelen. De verwachting is dat in het tweede kwartaal 2025 een besluit wordt genomen over de structurele formatie.

Leerlingenvervoer

In 2024 is de verordening leerlingenvervoer geactualiseerd en zijn wijzigingen in relevante wetgeving verwerkt. De verordening bekostiging leerlingenvervoer wordt in maart 2025 gepubliceerd na vaststelling door de gemeenteraad.

In 2024 is gestart met een nieuwe aanbesteding leerlingenvervoer. Dit traject word in 2025 afgerond.

Nieuwkomersonderwijs

Samen met de gemeenten in de regio en met (onderwijs)partners in de Hoeksche Waard is gewerkt aan het realiseren van voldoende onderwijsplekken (taalonderwijs) voor nieuwkomersleerlingen en aan de doorstroom van leerlingen naar regulier onderwijs.

Nationaal Programma Onderwijs

De verschillende activiteiten onder het Nationaal Programma Onderwijs liepen door in 2024. Het doel van het programma is onderwijsachterstanden door corona in te halen en onderwijskansen te bevorderen. Dit gebeurde in samenwerking met partners vanuit onderwijs, kinderopvang, jeugdhulp en de bibliotheek.

Onderwijshuisvesting

De trend is dat de leerlingenaantallen stijgen. Dit heeft in 2024 geresulteerd in tijdelijke uitbreidingen in het primair en voortgezet Onderwijs.

Wat hebben we bereikt? Wat hebben we gedaan?

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
4.1 Alle kinderen krijgen onderwijs in een duurzame en gezonde schoolomgeving.	4.1.1 We zorgen in nauwe samenwerking met de scholen voor goede onderwijshuisvesting door uitvoering van o.a. het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs.	2024	
4.2 Iedere Hoeksche Waarder krijgt de kans om zich, ongeacht zijn of haar achtergrond, via (voorschools) onderwijs te ontwikkelen tot wie hij of zij kan of wil zijn.	4.2.1 We bevorderen kansengelijkheid in de voorschoolse periode en in het onderwijs door o.a. zoveel mogelijk peuters met een VVE-indicatie te bereiken en te laten deelnemen aan het VVE-programma en door het faciliteren van het onderwijs voor nieuwkomers.	2024	
	4.2.2 We faciliteren (mede) de thuiszittersaanpak Hoeksche Waard.	2024 - 2025	
	4.2.3 We zorgen ervoor dat zoveel mogelijk jeugdigen deelnemen aan onderwijs en met een startkwalificatie van school komen o.a. door het voldoende faciliteren van DG&J/Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten.	2024	
	4.2.4 We zetten de samenwerking met partners in het realiseren van kwalitatief goede VVE en kinderopvang voort door o.a. de inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker VVE en het faciliteren van deskundigheidsbevordering voor de kinderopvang.	2024	
	4.2.5 We bevorderen de kansengelijkheid in het onderwijs door bij te dragen aan leesbevordering en leesmotivatie vanuit het NPO budget door meer "bibliotheken op school" te realiseren.	2024 - 2025	

Wat heeft het gekost?

In de tabel staan, per taakveld, de baten en lasten van dit programma, het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat. Hierbij worden de baten weergegeven als + en de lasten als -. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten (indien systeemreserves). De kosten van de overhead (taakveld 0.4) worden, conform de BBV, weergegeven in het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien".

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	Werkelijk 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
4.1 Openbaar basisonderwijs	7	22	7	0	-7
4.2 Onderwijshuisvesting	258	5	758	0	-758
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.475	770	1.799	1.768	-31
Totaal Baten	1.740	796	2.564	1.768	-795
4.1 Openbaar basisonderwijs	-918	-879	-931	-890	41
4.2 Onderwijshuisvesting	-2.510	-2.630	-3.491	-2.408	1.083
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-4.198	-3.768	-4.687	-4.613	74
Totaal Lasten	-7.626	-7.276	-9.110	-7.912	1.197
Totaalsaldo van baten en lasten	-5.886	-6.480	-6.546	-6.144	402
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	0	0	241	239	-2
Totaal Onttrekkingen reserves	0	0	241	239	-2
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	0	0	-145	-145	0
Totaal Stortingen reserves	0	0	-145	-145	0
Geraamd resultaat programma 4. Onderwijs	-5.886	-6.480	-6.450	-6.051	400

De belangrijkste financiële afwijkingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven (zie gerealiseerd resultaat, kolom 'Saldo 2024') uit bovenstaande tabel. Verschillen tussen taakvelden die per saldo budgettair neutraal zijn, zijn buiten deze verschillenanalyse gelaten.

(Bedragen x €1 miljoen)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-) op budget	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Onderwijs	0,0	Neutraal	De werkelijke baten en de werkelijke lasten met betrekking tot de Suvis middelen (SPUK-regeling) in het kader van de ventilatie op scholen wijken af van de raming in 2024 met € 0,8 mln. Wij ontvangen voor de venilaite op scholen middelen vanuit het Rijk via een specifieke uitkering. De Suvis-regeling loopt hierbij door tot 2026. In 2025 vinden de laatste betalingen aan de scholen plaats. Enkele schoolbesturen hebben in 2024 de besluitvorming over de middelen vooruitgeschoven. Hierdoor wijken zowel de baten als de geraamde lasten in 2024 af. Per saldo is er geen effect op de exploitatie.
Schoolgebouwen basisonderwijs	0,2	Voordeel	Vanwege o.a. vleermuisonderzoek is er vertraging opgetreden in de bouw voor Het Talent (Mookhoek). De nieuwbouw gaat nu in 2025 van start waardoor de kosten voor tijdelijke huisvesting pas in 2025 en 2026 worden gemaakt. Het budget voor 2024 hadden we daarom bij de slotrapportage door moeten schuiven naar 2026 (in 2025 is er wel budget beschikbaar). Dat is niet gebeurt. Wij stellen daarom voor om het geraamde budget voor 2024 (€ 184.500,-) via bestemming resultaat beschikbaar te stellen in 2026 voor de tijdelijke huisvesting van Het Talent.
Overig	0,2	Voordeel	Overige verschillen op dit programma onder de rapportagegrens van €250.000.
Totaal	0,4	Overschot op budget 2024	

Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel geeft de beleidsindicatoren weer die betrekking hebben op dit programma. De gegevens komen hierbij vanuit "Waar staat je gemeente.nl".

Indicatoren BBV (peildatum "Waarstaatjegemeente" (26-02-2025))	Jaar	Hoeksche Waard	Nederland	Gemeente weinig stedelijk
% Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie	2023	2,0	2,4	2,0
Absoluut verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen 5-18 jr	2023	1,5	6,3	5,4
Relatief verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen 5-18 jr	2023	7	27	22

2.6 Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie

Tot programma Sport, cultuur en recreatie behoren de taakvelden sportbeleid en activering, sportaccommodaties, cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie, musea, cultureel erfgoed en media. Ook het subsidiebeleid en welzijnswerk zijn in dit programma ondergebracht.

Wat gebeurde er om ons heen?

Sport, cultuur en erfgoed bleven ook in 2024 belangrijke aandachtspunten. Alle taakvelden die bij dit programma horen, droegen bij aan de versterking van sociale verbanden tussen inwoners onderling en tussen inwoners, maatschappelijke organisaties en de gemeente. Levendige sportclubs, cultuuruitingen en inspirerende culturele participatie droegen daarmee ook bij aan vitale dorpen en kernen.

Op het gebied van sport was 2024 een belangrijke mijlpaal: afgelopen voorjaar werd namelijk het sport- en beweegbeleid vastgesteld. Later in het jaar volgde ook het door het college vastgestelde uitvoeringsprogramma waarin de in het beleidsplan vastgestelde ambities (een leven lang in beweging, vitale sportaanbieders, sport in de openbare ruimte, accommodaties en talentontwikkeling) nader zijn uitgewerkt in concrete acties. Daarnaast is er afgelopen jaar ook hard gewerkt aan de harmonisatie van de buitensportaccommodaties waar in 2025 besluitvorming over plaatsvindt.

In 2024 is uitvoering gegeven aan de Uitvoeringsagenda cultuur en zijn veel culturele activiteiten mogelijk gemaakt. Deze hebben bijgedragen aan de samenwerking tussen en participatie van de inwoners aan de samenleving. Met de uitreiking van de Cultuurprijs is extra aandacht gevestigd op het maatschappelijk belang, de rijkdom aan kunst en cultuur in de Hoeksche Waard, en het stimuleren van ontwikkeling van talent. Cultuureducatie heeft de creativiteit van kinderen ontwikkeld en heeft ze geleerd buiten de gebaande paden te denken. Op het gebied van bibliotheken gaat voor gemeenten vanaf 2026 een wettelijke zorgplicht gelden voor het versterken van het lokale bibliotheeknetwerk en het uitvoeren van de vijf wettelijk verankerde maatschappelijke bibliotheekfuncties. Ter voorbereiding op deze zorgplicht is in 2024 een eenmalige Specifieke Uitkering (SPUK) beschikbaar gesteld door het Rijk. Deze is ingezet voor het uitbreiden van openingsuren waarmee de toegankelijkheid naar de maatschappelijke dienstverlening van de bibliotheek voor de inwoners is vergroot.

Erfgoed is één van de belangrijkste pijlers van ruimtelijke kwaliteit en draagt bij aan de identiteitsvorming en het besef van (culturele) waarde van de leefomgeving. We formuleren daarmee wat we belangrijk vinden en wat we willen bewaren voor toekomstige generaties. Elk gebied is het resultaat van eeuwenlange omgang van mensen met hun omgeving. De sporen ervan zie je terug in het landschap, de ondergrond, infrastructuur en bebouwing. Om dit in kaart te brengen en inwoners beter bekend te maken met het bijzondere cultuurlandschap van de Hoeksche Waard is een Landschapsbiografie opgesteld, welke in april 2024 is gepubliceerd.

Om tot een meer integrale advisering te komen in het ruimtelijk domein zijn stappen ondernomen om de Commissie Cultureel Erfgoed en de Commissie Ruimtelijke kwaliteit met elkaar te verweven. Hierdoor kunnen initiatieven sneller beoordeeld worden. Ook is een 'quick-scan' project uitgevoerd, waarbij de conditie van alle monumenten in onze gemeente is nagelopen. Hierdoor is duidelijk geworden bij welke monumenten de wettelijke verplichte instandhouding in gevaar is, en kunnen adequate stappen genomen worden om het verlies van erfgoed te voorkomen. Tenslotte is er ook aandacht geweest voor individuele monumenten. De luchtwachtoren bij Strijensas heeft in de zomer van 2024 een opknapbeurt gehad, waarbij grootschalig schilderwerk is uitgevoerd en een nieuwe omheining en toegangshekken zijn geplaatst.

Wat hebben we bereikt? Wat hebben we gedaan?

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
5.1 Alle Hoeksche Waarders hebben toegang tot informatie.	5.1.1 We stimuleren en faciliteren een vitaal en maatschappelijk betrokken netwerk van gecertificeerde en vrijwilligersbibliotheken.	2024	Er is een ontwikkeling gaande naar het invoeren van een wettelijke zorgplicht voor gemeenten ten aanzien van de openbare bibliotheken voor het versterken van het lokale bibliotheeknetwerk en het uitvoeren van de vijf wettelijk verankerde maatschappelijke bibliotheekfuncties. In de periode tussen de huidige specifieke uitkering (SPUK) en de invoering van de wettelijke zorgplicht ontvangen gemeenten een decentralisatie-uitkering via het gemeentefonds om zich op de periode van de zorgplicht te kunnen voorbereiden.
5.2 Behoud en ontwikkelen van cultureel erfgoed in de Hoeksche Waard.	5.2.1 Restauratie en nieuwbouw van Fort Buitensluis.	2023 - 2028	De restauratie van de kazerne en afwikkeling van de subsidie is gereed. Voor de restauratie van verschillende bijgebouwen op hetterrein is een subsidie toegekend. De uitvoering daarvan wordt samen met inkoop opgepakt om aan te besteden. Dan zal duidelijk worden of er voldoende middelen beschikbaar zijn. Het project heeft meer tijd nodig dan vooraf verwacht, daarom is de looptijd aangepast. De eerder beoogde nieuwbouw is niet gerealiseerd vanwege het ontbreken van een sluitende businesscase en ontbrekende middelen.
5.3 Een sociaal en verbonden Hoeksche Waard, waar inwoners naar elkaar omzien en iedereen zichzelf mag zijn	5.3.1 We stimuleren en faciliteren beweging, ontmoeting, sport en cultuur o.a. door voldoende accommodaties en voorzieningen.	Doorlopend	Op verzoek van voetbalverenigingen Goudwaardse Boy's en SV Piershil is een proces voor een fusie van deze verenigingen gestart. In 2024 is door de gemeenteraad besloten de opstellen van SV Piershil aan te kopen. Deze aankoop en bijbehorende ontwikkelingen worden in 2025 afgerond.
	5.3.2 We stimuleren onderlinge samenwerking en faciliteren vitale en maatschappelijk betrokken verenigingen door uitvoering te geven aan de (verlengde) uitvoeringsagenda van de cultuurnota en de erfgoednota.	2024 e.v.	
5.4 We stimuleren en faciliteren beweging, ontmoeting, sport en cultuur o.a. door voldoende accommodaties en voorzieningen.	5.4.1 Het voorkomen of uitstellen van zorg door preventie en het bevorderen van een gezonde leefstijl door o.a. inzet vanuit het Lokaal Sportakkoord.	2024 - 2026	
	5.4.2 We stimuleren en faciliteren vitale en maatschappelijk betrokken verenigingen o.a. door de inzet van de combinatiefunctionarissen.	2024 - 2026	

Wat heeft het gekost?

In de tabel staan, per taakveld, de baten en lasten van dit programma, het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat. Hierbij worden de baten weergegeven als + en de lasten als -. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten (indien systeemreserves). De kosten van de overhead (taakveld 0.4) worden, conform de BBV, weergegeven in het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien".

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	Werkelijk 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
5.1 Sportbeleid en activering	589	494	553	507	-46
5.2 Sportaccommodaties	3.663	3.135	3.837	3.837	-0
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	0	0	0	0
5.4 Musea	22	22	22	22	-0
5.5 Cultureel erfgoed	52	31	31	31	0
5.6 Media	318	336	452	355	-97
Totaal Baten	4.644	4.019	4.896	4.752	-144
5.1 Sportbeleid en activering	-1.231	-1.212	-1.250	-1.196	54
5.2 Sportaccommodaties	-8.074	-9.174	-9.089	-8.931	157
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-466	-546	-548	-537	11
5.4 Musea	-254	-264	-271	-269	2
5.5 Cultureel erfgoed	-784	-671	-738	-689	50
5.6 Media	-2.335	-2.383	-2.561	-2.460	101
Totaal Lasten	-13.143	-14.250	-14.458	-14.083	375
Totaalsaldo van baten en lasten	-8.499	-10.231	-9.562	-9.331	231
5.1 Sportbeleid en activering	48	4	4	4	0
5.2 Sportaccommodaties	339	479	6.371	6.362	-9
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	0	4.145	4.145	0
5.5 Cultureel erfgoed	20	20	339	339	-0
5.6 Media	13	13	13	13	-0
Totaal Onttrekkingen reserves	419	514	10.871	10.862	-9
5.1 Sportbeleid en activering	0	0	0	0	0
5.2 Sportaccommodaties	-350	0	-6.858	-6.858	0
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	0	-3.945	-3.945	0
5.5 Cultureel erfgoed	0	0	-319	-319	0
Totaal Stortingen reserves	-350	0	-11.122	-11.122	0
Geraamd resultaat programma 5. Sport, cultuur en recreatie	-8.430	-9.717	-9.813	-9.591	222

De belangrijkste financiële afwijkingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven (zie gerealiseerd resultaat, kolom 'Saldo 2024') uit bovenstaande tabel. Verschillen tussen taakvelden die per saldo budgettair neutraal zijn, zijn buiten deze verschillenanalyse gelaten.

(Bedragen x €1 miljoen)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-) op budget	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Overig	0,2	Voordeel	Overige verschillen op dit programma onder de rapportagegrens van €250.000.
Totaal	0,2	Overschot op budget 2024	

Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel geeft de beleidsindicatoren weer die betrekking hebben op dit programma. De gegevens komen hierbij vanuit "Waar staat je gemeente.nl".

Indicatoren BBV (peildatum "Waarstaatjegemeente" (26-02-2025))	Jaar	Hoeksche Waard	Nederland	Gemeente weinig stedelijk
% Niet-sporters t.o.v. bevolking 19 jaar en ouder	2022	52,4	46,4	48,9

2.7 Programma 6 Sociaal Domein

Tot het programma Sociaal domein behoren de taakvelden samenkracht en inwonersparticipatie, wijkteams, inkomensregelingen, begeleide participatie, arbeidsparticipatie, maatwerkvoorzieningen (Wmo), maatwerkdienstverlening 18+, maatwerkdienstverlening 18-, geëscaleerde zorg 18+ en geëscaleerde zorg 18-.

Wat gebeurde er om ons heen?

Wij geven per onderwerp weer wat de ontwikkelingen waren die speelden in 2024.

Leefstijl en preventie

Er is veel aandacht voor vroegtijdige signalering van risicovolle situaties en tijdige interventie ter voorkoming van zwaardere ondersteuning en zorg. De focus op bestrijding van ziekte en intensieve ondersteuning wordt steeds vaker verlegd naar behoud van gezondheid en eigen kracht door aanpassing van leefstijl en preventie en inzet op een gezonde leefomgeving. In de Hoeksche Waard werkten we aan de doelstellingen van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA). We focussen daarbij op preventie en een sterke sociale basis. Wij ontvingen voor de uitvoering van deze akkoorden financiële middelen vanuit het Rijk, namelijk de Brede Spuk en via centrumgemeente Nissewaard de Spuk IZA.

Wetgeving

Nieuwe wetgeving leidt ook de komende jaren tot extra taken voor gemeenten in het sociaal domein. Er wordt landelijk gewerkt aan een wetswijziging Wmo om de eigen bijdrage voor de Wmo inkomensafhankelijk te maken. Daarnaast wordt het woonplaatsbeginsel toegevoegd aan de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Hiermee worden gemeenten zelf verantwoordelijk voor de inwoners die de voorziening beschermd wonen nodig hebben. Deze verantwoordelijkheid ligt nu bij centrumgemeente Nissewaard.

Na de decentralisaties van 2015 zijn de taken en de verantwoordelijkheden van gemeenten in het sociaal domein al fors toegenomen. Om deze taken goed uit te kunnen voeren, zijn de budgetten, die het Rijk beschikbaar stelt voor de uitvoering van deze taken, ontoereikend. Gemeenten zoeken, in toenemende mate, een balans tussen een goede invulling van de verantwoordelijkheid voor kwetsbare en minder zelfredzame inwoners en, aan de andere kant, een verantwoorde beheersing van de uitgaven.

Druk op het zorgstelsel

De druk op het zorgstelsel is groot door personeelstekort en toenemende werkdruk, de dubbele vergrijzing en toenemende hulpvraag. Hulpvragen worden complexer en de kosten stijgen. Het aantal vrijwilligers en mantelzorgers daalt, terwijl het beroep op hen alleen maar toeneemt. Dit geeft risico op uitval en overbelasting. De kosten voor de zorg zijn in 2024 ook fors gestegen als gevolg van CAO-stijgingen. In combinatie met de dubbele vergrijzing, steeds complexere hulpvragen en steeds minder mantelzorgers en vrijwilligers leiden deze ontwikkelingen tot een toenemend gebruik van de Wmo en Jeugdhulp.

Om de Wmo beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar te houden, heeft de raad in 2024 het kader vastgesteld voor het transformeren van de Wmo. Op basis daarvan voeren we maatregelen uit.

Jeugdhulp

De vraag naar jeugdhulp is onverminderd hoog. De hoeveelheid jeugdigen die een beroep doen op jeugdhulp is ook in 2024 gestegen, evenals de kosten. De oorzaken van de stijging van kosten liggen vooral bij landelijke ontwikkelingen zoals de tariefstijgingen in de zorg en het verkleinen van de behandelgroepen. De blijvende stijging van aantallen als kosten vraagt om het maken van keuzes. Zo heeft de gemeenteraad

in 2024 onder andere besloten om het lokale team te versterken en meer professionals toe te voegen om zelf meer ondersteuning te kunnen bieden en minder door te verwijzen naar jeugdhulpaanbieders. Ook in het komende jaar zullen er keuzes voorgelegd worden aan de gemeenteraad die zullen landen in een vernieuwde verordening jeugdhulp.

In 2023 is de Hervormingsagenda Jeugd (2023-2028) vastgesteld. Deze landelijke agenda heeft als doel knelpunten in de jeugdzorg structureel aan te pakken. Een ander doel is het jeugdzorgstelsel financieel houdbaar maken voor de toekomst. Parallel aan de Hervormingsagenda Jeugd is er het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming (2026-2031). Dit is een flinke, landelijke, transformatie in de kind- en gezinsbescherming waar nu al de nodige voorbereidingen op nodig zijn.

Samen met onze maatschappelijke partners en inwoners werken we aan een positief opgroei- en opvoedklimaat. We zetten in op doorontwikkeling van onze lokale teams en werken we naar een integrale, gebiedsgerichte 0-100 dienstverlening. Waarbij zorg zo lang als nodig, maar zo kort als mogelijk ingezet zal worden en zich richt op het versterken van de eigen kracht en de eigen kracht van de samenleving.

Wmo

Ook de uitgaven voor begeleiding, huishoudelijke ondersteuning en hulpmiddelen nemen toe. Tegelijkertijd lopen de personele tekorten in de ondersteuning en zorg op. Met name het abonnementstarief vanaf 2019 heeft geleid tot een stijgend gebruik van de huishoudelijke hulp. Hierdoor staat de beschikbaarheid van Wmo-voorzieningen onder druk. Landelijk wordt er gewerkt aan een eigen bijdrage op basis van inkomen en vermogen vanaf 2027. Op basis van inzichten uit data-analyse zoeken we naar sturingsmogelijkheden en interventies om de stijgende Wmo-uitgaven af te vlakken.

Met de in 2024, door de raad, vastgestelde kaders voor de transformatie van de Wmo worden de komende jaren maatregelen uitgevoerd om de ondersteuning voor inwoners die het echt nodig hebben, beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar te houden. Ook geven we uitvoering aan onderdelen van de Wonen, Welzijn, Zorg visie die in 2021 is vastgesteld.

Maatschappelijke Zorg

We spannen ons in om inwoners met complexe problemen zelf regie te laten pakken en oplossingen in gang te zetten. Samenwerking tussen lokale en regionale partners zoals gemeente, zorg- en ondersteuningsorganisaties, woningcorporatie en politie zorgt voor een adequate waakvlamfunctie en voorkomt dat mensen tussen wal en schip vallen. Met onze inspanning dragen we bij aan een inclusieve samenleving

De Uitvoeringsagenda Complexe Maatschappelijke Zorg is geëvalueerd en wordt op onderdelen voortgezet in het Lokaal Plan Beschermd Thuis. Hiervoor worden de preventiemiddelen benut die centrumgemeente Nissewaard, vooruitlopend op de doordecentralisatie Beschermd Wonen, overmaakt naar de regiogemeenten om lokaal activiteiten op te zetten gericht op beschermd thuis ter voorkoming van de duurdere maatwerkvoorziening beschermd wonen.

Er speelt vaak ook een huisvestingsvraagstuk in geval van complexe zorg. Het bieden van huisvesting heeft onze specifieke aandacht. Ter voorbereiding op de decentralisatie Beschermd Wonen bereiden we samen met de regiogemeenten Goeree-Overflakkee, Voorne aan Zee en centrumgemeente Nissewaard, nieuwe afspraken voor over de voortzetting van de samenwerking vanaf 2026. De huidige afspraken lopen af op 31 december 2025.

Daarnaast lopen de huidige contracten met de aanbieders van beschermd wonen ook af per 31 december 2025. De contracten zijn gekoppeld aan de regionale samenwerkingsregeling. Er is in 2024 voorbereid op een nieuwe inkoopronde.

Inkomensondersteuning/Participatiewet/Schulddienstverlening

Landelijk is er in 2024 gewerkt aan het wetsvoorstel 'Participatiewet in balans'. In dit wetsvoorstel staan ruim twintig maatregelen om de huidige Participatiewet te verbeteren en de balans tussen rechten en plichten te herstellen. Dit alles met het doel om de regels en procedures rondom bijstandsuitkeringen te vereenvoudigen. Gemeenten krijgen hierdoor ook meer ruimte voor maatwerk. Professionals zouden beter in moeten kunnen spelen op de persoonlijke situatie van mensen en hen effectiever moeten kunnen helpen naar werk. Vertrouwen en de menselijke maat worden bij de uitvoering kernwaarden.

In 2024 is op het gebied van schuldhulpverlening landelijk ingezet op het verkleinen van verschillen in de schuldhulpverlening tussen gemeenten onderling. Vertegenwoordigers van het kabinet, de VNG, NVVK en Divosa hebben hun handtekening gezet onder een gezamenlijk actieplan om de schuldhulp in Nederland komende jaren te versterken. Ze hebben gewerkt aan een zogeheten 'Basisdienstverlening schuldhulpverlening'. Deze nieuwe basisdienstverlening moet leiden tot een hulpaanbod dat toegankelijker is en in iedere gemeente bestaat uit minimaal dezelfde basiselementen. Veel gemeenten, waaronder ook de onze, passen al elementen uit deze basisdienstverlening schuldhulpverlening toe. Andere elementen zijn nog in ontwikkeling of worden onderzocht op effectiviteit. In het eerste kwartaal van 2025 wordt er in de Tweede Kamer gedebatteerd over het voorstel.

Binnen de Hoeksche Waard zelf hebben we in 2024 het Integraal Beleidsplan Inkomensondersteuning en Schulddienstverlening 2025-2028 opgeleverd. Met dit beleidsplan richten we ons voor de komende periode op vier doelen:

- Voorkomen dat inwoners in geldzorgen terechtkomen.
- Inwoners krijgen tijdig passende hulp bij het rondkomen of oplossen van financiële problemen.
- Alle kinderen hebben gelijke kansen.
- Inwoners kunnen (blijven) participeren in onze samenleving.

Werk

Op het gebied van werk bleven we ons, met HWwerkt! als uitvoeringsorganisatie, in 2024 samen met werkgevers en partners in de regio inzetten op het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt voor onze inwoners. Dat deden we onder andere via netwerkvorming, het organiseren van werk-leerlijnen, deelname aan verschillende projecten uit de Regio Deal en inzet op Social Return.

In 2024 zijn we gestart met de voorbereiding op de nieuwe Wet van school naar werk. Dit is een sluitende aanpak waarbij jongeren begeleiding konden krijgen bij de overstap van school naar werk. Ook hebben we belangrijke stappen gezet op het gebied van inburgering. Daarin werden er workshops georganiseerd over de participatieverklaring en over de arbeidsmarkt waarin nieuwkomers leerden over de Nederlandse samenleving en hoe ze hieraan kunnen deelnemen.

Integraal en datagedreven werken

Integraal en datagedreven werken heeft een stevige relatie met de in het hoofdlijnenakkoord benoemde 'Kadernota Sociaal'. Deze naam is in 2024 veranderd naar de 'Visie SamenLeven', gezien de gelijkwaardigheid met de Omgevingsvisie. De Visie SamenLeven richt zicht hierbij voornamelijk op het sociaal domein, maar zoekt actief de verbinding op met het fysiek domein. In 2024 is actief gewerkt aan de totstandkoming van de Visie SamenLeven. In de visie stellen we een aantal leidende principes vast over de rol die we als gemeente hebben in het sociaal domein en gaan we in op hoe we de kracht van de samenleving kunnen versterken. Aan de hand van data die inmiddels verzameld is over de grootste maatschappelijke opgaven brengen we richting aan, en gaan we dieper in op hoe we hier integraal en in nauwe samenwerking met betrokken spelers – intern en extern – aan gaan werken. In 2025 verwachten we de visie vast te stellen.

Wat hebben we bereikt? Wat hebben we gedaan?

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
6.1 Alle inwoners, ondernemers en bezoekers van de Hoeksche Waard voelen zich veilig.	6.1.1 We faciliteren en stimuleren een preventieve werkwijze, evenals preventieve én curatieve activiteiten door o.a.: - Het voortzetten van het netwerkoverleg Jeugd. Het doorontwikkelen van Veilig opgroeien is teamwork. - Voor te bereiden op / te werken aan de landelijke ontwikkelingen zoals Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming en de Hervormingsagenda Jeugd. - Regionale samenwerking op ontwikkeling naar vernieuwd Beschermd wonen.	2024 e.v.	Veilig opgroeien en netwerkoverleg: Voor het doorontwikkelen van het netwerk is vertrouwen en een gemeenschappelijk doel nodig om de samenwerking op verschillende niveaus te verbeteren. De gemeente pakt een rol in het agenderen en faciliteren van deze gesprekken. Er is meer tijd nodig om de samenwerking te versterken. De regionale samenwerking naar beschermd wonen verloopt goed (=groen).
6.2 Een sociaal en verbonden Hoeksche Waard, waar inwoners naar elkaar omzien en iedereen zichzelf mag zijn. Iedere inwoner van de Hoeksche Waard van jong tot oud en ongeacht waar de wieg staat heeft de kans om een gezond en veilig leven te leiden en zich te ontwikkelen om naar vermogen mee te doen in de samenleving.	6.2.1 We stimuleren samenredzaamheid en participatie van de inwoners in de dorpen o.a. door: - Uitvoering te geven aan een visie Samen Leven. - Door uitvoering te geven aan de Wonen Welzijn Zorg uitvoeringsagenda. - Door onze jongerenparticipatie door te ontwikkelen. - Door uitvoering te geven aan de Mantelzorgagenda. - Door uitvoering te geven aan de agenda Complex Maatschappelijke Zorg. - We stellen een integraal uitvoeringsprogramma Gezond en Actief Leven Akkoord op. - We participeren in het Integraal Zorgakkoord. - Door uitvoering te geven aan en het evalueren van het transformatieplan Jeugd. - Realiseren van jongerenontmoetingsplekken. - Werken aan beschikbare, bereikbare en betaalbare zorg (Transformatieagenda Wmo).	2024 - 2028	Alle punten onder 6.2.1 zijn groen behalve: Uitvoering geven aan Visie Samenleven De visie is nog in ontwikkeling. Realiseren van jongerenontmoetingsplekken Het is niet haalbaar gebleken om 3 jongerenontmoetingsplekken per jaar te realiseren. Er staan middelen in de begroting van 2022 tot en met 2025. In 2025 is niet voldoende financiering voor projectleiding. Transformatieagenda Wmo. In de praktijk wordt al gewerkt aan de Wmo-transformatie. Waar mogelijk wordt al efficiënter gewerkt. De agenda komt in Q2 naar de raad. De uitvoeringsagenda Complex Maatschappelijke Zorg is afgesloten en overgegaan in het lokale plan Beschermd Thuis.
6.3 Hoeksche Waarders hebben laagdrempelig, tijdig en adequaat toegang tot herkenbare hulp en ondersteuning in de buurt.	6.3.1 We faciliteren en stimuleren een preventieve werkwijze, evenals preventieve én curatieve activiteiten door o.a. gebiedsgerichte samenwerking te faciliteren vanuit onze rol als opdrachtgever.	2024 e.v.	
	6.3.2 We helpen inwoners met het vinden van een weg in alle regelingen door o.a.: - Heldere informatievoorziening over mogelijkheden en voorzieningen waar mensen gebruik van kunnen maken. - Het versterken van de sociaal sterke basis. - Onderzoek naar 0-100 teams. Hierin is er aandacht voor mogelijkheden tot: - gebiedsgerichte samenwerking. - normaliseren en verbondenheid. - centrale toegang voor alle zorgvragen. - samenvoegen van 18-/18+. - versterken van de onderste lagen van de Pyramide. - expertise naar de voorkant halen.	2024 e.v.	
	6.3.3 We stimuleren en faciliteren (het gebruik van) algemene en collectieve voorzieningen boven maatwerkvoorzieningen door o.a.: - De toegang tot lokale (in)formele voorzieningen centraal in te richten met kundige professionals. - Inzicht en overzicht te creëren op het bestaande voorzieningenaanbod	2024 e.v.	

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
	en de lokale ontwikkelingen om te kunnen sturen op de inzet van de juiste voorzieningen.		
6.4 Inwoners ervaren bestaanszekerheid en zijn, waar nodig met ondersteuning, zelfredzaam en dragen naar vermogen bij door middel van werk of vrijwilligerswerk.	6.4.1 Duurzame uitstroom naar de arbeidsmarkt middels ondersteuning van mensen die hulp nodig hebben bij het zoeken naar werk.	Doorlopend	
	6.4.2 Voorkomen van problematiek op financieel gebied zodat inwoners mee kunnen blijven doen in onze samenleving door het opstellen van een beleidsplan Armoede en Schulden om inwoners te ondersteunen in financiële zelfredzaamheid.	2024 - 2028	✓

Wat heeft het gekost?

In de tabel staan, per taakveld, de baten en lasten van dit programma, het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat. Hierbij worden de baten weergegeven als + en de lasten als -. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten (indien systeemreserves). De kosten van de overhead (taakveld 0.4) worden, conform de BBV, weergegeven in het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien".

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	Werkelijk 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	15.551	3.286	12.304	12.665	361
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.085	880	1.007	1.066	60
6.3 Inkomensregelingen	15.091	13.425	17.191	17.471	279
6.4 WSW en beschut werk	1.299	1.274	1.244	1.180	-64
6.5 Arbeidsparticipatie	383	0	67	94	27
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	616	611	659	683	24
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0
6.71B Begeleiding (WMO)	11	0	-0	333	333
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	2.361	209	3.432	3.432	1
Totaal Baten	36.395	19.685	35.904	36.923	1.020
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-21.665	-14.302	-19.869	-19.265	604
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-3.471	-3.556	-3.636	-3.611	25
6.3 Inkomensregelingen	-22.372	-17.185	-21.528	-20.751	777
6.4 WSW en beschut werk	-5.400	-5.872	-5.925	-5.638	286
6.5 Arbeidsparticipatie	-1.105	-836	-904	-979	-75
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-3.942	-4.180	-4.328	-4.366	-38
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	-7.287	-8.101	-9.192	-9.091	101
6.71B Begeleiding (WMO)	-6.026	-6.654	-6.642	-6.600	42
6.71C Dagbesteding (WMO)	-1.898	-2.028	-2.021	-2.000	21
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-203	-352	-217	-203	14
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0
6.72A Jeugdhulp begeleiding	-8.291	-8.821	-8.989	-8.760	229
6.72B Jeugdhulp behandeling	-796	-630	-1.290	-1.011	278
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	-1.672	-1.778	-1.820	-1.891	-71
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	-398	-129	-108	-252	-144
6.73A Pleegzorg	-773	-1.573	-976	-824	152
6.73B Gezinsgericht	-1.227	-793	-1.340	-1.281	59
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	-2.146	-2.866	-2.196	-2.108	88
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-4.283	-3.577	-4.973	-5.268	-295
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-1.579	-1.966	-2.556	-2.765	-209
6.74C Gesloten plaatsing	-123	-269	-299	-266	33
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0
6.81A Beschermd wonen (WMO)	-18	-21	-21	-21	0
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-636	-751	-564	-542	22
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0
6.82A Jeugdbescherming	-1.187	-1.221	-1.635	-1.232	403
6.82B Jeugdreclassering	-151	-139	-191	-297	-105
Totaal Lasten	-96.650	-87.601	-101.222	-99.022	2.200
Totaalsaldo van baten en lasten	-60.255	-67.915	-65.318	-62.099	3.219
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.105	944	1.353	1.164	-189
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	180	90	150	89	-61
6.3 Inkomensregelingen	1.254	0	0	0	0
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	-118	-59	59
Totaal Onttrekkingen reserves	2.539	1.034	1.385	1.194	-191
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-346	-45	-47	-47	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-2.077	0	-2.878	-2.878	0
Totaal Stortingen reserves	-2.423	-45	-2.924	-2.924	0
Geraamd resultaat programma 6. Sociaal domein	-60.139	-66.926	-66.858	-63.829	3.028

De belangrijkste financiële afwijkingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven (zie gerealiseerd resultaat, kolom 'Saldo 2024') uit bovenstaande tabel. Verschillen tussen taakvelden die per saldo budgettair neutraal zijn, zijn buiten deze verschillenanalyse gelaten.

(Bedragen x €1 miljoen)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-) op budget	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Noodopvang Oekraïense vluchtelingen	0,6	Voordeel	In 2024 heeft de opvang van Oekraïense ontheemden geleid tot een positief effect voor de gemeente van € 4,2 mln (in 2023: € 3,5 mln). Bij de zomer- en slotrapportage meldden wij hiervan reeds een voordeel van € 3,6 mln. Het extra voordeel ten opzichte van de slotrapportage van € 0,6 mln wordt voornamelijk veroorzaakt door € 0,4 mln hogere baten als gevolg van voordelen op het leefgeld en voordelen op de normvergoeding. Daarnaast is sprake van € 0,2 mln lagere lasten met name als gevolg van het doorschuiven van kosten van een sanitairgebouw en reparatie dak naar 2025. Voor 2025 geldt dat de normvergoeding vanuit het Rijk (verder) wordt verlaagd naar €44. per opvangplek per dag. Bij de Slotrapportage 2024 hebben wij u hierover reeds geïnformeerd.
Inkomensregelingen	1,2	Voordeel	Het aantal uitkeringen steeg in 2023 met 7,5%. Deze ontwikkeling leek zich in 2024 voort te zetten (1e halfjaar stijging 4,7%). Vanaf het 4e kwartaal 2024 zette zich echter een flinke daling in in plaats van een verdere stijging (-/- 2,9%). Deze inzichten hebben wij niet meer kunnen verwerken in de Slotrapportage. Daarnaast zijn er kosten geraamd voor een Verbeterplan. Dit Verbeterplan loopt (minimaal) 2 jaar. Voor de niet in 2024 gemaakte kosten leggen wij een voorstel voor bestemming van het aan u voor. Tot slot is in de zomerrapportage 2024 een hoger bedrag aan loonkostensubsidies opgenomen omdat er rekening gehouden werd met een toename van voorzieningen. Ten tijde van de slotrapportage 2024 was er geen indicatie dat er niet afgeweken zou worden van het hogere aantal voorzieningen. Het verschil is ontstaan doordat de groei in het aantal voorzieningen en de hoogte van de waarde van de voorzieningen minder toegenomen zijn dan verwacht.
Personeelskosten Beschut oud	0,2	Voordeel	Enkele voordelen op de geraamde personeelskosten als gevolg van het feit dat twee medewerkers een toekenning hebben gekregen vanuit WIA. Dit is in november 2024 toegekend door het UWV.
Wmo	0,5	Voordeel	Eerder hebben de samenwerkende gemeenten voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang besloten om een financiële vergoeding voor overbruggingszorg uit te keren aan de gemeente voor 2024 en 2025. De vergoeding is bedoeld om de inzet van Wmo-begeleiding te compenseren. Na het afgeven van de beschikking voor beschermd wonen door centrumgemeente Nissewaard, was er te vaak een wachttijd voordat er daadwerkelijk plaats was in een beschermd wonen voorziening. Om ervoor te zorgen dat de situatie van de wachtende inwoner niet verslechterde, werd Wmo-begeleiding ingezet om de wachttijd te overbruggen. Om de hoogte van de vergoeding te berekenen, heeft gemeente Nissewaard per kwartaal bekeken hoeveel inwoners er per gemeente op de wachtlijst met beschikking stonden. Op basis daarvan is het bedrag van € 0,3 mln overgemaakt. Bijbehorende bijstelling van het budget heeft niet tussentijds plaatsgevonden, waardoor nu een voordeel ontstaat bij de jaarrekening. Naar verwachting wordt na 2025 de overbruggingszorg/Wmo-begeleiding contractueel ingekocht door centrumgemeente Nissewaard in opdracht van de samenwerkende gemeenten in de regio Zuid-Hollandse Eilanden. Verder is sprake van een (kleiner) voordelen, met name veroorzaakt doordat zorgaanbieders obv het aantal gedeclareerde uren, niet het volledige (aangepaste) tarief hebben gedeclareerd. Aan zorgaanbieders is gecommuniceerd dat op declaraties van januari tot en met juli die worden ingediend vanaf 1 oktober 2024 geen nacalculatie/-nabetaling meer wordt verricht (m.a.w. dat ze vanaf 1 oktober januari t/m juli hebben gedeclareerd tegen het oude HO tarief).
Jeugdhulp	0,4	Voordeel	Op basis van de jaarstukken 2024 van de Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J), is sprake van een voordeel van € 0,4 miljoen.
Overig	0,1	Voordeel	Overige verschillen op dit programma onder de rapportagegrens van €250.000.
Totaal	3,0	Overschot op budget 2024	

Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel geeft de beleidsindicatoren weer die betrekking hebben op dit programma. De gegevens komen hierbij vanuit "Waar staat je gemeente.nl".

Indicatoren BBV (peildatum "Waarstaatjegemeente" (26-02-2025)	Jaar	Hoeksche Waard	Nederland	Gemeente weinig stedelijk
Personen met bijstandsuitkeringen (per 10.000 inwoners > 18 jaar)	2024	155,7	343,6	202,3
Lopende re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners 15-65 jaar)	2022	102,8	197,7	195,6
Wmo cliënten met een maatwerkarrangement (per 10.000 inwoners)	2024	500	650	628
% Kinderen in uitkeringsgezin	2023	3	6	4
% Werkloze jongeren (16 t/m 22 jaar)	2023	1	2	1
Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar)	2024	10,7	11,5	11,0
Jongeren met jeugdreclassering (% van alle jongeren van 12-23 jaar)	2024	0,3	0,3	0,3
Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar)	2024	0,6	0,9	0,9

2.8 Programma 7 Volksgezondheid en Milieu

Tot het programma Volksgezondheid en milieu behoren de taakvelden volksgezondheid en milieubeheer (inclusief duurzame energie).

Wat gebeurde er om ons heen?

Duurzaamheid

De effecten van klimaatverandering zijn alom zichtbaar. De ontwikkelingen benadrukken het belang van verduurzaming en het toekomstbestendiger maken van onze woon-, leef en werkomgeving. Het is zaak om erger te voorkomen door de uitstoot van CO₂ te verminderen en door maatregelen te treffen die droogte, wateroverlast of het verdwijnen van dier- en plantsoorten tegengaan.

We zijn trots op de inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties op ons eiland. Samen zetten we grote stappen om energie te besparen en duurzaam op te wekken, om producten en grondstoffen te hergebruiken, om water op te vangen en de natuur op allerlei manieren een handje te helpen. De redenen lopen uiteen. Van geld besparen of nieuwe verdienmodellen ontwikkelen tot de wereld leefbaar doorgeven aan volgende generaties. Wat vaststaat, is dat de verduurzaming van de Hoeksche Waard alleen succesvol kan zijn als we dit samen blijven doen: van inwoner, maatschappelijke organisatie, ondernemer tot overheid, van rijk tot arm en van koploper tot achterblijver.

Volksgezondheid en Milieu

Het belang van preventie en een gezonde leefstijl bleef onverminderd groot vanwege de (dubbele) vergrijzing en de toenemende druk op de zorg. Gezondheidsrisico's waren nog steeds hoog door hitte en infectieziekten. We zien daarbij dat de vaccinatiebereidheid in sommige kernen laag is. We zien ook dat de mentale gezondheid van inwoners achteruit is gegaan, dat meer mensen ongezonder leven en dat gezondheidsverschillen toenemen. Om die reden zijn we ook in de Hoeksche Waard aan de slag gegaan met het Gezond en Actief Leven Akkoord en het Integraal Zorgakkoord.

Wat hebben we bereikt? Wat hebben we gedaan?

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
7.1 Een sociaal en verbonden Hoeksche Waard, waar inwoners naar elkaar omzien en iedereen zichzelf mag zijn. Iedere inwoner van de Hoeksche Waard van jong tot oud en ongeacht waar de wieg staat heeft de kans om een gezond en veilig leven te leiden en zich te ontwikkelen om naar vermogen mee te doen in de samenleving.	7.1.1 We stellen een nota publieke gezondheid 2024 – 2027 op en geven daar uitvoering aan.	2024 - 2027	
	7.1.2 We stellen een preventie- en handhavingsplan Alcohol 2024 – 2027 op en geven daar uitvoering aan.	2024 - 2027	
	7.1.3 We stellen een integraal uitvoeringsprogramma Gezond en Actief Leven Akkoord op en voeren dat uit.	2024 - 2026	
7.2 In 2050 is de Hoeksche Waard klimaatneutraal.	7.2.1 We voeren het uitvoeringsprogramma 'Circulaire Economie (2022 – 2026)' uit en stimuleren daarmee inwoners en ondernemers om de beweging te maken naar een circulaire Hoeksche Waard.	2022 - 2026	
	7.2.2 We voeren het uitvoeringsprogramma 'Hoeksche Waard richting energieneutraal (2022 – 2026)' uit en stimuleren daarmee inwoners en ondernemers om de beweging te maken naar een energieneutrale Hoeksche Waard.	2022 - 2026	

Wat heeft het gekost?

In de tabel staan, per taakveld, de baten en lasten van dit programma, het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat. Hierbij worden de baten

weergegeven als + en de lasten als –. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten (indien systeemreserves). De kosten van de overhead (taakveld 0.4) worden, conform de BBV, weergegeven in het onderdeel “Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien”.

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	Werkelijk 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
7.1 Volksgezondheid	260	545	422	413	-9
7.4 Milieubeheer	1.266	1.665	1.419	1.247	-172
Totaal Baten	1.526	2.210	1.840	1.660	-181
7.1 Volksgezondheid	-4.874	-5.209	-5.363	-5.216	147
7.4 Milieubeheer	-4.197	-4.621	-4.818	-4.595	223
Totaal Lasten	-9.071	-9.830	-10.181	-9.811	370
Totaalsaldo van baten en lasten	-7.545	-7.620	-8.341	-8.151	189
7.4 Milieubeheer	4	1.336	1.101	1.091	-10
Totaal Onttrekkingen reserves	4	1.336	1.101	1.091	-10
7.4 Milieubeheer	0	-1.032	-1.042	-1.042	0
Totaal Stortingen reserves	0	-1.032	-1.042	-1.042	0
Geraamd resultaat programma 7. Volksgezondheid en milieu	-7.541	-7.315	-8.282	-8.103	179

De belangrijkste financiële afwijkingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven (zie gerealiseerd resultaat, kolom 'Saldo 2024') uit bovenstaande tabel. Verschillen tussen taakvelden die per saldo budgettair neutraal zijn, zijn buiten deze verschillenanalyse gelaten.

(Bedragen x €1 miljoen)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-) op budget	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Overig	0,2	Voordeel	Overige verschillen op dit programma onder de rapportagegrens van €250.000.
Totaal	0,2	Overschot op budget 2024	

Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel geeft de beleidsindicatoren weer die betrekking hebben op dit programma. De gegevens komen hierbij vanuit “Waar staat je gemeente.nl”.

Indicatoren BBV (peildatum "Waarstaatjegemeente" (26-02-2025))	Jaar	Hoeksche Waard	Nederland	Gemeente weinig stedelijk
% Hernieuwbare elektriciteit (uit zon, wind, etc.)	2022	105,8	41,0	geen data

2.9 Programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Tot het programma Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening behoren de taakvelden ruimtelijke ordening, grondexploitatie (anders dan bedrijventerreinen), wonen en bouwen.

Wat gebeurde er om ons heen?

Wonen en volkshuisvesting

De druk op de woningmarkt was in 2024 onverminderd hoog. Ook in de Hoeksche Waard bleef het van belang om voldoende woningen te bouwen, met name in het betaalbare segment. We zagen wel dat onze inzet op meer betaalbare woningbouw de eerste vruchten beginnen af te werpen. Er was sprake van meer betaalbaar aanbod, wat ook resulteerde in een toename van het aantal aanvragen voor de starterslening en versterkte leningen.

In 2024 was er onverminderd focus op de huisvesting van ouderen en andere aandachtsgroepen. Een aanzienlijk deel van de woningbouwopgave de komende jaren moet dan ook bestaan uit nultredenwoningen, geclusterde woonvormen en zorggeschikte woningen. Er werd een kanskaart opgeleverd voor het realiseren van geclusterde woonvormen en zorggeschikte woningen al dan niet geconcentreerd nabij voorzieningen. De komende jaren moeten deze kansen verzilverd gaan worden door realisatie. Ook zijn afgelopen jaar opnieuw tijdelijke woningen opgeleverd. De doorstroming van ouderen naar een voor hen passende woning bleven we stimuleren met de verhuisregeling.

We actualiseerden de prestatieafspraken met HW Wonen, huurdersvereniging en maatschappelijke organisaties en starten met het opstellen van het programma volkshuisvesting.

We actualiseerden het Woningmarktonderzoek Hoeksche Waard 2021 en stelden eind 2024 de woningbouwprogrammering vast. Vooral als gevolg van aanvullend woningbouwprogramma in Stougjeswijk en de Molenpolder zijn er een aanzienlijk aantal woningen aan de programmering toegevoegd. Gelet op de omvang van de programmering geldt op dit moment een initiatievenstop voor de dorpen waar sprake is van overprogrammering. De focus van onze inzet ligt met name op het daadwerkelijk uitvoeren en versnellen van de woningbouwplannen.

Aandachtspunt blijft de voortgang van de realisatie van de woningbouwplannen (continue bouwstroom). Een goede samenwerking met betrokken partijen is daarbij van belang. In navolging van de afspraken uit de Regionale realisatieagenda uit 2023 zetten we in 2024 onze afstemming met ontwikkelende partijen en partners aan de versnellingsstafel voort. De uitdaging om goede voortgang te behouden is groot, maar mede door de tafel weten we elkaar sneller te vinden om knelpunten te bespreken en tot oplossingen te komen. Voor echte doorbraken op de grotere knelpunten, bijvoorbeeld waar het gaat om rechtsgang, stikstof en/of netcongestie, zijn we wel sterk afhankelijk van overige (semi)overheden en partijen. Als gemeente zelf hebben we afgelopen jaar stappen gezet waar het gaat om het verkorten van het planproces door toepassing van 'parallel plannen' en het verbeteren van projectmatig werken.

Omgevingswet

Per 1 januari 2024 trad de Omgevingswet in werking. De wet staat voor een goede balans tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving. Ook biedt de Omgevingswet de mogelijkheid om met overzichtelijkere regels de leefomgeving meer in samenhang in te richten. Het biedt daarnaast meer ruimte voor lokaal maatwerk en leidt tot een betere en snellere besluitvorming. De wet is veelomvattend en heeft grote impact op de organisatie. Wij deden de afgelopen jaren er alles aan om de implementatie van

de nieuwe wet soepel te laten verlopen en aan alle wettelijke vereisten uit de wet te voldoen. De komende jaren zullen wij voor het eerst gaan werken en ervaring opdoen met de nieuwe wet. Belangrijke activiteit voor de komende jaren is de vormgeving van een gebiedsdekkend omgevingsplan. Daarvoor hebben we vanuit het overgangsrecht de tijd tot 1 januari 2032.

Wat hebben we bereikt? Wat hebben we gedaan?

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
8.1 Actueel woonbeleid.	8.1.1 Woonvisie actualisatie (implementatie in Omgevingsvisie en daarnaast opstellen volkshuisvestelijk programma).	2024 - 2025	Op 23 april 2024 zijn de Uitvoeringsbepalingen Wonen vastgesteld. Op 26 november 2024 heeft het college ingestemd met het plan van aanpak om een programma volkshuisvesting op te stellen. Naar verwachting neemt het college in het vierde kwartaal van 2025 een besluit over het programma.
8.2 Behoud van jonge huishoudens en instroom van jonge huishoudens faciliteren om de demografische balans te behouden.	8.2.1 Behoud van jonge huishoudens en faciliteren instroom.	2024 - 2026	In toenemende mate vinden jongeren een geschikte woning in de Hoeksche Waard. Een belangrijke factor daarbij is een groter aanbod van woningen in het betaalbare segment. We zien dit terug bij het aantal aanvragen voor een starterslening, wat is gestegen met 77% en het aantal verstrekte leningen wat bijna is verdubbeld in 2024.
8.3 Een continue toevoeging van 500 woningen per jaar aan de woningvoorraad om te voldoen aan de vraag.	8.3.1 Voortgang behouden en versnellen woningbouwproductie.	2024 - 2026	Conform behoefte en ambitie wordt gestreefd naar een productie van 500 woningen per jaar. Afgelopen jaar zijn er zo'n 524 vergunningen voor woningen verleend. Het aantal gereed gemelde woningen (wind- en waterdicht) bedroeg zo'n 353 woningen.
8.4 Een kwalitatief woningbouwprogramma met de juiste woning op de juiste plek, conform de WWZ-visie	8.4.1 Activiteiten ter realisatie van onze doelstelling 'de juiste woning op de juiste plek', waaronder woningbouw van voldoende betaalbare woningen en huisvesting voor ouderen en overige aandachtsgroepen.	2024 - 2026	Voorde Hoeksche Waard zijn er voor de periode 2025 tot en met 2032 in totaal 4.139te realiseren woningen verdeeld over 100 plannen opgenomen in het door GSvastgestelde regionale Woningbouwprogramma. 33% van ons programma betreft een sociale huurwoning, 66% betreft een betaalbare woning. Het programma is daarmee in lijn met de Woondealafspraken.
8.5 Het grondbeleid inzetten als een middel om onze (ruimtelijke) opgaven en doelstellingen te verwezenlijken.	8.5.1 Nota Grondbeleid opstellen & onderzoek naar actief grondbeleid.	2024	De Nota Grondbeleid is in juli 2024 vastgesteld, de wijze van uitvoering van het actief grondbeleid wordt onderzocht in 2025. In september 2024 is gestart met het opstellen van het programma kostenverhaal. Naar verwachting neemt het college medio 2025 een besluit over dit programma.
8.6 Inwerkingtreding omgevingswet.	8.6.1 Realisatie van een gebiedsdekkend omgevingsplan.	2032	In 2023 is gestart met het omgevingsplan buitengebied als eerste staprichting het gebiedsdekkend omgevingsplan. Verwachting is dat eengebiedsdekkend omgevingsplan in 2032 haalbaar is.
8.7 Woningbehoefteonderzoek	8.7.1 In navolging van de provinciale prognoses wordt de gemeentelijke woningbehoefteprognose geactualiseerd.	2024 - 2025	Het woningbehoefteonderzoek is in september 2024 vastgesteld.

Wat heeft het gekost?

In de tabel staan, per taakveld, de baten en lasten van dit programma, het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat. Hierbij worden de baten weergegeven als + en de lasten als -. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten (indien systeemreserves). De kosten van de overhead (taakveld 0.4) worden, conform de BBV, weergegeven in het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien".

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	Werkelijk 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.231	878	3.722	3.545	-177
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	622	874	4.702	8.784	4.082
8.3 Wonen en bouwen	4.009	3.749	6.515	5.906	-609
Totaal Baten	5.862	5.501	14.938	18.234	3.296
8.1 Ruimte en leefomgeving	-3.954	-3.533	-5.884	-5.875	10
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-764	-866	-4.858	-9.394	-4.536
8.3 Wonen en bouwen	-5.638	-5.552	-5.833	-6.250	-417
Totaal Lasten	-10.355	-9.951	-16.576	-21.518	-4.943
Totaalsaldo van baten en lasten	-4.493	-4.450	-1.637	-3.284	-1.647
8.1 Ruimte en leefomgeving	736	270	1.516	1.494	-22
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	220	0	0	0	0
8.3 Wonen en bouwen	0	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen reserves	956	270	1.516	1.494	-22
8.1 Ruimte en leefomgeving	-423	-80	-1.261	-1.132	128
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-4	0	0	0	0
Totaal Stortingen reserves	-427	-80	-1.261	-1.132	128
Geraamd resultaat programma 8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	-3.964	-4.260	-1.382	-2.923	-1.541

De belangrijkste financiële afwijkingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven (zie gerealiseerd resultaat, kolom "Saldo 2024") uit bovenstaande tabel. Verschillen tussen taakvelden die per saldo budgettair neutraal zijn, zijn buiten deze verschillenanalyse gelaten.

(Bedragen x €1 miljoen)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-) op budget	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Leges omgevingsvergunningen	-0,9	Nadeel	Er zijn in 2024 minder aanvragen omgevingsvergunning ontvangen voor de realisatie van woningbouwprojecten, dan aanvankelijk geprognostiseerd. Deze minder ontvangen aantal aanvragen hebben geleid tot lagere legesinkomsten in 2024. De komende jaren verwachten wij dat deze projecten alsnog worden aangevraagd.
Grondexploitaties	0,3	Voordeel	In 2024 heeft een grondtransactie bij Land van Essche plaatsgevonden. Voor deze grondverkoop en voor het woonrijp maken zijn betalingstermijnen afgesproken. In de jaarrekening dienen wij ihkv het BBV de betreffende baten en lasten in 2024 te verantwoorden. Dit leidt tot hogere baten (+/- € 4 mln) en hogere lasten (-/- € 4 mln), waardoor per saldo dit neutraal is. Daarnaast is sprake van een hogere tussentijdse winstneming (€ 0,3 mln) bij de grondexploitatie Land van Essche.
	-0,8	Nadeel	Voor de grondexploitatie tijdelijke huisvesting Numansdorp hebben wij een extra storting in de verliesvoorziening gedaan in verband met de verplichte terugkoop van de grond van HW Wonen over 15 jaar. Deze storting hadden wij bij de slotrapportage niet voorzien (-/- € 0,8 mln).
Overig	-0,1	Nadeel	Overige verschillen op dit programma onder de rapportagegrens van € 250.000.
Totaal	-1,5	Tekort op budget 2024	

Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel geeft de beleidsindicatoren weer die betrekking hebben op dit programma. De gegevens komen hierbij vanuit "Waar staat je gemeente.nl".

Indicatoren BBV (peildatum "Waarstaatjegemeente" (26-02-2025))	Jaar	Hoeksche Waard	Nederland	Gemeente weinig stedelijk
Demografische druk (Groene + grijze druk tov 20-64 jarigen)	2024	80,9	70,4	80,5
Aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 woningen	2023	15,4	9,1	8,8

2.10 Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Er zijn geen doelstellingen en activiteiten geformuleerd voor dit onderdeel met uitzondering voor het onderdeel overhead (bedrijfsvoering). We verwijzen voor de doelstellingen en activiteiten voor overhead/ bedrijfsvoering (taakveld 0.4) naar programma 0 Bestuur en Ondersteuning en de paragraaf 3.5 Bedrijfsvoering van deze jaarstukken.

In de tabel staan, per taakveld, de baten en lasten van dit onderdeel, het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat. Hierbij worden de baten weergegeven als + en de lasten als -. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten (indien systeemreserves). De kosten van de overhead (taakveld 0.4) worden, conform de BBV, verantwoord op dit onderdeel.

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	Werkelijk 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
0.4 Overhead	174	112	540	893	353
0.5 Treasury	1.415	1.262	2.211	2.485	274
0.61 OZB woningen	11.182	11.625	12.038	12.017	-21
0.62 OZB niet-woningen	8.520	8.583	9.686	9.597	-89
0.64 Belastingen overig	793	797	828	820	-8
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	148.627	152.364	158.017	159.746	1.729
0.8 Overige baten en lasten	111	92	93	126	33
Totaal Baten	170.822	174.834	183.412	185.684	2.272
0.4 Overhead	-34.221	-33.624	-35.748	-37.334	-1.586
0.5 Treasury	-162	-98	-212	-593	-381
0.61 OZB woningen	-596	-619	-706	-733	-27
0.64 Belastingen overig	-323	-374	-302	-261	41
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	-750	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	-268	-310	-175	101	275
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	361	-72	0	-52	-52
Totaal Lasten	-35.209	-35.846	-37.143	-38.873	-1.729
Totaalsaldo van baten en lasten	135.612	138.989	146.269	146.811	543
0.10 Mutaties reserves	29.086	657	657	200	-457
0.4 Overhead	4.941	3.562	8.586	10.230	1.644
0.5 Treasury	0	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen reserves	34.027	4.219	9.243	10.430	1.187
0.10 Mutaties reserves	-29.086	-657	-657	-200	457
0.4 Overhead	-498	0	-4.866	-4.866	-0
Totaal Stortingen reserves	-29.585	-657	-5.523	-5.066	457
Geraamd resultaat programma 9. Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	140.055	142.550	149.989	152.175	2.186

De belangrijkste financiële afwijkingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven (zie gerealiseerd resultaat, kolom "Saldo 2024) uit bovenstaande tabel. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten. Verschillen tussen taakvelden die per saldo budgettair neutraal zijn, zijn buiten deze verschillenanalyse gelaten.

(Bedragen x €1 miljoen)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-) op budget	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Algemene uitkering	1,7	Voordeel	Vanuit de decembercirculaire 2024 ontvingen wij aanvullende middelen in het gemeentefonds. Omdat wij de decembercirculaire later ontvingen dan het moment waarop wij de slotrapportage opstelden, is bij de jaarrekening een voordeel van € 1,7 mln op de algemene uitkering ontstaan. Hiervan heeft, € 0,8 mln betrekking op extra middelen die wij ontvingen voor een aantal decentralisatie-uitkeringen (waarvan € 0,5 mln voor de decentralisatie-uitkering voor natuur en energieprojecten), € 0,4 mln betrekking op afrekeningen over voorgaande jaren en € 0,2 mln middelen voor jeugdgezondheidszorg Oekraïense vluchtelingen. Tot slot is sprake van een aantal overige voordelen ad € 0,5 mln (verschil in gehanteerde maatstaven/aantallen).
Overhead / bedrijfsvoering	0,6	Voordeel	Gemeenten zijn verplicht om een voorziening te treffen voor verlofdagen van medewerkers die nog niet zijn opgenomen aan het eind van het jaar. Als gevolg van wijzigingen in het BBV mogen de wettelijke verlofdagen hierin niet meer worden betrokken. Dit betekent dat wij een deel van de opgenomen verplichting/voorziening moeten laten vrijvallen in het resultaat. Dit betekent een voordeel van € 0,6 mln in deze jaarrekening.
	0,0	Neutraal	Flankerend beleid maatregelen zijn gedekt uit de reserve Flankerend Beleid.
Overig	-0,1	Voordeel	Overige verschillen op dit programma onder de rapportagegrens van € 250.000.
Totaal	2,2	Overschot op budget 2024	

Uitsplitsing Algemene Dekkingsmiddelen

Onderstaand overzicht bevat de uitsplitsing van de algemene dekkingsmiddelen. Voor de verschillenanalyse tussen actuele begroting 2024 en werkelijk 2024 wordt verwezen naar bovenstaande tabel, waar de grootste afwijkingen zijn toegelicht. Onder de algemene dekkingsmiddelen behoren de inkomsten waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald.

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de lokale heffingen, de algemene uitkering, dividendinkomsten, het saldo van de financieringsfunctie (verschil tussen de aan taakvelden toegerekende rekenrente en de werkelijk betaalde rente over lang- en kortlopende leningen, ook wel renteresultaat genoemd) en eventuele overige algemene dekkingsmiddelen. De verdeling van de algemene dekkingsmiddelen is als volgt:

(Bedragen x €1.000)

Overzicht algemene dekkingsmiddelen	Werkelijk 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
1. Lokale heffingen waarvan besteding niet gebonden is*	20.646	21.182	22.729	22.605	-124
2. Algemene uitkering	148.627	152.364	158.017	159.746	1.729
3. Dividend	1.284	1.229	1.976	1.981	5
4. Saldo financieringsfunctie	0	-1	127	-1	-128
Totaal	170.558	174.773	182.849	184.330	1.481

* Deze heffingen bestaan uit de (on)roerende zaakbelasting, toeristenbelasting, reclamebelasting en hondenbelasting

Voor de toelichting op het saldo 2024 verwijzen wij u naar de eerdere tabel in dit hoofdstuk waarin de afwijkingen tussen actuele begroting en werkelijk zijn toegelicht.

Overhead

De overheadkosten bestaan uit de kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Voorbeelden zijn de gemeentesecretaris en directie, HRM, informatievoorziening en automatisering, huisvesting, financiën etc.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 moeten gemeenten en andere overheden vennootschapsbelasting (vpb) betalen over de winst die ze met hun ondernemingsactiviteiten maken. Met name grondexploitaties behoren tot de ondernemerstaken en zijn daarmee in de aangifte Vpb betrokken.

De grondexploitaties zijn, vanaf 2019 (herindeling), als één geheel beoordeeld waardoor compensatie tussen alle grondexploitaties mogelijk is. Deze situatie is per 2024 nog steeds van toepassing.

Voor wat betreft de ‘overige activiteiten’ (bijdragen in salariskosten voor uitgeleend personeel, bijdrage van het waterschap voor de openbare verlichting in het buitengebied, havengelden, marktgelden, pacht van agrarische gronden, huuropbrengsten) is er geen sprake van winststreven. De conclusie dat de gemeente voor deze overige activiteiten geen onderneming in fiscale zin vormt, kan dan ook gehandhaafd blijven.

Onvoorzien

De verplichte raming voor onvoorziene uitgaven is, conform de door de raad vastgestelde Financiële Verordening, in de begroting 2024 verwerkt. Hiervoor hebben wij in de primaire begroting 2024 een bedrag van (afgerond) € 1 opgenomen. In 2024 zijn er geen uitgaven ten laste van dit budget gebracht.

Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel geeft de beleidsindicatoren weer die betrekking hebben op dit programma. De gegevens komen hierbij vanuit “Waar staat je gemeente.nl”, met uitzondering van de gemeente specifieke indicatoren (formatie, bezetting, apparaatskosten, inhuur en overhead).

Indicatoren BBV (peildatum "Waarstaatjegemeente" (26-02-2025))	Jaar	Hoeksche Waard	Nederland	Gemeente weinig stedelijk
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden in €	2024	727	geen data	geen data
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden €	2024	830	geen data	geen data
Gemiddelde WOZ-waarde woningen x € 1.000	2024	382	379	376
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	2024	6,72	*	*
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	2024	6,49	*	*
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	2024	796,1	*	*
Externe inhuur (% van totale loonkosten)	2024	21%	*	*
Overhead (% van de totale lasten)	2024	12%	*	*
* Geen gegevens opgenomen/bekend in "Waar staat je gemeente.nl"				

Toelichting bij beleidsindicator “Externe inhuur” (% van totale loonkosten)

In bovenstaande tabel is opgenomen dat de externe inhuur als percentage van de totale loonsom (werkelijke salarislaster van vast personeel incl. de kosten van inhuur als gevolg van vacatures, vervanging bij ziekte en specialistische inhuur) over 2024 gelijk is aan 21%. In 2023 was dit percentage 23%, in 2022 was dit 25% en in 2021 was dit percentage nog 29%.

De daling van het inhuurpercentage naar 21% in 2024 sluit aan bij onze doelstelling én gemaakte afspraken met de Auditcommissie om ons inhuurpercentage stapsgewijs verder af te bouwen.

3 Jaarverslag: Paragrafen

gemeente
Hoeksche Waard

3.1 Inleiding

In de afzonderlijke paragrafen in de jaarstukken beschrijven we de beleidslijnen voor belangrijke beheersmatige aspecten en voor de lokale heffingen. De paragrafen hebben als doel een dwarsdoorsnede van de Jaarstukken te presenteren. Daar waar de Jaarstukken meer zijn gericht op het gerealiseerde beleidsproces, richten de paragrafen zich op het beheersproces dat niet direct extern gericht is, maar waarbij sprake is van een behoorlijke financiële betekenis, een grote bestuurlijke relevantie of randvoorwaarden die van belang zijn voor een goed inzicht van de (beleids)programma's.

Samengevat is het hoofddoel van de paragrafen om, door dwarsdoorsneden van de begroting, uw raad te faciliteren in het vaststellen van een aantal wezenlijke beleidslijnen en de hoofdlijnen van de uitvoering te controleren.

De jaarstukken bevatten de volgende paragrafen:

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid
- Wet open overheid (Woo)
- Regio Deal

3.2 Lokale heffingen

Inleiding

In deze paragraaf staat informatie over de gemeentelijke belastingen en rechten (gebonden heffingen), die in onze gemeente van toepassing zijn, het beleid rondom de lokale heffingen een overzicht van de opbrengsten in 2024 en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Algemene uitgangspunten

Belastingen, zoals onroerendezaakbelasting en hondenbelasting zijn algemene dekkingsmiddelen. De opbrengsten zijn vrij besteedbaar. Dit in tegenstelling tot de gebonden heffingen, zoals rioolrecht. Deze middelen moeten verplicht besteed worden aan het doel waarvoor zij geïnd zijn. In onderstaand overzicht geven wij aan welke belastingen wij heffen, wat de heffingsmaatstaf is en wat het beoogd doel is.

Omschrijving	maatstaf	Beoogd doel
Belastingen		
Onroerende zaakbelasting Roerende zaakbelasting Hondenbelasting Toeristenbelasting Watertoeristenbelasting Reclamebelasting	WOZ waarde waarde roerende zaak Aantal honden Aantal overnachtingen Aantal etmalen verblijf WOZ waarde	algemeen dekkingsmiddel algemeen dekkingsmiddel algemeen dekkingsmiddel Algemeen dekkingsmiddel Algemeen dekkingsmiddel bestrijding van kosten gericht op veiligheid, leefbaarheid of ontwikkeling van het aangewezen gebied waar de belasting geheven wordt
Rechten		
Rioolheffing won. eigenaar Rioolheffing won. gebruiker Rioolheffing niet won. eigenaar Rioolheffing niet won. gebruiker Lijkbezorgingsrechten	vast bedrag aantal gebruikers WOZ waarde WOZ waarde diversen (verschillend per dienst)	dekking van kosten voor onderhoud en vervanging riolering dekking van kosten voor onderhoud en vervanging riolering dekking van kosten voor onderhoud en vervanging riolering dekking van kosten voor onderhoud en vervanging riolering dekking van de kosten van diensten nader omschreven in de tarieventabel bij de verordening (begraven, grafuitgifte, onderhoud, specifieke dienst)
Leges Afvalstoffenheffing	diversen (verschillend per dienst) vast bedrag verhoogd met een bedrag per lediging	dekking van de kosten van dienstverlening aan een individuele derde dekking van de kosten voor afvoer en verwerking van huishoudelijk afval
Haven- en kadegelden Marktgeden BIZ	diversen (verschillend per haven) vierkante meters gebruik diversen (verschillend per BIZ vereniging)	dekking kosten onderhoud havens en kades dekking van kosten verbonden aan gebruik van een marktstandplaats bestrijding van kosten gericht op veiligheid, leefbaarheid of ontwikkeling van de bedrijveninvesteringzone (winkelgebied of bedrijventerrein)

Woonlasten

De gemeentelijke woonlasten bestaan uit onroerendezaakbelasting (OZB), afvalstoffenheffing en rioolheffing. De gemeentelijke belastingen zijn in 2024 gestegen met een inflatiecorrectie van 3,3%.

De gebonden heffingen, zoals afvalstoffenheffing, en leges, mogen wettelijk maximaal 100% kostendekkend zijn, inclusief toe te rekenen compensabele btw, mutaties in voorzieningen en toe te rekenen kosten voor overhead. Ook voor deze gebonden heffingen is de inflatiecorrectie van 3,3% toegepast.

We streven naar zo laag mogelijke lokale lasten

Activiteiten voeren we uit tegen zo laag mogelijke kosten voor inwoners en bedrijven. Bij de rechten streven we naar kostendekkende tarieven.

Kostenonderbouwing volgens het Besluit begroting en verantwoording (BBV)

Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf lokale heffingen kostenonderbouwingen voor belastingtarieven zijn opgenomen. Dit geldt met name voor de gebonden heffingen. Uit deze onderbouwing moet blijken in welke mate de lasten gedekt worden door de baten (maximaal 100%). Wij berekenen dit door per gebonden heffing de totale baten te delen door de totale lasten voor zover deze toe te rekenen zijn aan de heffing.

Bij baten nemen wij zowel de opbrengst van de heffing als de overige baten, zoals bijdragen van derden, mee. In de kostprijs nemen we de kosten op voor diensten van externen (netto kosten), de

ambtelijke ureninzet, overhead en (compensabele) btw mee. Btw die fiscaal aftrekbaar is mag niet meegenomen worden.

Overhead rekenen we toe volgens een opslag

De apparaatskosten bestaan uit directe loonkosten en overhead (loonkosten ondersteunend personeel, huisvesting, ICT etc.). De directe loonkosten rekenen we rechtstreeks toe op basis van de geraamde tijdsbesteding. Overhead rekenen we via een opslagpercentage direct toe aan de loonkosten. Het percentage bepalen we door de overhead te delen door de totale directe loonkosten.

Opbrengst lokale heffingen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de begrote en werkelijke opbrengsten van de lokale heffingen in 2024.

(Bedragen x €1.000)

Omschrijving	Begroet 2024	Werkelijk 2024	Vershil
Belastingen			
Onroerende zaakbelasting	21.718	21.611	-107
Roerende zaakbelasting	6	2	-4
Hondenbelasting	703	695	-8
Toeristenbelasting	188	181	-7
Reclamebelasting	115	116	1
Subtotaal (a)	22.730	22.605	-125
Rechten			
Rioolheffing	9.761	9.758	-3
Lijkbezorgingsrechten	1.513	1.417	-96
Leges	8.578	7.629	-949
Afvalstoffenheffing	9.922	10.062	140
Haven- en kadegelden	90	145	55
Marktgelden	23	22	-1
Subtotaal (b)	29.887	29.033	-854
Overig			
BIZ	178	163	-15
Subtotaal (c)	178	163	-15
Totaal (a+b+c)	52.795	51.801	-994

Lokale lastendruk meerpersoonshuishoudens

De onroerendezaakbelasting (OZB) voor woningen, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing bepalen het totaal van de lokale lasten. In onderstaand overzicht geven wij de gemiddelde lasten 2024 van Hoeksche Waard naast het landelijk gemiddelde weer. Uitgangspunt hierbij is een meerpersoonshuishouden met een eigen woning met een (gemiddelde) waarde van € 380.064,-.

(Bedragen x €1)

Lastendruk 2024	Hoeksche Waard	landelijk*
Meerp. Huish. Met eigen woning		
OZB	304	345
Rioolheffing	227	225
afvalstoffenheffing	266	346
Lastendruk	797	916

*Bron: Coelo 2024

Onroerende- en roerende zaakbelastingen (OZB en RZB)

Bij de onroerende- en roerende zaakbelastingen is de herwaardering van het (on)roerend goed (wet WOZ) van belang. De WOZ-waarde wordt jaarlijks vastgesteld. De belasting wordt uitgedrukt in een percentage van deze waarde. Voor belastingjaar 2024 gaat het om de waarde op de peildatum 1 januari 2023.

Waardestijging van bestaande panden is in het tarief gecorrigeerd (verlaging van de tarieven). Vervolgens is de inflatiecorrectie (3,3%) toegepast. De tarieven voor OZB en RZB zijn wettelijk verplicht aan elkaar gelijk.

Zowel OZB als RZB behoren tot de algemene middelen waarvan de besteding vrij is. In 2024 is een totaalbedrag van ca € 21.611.000 aan OZB ontvangen; de opbrengst van de RZB bedroeg ca € 2.000.

Hieronder treft u een overzicht aan van de tarieven 2024 van onze gemeente en het landelijk gemiddelde over 2024.

OZB / RZB tarieven	2024 HW	2024 land.gem.*
woningen	0,07999%	0,0909%
niet woningen eigenaren	0,27827%	0,3272%
niet woningen gebruikers	0,23222%	0,2333%

*Bron: Coelo 2024

Hondenbelasting

Hondenbelasting is een van de oudste belastingen van ons land. Deze belasting betreft een algemeen dekkingsmiddel en hoeft daarmee niet verplicht besteed te worden aan de kosten die de gemeente maakt voor hondenbezit. In 2024 is een totaalbedrag van ca € 695.000 aan hondenbelasting ontvangen.

In onderstaande tabel geven wij de tarieven voor 2024 van onze gemeente weer evenals het landelijk gemiddelde over 2024 (van gemeenten waar hondenbelasting is ingevoerd).

Hondenbelasting	2024 HW	2024 land.gem.*
Eerste hond	96	27
Volgende hond	170	geen land. gem.
kennel	410	geen land. gem.

*Bron: Coelo 2024

Toeristenbelasting en watertoeristenbelasting

Toeristenbelasting geldt voor het overnachten in hotels, pensions etc. Watertoeristenbelasting geldt voor het verblijven in een haven per etmaal. In plaats van een bedrag per nacht kan ook voor een vast bedrag voor een heel seizoen gekozen worden (forfait). Beide belastingen behoren tot de algemene middelen waarvan de besteding vrij is. De belasting geldt niet voor ingezetenen van Hoeksche Waard. In 2024 bedroeg het tarief voor zowel toeristen- als watertoeristenbelasting € 1,25 per nacht/etmaal.

Toeristenbelasting	2024
Hoeksche Waard	€ 1,25
Gemiddeld Zuid-Holland*	€ 3,05
Gemiddeld Nederland*	€ 2,34

Bron: Bungalowparkenoverzicht.nl

Rioolheffing

Rioolheffing is een belasting waarvan de opbrengsten besteed moeten worden aan de specifieke taak. De opbrengsten rioolheffing dekken, naast de kosten van het rioleringsstelsel, ook kosten die voortvloeien uit de Wet gemeentelijke watertaken. Om schommelingen in de tarieven te voorkomen, maken we gebruik van een voorziening voor riolering.

Het tarief voor rioolheffing 2024 komt voort uit het door de gemeenteraad op 13 oktober 2020 vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025.

Het tarief in 2024 bedroeg voor het eigenaarsdeel € 113,- en voor het gebruikersdeel respectievelijk €57,- (1-persoonshuishouden) of € 113,- voor een meerpersoonshuishouden. Hieronder geven wij een overzicht van de baten en lasten in 2024 en daarbij de mate van kostendekking van de heffing.

(Bedragen x €1.000)

Kostendekkendheid Rioolheffing	
Netto kosten	6.128
Direct toe te rekenen kosten	1.310
overhead	952
BTW	1.402
Totale lasten	9.792
Opbrengsten heffing	9.758
Overige opbrengsten	-
Totale baten	9.758
dekkingspercentage (ex mutatie voorziening)	100,4%
Mutatie voorziening (onttrekking)	35

Lijkbezorgingsrechten

Lijkbezorgingsrechten moeten besteed worden aan de specifieke taak. De tarieven komen voort uit het eind 2020 door de raad vastgestelde beleid. Hieronder geven wij een overzicht van de baten en de lasten in 2024 en daarbij de mate van kostendekking van deze heffing.

(Bedragen x €1.000)

Kostendekkendheid lijkbezorgingsrechten	
Netto kosten	1.214
Direct toe te rekenen kosten	1.271
Overhead	898
BTW	-
Totale lasten	3.383
Totale baten	1.421
Dekkingspercentage	42%
Mutatie voorziening (onttrekking)	78

Leges

Leges zijn vergoedingen voor een dienst die de gemeente aan een individuele burger of bedrijf verleent.

De legesverordening bestaat uit 3 delen:

1. Algemene Dienstverlening.
2. Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving (omgevingsvergunningen).
3. Dienstverlening vallend onder de Europese Dienstenrichtlijn (EDR).

Binnen de legesverordening mogen we overschotten op onderdelen gebruiken om tekorten op andere onderdelen op te vangen (kruissubsidiering). De baten en lasten 2024 en de mate van kostendekking is hieronder zowel op totaalniveau van de verordening als gesplitst per titel weergegeven.

(Bedragen x €1.000)

Kostendekkendheid Leges totaal	
Netto kosten	2.104
Direct toe te rekenen kosten	2.273
overhead	1.791
BTW	211
Totale lasten	6.379
Opbrengsten	7.212
Dekkingspercentage	113%

(Bedragen x €1.000)

Kostendekkendheid per titel	
Titel 1 Algemene dienstverlening	
Netto kosten	1.136
Direct toe te rekenen kosten	964
Overhead	798
BTW	10
Totale lasten	2.908
Opbrengsten	1.941
Dekkingspercentage	67%
Titel 2 Omgevingsvergunningen	
Netto kosten	968
Direct toe te rekenen kosten	1.025
Overhead	758
BTW	201
Totale lasten	2.953
Opbrengsten	5.198
Dekkingspercentage	176%
Titel 3 Dienstverlening EDR	
Netto kosten	-
Direct toe te rekenen kosten	284
Overhead	235
BTW	-
Totale lasten	519
Opbrengsten	72
Dekkingspercentage	14%

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing is een belasting waarvan de opbrengsten besteed moeten worden aan de specifieke taak. De heffing vergoedt de kosten voor inzameling van huishoudelijk afval.

De heffing bestaat uit twee delen: een 'vast bedrag' en een bedrag per 'aanbieding'. Met dit gedifferentieerde tarief wordt beoogd om door een financiële prikkel het aanbieden van afval te beperken. Minder vaak aanbieden betekent voor de gemeente het risico op een lagere opbrengst dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.

RAD BV voert de inzameling voor de gemeente uit. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst gesloten, die jaarlijks geïndexeerd wordt. Het tarief van de heffing bedroeg in 2024 gemiddeld € 266. Het landelijk gemiddeld tarief kwam in 2024 uit op € 346 voor meerpersoonshuishoudens (bron: Atlas lokale lasten Coelo, 2024).

Hieronder geven wij een overzicht van de baten en lasten in 2024 en de mate van kostendekking van de heffing.

(Bedragen x €1.000)

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	
Netto kosten	9.698
BTW	1.839
Direct toe te rekenen kosten	-
overhead	-
Totale lasten	11.538
Opbrengsten heffing	10.062
Overige opbrengsten	773
Totale baten	10.040
Dekkingspercentage	95,6%

Haven- en kadegelden

De tarieven voor haven- en kadegelden zijn in de verordening per haven vastgelegd. De tarieven zijn in 2024 met 3,3% (inflatiecorrectie) gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar.

Hieronder geven wij een overzicht van de baten en lasten in 2024 en de mate van kostendekking van deze heffing.

(Bedragen x €1.000)

Kostendekkendheid Haven en kadegelden	
Netto kosten	185
Direct toe te rekenen kosten	5
Overhead	4
BTW	20
Totale lasten	213
Opbrengst haven- en kadegelden	145
Overige opbrengsten	-
totale baten	145
Dekkingspercentage	68%

Marktgelden

De tarieven voor marktgelden zijn in 2024 aangepast met 3,3% (inflatiecorrectie). Hieronder geven wij een overzicht van de baten en lasten 2024 en de mate van kostendekking van de heffing.

(Bedragen x €1.000)

Kostendekkendheid Marktgelden	
Netto kosten	42
Direct toe te rekenen kosten	10
Overhead	8
BTW	8
Totale lasten	69
Opbrengst Marktgelden	21
Overige opbrengsten	10
Totale baten	31
Dekkingspercentage	45%

Bedrijfsinvesteringszones (BIZ)

Volgens de Wet op de bedrijfsinvesteringszones (BIZ) kan de gemeenteraad onder de naam BIZ-bijdrage een belasting instellen binnen een bepaald gebied in de gemeente. De opbrengst moet besteed worden aan het bestrijden van kosten voor het bevorderen van leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit of economische ontwikkeling van het betreffende gebied. Per gebied wordt een verordening opgesteld. Een verordening heeft een maximale looptijd van 5 jaar. In 2024 kent de gemeente 5 BIZ verordeningen, waarvan 5 winkelgebieden (Numansdorp, 's-Gravendeel, Puttershoek, Strijen en Zuid-Beijerland) en 2 bedrijventerreinen (de Bosschen en Hoogerwerf). De belasting wordt betaald door de bedrijven in het betreffende gebied en via een subsidie beschikbaar gesteld voor het hierboven omsschreven doel.

Reclamebelasting

Reclamebelasting geldt alleen voor niet-woningen, in een specifiek aangewezen gebied (het centrum van Oud-Beijerland). De opbrengsten worden als subsidie uitgekeerd aan de stichting Centrummanagement Oud-Beijerland. Hierover is met de stichting een overeenkomst gesloten.

Het tarief voor reclamebelasting bestaat uit een vast bedrag en variabelbedrag, gekoppeld aan de WOZ-waarde. Het vaste deel is gecorrigeerd voor de inflatiecorrectie en bedraagt in 2024 € 348; bij het variabele deel is naast de inflatiecorrectie ook rekening gehouden met de waardeontwikkeling van de onroerende zaken. Dit tarief komt uit op € 1,77 per € 1.000 WOZ-waarde boven € 250.000.

Kwijtschelding

De Invorderingswet 1990 geeft voorwaarden waarbinnen de gemeentebelastingen en heffingen kan kwijtschelden. Dit is vastgelegd in de Kwijtscheldingsverordening. Hierin is opgenomen dat het percentage

de kosten van bestaan op 100% van de bijstandsnorm is gesteld. Dit is het wettelijk maximum. Kwijtschelding was in 2024 in gemeente Hoeksche Waard mogelijk voor:

- OZB;
- RZB;
- Rioolheffing;
- Hondenbelasting, alleen voor de eerste hond;
- Afvalstoffenheffing tot een maximaal bedrag van € 266,-
- Leges voor een Nederlandse identiteitskaart;
- Leges voor het aanvragen van een gehandicaptenparkeerkaart;
- Leges voor de aanvraag van een gehandicaptenparkeerplaats op kenteken.

In 2024 is voor een totaalbedrag van € 295.000 aan gemeentelijke belastingen en heffingen kwijtschelding mogelijk. Dit is ca 1% van de opbrengsten van belastingen waarvoor kwijtschelding mogelijk is.

Een beperkt deel (<€1.500) van het totaalbedrag is toe te rekenen aan kwijtschelding uit hoofde van de Kinderopvang Toeslag Affaire (KOTA), waarvoor wij door het rijk gecompenseerd worden.

3.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Risicomanagement geeft de gemeente inzicht in de risico's. Doel is het vergroten van het risicobewustzijn, het beheersen van de risico's en het kunnen bepalen van een volledig en goed onderbouwd weerstandsvermogen. Inzicht in de risico's stelt ons in staat om verantwoorde besluiten te nemen. Dat betekent: risico's staan in de juiste verhouding tot de vermogenspositie.

Beleidskader & Verordeningen

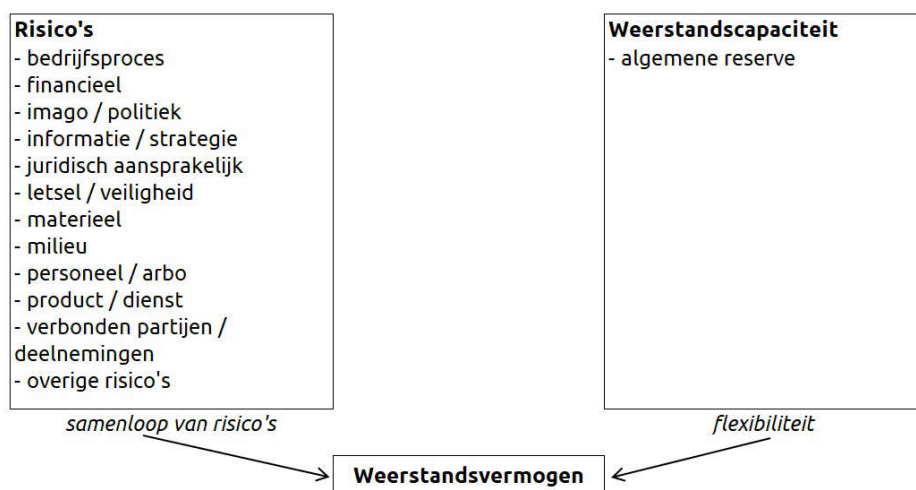
Nota risicomanagement gemeente Hoeksche Waard 2019.

Professionalisering

Om goed te kunnen sturen en onze doelen te kunnen realiseren, is risicomanagement een wezenlijk onderdeel van onze organisatie. In het kader van de invoering van de Rechtmatigheidsverantwoording is het project Three Lines gestart. Risicomanagement is een onderdeel hiervan en wordt in dit traject meegenomen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin een gemeente in staat is financiële tegenvallers (risico's) op te vangen zonder dat de normale bedrijfsvoering daardoor wordt aangetast. Het weerstandsvermogen is het resultaat van een vergelijking tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de financiële gevolgen van de risico's. Onderstaand schema verduidelijkt dit:

Beschikbare weerstandscapaciteit

Gemeente Hoeksche Waard heeft financiële middelen beschikbaar uit de algemene reserve om onverwachte en hoge kosten te dekken. Hiervoor hoeven we het beleid en begroting niet aan te passen.

Dit geeft het volgende beeld voor de beschikbare weerstandscapaciteit:

(Bedragen x €1.000)

Weerstandscapaciteit	
Algemene reserve	89.513
Algemene reserve Weerstandsvermogen	9.600
Totale weerstandscapaciteit	99.113

Bij de berekening van de weerstandscapaciteit houden we de stand van de algemene reserve aan. Deze is gelijk aan de staat van reserves en voorzieningen per 31 december van de betreffende jaarschijven.

Inventarisatie risico's

Om de risico's van onze organisatie in kaart te brengen, wordt het risicoprofiel twee keer per jaar, bij de Programmabegroting en de Jaarstukken, geactualiseerd door een uitvraag in de organisatie. Het geactualiseerde risicoprofiel wordt ingevoerd in het softwareprogramma Fully in Control.

Het verhogen van het risicobewustzijn binnen de organisatie is een vervolgstap voor het professionaliseren van risicomanagement. Het risico-denken integreren in de processen is daarbij van belang. Het inventariseren van risico's is dan een doorlopend proces, waarbij wij de risico's systematisch en cyclisch in beeld brengen. Sturing van de organisatie en het op een verantwoorde wijze nemen van besluiten is niet mogelijk zonder inzicht in de risico's die het behalen van de doelstellingen van de gemeente in de weg staan.

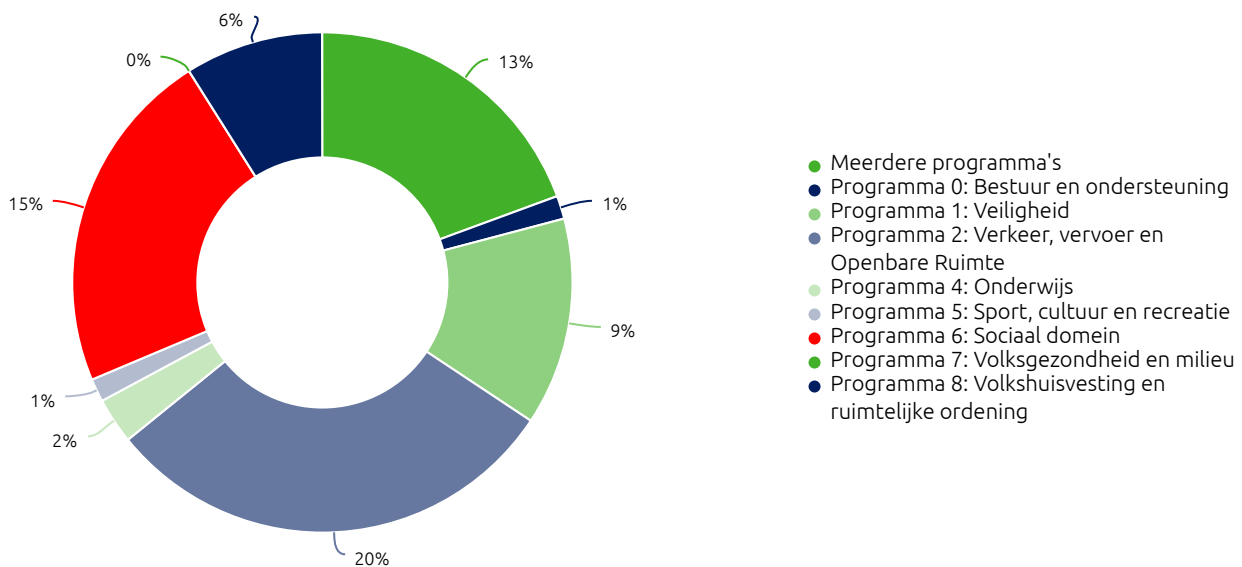
Het risicoprofiel van onze organisatie bestaat uit 60 risico's met een totaal financieel maximum van € 39,3 miljoen. In onderstaand overzicht worden de 5 risico's met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit weergegeven.

Risico oorzaak	Risico gebeurtenis	Financieel gevolg	Imago schade	Maatregelen	Kans	Financieel Maximum
Door hogere kosten voor grondstoffen, brandstoffen, lonen en materialen blijven stijgen en de hogere eisen met betrekking tot duurzaamheidsmaatregelen stijgen bouwkosten en kosten voor onderhoud openbare ruimte.	Door duurdere grondstoffen, loonkosten, materiaalkosten en brandstofkosten zijn de prijzen fors gestegen. Door het uitstellen van werkzaamheden door o.a. gebrek aan kwalitatief goed personeel stijgen de kosten voor de uitvoering. Contracten worden eerder beëindigd dan de looptijd doordat opdrachtnemer niet kan leveren wat is overeengekomen.	Door stijgende kosten ontstaan budgetoverschrijdingen	Vertraging van de werkzaamheden. Langer overlast voor de omgeving wat leidt tot klachten. Beeldkwaliteit openbare ruimte verslechterd.	In contracten goed vastleggen hoe om wordt gegaan met de risico's van prijsstijgingen.	70%	€5.000.000
Ontoereikend macrobudget SZW, verdeelproblematiek gebundelde uitkering en een eigen risico drempel van 5%.	Hoger aantal uitkeringsgerechtigden en/of prijs per uitkering dan in verdeelmodel SZW	Tekort op gebundelde uitkering.			70%	€1.300.000
De Hervormingsagenda Jeugd is vastgesteld in 2023. Hierin zijn maatregelen opgenomen om besparingen te realiseren binnen de Jeugdhulp. Deze maatregelen zijn opgedeeld in verschillende verantwoordelijken: het Rijk, de jeugdhulpregio en de lokale gemeenten. Om lokale maatregelen door te voeren zijn we deels afhankelijk van de maatregelen die het Rijk dient te nemen.	Opgelegde besparingen m.i. van 2024 vanuit het Rijk m.b.t. de Hervormingsagenda Jeugd.	Meer aanvragen zorgen voor meer tijds- en werkdruk bij het personeel en meer druk op de middelen. Er is geen plafond op de uitgaven in te stellen omdat de Wmo een open einderegeling is.	Het niet kunnen leveren van de gevraagde ondersteuning binnen de wettelijke termijn ondermijnt het vertrouwen van de inwoners in de gemeente.	De maatregelen zo goed als mogelijk doorvoeren vanuit de Hervormingsagenda jeugd.	40%	€1.700.000
Wmo is een open einderegeling. Door de vergrijzing en afname mantelzorgers doen meer inwoners een aanvraag voor Wmo. Daardoor lopen de wachttijden op.	Door diverse ontwikkelingen (autonome groei, wijzigingen in het sociaal domein en meer taken vanuit het rijk) neemt het aantal aanvragen en gebruikers van de Wmo toe	Meer aanvragen zorgen voor meer tijds- en werkdruk bij het personeel en meer druk op de middelen. Er is geen plafond op de uitgaven in te stellen omdat de Wmo een open einderegeling is.		In de Transformatieagenda Wmo zijn maatregelen opgesteld die de Wmo beschikbaar en betaalbaar zouden moeten houden voor inwoners die de ondersteuning echt nodig hebben. Hiervoor zijn fundamentele keuzes aan de raad voorgelegd en gekozen. De verdere implementatie en uitvoering van deze keuze worden vanaf	50%	€1.000.000

Risico oorzaak	Risico gebeurtenis	Financieel gevolg	Imago schade	Maatregelen	Kans	Financieel Maximum
Boomwortels drukken bestrating omhoog, verzakking bestrating door bijvoorbeeld regenval of inklinking. Takken vallen van bomen.	Een bewoner van de gemeente leidt hierdoor fysieke of materiële schade.	Ingediende claims in verband met materiële en fysieke schade.		Q2 2025 in gang gezet. Er moet veel aandacht aan preventie worden besteed. Hierbij kan gedacht worden aan verantwoord wegonderhoud en het verbeteren van de juridische kwaliteit van de gemeentelijke producten.	50%	€1.000.000

Risicospreiding

Bij alle geïnventariseerde risico's staat onder welk programma het risico valt. De risicospreiding per programma ziet er als volgt uit:

Risicokaart

Risico's waarvan de oorzaken en gevolgen in klassen zijn ingedeeld, plaatsen we in een risicokaart. Deze kaart geeft inzicht in de spreiding van de risico's naar kans en gevolg. De nummers in de risicokaart corresponderen met de aantallen risico's in het desbetreffende vak van de risicokaart. Een risico in het groene gebied vormt geen direct gevaar voor de continuïteit van de organisatie. Een risico met een score in het oranje gebied vraagt wél om aandacht. Een risico met een score in het rode gebied vereist directe aandacht omdat dit de continuïteit van de organisatie bedreigt.

De grootste risico's van de gemeente Hoeksche Waard bevinden zich in het rode vlak. Het grootste risico heeft betrekking op het stijgen van de kosten voor de uitvoering van werkzaamheden door hogere materiaalprijzen en een tekort aan kwalitatief personeel. Dit risico bedreigt niet direct de continuïteit van de organisatie, maar legt wel een grote druk op het structurele exploitatie saldo.

Financieel	Bruto				
Kans	10%	30%	50%	70%	90%
$x > €500.000$	6	4	6	3	
$€250.000 < x < €500.000$	4	3	7	3	
$€100.000 < x < €250.000$	6	5	2		
$€50.000 < x < €100.000$	2	2	2	1	1
$€10.000 < x < €50.000$			1		1
$x < €10.000$	1				

Benodigde weerstandscapaciteit

We bepalen met behulp van een risicosimulatie hoeveel middelen nodig zijn om de risico's af te dekken op basis van de geïnventariseerde risico's en de risicowaardering (kans x financieel gevolg). De risicosimulatie is essentieel omdat het reserveren van het maximale bedrag € 39.300.000,- (zie de risico-inventarisatie) ongewenst is. Uitgangspunt bij de risicosimulatie is het gegeven dat de geïdentificeerde risico's nooit allemaal tegelijk en met een maximale omvang optreden.

De berekening van de benodigde weerstandscapaciteit wordt gemaakt door middel van een Monte Carlo-risicosimulatie. De risicosimulatie is uitgevoerd op basis van de ingevoerde risico's en hun kans x impact. Bij een risicosimulatie wordt de werkelijkheid denkbeeldig op basis van individuele kansverdelingen per risico 100.000 keer nagebootst. Dit leidt tot een nieuwe gezamenlijke kansverdeling die alle risico's uit het gehele risicoprofiel omvat.

Uitgangspunt is dat we risico's met 90% mate van zekerheid willen afdekken. Uit de risicosimulatie volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een weerstandscapaciteit van € 9.600.000.

Ratio weerstandsvermogen

Voor de uiteindelijke beoordeling van het weerstandsvermogen geldt de ratio:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De ratio ziet er als volgt uit:

Ratio weerstandsvermogen	
Weerstandscapaciteit	99.113.000
Benodigde weerstandscapaciteit	9.600.000
Ratio	10,3

De notitie Risicomanagement bepaalt dat de ratio van het weerstandsvermogen voldoende moet zijn (tussen de 1,0 en 1,4). De huidige ratio van 10,3 voldoet ruimschoots aan deze doelstelling. De minimaal benodigde beschikbare weerstandscapaciteit om in de categorie voldoende te vallen is 1,0 x de benodigde weerstandscapaciteit.

Basisset financiële kengetallen

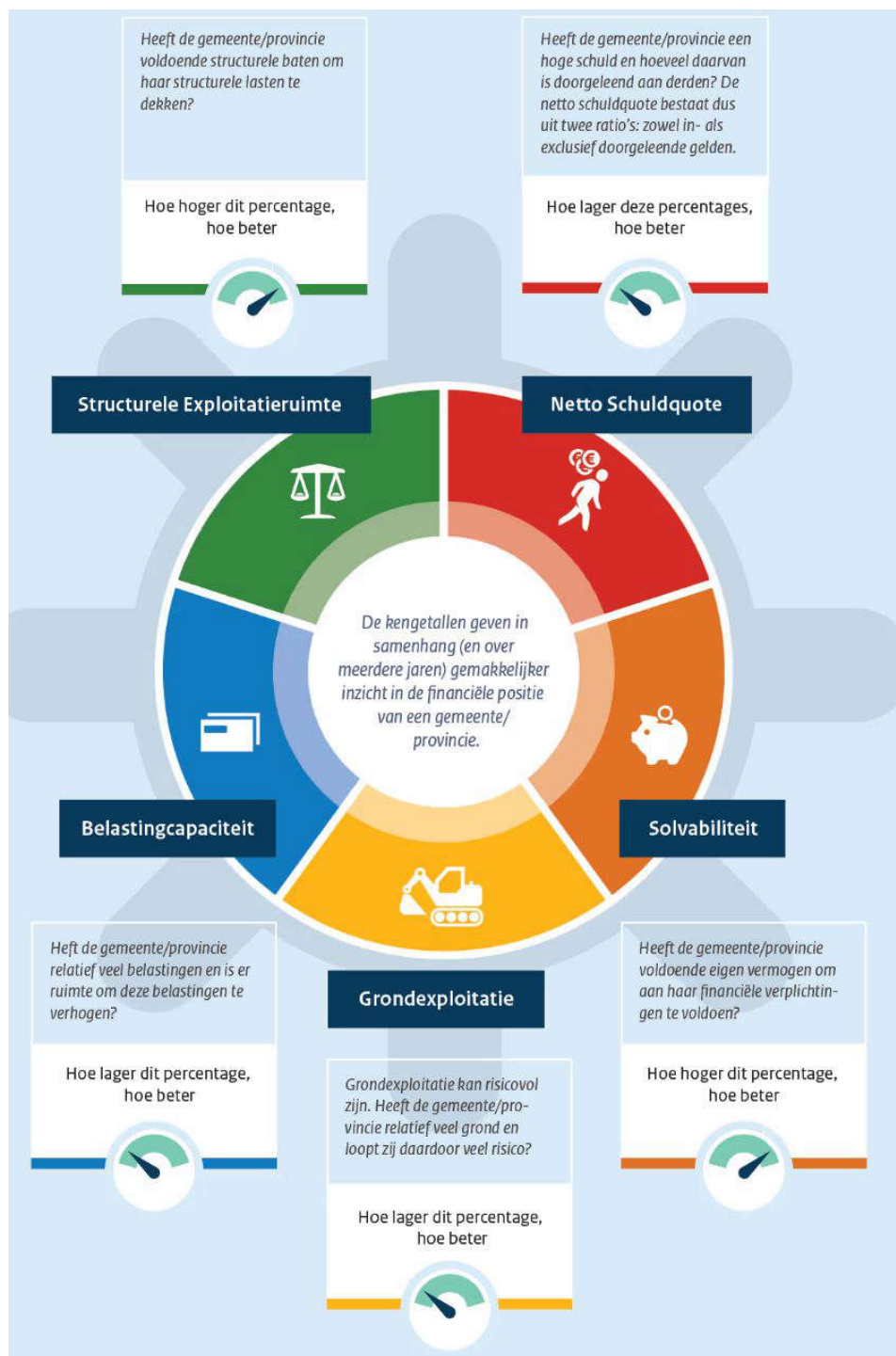
Het BBV schrijft voor dat gemeenten in hun jaarstukken (paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing) een uniforme basisset van 5 financiële kengetallen moeten opnemen. Voor onze gemeente is het beeld voor wat betreft deze kengetallen als volgt:

Kengetallen:	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Jaarrekening 2024
Netto Schuldquote	20,2%	59,1%	19,1%
Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	12,1%	50,3%	10,8%
Solvabiliteitsratio	63,1%	49,1%	63,7%
Structurele Exploitatieruimte	1,9%	-0,4%	2,1%
Grondexploitatie	0,4%	0,6%	-1,0%
Belastingcapaciteit	87,1%	83,1%	80,1%

Sturing met financiële kengetallen

De financiële kengetallen geven inzicht in de financiële positie van de gemeente. De afzonderlijke kengetallen zeggen echter weinig over onze financiële positie. Om een goed beeld te krijgen, moeten we de kengetallen altijd in samenhang met elkaar bekijken. In het algemeen geldt dat bijsturing noodzakelijk is als er sprake is van een hoge schuld, een situatie waarin de structurele lasten hoger zijn dan de structurele

baten en wanneer sprake is van relatief hoge woonlasten (weinig ruimte om belastingen te kunnen verhogen). Heeft een gemeente geen of weinig schulden, relatief veel eigen vermogen, veel structurele inkomsten in relatie tot structurele lasten en veel ruimte om eventueel de belastingen te verhogen, dan staat een gemeente er over het algemeen goed voor. Met behulp van de 5 financiële kengetallen die betrekking hebben op de balans en de begroting kunnen we een goed globaal beeld schetsen van de financiële gezondheid van onze gemeente. Het ministerie van BZK heeft eerder een infographic gemaakt, die de betekenis en samenhang van de verschillende financiële kengetallen duidelijk maakt. Deze is hieronder weergegeven:

Tabel normen en signaleringswaarden

Voor de financiële kengetallen heeft de VNG normen opgesteld; de provincie Zuid-Holland geeft signaleringswaarden. Onderstaande tabel geeft de financiële kengetallen van onze gemeente ten opzichte van deze normen en signaleringswaarden weer:

Kengetallen:	Normen VNG			Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
	Voldoende	Matig	Onvoldoende	2023	2024	2024
Netto Schuldquote	<100%	100-130%	>130%	20,2%	59,1%	19,1%
Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<100%	100-130%	>130%	12,1%	50,3%	10,8%
Solvabiliteitsratio	>50%	30-50%	<30%	63,1%	49,1%	63,7%
Structurele Exploitatieruimte	>0,6%	0-0,6%	<0%	1,9%	-0,4%	2,1%
Grondexploitatie	<50%	50-100%	>100%	0,4%	0,6%	-1,0%
Belastingcapaciteit	<100%	100-120%	>120%	87,1%	83,1%	80,1%

Kengetallen:	Signaleringswaarden Provincie			Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
	Minst risico	Neutraal	Meest risico	2023	2024	2024
Netto Schuldquote	<90%	90-130%	>130%	20,2%	59,1%	19,1%
Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%	12,1%	50,3%	10,8%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%	63,1%	49,1%	63,7%
Structurele Exploitatieruimte	>0%	= 0%	<0%	1,9%	-0,4%	2,1%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%	0,4%	0,6%	-1,0%
Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%	87,1%	83,1%	80,1%

Financiële positie gemeente Hoeksche Waard

Op basis van de uitkomsten van de financiële kengetallen en de weerstandsratio zoals eerder genoemd in deze paragraaf (weerstandsratio van 10,3) kunnen we concluderen dat onze financiële positie ruim voldoende is:

- Er is sprake van relatief geringe schulden (lage schuldquote).
- We zijn in ruim voldoende mate in staat om aan onze financiële verplichtingen te voldoen (solvabiliteit).
- Het aandeel van (eventueel risicovolle) grondexploitaties is zeer beperkt (weinig risico).
- Er is voldoende ruimte voor eventuele verhogingen van eigen belastingen.

We kunnen hieruit concluderen dat het algemene beeld dat volgt uit de basisset van kengetallen geen bijzondere aandachtspunten laat zien. We hoeven daarom op dit moment geen maatregelen te treffen.

3.4 Onderhoud Kapitaalgoederen

Openbare ruimte

De openbare ruimte is als het ware de 'tuin' van onze inwoners

Kapitaalgoederen in die openbare ruimte vormen het gezicht van de gemeente. Ook zijn ze een middel om de doelen uit de programma's te realiseren. De Hoeksche Waard heeft een grondoppervlakte van circa 32.371 hectare. De gemeente heeft daar een aanzienlijk deel van in beheer. Binnen dat deel wonen, werken en recreëren we.

Vastgoed

Naast de openbare ruimte, heeft de gemeente ook vastgoed in eigendom. Deze objecten zijn noodzakelijk voor de huisvesting van maatschappelijke partners, verenigingen, maatschappelijke organisaties en stichtingen, maar ook voor onze eigen diensten. Denk hierbij aan dorpshuizen, sporthallen, zwembaden en het gemeentehuis zelf. Vastgoed vertegenwoordigt waarde en genereert huurinkomsten, maar kost ook geld in de vorm van onderhoud, renovatie en/of nieuwbouw. Beheer en exploitatie van het gemeentelijk vastgoed (waaronder het groot onderhoud) is per 1 januari 2022 overgedragen aan Bres Accommodaties B.V. Het klein onderhoud van de gemeentehuizen, gemeentewerven en dat voor HW Werkt! voert de gemeente uit.

Goed onderhoud van onze kapitaalgoederen is belangrijk

Niet alleen omdat we het wettelijk verplicht zijn (zoals het onderhoud van riolering en wegen), maar ook voor een stevige financiële positie van de gemeente. Door onderhoud blijft het leefklimaat in onze gemeente aantrekkelijk. Goed onderhoud draagt ook bij aan doelstellingen, zoals die voor milieu, verkeer en de openbare ruimte. Dit vraagt om beleidsvisies op het beheer van de kapitaalgoederen, systematisch beheer, meerjarenonderhoudsplanningen (MJOP) en vertaling van de financiële gevolgen voor de budgetten.

Voor een goed onderhoud aan de kapitaalgoederenvoorraad zijn nodig:

- toekomstvisie maatschappelijk vastgoed (integraal accommodatieplan);
- voldoende budget voor klein- en grootschalig onderhoud;
- voldoende budget voor reconstructie van verhardingen van wegen;
- voldoende kennis van wet- en regelgeving.

In deze paragraaf vullen we de kaders in om onze kapitaalgoederen te onderhouden.

Risico's

Openbare ruimte

De budgetten voor de openbare ruimte baseren we op het Integraal beleidsplan Openbare Ruimte dat in september 2020 door de gemeenteraad is vastgesteld. In de risicoparagraaf is een aantal risico's opgenomen. De kosten die met het voordoen van deze risico's gepaard gaan, zijn niet opgenomen in de reguliere budgetten.

Vastgoed

In april 2020 is de startnotitie 'Vastgoed op orde' door de raad vastgesteld. Het doel van dit project is een professioneel en rechtmatig vastgoedbeheer. De Beleidsnota beheer gemeentelijk vastgoed, de keuzes zoals vermeld in de Keuzenota beleid accommodaties voor maatschappelijke activiteiten en het voorstel over het Uniformeren van beheer en exploitatie van gemeentelijk vastgoed zijn door de raad vastgesteld. In het najaar van 2021 is gestart met het opstellen van een Integraal Accommodatieplan. Dat gebeurt in principe per dorp. Gestart is met Goudswaard en 's-Gravendeel.

Voor het gemeentelijk vastgoed zijn nieuwe meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's) opgesteld. Daarnaast is de huidige energetische kwaliteit van onze gebouwen in kaart gebracht met daarbij een grove indicatie/verkenning van de mogelijke verbetermaatregelen voor verduurzaming.

Beheerplannen en beheerssystemen

Openbare ruimte

Vanuit de beleidskaders werken we concrete maatregelen uit. Dit doen we binnen de kaders uit het integraal beleidsplan openbare ruimte. Met een (actueel) beheersysteem is het mogelijk de kwaliteit van de buitenruimte te monitoren en bij te sturen. Ook is een beheersysteem nodig om het vereiste jaarlijkse budget te kunnen bepalen. Op diverse momenten in het jaar is er behoefte aan actuele en nauwkeurige areaalgegevens, zoals de topografische gegevens met administratieve en technische kenmerken. Vanuit het beheersysteem gebruiken we die benodigde informatie ook om het beleidsplan te actualiseren.

De beheerdata voor het planmatig onderhoud halen we uit een beheersysteem. Voor het beheer van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte beschikken we over een aantal beheersystemen voor de verschillende elementen.

De volgende tabel geeft een beknopt overzicht van de belangrijkste onderdelen van bestaande beleids- en beheerplannen in de Hoeksche Waard. In 2020 heeft in het integraal beleidsplan de harmonisatie van de plannen uit de voormalige gemeenten plaatsgevonden.

Overzicht beleid-/beheerplannen op verschillende vakgebieden	Looptijd
Integraal beleidsplan openbare ruimte	2021-2025
Gemeentelijk rioleringsplan (GRP)	2021-2025
Begraafplaatsbeleid	2021-2040

Vastgoed

In het afgelopen jaar is het vastgoed van de gemeente geïnventariseerd en zijn de basisgegevens in kaart gebracht. Het systeem voor incidentele verhuur van vastgoed is gekoppeld aan het financiële systeem. Ook is een beleidsnota over het beheer vastgesteld, zijn keuzes gemaakt voor accommodatiebeleid en heeft de raad een besluit genomen over het uniformeren van beheer en exploitatie van het gemeentelijk vastgoed. Gelet op de overdracht van beheer en exploitatie van het gemeentelijk vastgoed aan Bres Accommodaties B.V. is het aanschaffen van een vastgoedbeheersysteem niet meer opportuun.

A Wegen

Beleidskader

Kerncijfers

Voor het beheer van de wegen maken wij gebruik van een beheersysteem. Dit systeem bestaat uit een database met alle beheerelementen voor gemeente Hoeksche Waard. Het areaal is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	eenheid	Hoeveelheid 2024
Asfaltverharding	m ²	890.298
Elementenverharding	m ²	3.492.078
Half open verharding	m ²	57.741
Betonverharding	m ²	17.382

Beleid en beheer

Wegen onderhouden we op grond van de geldende wettelijke verplichtingen. Het wegenonderhoud is gebaseerd op de beleidsuitgangspunten uit het Integraal beleidsplan Openbare Ruimte.

Voor de jaren t/m 2024 is door de raad extra geld beschikbaar gesteld voor een kwaliteitsimpuls van de wegen.

Kwaliteit

Het doel is om de bestrating op het kwaliteitsniveau B (basis) te houden. Dit kwaliteitsniveau komt overeen met het door het kenniscentrum voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte (CROW) vastgestelde niveau B. Dit niveau komt neer op een verharding in redelijke staat, die voldoet aan de kwalificatie 'heel en veilig'. Dit kwaliteitsniveau is de wettelijke ondergrens van verantwoord wegbeheer. De kwaliteitsimpuls heeft ervoor gezorgd dat over het geheel gezien de verharding op B kwaliteit is.

Om zicht te blijven houden op de kwaliteit van de verhardingen, laten we om het jaar een wegininspectie uitvoeren. Deze inspectie is in lijn met de landelijk erkende richtlijnen van het CROW. Zo beoordelen we alle wegen op dezelfde manier, onafhankelijk van de vraag wie er inspecteert. De resultaten van de wegininspectie vormen de basis voor het actualiseren van het onderdeel 'wegen' in het Integraal beleidsplan Openbare Ruimte.

Financiële consequenties onderhoud kapitaalgoed wegen

In onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen die betrekking hebben op het kapitaalgoed 'wegen':

	Begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo
Wegen			
Kapitaallasten	1.382	1.321	61
Mutatie voorziening	-604	-589	-15
Onderhoudskosten	1.111	1.082	29
Totaal	1.889	1.813	76

B Riolering

Beleidskader

Kerncijfers

Voor het beheer van de riolering maakt de gemeente gebruik van een beheersysteem. Dit systeem bestaat uit een database met alle beheerelementen voor gemeente Hoeksche Waard. Het areaal is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	eenheid	Hoeveelheden 2024
Vrijverval riolering	km	554
Lozingsconstructies	st.	228
Bergbezinkvoorzieningen	st.	25
Gemalen (hoofd- en wijk) en drukgemalen	st.	ca. 1900
Persleidingen	km	31
Drukriolering	km	201
Drainage	km	12
Peilbuizen grondwater	st.	116
Kolken (worden 2x per jaar gereinigd)	st.	ca. 40.000
Lijngoten	km	2

Beleid

De riolering onderhouden we op basis van de geldende wettelijke verplichtingen van het in 2020 vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2021-2025. Met de vaststelling van dit GRP zijn de onderhoudscycli en de vervangingsplanning volledig geharmoniseerd. De rioolheffing is voor alle inwoners van de Hoeksche Waard gelijk.

In het GRP is beleid opgenomen voor klimaatadaptieve maatregelen. Hiermee richten we ons op de doelstelling dat in 2050 heel Nederland klimaatadaptief is ingericht. Voor alle nieuwbouwlocaties geldt dat ze klimaatadaptief worden ingericht op basis van het Convenant Klimaatadaptief Bouwen.

Beheer

Het in 2020 vastgestelde Integrale Beleidsplan Openbare Ruimte is samen met het GRP 2021 - 2025 de leidraad voor het beheer en onderhoud van de riolering.

Kwaliteit

Het doel is om de riolering minimaal op kwaliteitsniveau B (basis) te houden. Het functioneren van het rioolstelsel en de gemalen moeten we voldoende waarborgen. Storingen aan gemalen komen direct binnen op een centrale post. Deze verhelpen we binnen 24 uur. Om zicht te blijven houden op de kwaliteit van het rioolstelsel laten we (video-)inspecties uitvoeren. Deze inspecties geven een beeld van de stabiliteit, afstroming en waterdichtheid van het riool. De resultaten zijn gebruikt als basis voor het GRP en het Integrale beleidsplan Openbare Ruimte in combinatie met aanvullende informatie zoals leeftijd, hydraulische berekeningen en storingen.

Financiële consequenties onderhoud kapitaalgoed riolering

In onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen die betrekking hebben op het kapitaalgoed 'riolering':

	Begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo
Riolering			
Kapitaallasten	1.819	1.719	100
Mutatie voorziening	-485	-35	-450
Onderhoudskosten	2.928	3.048	-120
Totaal	4.262	4.732	-470

C Water en civieltechnische kunstwerken

Beleidskader

Onder het beleidskader water vallen de volgende thema's:

- havens;
- beschoeiingen;
- waterkwaliteit;
- zwemlocaties in open water;
- baggerwerken.

Onder het beleidskader civieltechnische kunstwerken vallen de volgende thema's:

- bruggen, steigers en vlonders;
- duikers;
- stuwen en gemalen;
- muren en keerwanden.

Kerncijfers

Voor het beheer van het openbaar water en civieltechnische kunstwerken maakt de gemeente gebruik van een beheersysteem. Dit systeem bestaat uit een database met alle beheerelementen voor gemeente Hoeksche Waard. Het areaal is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	eenheid	Hoeveelheden 2024
Watergangen (baggeren)	km	125
Beschoeiingen	km	147
Watergangen (Bestrijding waterplanten/eendenkroos)	km	125
Havens	st.	16 (waarvan 2 buiten gebruik)
Aanlegsteigers en pontons	st.	9
Bruggen, steigers en vlonders	st.	272
Duikers	m ¹	15.500
Stuwen en gemalen	st.	90
Muren en keerwanden	m ¹	2.770

Beleid en beheer

Het beleid rondom het beheer en onderhoud is opgenomen in het integraal beleidsplan openbaar gebied. We onderhouden alle voorzieningen op kwaliteitsniveau B (basis). In 2024 is de baggerdoelstelling gehaald, hiervoor is gebaggerd in gebieden in Strijen, Nieuw-Beijerland en Oud-Beijerland. Ook is in 2024 een inventarisatie gedaan van alle beschoeiingen, daaruit is gebleken dat de benodigde vervangingen binnen het beschikbare budget uit te voeren zijn.

Kwaliteit

We beheren de openbare ruimte op kwaliteitsniveau B (basis) zoals is vastgesteld door de raad.

Om zicht te blijven houden op de kwaliteit laten we elke 4 jaar inspecties uitvoeren. Deze inspecties zijn onafhankelijk en vormen de basis voor de onderhouds- en vervangingsplanning.

Financiële consequenties onderhoud kapitaalgoed water

In onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen die betrekking hebben op het kapitaalgoed water:

	Begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo
Water			
Kapitaallasten	461	447	14
Mutatie voorziening	387	387	0
Onderhoudskosten	570	750	-180
Totaal	1.417	1.583	-166

D Groen

Beleidskader

Kerncijfers

Voor het beheer van het openbaar groen maakt de gemeente gebruik van een beheersysteem. Dit systeem bestaat uit een database met alle beheerelementen voor gemeente Hoeksche Waard. Het areaal is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	eenheid	Hoeveelheden 2024
Beplantingen	m ²	783.863
Bomen	st.	31.557
Gras	m ²	3.247.664

Beleid en beheer

De uitgangspunten voor het onderhoud en beheer van het groen zijn opgenomen in het Integraal beleidsplan Openbare Ruimte.

Kwaliteit

We onderhouden de openbare ruimte op kwaliteitsniveau B (basis). De onderhoudscontracten die we hebben aanbesteed in 2023 zijn op dit kwaliteitsniveau gebaseerd. In 2023 zijn de contracten integraal aanbesteed en niet meer afzonderlijk. In deze contracten is rekening gehouden met ruimte om te gaan beheren op een manier die bijdraagt aan de verbetering van de biodiversiteit, in 2024 heeft dit vorm gekregen door het op meer plaatsen biodivers beheren van gazons.

Om zicht te blijven houden op de kwaliteit van het openbaar groen laten we inspecties uitvoeren. Voor de bomen hanteren we minimaal iedere 3 jaar een zogenaamde BVC-inspectie (boomveiligheidscontrole).

Financiële consequenties onderhoud kapitaalgoed groen

In onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen die betrekking hebben op het kapitaalgoed 'groen':

	Begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo
Groen			
Kapitaallasten	524	512	13
Mutatie voorziening	86	82	3
Onderhoudskosten	2.733	2.747	-14
Totaal	3.343	3.341	2

E Gebouwen

Beleidskader

Kerncijfers

De gemeentelijke vastgoedportefeuille bestaat uit 113 panden.

Beleid

De voormalige gemeente Binnenmaas bracht de exploitatie van het gemeentelijk vastgoed onder bij Bres Accommodaties BV. Het groot onderhoud voor het gemeentelijk vastgoed, het beleid en de dekking van het exploitatietekort van Bres is de verantwoordelijkheid van de gemeente. De raad heeft over het uniformeren van beheer en exploitatie van het gemeentelijk vastgoed besloten dat Bres per 1 januari 2022 al het gemeentelijk vastgoed in beheert en exploiteert.

Met het opstellen van een integraal accommodatieplan wordt onder andere inzichtelijk welke vereisten qua huisvesting de gemeente (en haar maatschappelijke partners) nodig heeft voor de uitvoering van de inhoudelijke producten. Aan de andere kant wordt duidelijk wat de inhoudelijke beleidskeuzes voor gevolgen hebben voor de vastgoedportefeuilles (baten en lasten).

Beheer

Om op een verantwoorde, integrale en effectieve wijze de financiële middelen voor het onderhoud in te kunnen zetten is een actueel, eenduidig en volledig inzicht in de vastgoedportefeuille noodzakelijk.

De geactualiseerde meerjarenonderhoudsplannen zijn vastgesteld en de financiële gevolgen daarvan zijn met de zomerrapportage 2021 in de begroting verwerkt.

Daarnaast is een quick scan uitgevoerd naar de mogelijkheden tot verduurzaming van (een deel van) de vastgoedportefeuille.

Kwaliteit

Gemeente Hoeksche Waard heeft veel gebouwen voor verschillende doeleinden in eigendom. Die gebouwen beheren en onderhouden we uiteraard volgens de geldende wet- en regelgeving (bijvoorbeeld Arbowetgeving of het geldende Bouwbesluit). In principe is de kwaliteitsnorm sober (niet uitbundig en niet meer dan nodig is) en doelmatig. Dit kwaliteitsniveau komt overeen met conditiescore 3 van de norm NEN-2767 'Conditie meting gebouwde omgeving'. Voor gebouwen die (op termijn) worden gesloopt of afgestoten, is een lager onderhoudsniveau acceptabel. Daarnaast is het beleid om de gebouwen zo efficiënt mogelijk te gebruiken. De meerjarenonderhoudsplannen worden aan de hand van NEN-2767 inspecties eens in de 4 jaar geactualiseerd.

Financiële consequenties onderhoud kapitaalgoed gebouwen

In onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen die betrekking hebben op het kapitaalgoed 'gebouwen':

	Begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo
Gebouwen			
Kapitaallasten	5.220	5.379	-160
Mutatie voorziening	-128	-134	7
Onderhoudskosten	117	154	-37
Totaal	5.209	5.399	-190

F Begraafplaatsen

Beleidskader

Kerncijfers

Gemeente Hoeksche Waard heeft 24 begraafplaatsen in beheer en onderhoud. Op 16 daarvan wordt actief begraven. We beheren ongeveer 30.000 graven. Voor het beheer en de administratie van de begraafplaatsen maakt de gemeente gebruik van het administratiepakket Centric begraven.

Omschrijving	eenheid	Hoeveelheden 2024
Asfalt verharding	m ²	22.988
Beton verharding	m ²	146
Elementen verharding	m ²	25.133
Half- of onverhard	m ²	10.069
Bomen	st.	1.577
Bepanting	m ²	49.801
Grassen	m ²	77.123

Beleid

In 2020 is een geharmoniseerd begraafbeleid vastgesteld dat in 2021 is ingegaan. Vanaf 2021 wordt gewerkt aan de uitvoering van het nieuwe beleid. In 2023 is het vastgestelde beleid geëvalueerd. Op basis van de uitkomsten zijn de Verordening Begraafplaatsen en de Nadere Regels aangepast. In 2024 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar funerair erfgoed, over de uitkomsten krijgt de raad in 2025 een presentatie.

Beheer

Het in 2020 vastgestelde begraafplaatsenbeleid is de leidraad voor het beheer en onderhoud van de begraafplaatsen. We werken volgens een uitvoeringskalender met meerjarenplanning op basis van de behoefte en capaciteit. Ophoging begraafplaats Oud-Beijerland heeft in 2024 plaatsgevonden. Op de oude begraafplaats aan de Bernhardlaan in Puttershoek en op de begraafplaats in Strijen is bovengronds geruimd.

Kwaliteit

Begraafplaatsen onderhouden we op grond van de geldende wettelijke verplichtingen en het vastgestelde beeldkwaliteitsniveau A.

Om zicht te blijven houden op de kwaliteit van de begraafplaatsen laten we inspecties uitvoeren. Voor de bomen op de begraafplaatsen hanteren we minimaal iedere 3 jaar een zogenaamde BVC-inspectie (boomveiligheidscontrole).

Financiële consequenties onderhoud kapitaalgoed begraafplaatsen

In onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen die betrekking hebben op het kapitaalgoed begraafplaatsen:

	Begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo
Begraafplaats			
Kapitaallasten	121	117	3
Mutatie voorziening	-79	-78	-2
Onderhoudskosten	194	241	-47
Totaal	236	281	-45

G Buitensportaccommodaties

Beleidskader

Kerncijfers

Voor het beheer van buitensportaccommodaties maakt de gemeente gebruik van een beheersysteem.

Omschrijving	eenheid	Hoeveelheden 2024
Bomen	st.	1.085
Beplanting	m²	66.899
Grassen	m²	228.659
Sportvelden (gras, kunstgras, etc...)	m²	560.418
Verharding	m²	76.140

Beleid

Buitensportaccommodaties onderhouden we op grond van de geldende wettelijke verplichtingen en het vastgestelde beleid van de voormalige gemeenten zolang dit nog niet is geharmoniseerd. Het beleid om buitensportaccommodaties te beheren en te onderhouden baseren we op bestaand beleid van de voormalige gemeenten.

Het beleid van beheer buitensportaccommodaties verschilt behoorlijk per voormalige gemeente. In Binnenmaas lag de (financiële) verantwoordelijkheid voor het onderhoud van het groen op de sportcomplexen bij de verenigingen. In Korendijk lag de (financiële) verantwoordelijkheid voor het onderhoud van het groen op de sportcomplexen bij de verenigingen. Gemeente Cromstrijen had een contract met een vereniging voor het onderhoud van de velden. Bij een andere vereniging verzorgde de gemeente via een aannemer zelf het onderhoud. Alle opstellen zijn bij deze gemeenten in beheer van de verenigingen. In de voormalige gemeenten Oud-Beijerland en Strijen zorgden de gemeenten voor het gehele proces: onderhoud van de velden en de gebouwen.

De (financiële) verantwoordelijkheid voor het renoveren van de sportvelden lag in zijn geheel bij de Gemeente Hoeksche Waard. De renovaties zijn uitgevoerd op basis van het vastgestelde MJOP sportvelden.

Hockey Club Hoeksche Waard is in 2024 toegevoegd als gemeentelijke voorziening. Hier zijn 2 velden op kosten van de gemeente gerenoveerd. Voor veld 1 geldt de lening blijft een lening.

Beheer

In 2024 is het beheer doorgegaan zoals dit geregeld was door de voormalige gemeentes.

Het streven is om vanaf 2025 tot en met 2028 het beleids-en beheerplan buitensportaccommodaties voor gemeente Hoeksche Waard gafaseerd in te voeren.

Kwaliteit

Het streefdoel voor de buitensportaccommodaties in de gehele Hoeksche Waard is minimaal kwaliteitsniveau basis. Dit kwaliteitsniveau komt overeen met het door het CROW vastgestelde niveau B.

Om de kwaliteit van de sportvelden te waarborgen, plannen we jaarlijks een visuele inspectie met de verenigingen. Tijdens die inspectie beoordelen we de onderhoudsstaat van de buitensportaccommodaties. Het uitgangspunt is handhaving van het kwaliteitsniveau 'basis'.

Financiële consequenties onderhoud kapitaalgoed buitensportaccommodaties

In onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen die betrekking hebben op het kapitaalgoed buitensportaccommodaties:

	Begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo
Buitensportaccommodaties			
Kapitaallasten	790	779	11
Onderhoudskosten	634	588	46
Totaal	1.424	1.367	57

Samenvatting

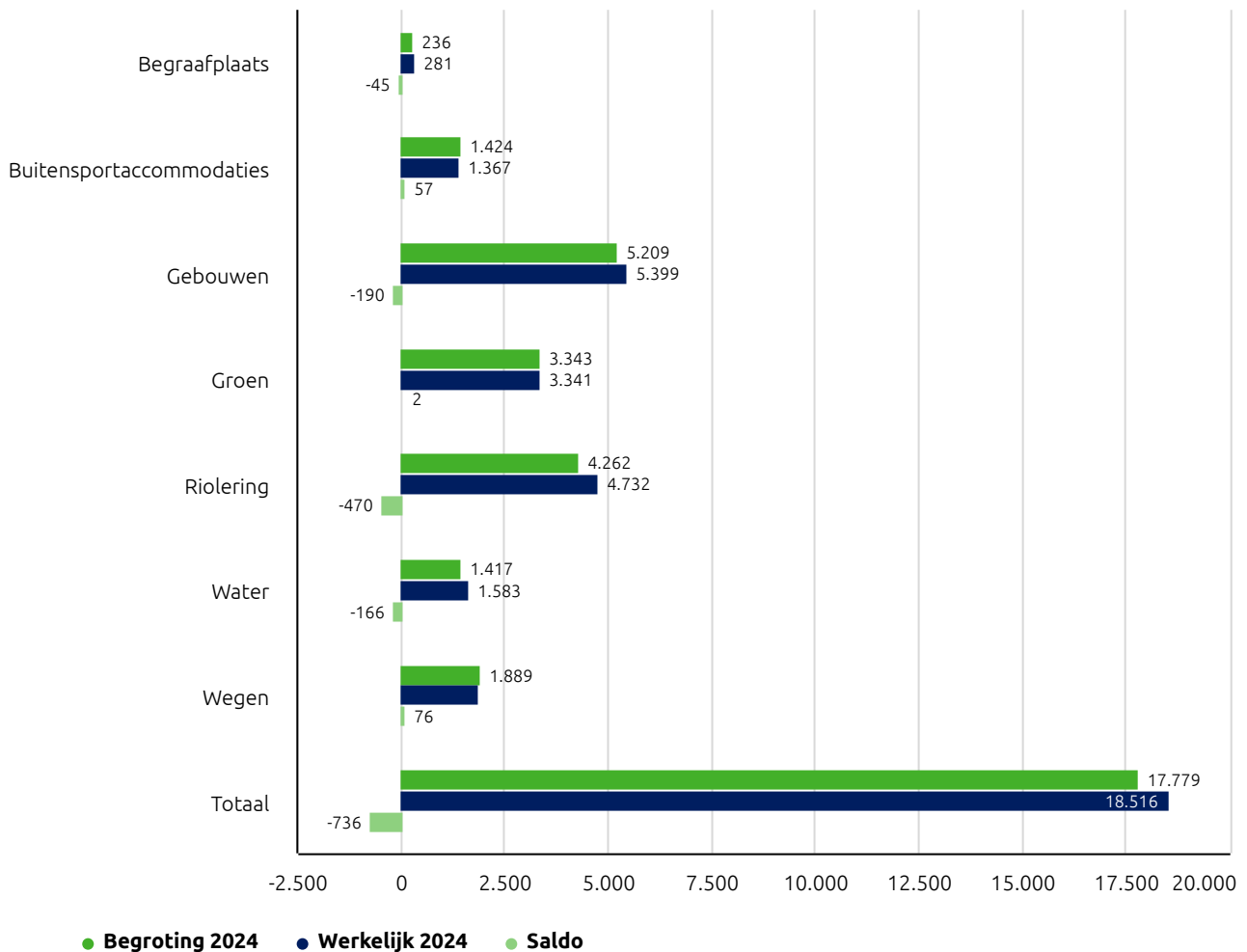
De totale kosten per kapitaalgoed zijn als volgt:

X €1.000

	Begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo
Begraafplaats	236	281	-45
Buitensportaccommodaties	1.424	1.367	57
Gebouwen	5.209	5.399	-190
Groen	3.343	3.341	2
Riolering	4.262	4.732	-470
Water	1.417	1.583	-166
Wegen	1.889	1.813	76
Totaal	17.779	18.516	-736

Grafisch geeft dit het volgende beeld:

Totaal per kapitaalgoed 2024

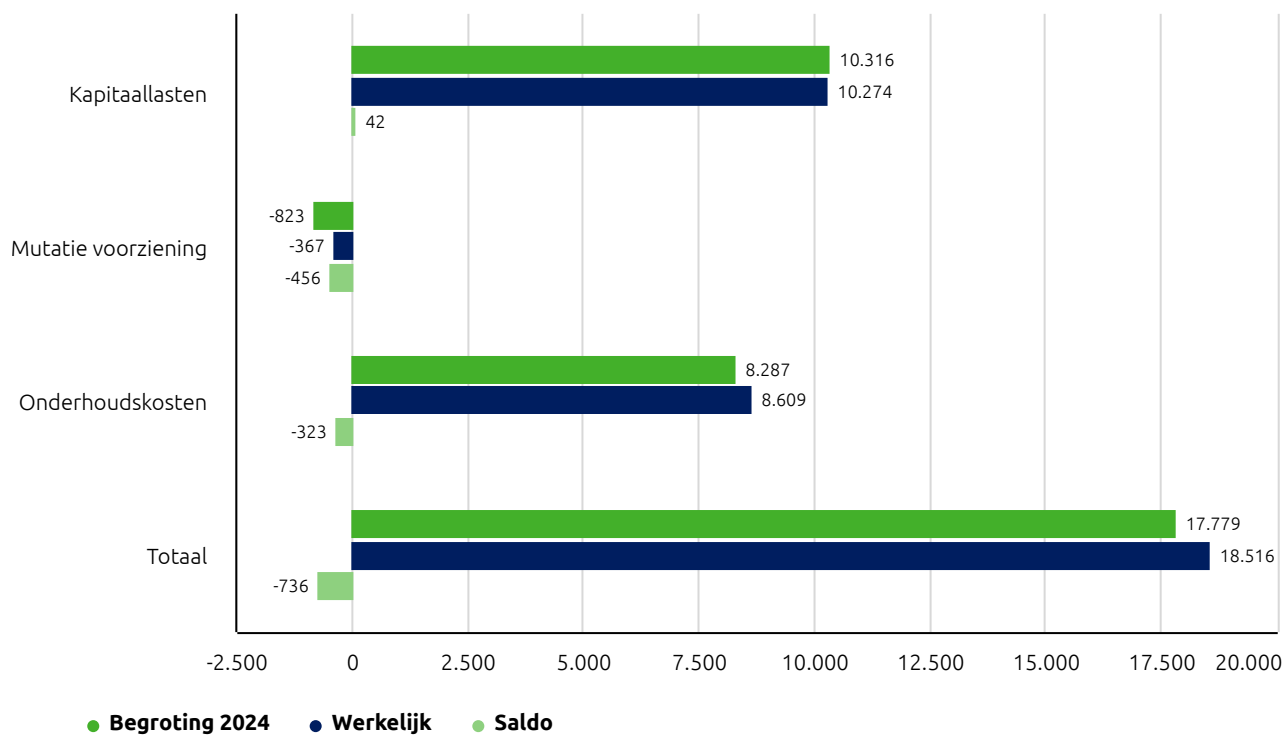
De totale kosten per categorie zijn als volgt:

X €1.000

	Begroting 2024	Werkelijk	Saldo
Kapitaallasten	10.316	10.274	42
Mutatie voorziening	-823	-367	-456
Onderhoudskosten	8.287	8.609	-323
Totaal	17.779	18.516	-736

Grafisch geeft dit het volgende beeld:

Totaal per categorie 2024

3.5 Financiering

Algemeen

De financieringsparagraaf is een belangrijk hulpmiddel bij het sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht houden op de financieringsfunctie. De paragraaf is een uitwerking van de regelgeving in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Volgens deze wet is de financieringsfunctie van de gemeente alleen bedoeld voor het uitvoeren van de publieke taken. De verdere lokale regels liggen vast in het Treasurystatuut.

Beleidskader en verordeningen

- Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido)
- Besluit lening voorwaarden decentrale overheden
- Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden
- Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Wet Ruddo)
- Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof)
- Regeling schatkistbankieren decentrale overheden
- Financiële verordening
- Treasurystatuut

Rentevisie

Het rentepercentage voor leningen met een looptijd korter dan een jaar is op dit moment positief. Dit houdt in dat de gemeente rente betaalt voor het aangaan van kasgeldleningen. Voor langlopende geldleningen met een looptijd van 25 jaar is de rente 3,61%.

Dienstverlening BNG

Met de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten hebben we een raamovereenkomst met geïntegreerde dienstverlening. Deze dienstverlening omvat:

- Elektronisch betalingsverkeer via een rekening-courant;
- kort-kredietarrangementen (daggeldverstrekking en –opname, kasgeldleningen en termijn deposito's);
- langlopende kredietverlening;
- een online informatiedienst.

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren verplicht decentrale overheden alle overtollige beschikbare middelen op hun bankrekeningen te beleggen bij het Rijk. Onder overtollige middelen verstaat het Rijk bedragen groter dan 2% van het begrotingstotaal (met een minimum van € 1.000.000). Voor 2024 is dit bedrag voor gemeente Hoeksche Waard berekend op € 4,9 miljoen. Er is daarmee geen vrijheid om overtollige liquide middelen onder te brengen bij andere marktpartijen. Die overtollige middelen mogen wij alleen in rekening-courant en via deposito's bij de schatkist aanhouden.

Decentrale overheden nemen deel aan schatkistbankieren zodat de collectieve sector (Rijk en decentrale overheden gezamenlijk) een lagere EMU-schuld heeft. Iedere euro die decentrale overheden aanhouden in de schatkist, vermindert de externe financieringsbehoefte van het Rijk. Dit leidt automatisch tot een lagere staatsschuld. Door het schatkistbankieren kunnen decentrale overheden ook hun beleggingsrisico's verder verminderen. Deze situatie kan zich in onze gemeente overigens niet voordoen. In het Treasurystatuut is een verbod op risicovolle beleggingen en derivaten opgenomen.

Voor de uitvoering van het schatkistbankieren, is een SKB-werkrekening geopend bij de BNG. Overtollige gelden worden hier dagelijks naartoe afgeroomd. De BNG blijft ook de overige geldhandelingen verzorgen zoals betalingen en ontvangsten

Rentekostenverdeling

De rentekosten worden tegen 0,269% ten laste van het taakveld gebracht op basis van de boekwaarde van de vaste activa. Deze omslagrente berekenen we als volgt: we delen de rente die aan taakvelden toegerekend worden door de boekwaarde van de vaste activa per 1 januari. De omslagrente rekenen wij vervolgens toe aan de activa. Bij de jaarrekening bekijken we of het gehanteerde rentepercentage juist is. Uit onderstaande tabel blijkt dat het werkelijke renteresultaat nihil is. Dit betekent dat wij uitsluitend de werkelijke rentekosten hebben toegerekend.

(Bedragen x €1.000)

	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	721	1.214	1.196
De externe rentebaten	130	33	505
Totaal door te rekenen externe rente	591	1.182	691
Rente doorberekend aan grondexploitatie	0	-1	0
Rente projectfinanciering toegerekend aan taakveld	0	0	0
Saldo door te rekenen externe rente	591	1.183	691
Rente over eigen vermogen	0	0	0
Rente over voorzieningen	0	0	0
De aan taakvelden toe te rekenen rente	591	1.183	691
Boekwaarde investeringen per 1-1-2021	238.579	287.429	256.899
Berekend omslag%	0,248%	0,412%	0,269%
De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	591	1.181	693
Renteresultaat op het taakveld treasury	0	-2	2

Risicobeheer

Het risicobeheer is gericht op het beperken van financiële risico's. In het Treasurystatuut zijn richtlijnen en limieten opgenomen. Die vormen de basis voor alle transacties op dit gebied. Daarnaast geeft de Wet Fido normen voor het beperken van risico's. Het belangrijkste risico in dit kader is het renterisico. De kasgeldlimiet en de renterisiconorm zijn belangrijke richtlijnen om het renterisico te beperken.

Kasgeldlimiet

Het kasgeldlimiet is bedoeld om de renterisico's bij de vlottende schuld (schulden met een looptijd korter dan een jaar) te beheersen. De wettelijke toegestane omvang bedraagt 8,5% van de totale lasten van de begroting. De kasgeldlimiet per kwartaal is als volgt:

(Bedragen x €1.000)

	1e kw. 2024	2e kw. 2024	3e kw. 2024	4e kw. 2024
Primaire begroting per 1 januari 2023	244.847	244.847	244.847	244.847
Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
- in bedrag	20.812	20.812	20.812	20.812
Vlottende schuld (1)				
Maand 1	21.392	31.567	39.138	23.213
Maand 2	21.392	31.567	39.138	23.213
Maand 3	21.392	31.567	39.138	23.213
Vlottende middelen (2)				
Maand 1	41.008	50.703	55.805	43.333
Maand 2	41.008	50.703	55.805	43.333
Maand 3	41.008	50.703	55.805	43.333
Saldo (1-2)				
Maand 1	-19.616	-19.137	-16.667	-20.121
Maand 2	-19.616	-19.137	-16.667	-20.121
Maand 3	-19.616	-19.137	-16.667	-20.121
Gemiddeld saldo	-19.616	-19.137	-16.667	-20.121
Kasgeldlimiet	20.812	20.812	20.812	20.812
Ruimte (+) / Overschrijding (-) kasgeldlimiet	40.428	39.948	37.478	16.888

Renterisiconorm

De renterisiconorm beoogt een opbouw van de leningenportefeuille dusdanig dat het risico door renteaanpassing en herfinanciering van leningen beperkt blijft. De renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks niet meer dan 20% van het begrotingstotaal voor herfinanciering of renteherziening in aanmerking mag komen. De volgende tabel geeft de renterisiconorm voor 2024 weer.

(Bedragen x €1.000)

	Begroting 2024
Stand van de begroting per 1/1	244.847
Vastgestelde percentage	20,00%
Renterisiconorm	48.969
Renteherzieningen	0
Aflossingen	1.833
Renterisico	1.833
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	47.136

De tabel laat zien dat er geen sprake is van risico's op het overschrijden van de renterisiconorm.

Uitgezette geldleningen

Onderstaand een overzicht van de uitgezette geldleningen per risicogroep.

(Bedragen x €1.000)

Risicogroep	Restant schuld	
	1-1-2024	31-12-2024
SVn: duurzaamheidsleningen	9.241	9.206
SVn: blijversleningen	310	310
SVn: startersleningen	9.502	12.953
	19.053	22.469
(Sport)verenigingen	1.134	1.235
Woningfinanciering eigen personeel	44	32
	1.178	1.267
Totaal verstrekte geldleningen	20.231	23.736

Garanties

Onderstaand een overzicht van de verstrekte garanties per risicogroep.

(Bedragen x €1.000)

Risicogroep	% garantstelling	Restant schuld waarborg gemeente	
		1-1-2024	31-12-2024
Woningcorporaties met garantie WSW	50%	178.709	199.266
Zorginstellingen met garantie WSW	50%	30.752	30.573
Woningcorporaties zonder garantie WSW	100%	3.394	2.733
Zorginstellingen zonder garantie WSW	100%	1.196	1.060
Wegschap Tunnel Dordtse Kil	8%	3.504	3.128
Bedrijvenpark Hoeksche waard	100%	5.600	0
Regionale afvalstoffendienst B.V.	100%	9.165	11.122
Bres accommodaties	100%	952	865
Geldleningen particuliere woningen	100%	494	336
Diverse bedrijven en verenigingen	50%	1	0
Diverse bedrijven en verenigingen	60%	105	120
Diverse bedrijven en verenigingen	100%	102	32
Totaal verstrekte garanties		233.974	249.235

In de tabel zijn alle verstrekte garanties opgenomen. Op dit moment zijn er voor deze garantstellingen geen betalingsachterstanden.

Voor een aantal groepen is een gemeentegarantie verstrekt. De grootste groep betreft zogenaamde WSW-garantstellingen. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) is actief als borgstellingsinstituut voor de sociale woningbouw. We hebben een achtervangovereenkomst met hen gesloten. Hierdoor kan het WSW goedkoper geld lenen. Op 1 mei 2024 trad een nieuwe achtervangovereenkomst tussen WSW en gemeenten in werking. Deze achtervangovereenkomst vervangt alle voor 1 mei 2024 tussen WSW en gemeenten gesloten achtervangovereenkomsten. Deze achtervangovereenkomst zorgt ervoor dat met ingang van 1 mei 2024 alle rechten en verplichtingen van gemeenten en van WSW ten aanzien van de achtervangpositie van gemeenten uitsluitend worden beheerst door deze achtervangovereenkomst. Als gevolg hiervan wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen de rechten en verplichtingen van gemeenten en WSW van vóór en vanaf 1 augustus 2021. De enige uitzondering hierop is de te hanteren verdeelsleutel voor gemeenten. Voor verstrekte gemeentegaranties voor de aankoop van een eigen woning ligt het risico vanaf 2010 volledig bij het Rijk. Omdat hypotheeklen over het algemeen een looptijd hebben van 30 jaar, lopen de laatste garantstellingen voor particulieren nog tot 2040 door.

Opgenomen geldleningen

Onderstaand een overzicht van het saldo van de bij de BNG afgesloten langlopende geldleningen.

(Bedragen x €1.000)

Saldo geldleningen	1-1-2024	31-12-2024
Leningen	47.500	45.667
Rente en aflossing		Rekening 2024
Aflossing		1.833
Rente		1.002
Totaal		2.835

Ontwikkeling van de schuldpositie

Het wordt de laatste jaren steeds belangrijker om de ontwikkeling van de schuldpositie te volgen. We hebben daarom een aantal ratio's uitgewerkt: debt ratio, netto schuld als percentage van de begroting en netto schuld als bedrag per inwoner.

	Kritische norm	Rekening 2024
Debt ratio	80%	36%
Netto schuld / lasten begroting	100%	-7%
Netto schuld per inwoner	n.v.t.	€ -192

Debt ratio

De debt ratio drukt uit in hoeverre het totale bezit op de balans is belast met schulden. Een ratio van 60% wordt als veilig beschouwd. Als kritische grens hanteren we 80%. Ons percentage van 36% is ruim voldoende te noemen.

Netto schuld als percentage van de begroting

De netto schuld wordt uitgedrukt in een percentage van de begroting. De grondexploitaties laten we buiten beschouwing omdat hierin grote schommelingen optreden en we de rentelasten daarvan binnen de grondexploitaties (inclusief de getroffen voorzieningen) dekken. Een ratio van maximaal 70% wordt als veilig beschouwd. De kritische grens ligt bij 100%. Bij overschrijding van deze grens beoordelen we of we kunnen blijven investeren zonder hiervoor nieuwe financieringsmiddelen aan te moeten trekken. Het percentage van onze gemeente is -7%. Dit wil zeggen dat er geen sprake is van een netto schuld maar van een netto overschot aan financieringsmiddelen.

Netto schuld per inwoner

De netto schuld per inwoner is het resultaat van de boekwaarde van de vaste geldleningen gedeeld door het totaal aantal inwoners. Wij hebben een netto overschot per inwoner van € 192,-.

Beleggingen in aandelen

Het gemeentelijk aandelenbezit bestaat uit aandelen van de BNG, Evides en Stedin. De dividenduitkeringen zijn een algemeen dekkingsmiddel.

(Bedragen x €1.000)

Aandelenbezit	Nominale waarde	Dividenden 2024
Stedin	6.138	934
Stedin (cum. pref. aandelen)	4.080	125
Evides	3.389	524
BNG	357	332
Totaal	13.964	1.915
Gemiddeld rendement		13,71%

Debiteuren- en crediteurenbeheer

De wettelijke betalingstermijn is 30 dagen. De visie van een 100%-dienstverlenende gemeente is voor ons eerder aanleiding geweest om de termijnen waarop wij onze leveranciers betalen (verder) te verkorten. Dit betreft een continue proces. Wij streven ernaar dat wij 95% van onze facturen binnen 14 dagen voldoen. In 2024 hebben wij 95% van onze vorderingen betaald binnen 30 dagen en 85% binnen 14 dagen. De gemiddelde betaaltermijn lag hierbij op 12 dagen. Hiermee betalen wij onze leveranciers (veel) sneller dan de wettelijke termijnen die hiervoor van toepassing zijn. Door middel van periodieke rapportages, controles op de werkvoorraden van facturen én vroegtijdige signaleringen bij afwijkingen, hebben wij continue aandacht voor onze factuurafhandeling zodat wij onze leveranciers snel kunnen (blijven) betalen.

Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof)

De Wet Hof is vooral van invloed op het investeringstempo van de gemeente en de manier waarop er wordt omgegaan met reserves. De gemeente moet op basis van het kasstelsel binnen het toegestane EMU-saldo blijven. Bij overschrijding van de EMU-norm zijn in de wet geen maatregelen opgenomen. Op dit moment monitoren wij het EMU-saldo 2 keer per jaar. Aan de hand van de resultaten nemen we eventueel maatregelen op het gebied van investeringen. Het sanctiemechanisme van de minister van Financiën is vervangen door een correctiemechanisme. Als een meerjarige overschrijding van de vastgestelde norm voor het EMU-saldo van de decentrale overheden dreigt, kan de minister het EMU-saldo van de decentrale overheden beheersen met behulp van het correctiemechanisme.

EMU-saldo

Het EMU- of vorderingensaldo is het financieringssaldo minus deelname in bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking van een land dat lid is van de Europese Economische en Monetaire Unie (EMU). Het EMU-saldo is door de EMU ingevoerd om de eurolanden met elkaar te kunnen vergelijken.

In het Stabiliteits- en Groeipact is een reeks afspraken tussen landen van de EMU gemaakt om de financiële stabiliteit van de EU en de eurozone te waarborgen. Hierin is de grens aan het nationale begrotingstekort op 3% gesteld. De Europese afspraken vormen de basis van de Wet Hof. De wet bepaalt dat niet alleen het Rijk, maar ook de decentrale overheden zich aan de eisen moeten houden. Het aandeel van de decentrale overheden in de 3%-norm is 0,4%, waarvan weer 0,27% is toebedeeld aan de gemeenten.

In onderstaande tabel is het EMU-saldo van gemeente Hoeksche Waard berekend.

(Bedragen x €1.000)

Omschrijving	Rekening 2024
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	7.183
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	10.334
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	4.478
Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	20.094
Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:	
Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	765
Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	3.986
Baten bouwgrondexploitatie:	
Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	8.202
Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	7.418
Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0
Verkoop van effecten:	
Gaat u effecten verkopen?	
Zo ja wat is de verwachte boekwinst op de exploitatie?	0
Berekend EMU-saldo	-536

Het EMU-saldo kan gezien worden als een extra financieel kengetal naast de andere vijf verplichte financiële kengetallen zoals de solvabiliteit en de (netto) schuldquote. Het EMU-saldo heeft een vergelijkbare functie als het kasstroomoverzicht in het bedrijfsleven. Het negatieve EMU-saldo over alle jaren geeft aan dat we naar verwachting als gemeente via reële transacties jaar meer uitgeven dan dat we hebben ontvangen. Het is echter wel van belang om het EMU-saldo in de juiste context te zien. Gemeenten maken voor hun boekhouding gebruik van het 'gemodificeerde stelsel van baten en lasten'. Het EMU-saldo van één jaar zegt relatief weinig omdat de uitgaven voor investeringen bijvoorbeeld in één jaar leiden tot een uitgave, maar in de exploitatie via de kapitaallasten leiden tot meerjarige lasten. Of dat toevoegingen aan voorzieningen ten laste van het resultaat gaan, maar pas bij besteding van de voorziening leiden tot een uitgave.

3.6 Bedrijfsvoering

Om de programma's uit de begroting te kunnen realiseren, is een goede bedrijfsvoering belangrijk. Volgens de toelichting op het BBV geeft de paragraaf Bedrijfsvoering de gemeenteraad hier inzicht in.

Bedrijfsvoering gaat over de bedrijfsprocessen om de beleidsdoelstellingen te realiseren en de sturing en de beheersing daarvan. Bedrijfsvoeringsprocessen zorgen voor een efficiënte en effectieve uitvoering van de beleidsprogramma's, volgens de geldende wetgeving.

In deze paragraaf wordt aan de hand van belangrijke ontwikkelingen en thema's aangegeven hoe de bedrijfsvoering integraal bijdraagt aan deze ontwikkelingen het komende jaar en/of de komende jaren.

Organisatieontwikkeling

In 2024 zijn de nodige voorbereidingen getroffen voor de start van de doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie per 1 januari 2025. Met het vaststellen van het organisatiemodel 'gemeente Hoeksche Waard' is een stevig fundament gelegd voor de doorontwikkeling. De doorontwikkeling is gebaseerd op input van medewerkers en ruim vijf jaar aan kwalitatieve en kwantitatieve adviezen en onderzoeken. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de bestuursopdracht om de besturingsfilosofie te evalueren en de ambtelijke organisatie te herijken op kwaliteit, kwantiteit en inrichting.

Het organisatiemodel is het fundament voor de doorontwikkeling tot een volwassen, robuuste en wendbare organisatie. Een organisatie die voortdurend in staat is in te spelen op de toekomst, die maatschappelijke opgaven en bestuurlijke doelen centraal stelt en met zelfvertrouwen werkt. De essentie van het organisatiemodel is dat we de sturings- en verantwoordingslijnen verduidelijken, dat we kwaliteit en afstemming van de ambtelijke adviezen verbeteren en dat we op alle niveaus beter in staat zijn verantwoording af te leggen over ons werk.

De verdere professionalisering van de organisatie zal het college beter in staat stellen om collegiaal te besturen en zal de raad beter in staat stellen om uw kaderstellende en controlerende rol te vervullen. De doorontwikkeling is cruciaal om zo effectief en efficiënt mogelijk uitvoering te kunnen geven aan de toekomstvisie van de gemeente.

De doorontwikkeling wordt opgepakt terwijl het reguliere werk wordt uitgevoerd. Met deze aanpak wordt gewaarborgd dat verbeteringen worden ingevoerd zonder de continuïteit van het werk te onderbreken.

In dit traject wordt een aantal fasen doorlopen. Fase 1 van de doorontwikkeling, de voorbereiding en planvorming, is in 2024 uitgevoerd. In deze fase is een groot aantal voorbereidingen binnen de ambtelijke organisatie getroffen. Daarmee kon op 1 januari 2025 jl. worden gestart met de realisatiefase. Met het programma doorontwikkeling wordt gewerkt aan verbeteringen in de structuur, ontwikkeling van medewerkers, processen en systemen.

Belangrijk onderdeel van de doorontwikkeling is dat we aan de hand van de PDCA-cyclus (Plan, Do, Check, Act) voortdurend reflecteren en evalueren. Daarmee zijn we in staat te zien wat werkt en wat niet, zodat we tijdig kunnen bijsturen.

Innovatie/Vernieuwing

Informatiesamenleving (digitale transitie)

Een veranderende samenleving vereist een gemeentelijke organisatie die daarop inspeelt. Daarom is in 2024 de nieuwe visie op Informatievoorziening 2025-2028 opgesteld, inclusief beleid- en uitvoeringsplan. Onze digitale dienstverlening aan de inwoners is daarbij uitgangspunt. Belangrijke onderdelen van de ambitie

zijn transparantie en vindbaarheid van onze informatie, mede in het kader van de Wet open overheid. Het gebruik van data voor sturen en monitoren. Het toepassen van innovatieve oplossingen voor de optimalisatie van onze bedrijfsvoering en daarmee dienstverlening. En belangrijke onderwerpen als data ethiek en informatieveiligheid.

Digitale volwassenheid

Verder automatiseren en digitaliseren van (dienstverlenings)processen helpt de gehele organisatie en samenleving om efficiënter processen te doorlopen. Digitale volwassenheid is daarbij belangrijk, tevens om de veiligheid van informatie te waarborgen. Er zijn digitale trainingen beschikbaar voor medewerkers, zodat zij hun vaardigheden kunnen versterken en effectief kunnen omgaan met (nieuwe) technologieën. Daarnaast is extra aandacht voor informatieveiligheid, mede gezien de opkomst van kunstmatige intelligentie (AI). Op deze wijze investeren wij in een veilige en toekomstbestendige organisatie. Het meten van de digitale volwassenheid doen we jaarlijks op basis van een zelfanalyse middels de ICT-benchmark. Daarin scoren we ten opzichte van de benchmark gelijkwaardig, waarbij wij ons focussen op klantervaring en digitalisering.

Datagedreven werken & AI

Door de enorm toegenomen hoeveelheid data en nieuwe technologie zijn er steeds meer mogelijkheden om de analyses, monitoring en sturing te verbeteren met datagedreven werken. Datagedreven werken is een waardevol instrument gebleken dat kan worden ingezet bij het realiseren van de opgaven van de gemeente en het verkrijgen van betere stuurinformatie. Denk aan het op de kaart presenteren van dorpsvoorzieningen. Ook zijn de mogelijkheden van AI verkend. Er zijn workshops geweest hoe we AI kunnen gebruiken en experimenten gestart om specifieke processen efficiënter en effectiever te kunnen uitvoeren.

Nieuwe wetgeving

Er komt veel nieuwe of aangepast wetgeving op ons af. De wetgeving wordt aangepast op de kansen en bedreigingen van de technologische ontwikkelingen. Zo zijn er wijzigingen en vernieuwingen onder andere op gebied van veiligheid van (persoon)informatie, digitaal zaken kunnen doen en digitale dienstverlening, het kunnen hergebruiken van data, transparantie in processen, data en informatie. In onze projecten worden de nieuwe en aangepaste wet- en regelgeving meegenomen.

Privacy en informatiebeveiliging

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) geeft aan hoe wij om moeten gaan met persoonsgegevens, zowel intern als extern. Het vraagt van ons een voortdurende inspanning om aan de gestelde eisen te blijven voldoen met als doel zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens. We zijn immers verantwoordelijk voor het beschermen van de privacy van onze inwoners en medewerkers.

De baseline informatiebeveiliging overheid (BIO) geeft met een normenkader de richting van goede informatiebeveiliging aan. Elk jaar vinden audits op de BIO plaats. Aandacht gaat naar de aanbevelingen van de auditor, naast dat informatiebeveiliging continue aandacht vraagt. De kernbegrippen voor een goed informatiebeveiligingsbeleid zijn: beschikbaarheid, integriteit, vertrouwelijkheid en controleerbaarheid. In 2025 komt daar de wettelijke verplichting van Network and Information Systems Directive 2 (NIS2) en de implementatie van BIO versie 2 bij. Dit zal extra inspanning vragen van de organisatie.

In de afgelopen periode hebben we ingezet op bewustwording en weerbaarheid op het gebied van privacy en informatiebeveiliging binnen de organisatie. Daarnaast spelen onderwerpen als AI, algoritmen, cloud en digitale transformatie een steeds grotere rol binnen onze organisatie. Daar waar nodig is het team dat over privacy en informatiebeveiliging (Team PIV) adviseert, hier ook bij betrokken. Dit is in lijn met het Three Lines model, waarbij PIV vanuit de tweede lijn adviseert over privacy en informatiebeveiliging. PIV heeft de afgelopen periode gestuurd op kennisborging binnen de eerste lijn. Privacy- en informatiebeveiligingsnormen zijn geïmplementeerd binnen de processen. Hierdoor wordt de

integrale aanpak binnen de organisatie geoptimaliseerd en ontstaat er meer inzicht in de beheersing van de kwaliteit en de risico's, zodat hier gericht op gestuurd kan worden.

Ontwikkelingen Financien / Planning & Control

De Planning & Control cyclus stelt de raad in staat om tussentijds (bij) te sturen, zowel op het gebied van de geformuleerde beleidsdoelstellingen als op het gebied van de (bijbehorende) financiën.

In 2024 hebben wij de raad door middel van de P&C-cyclus rapportages periodiek geïnformeerd over de voortgang van de doelstellingen en de daarbij behorende financiën. De raad is hiermee in staat gesteld om (bij) te sturen. De inhoud van de P&C-rapportages hebben wij daarbij zo goed mogelijk aangesloten op de informatiebehoefte die sturing op hoofdlijnen door de raad zo goed mogelijk faciliteert.

In 2024 hebben wij een sluitende Begroting 2025 opgesteld en ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Door middel van deze begroting is het hoofdlijnenakkoord 'Samen doordacht verder 2024-2026' en het collegeprogramma, verder verrijkt met een aantal aanvullende voorstellen.

Daarnaast hebben wij in 2024 verdere voorbereidingen getroffen op de financiële uitdagingen die wij als gemeente hebben vanaf 2026 waarin het Rijk grote bezuinigingen doorvoert op het gemeentefonds. In 2024 hebben wij, via de Perspectiefnota 2025 en de Begroting 2025, een aantal denklijnen aan de raad voorgelegd met als doel ons begrotingstekort de komende jaren om te buigen in een begrotingsoverschot om hiermee ruimte te kunnen creëren om eventuele financiële tegenvallers in de toekomst te kunnen opvangen en voor eventueel toekomstig nieuw beleid.

Verder hebben wij in 2024, via een Europese aanbesteding, een nieuw financieel pakket aangeschaft. Deze aanbesteding was het gevolg van het aflopen van ons huidige contract en de geldende Europese aanbestedingsregels. Uit deze aanbesteding volgde een nieuwe softwareleverancier / nieuw financieel pakket, welke begin 2025 in gebruik genomen is. Naast de aanschaf van een nieuw pakket, zijn in het kader van de doorontwikkeling, verdere procesverbeteringen doorgevoerd. Zo hebben wij het proces Inkoop Tot Betalen (ITB) geïmplementeerd, waarbij (inkoop) verplichtingen aan de vóórkant worden vastgelegd. Doel hiervan is om de interne beheersbaarheid op aangegane verplichtingen (en het daarmee samenhangende zicht op de budgetten) verder te vergroten. De hierboven genoemde doorontwikkeling krijgt in 2025 een vervolg.

Interne beheersing

De afgelopen jaren hebben wij gewerkt aan de implementatie van het Three Lines model. In het vastgestelde organisatiemodel 'Gemeente Hoeksche Waard' is het Three Lines model mede de basis voor het verbeteren van de interne beheersing en de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Interne beheersing zorgt er ook voor dat de organisatie het college het comfort kan bieden om de rechtmatigheidsverantwoording af te geven.

Het Three Lines model staat voor de inrichting van de processen en de samenwerking op de verschillende niveaus in de organisatie en laat zien in hoeverre de organisatie 'in control' is en de belangrijkste risico's beheerst. Ook de integrale aanpak van de diverse beheersingsinstrumenten en de koppeling aan de planning & controlcyclus wordt hierin meegenomen. Hierdoor ontstaat er steeds meer inzicht in de beheersing en kwaliteit van de processen en kan er gestuurd worden op de processen en het beheersen van risico's. Hiermee past het in de huidige ontwikkeling naar een organisatie die procesgericht werkt en de doelstellingen realiseert en waarin risicomanagement een rol speelt.

Voor de 1e lijn, het leveren van producten en diensten, en ook de 2e lijn, het leveren van ondersteuning, expertise en monitoring, is gewerkt aan rollen, verantwoordelijkheden en kwaliteit. Voor de 3e lijn (Verbijzonderde interne controle (VIC)) is gewerkt aan de wijze van uitvoering van controles. De basis

hiervoor is de op juiste wijze ingerichte en uitgevoerde processen (met bijbehorende juiste interne beheersingsmaatregelen) zodat er meer procesgericht en organisatie gericht gecontroleerd kan worden. Hierdoor zijn minder dossiercontroles nodig. En er zijn stappen gezet om de VIC niet meer alleen te bezien in het licht van achteraf komen kijken wat er fout is gegaan en nog gerepareerd moet worden, maar een VIC gericht op de kwaliteit(sontwikkeling) van de bedrijfsvoering.

Rechtmatigheid

Zie ook 4.1 Rechtmatigheidsverantwoording en paragraaf Bedrijfsvoering - Rechtmatigheid.

In 2024 is voor de eerste keer, over het boekjaar 2023, de rechtmatigheidsverantwoording afgegeven door het college. In de voorliggende jaarstukken is de tweede rechtmatigheidsverantwoording afgegeven.

De ontwikkelingen op dit gebied, zowel vanuit wetgeving als de werkprocessen binnen de gemeente, zorgen voor verschillende aanpassingen. Naar aanleiding van het eerste verslagjaar 2023 heeft de Commissie BBV vragen, ervaringen, aanbevelingen en adviezen ontvangen. Deze hebben geleid tot aanpassingen in de Kadernota Rechtmatigheid 2024. Dit betreft met name aanpassingen over de begrotingsrechtmatigheid en de wijze van presenteren van de rechtmatigheid in de jaarstukken. Mede met betrekking tot de begrotingsrechtmatigheid zijn wijzigingen doorgevoerd in de aangepaste Financiële Verordening.

Ook de organisatie heeft zich op dit gebied (en in relatie met de interne beheersing) het afgelopen jaar verder ontwikkeld. De werkzaamheden en (controle)processen met de daarbij horende taken en verantwoordelijkheden zijn, waar mogelijk, verbeterd en effectiever gemaakt. De te toetsen wet- en regelgeving (voorwaardencriterium) is geoperationaliseerd. Ten behoeve van de uitwerking is het van belang dat bekend is welke bepalingen uit de regelgeving relevant zijn voor het rechtmatigheidsbeheer. Het operationaliseren van het normenkader wordt vastgelegd in het toetsingskader (controle plannen). In het toetsingskader is per wet/regeling/verordening vastgelegd welke artikelen relevant zijn voor de toetsing.

Interbestuurlijk Toezicht

In 2022 is de Bestuursovereenkomst generiek Inter Bestuurlijk Toezicht (IBT) 2022, met uitvoeringsprogramma, in werking getreden. Dit betekent ook dat 24/7 de IBT-gegevens te vinden zijn op de site van de provincie: Interbestuurlijk toezicht Zuid-Holland. Voor het eerst scoort onze gemeente rood (Gemeente scoort op 1 of 2 toezichtgebieden groen van de 6 gebieden /Jaarrekening 2023 oranje). Voor verdere toelichting verwijzen wij naar bijlage 1 van deze jaarstukken.

Fraude

Betrouwbaarheid en integriteit zijn onmisbaar voor een goed functionerende overheid. Wij zijn dan ook actief bezig met het onderwerp fraude, fraudepreventie en fraudebeheersing. Het personeelshandboek beschikt over een hoofdstuk Integriteit. Hierin zijn onder andere regels opgenomen omtrent de gedragscode, de vertrouwenspersoon en meldingen vermoeden misstand. De gebruikte risicoanalyse voor Fraude-/ Misbruik & Oneigenlijk gebruik dateert uit 2023. In 2025 is een update voorzien. Hierdoor kan het college een gefundeerde inschatting maken van de fraude en M&O risico's en de noodzakelijke (beheersings-) maatregelen nemen. Ook is er aandacht voor fraude en misbruik & oneigenlijk gebruik bij het beschrijven van risico's en beheersmaatregelen binnen een proces en het opstellen van controle plannen en de uitvoering van de verbijzonderde interne controle.

Aan de hand van gesprekken met betrokken medewerkers over de verschillende aspecten van het proces worden mogelijke fraude-/ misbruik & oneigenlijk gebruik risico's en de mogelijke beheersmaatregelen (hard en soft) geïdentificeerd en opgenomen in het Werkplan. Tijdens de verbijzonderde interne controle wordt gecontroleerd of de beheersmaatregelen gewerkt hebben.

Optimaliseren inkooporganisatie

In 2024 is gestart met de tweede fase van de inkoopoptimalisatie. In deze fase wordt de toekomstbestendige inkoopfunctie ingericht. Hiervoor zijn onder andere de volgende stappen gezet:

- Voor de verdere en toekomstige inrichting van de inkooporganisatie is besloten om inkoopbegeleiding (deels) in eigen huis te organiseren. In 2024 is de eerste inkoopadviseur gestart. Daarnaast is een tweede inkoopadviseur geworven.
- In aanloop naar de implementatie van het Inkoop-Tot-Betalen proces is er een onderzoek uitgevoerd naar de knelpunten en optimalisatiepunten. De uitkomsten hiervan zijn meegenomen in de inrichting van de werkprocessen, zodat de nieuwe werkwijze beter aansluit op de behoeften en uitdagingen binnen de organisatie.
- Een andere en volgende stap in de inkoopoptimalisatie is een versteviging van contractmanagement. Het plan van aanpak en een uniforme werkwijze voor gemeentebreed contractmanagement is hiervoor opgesteld.

Klant centraal

Onze omgeving verwacht dat gemeenten betrouwbaar, begripvol en eenvoudig opereren. Een gemeente die communiceert in begrijpelijke taal en de menselijke maat niet vergeet.

Een 'klantgedreven dienstverlening' wordt daarbij steeds belangrijker. Onder klant verstaan wij hier: inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen. Het centraal stellen van 'systemen' willen wij ook in onze bedrijfsvoering steeds meer gaan vervangen door het centraal stellen van onze (interne én externe) klanten. Hiervoor zullen we steeds vaker 'in gesprek' gaan over onze dienstverlening en onze dienstverlening bekijken vanuit het perspectief van onze klanten zodat wij diezelfde dienstverlening verder kunnen verbeteren. Op het gebied van onze bedrijfsvoering hebben wij hiervoor de volgende doelstellingen geformuleerd:

Lokaal inkopen

In 2024 zijn de volgende activiteiten ondernomen om lokaal inkopen de aandacht te geven die het heeft:

1. Monitoring

De inkoopuitgavenanalyse (ook wel spendanalyse genoemd) geeft inzicht in het aandeel lokaal inkopen over het totaal van de gemeentelijke inkopen. In 2024 is 'de totaal beïnvloedbare inkoopomzet' van de gemeente Hoeksche Waard bijna € 73 miljoen. In onderstaande tabel worden de cijfers over de afgelopen 4 jaar weergegeven:

		2021	2022	2023	2024
Lokale inkoop	€	€ 19 mln.	€ 23 mln.	€ 19 mln.	€ 19 mln.
	%	27,34%	29,33%	24,38%	26,44%
Regionale inkoop	€	€ 16 mln.	€ 18 mln.	€ 23 mln.	€ 18 mln.
	%	23,85%	23,51%	30,10%	24,36%
Overig (landelijke inkoop)	€	€ 34 mln.	€ 37 mln.	€ 35 mln.	€ 36 mln.
	%	48,81%	47,16%	45,52%	49,20%

2. Kennis over aanbesteden vergroten bij lokale ondernemers

Aanbesteden is voor kleine en middelgrote ondernemers geen dagelijkse bezigheid. Dit alles maakt dat lokale ondernemers niet altijd mee kunnen doen aan een inkooptraject en/of de opdracht niet op een adequate manier kunnen uitvoeren. Om deze reden organiseren we kennissessies voor (lokale) ondernemers:

- Dit jaar is er een ondernemersbijeenkomst georganiseerd over circulair inkopen en ondernemen. Tijdens de bijeenkomst zijn inzichten opgedaan en waardevolle discussies gevoerd over hoe we gezamenlijk de lokale economie kunnen versterken en tegelijkertijd onze ecologische voetafdruk kunnen verkleinen.

- In 2024 is de gemeente, als proef, gestart met een maandelijks inkoopspreekuur (zonder afspraak). Na deze proefperiode zal het inkoopspreekuur worden geëvalueerd. De reacties vanuit ondernemers zijn positief en voorzien in een behoefte.

Invorderingsbeleid en afhandeling bezwaren, klachten en Woo-verzoeken 'op maat'

Wij werken met de zogeheten 'informele werkwijze' in formele procedures. Dat betekent dat met inwoners – in hun procedure met ons- eerst wordt geprobeerd informeel het geschil (bij bezwaarschriften, klachten of een aanmaning op hun factuur) op te lossen met een voor beide partijen aanvaardbare oplossing.

In 2024 hebben wij, net als voorgaande jaren, onze uitstaande vorderingen periodiek gemonitord. Daar waar sprake was van specifieke knelpunten en gegronde redenen bij burgers en bedrijven om hun openstaande vordering niet of niet tijdig te voldoen, zijn maatwerkoplossingen geboden, bijvoorbeeld in de vorm van een afbetalingsregeling. In 2024 betrof dit slechts enkele aanvragen/regelingen. Daarnaast hebben wij in 2024 een beperkt aantal (en beperkt bedrag) uitstaande vorderingen afgeboekt wegens oninbaarheid.

In 2024 zijn van de ingediende bezwaarschriften (177 in totaal) er 69 informeel opgelost. Dit betekent dat wij een groot deel van de bezwaarschriften informeel oplossen.

Werkomgeving

Werkomgeving en huidige huisvesting

Huisvesting moet aansluiten bij de ontwikkeling van de organisatie en haar medewerkers. Dit vraagt om een adequaat beheer van gebouwen, de inventaris en de bijbehorende diensten. De vraag naar plaats- en tijdonafhankelijk werken wordt continue tegen het licht van de bestaande huisvesting gehouden en heeft geleid tot een tiental eenvoudige inrichtings- en werkplekaanpassingen. De rol van het gemeentehuis als een inspirerende werkplek om te ontmoeten en samen te werken en de vergaande digitalisering van de dienstverlening blijkt nog altijd onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Huisvesting lange termijn

Er is onderzoek gestart naar scenario's voor de definitieve huisvesting van gemeente Hoeksche Waard. De gestelde duurzaamheidsdoelstelling uit het huidige collegeprogramma om in 2030 al het gemeentelijk vastgoed verduurzaamd te hebben (CO² neutraal) is van grote invloed op het onderzoek. Het is van belang een duurzame oplossing te creëren voor de definitieve huisvesting voor gemeente Hoeksche Waard, waarbij het begrip 'duurzaam' tweeledig is. Duurzaam vanuit het oogpunt van creëren van CO₂ neutraal vastgoed en duurzaam vanuit het oogpunt van toekomstbestendige, lange termijn huisvesting. Het is wenselijk gebleken dit onderzoek te richten op één locatie vanwege kostenbesparing, doelmatigheid en noodzakelijke samenwerking.

Communicatie

In het collegeprogramma Samen Doordacht Verder zijn de accenten voor 2024 - 2026 geschetst als aanvulling voor de resterende coalitieperiode. Eén van de belangrijkste trajecten is de ontwikkeling van de Toekomstvisie. Communicatie en participatie is daarbij cruciaal. Team Communicatie adviseert over en ondersteunt bij de uitvoering van de verschillende communicatie- en participatiemomenten.

Onze organisatie werkt volgens het principe 100% dienstverlenend en heeft een externe focus. Het is cruciaal dat medewerkers de vaardigheid hebben om vanuit de doelgroep te denken en dat als uitgangspunt voor hun handelen nemen. Zowel bij het opstellen van beleid als bij het informeren en betrekken van doelgroepen. Het team Communicatie geeft proactief en gevraagd advies en ondersteunt daarbij waar dat nodig is. De toolbox Communicatie, met daarin onder andere formats voor een persbericht, folder, schrijfwijzer voor alle medewerkers en interne nieuwsbrief, is beschikbaar via Connections voor alle medewerkers.

Gedrag veranderen en nieuwe gewoontes aannemen - denk aan een gezondere leefstijl, ander gedrag in het verkeer of eigen initiatief als gemeenschap - kosten tijd en vragen om zorgvuldige communicatie. Informeren, inspireren en stimuleren. Om de drijfveren van inwoners te achterhalen en de communicatie hierop aan te sluiten, maken we gebruik van het dashboard van Citisens. Citisens is een methode om op basis van data en onderzoek inzicht te krijgen in inwonerprofielen en hun participatie- en communicatievoorkeuren. Met onder andere gebiedsanalyses en laagdrempelige (online) participatie zorgen we voor scherp inzicht en vroegtijdige betrokkenheid. Ook voor mobiliteitsvraagstukken zijn in 2024 campagnes, ontwikkeld, waaronder Dijk Op, Gas Eraf. Vanuit de Rijksoverheid is een update gedaan op de communicatiemethoden Factor C, CASI en Dilemmalogica. Een aantal collega's ontwikkelde voor het team Communicatie een A5-klapper waarin de vernieuwde communicatiemethoden kort zijn omschreven met invul oefeningen en QR-codes naar verdiepende online toelichting. Zodat de communicatiecollega's dit eenvoudiger en gericht kunnen toepassen bij hun advisering.

De dienstverlening beweegt mee met de tijd en de behoefte van onze inwoners. Het team Communicatie is dan ook betrokken bij de ontwikkeling van het digitaal loket MijnHW. In de Nieuwstafel werken verschillende teams van de gemeente samen aan een goed omgevingsbeeld en analyse daarvan. Zo worden (media)signalen en sentimenten uit de samenleving snel opgepakt en in de organisatie gedeeld.

Duurzaamheid

Duurzaamheid blijft een belangrijk thema voor ons als maatschappelijke organisatie. Duurzaamheid gaat over meer dan alleen milieu en 'groen doen', het gaat over circulair werken en inkopen, sociale inzet en innovatieve initiatieven. Vanuit de gemeente zetten we in op meerdere deelgebieden rondom duurzaamheid zoals duurzame en lokale inkoop, optimaliseren van sociale aspecten, duurzame bedrijfsvoering en doeltreffende communicatie en participatie.

Duurzame bedrijfsvoering

Ook in de duurzaamheid van onze gebouwen en faciliteiten is afgelopen jaar nog winst behaald. Denk aan (her)gebruik van producten en materialen, voorkomen gebruik wegwerpmaterialen en het optimaal inzetten van ruimten en vloeroppervlak. Bij de vervanging van de bedrijfswagens is er extra aandacht voor duurzaam rijden. In 2024 zijn bij de teams Buitendienst en Facilitair een aantal bedrijfsvoertuigen met dieselmotoren vervangen door een elektrische variant. De keuze voor elektrisch rijden onderstreept onze inzet voor een duurzamere toekomst. Deze elektrische bedrijfsauto's dragen bij aan een lagere CO₂-uitstoot en passen perfect binnen de gemeentelijke ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. 2024 was ook het jaar waarin de wegwerpbekers voor koffie en thee op alle locaties definitief vervangen zijn door duurzame, kwalitatief hoogwaardige gekleurde porseleinen bekertjes. Voor het afwassen van deze bekertjes is een mooie samenwerking gevonden met re-integratie kandidaten van de Inburgering via team Werk.

Jaarverslag ENSIA

Burgers verwachten een betrouwbare overheid die zorgvuldig met informatie omgaat. Het gaat daarbij om het waarborgen van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie(systemen). Dat zorgt niet alleen voor betrouwbaarheid, maar ook voor een goede kwaliteit en continuïteit van de bedrijfsvoerings- en dienstverleningsprocessen.

Het college van burgemeester en wethouders legt verantwoording af over de stand van zaken op het gebied van informatieveiligheid binnen de gemeentelijke organisatie. Dit gaat op basis van de landelijke en voor gemeenten verplichte Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) systematiek. Het verantwoordingstraject van de ENSIA gaat door verschillende bestuurslagen en teams. Doormiddel van het invullen van vragenlijsten in de ENSIA tool (zelfevaluatie) en het opstellen van verantwoordingsrapportages wordt verantwoording afgelegd aan de gemeenteraad (horizontale verantwoording) en aan de verschillende toezichthouders van het Rijk (verticale verantwoording).

Scope

ENSIA streeft naar een zo effectief en efficiënt mogelijk ingericht verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid. Met ENSIA leggen gemeenten in één keer slim verantwoording af over de staat van informatiebeveiliging en het (veilig) gebruik van 8 verantwoordingstelsels en applicaties:

- Implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) - Zelfevaluatie
- Digitale persoonsidentificatie (DigiD) - Geauditeerde zelfevaluatie
- Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (Suwinet) - Geauditeerde zelfevaluatie
- Basisregistratie Personen (BRP) - Zelfevaluatie
- Reisdocumenten/ Paspoort Uitvoeringsregeling Nederland-PUN) - Zelfevaluatie
 - Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) - Zelfevaluatie op datakwaliteit
 - Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) - Zelfevaluatie op datakwaliteit
 - Basisregistratie Ondergrond (BRO) - Zelfevaluatie op datakwaliteit

Een verkorte weergave van de uitkomsten treft u aan in onderstaand overzicht:

Domein		Status 2022	Status 2023	Status 2024
BIO	Score; zie CISO-verslag (vertrouwelijk)			
BRP	Score: Ruim voldoende tot goed	100%	100%	99,8%
Reisdocumenten	Score: Ruim voldoende tot goed	100%	100%	95,8%
DigiD	Score Voldoende. 2 aansluitingen (Goedgekeurd door IT-auditor): • DigiD Mijn inkomsten: voldoet aan 21 van de 21 normen • DigiD Formulieren HW: voldoet aan 21 van de 21 normen			
SUWInet	Score: Voldoende. 2 aansluitingen: • Gemeente Rotterdam voor IOAZ • Gemeente zelf voor P-wet (IOAW en Wgs)			
BAG	Score: net Onvoldoende. Verbeterpunten: • Professionalisering van een intern kwaliteitsstelsel als aanvulling op het landelijke kwaliteit dashboard • Landelijke kwaliteitsprioriteiten 2025 voor de BAG nog niet bekend. Zodra de prioriteiten 2025 bekend zijn, zal dit ook worden opgenomen in ons proces.	82%	69%	73%
BGT	Score: Voldoende. Verbeterpunten: • De doorlopende mutatiesignaleringen • Borging informatie stromen vanuit het proces VTH • Het registreren van de BGT werkprocessen en gebruikershandleidingen door deze vast te leggen en periodiek te bespreken in het werkoverleg.	75%	72%	78%
BRO	Score: Voldoende. Verbeterpunten: • Inhoudelijke aansturing, verantwoording en beheer van de BRO dient organisatorisch nog bepaald te worden.	77%	84%	68%

Wat betreft de scores voor de BAG BGT en BRO

Uit bovenstaande scores is het niet mogelijk om een representatieve trend op te maken. In de afgelopen jaren zijn wijzigingen aangebracht in de vraagstelling van de zelfaudit en in sommige secties de uitgangspunten aangepast die van invloed zijn op de score. Hierdoor is het niet zonder meer mogelijk om scores van verschillende jaartallen met elkaar te vergelijken. De individueel behaalde scores laten zien dat we op het randje balanceren van onvoldoende en voldoende voor de GEO-basisregistraties. Met de huidige bezetting en inrichting processen lukt het om rond de "voldoende/onvoldoende" te blijven, maar bij onvoorziene omstandigheden of extra vraag is het team kwetsbaar.

Het dagelijks bestuur committeert zich met het indienen van deze rapportage bij de Rijkstoezichthouder aan bovenstaande verbetermaatregelen, zodat er een stabiele positieve beheersituatie kan ontstaan waar de beheerders in control zijn van de informatiestromen en de interne kwaliteitsbeheersing.

Rechtmatigheid

In deze paragraaf is aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad. De rechtmatigheid is onderverdeeld in het begrotingscriterium, het voorwaardecriterium en het criterium van misbruik en oneigenlijk gebruik. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie(s) het college onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Voor de rechtmatigheidsverantwoording verwijzen wij u naar hoofdstuk 4.1 van deze jaarstukken.

De afspraken met de raad zijn vastgelegd in de financiële verordening 212 Gemeente Wet. In deze verordening is opgenomen wat wordt verstaan onder de verschillende rechtmatigheidscriteria; Begrotingscriterium, Voorwaardencriterium en Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium.

In artikel 12 (lid 4 en 5) van de financiële verordening is het begrotingscriterium nader uitgewerkt.

Uitgangspunt is dat iedere overschrijding van de lasten ten opzichte van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties (lid 4) :

- a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde baten de overschrijding compenseren
- b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling
- c. de raad is geïnformeerd bij raadsinformatiebrief uiterlijk ten tijde van de raadsvergadering voorafgaand aan de raadsvergadering waarin de jaarstukken worden vastgesteld;

Uitgangspunt is dat onderschrijding van de lasten, overschrijding of onderschrijding van baten ten opzichte van de begroting rechtmatig is (lid 5) als:

- a. de raad is geïnformeerd op grond van artikel 6, eerste tot en met vierde lid, en die op het eerstvolgende moment in de planning en control-cyclus is toegelicht, of
- b. de raad is geïnformeerd bij raadsinformatiebrief uiterlijk ten tijde van de raadsvergadering voorafgaand aan de raadsvergadering waarin de jaarstukken worden vastgesteld.

Ter uitvoering van hetgeen in art 12 lid 5b van de financiële verordening is opgenomen is de raad is via de raadsinformatiebrief van 20 mei 2025 geïnformeerd over de begrotingsrechtmatigheid 2024. In deze raadsinformatiebrief zijn de geconstateerde afwijkingen in het kader van de begrotingsrechtmatigheid nader toegelicht.

Het **voorwaardencriterium** is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen.

Het **misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium** is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden en gemeentelijke eigendommen bij financiële beheershandelingen.

In paragraaf 4.1 Rechtmatigheidsverantwoording namen wij in het kader van het begrotingscriterium een netto-afwijking op van € 896.000. Daarnaast namen wij in het kader van het voorwaardencriterium een afwijking op van € 656.000. De totale afwijking bedraagt € 1.552.000. Deze afwijking blijft onder de verantwoordingsgrens van € 3.000.000. Hieronder zijn de toelichtingen opgenomen bij de afwijkingen.

Begrotingscriterium	
Onderwerp met verschillen > 0,25 mln	Toelichting
Programma 6. Sociaal Domein	Zie toelichting verschillenanalyse programma 6
Onderschrijding lasten (€ 0,3 mln.) agv afrekening Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) obv de definitieve jaarstukken 2024 van DG&J	
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien:	Zie toelichting verschillenanalyse Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien
Overschrijding baten (€ 0,6 mln.) agv vrijval verplichting / voorziening verlofdagen	

Voorwaardencriterium	Bedrag € 1.000
Inkoop en aanbesteding; Vanuit de spendanalyse zijn financiële onrechtmatigheden aangetroffen in het proces van de Europese Aanbestedingen. Er zijn de nodige verbeterstappen gezet om het proces inkoop- en aanbesteding organisatiebreed op te pakken mede door de implementatie van het nieuwe financiële pakket en de module 'Inkoop tot betalen'. Het verder uitzetten en implementeren van deze verbeterstappen moet het aantal fouten in de toekomst elimineren.	630
Overig	26
Totaal	€ 656

Misbruik & Oneigenlijkgebruik criterium

De gemeente Hoeksche Waard heeft de nota Voorkoming Misbruik en Oneigenlijk Gebruik in 2023 herschreven om aan de wetgeving omtrent de rechtmatigheidsverantwoording te voldoen. In de geactualiseerde nota zijn de uitgangspunten en beheersingsmaatregelen ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk opgenomen. Het overkoepelend beleid biedt een kader voor controle en sancties, benoemt welke risicovolle processen er zijn en hoe M&O beleid in de bedrijfsvoering kan worden vorm gegeven door middel van het treffen van beheersmaatregelen.

De uitwerking van het overkoepelend M&O beleid vindt plaats in de specifieke regelingen, verordeningen en processen. Dat behoort tot de verantwoordelijkheid van de afzonderlijke teams zelf. De meeste regelingen zijn gebonden aan wettelijke eisen en minimumnormen voor het nemen van maatregelen ter bestrijding van fraude en misbruik. Vanuit M&O is het mogelijk daar maatregelen aan toe te voegen. De inzet van beheersmaatregelen (regelgeving, voorlichting, controle, sancties) in de risicogebieden wordt getypeerd variërend van geen specifiek, gematigd tot steng M&O beleid.

Regelingen waarbij de informatie van derden bepalend is voor het verlenen en vaststellen van de (hoogte van) uitkeringen, voorzieningen, subsidies, heffingen, belastingen en vergunningen zijn gevoelig voor M&O. Ook interne processen kunnen M&O-gevoelig zijn.

Betrouwbaarheid en integriteit zijn onmisbaar voor een goed functionerende overheid. Het is daarom van belang om inzicht te krijgen in en aandacht te hebben voor de kwetsbaarheden die zich kunnen voordoen in de organisatie. Door het jaarlijks uitvoeren van een fraude- /misbruik & oneigenlijk gebruik risicoanalyse kan het college een gefundeerde inschatting maken van de fraude en M&O risico's en hiervoor de noodzakelijke (beheersings-) maatregelen nemen.

Bij de uitvoering van de fraude- /misbruik & oneigenlijk gebruik risicoanalyse worden gesprekken gevoerd over mogelijke M&O risico's en te nemen beheersmaatregelen. Tijdens de uitvoering van de VIC (verbijzonderde interne controle) worden normen en beheersmaatregelen getoetst die M&O risico's moeten voorkomen. Binnen de financiële processen die gevoelig zijn voor misbruik of oneigenlijk gebruik is er sprake van terugvorderingen. De reguliere processen met de beheersmaatregelen zien toe op het detecteren en/of onderzoeken van misbruik of oneigenlijk gebruik. Voor 2024 zijn er geen bijzonderheden te melden.

Formele rechtmatigheid

Formele rechtmatigheid is het niet naleven van financiële wetgeving met niet directe financiële gevolgen. Formele onrechtmatigheden worden wel opgenomen in de Jaarstukken maar worden niet meegeteld bij de financiële rechtmatigheid.

Bevinding	Aanbeveling
Bij dossiercontroles zijn interne termijnen van aanvraag, besluit, vaststelling etc. niet altijd in acht genomen.	De kwaliteitscontroles van deze normen intensiveren en eventueel de interne regelgeving evalueren.
Bij dossiercontroles van het proces Inkopen is de prestatielevering niet altijd aan wezig of deugdelijk onderbouwd.	Door de implementatie van het nieuwe financiële systeem met de module 'Inkoop tot betalen' wordt het juist toepassen van de juiste prestatieverklaring beter geborgd.
Bij dossiercontroles is geconstateerd dat de toepassing van ondertekening conform de mandaatregeling niet altijd helder, afgedwongen kan worden of juist is.	Met ingang van 2025 is een nieuwe mandaatregeling van kracht die niet meer uit gaat van negatief mandaatbesluit. Daar waar het binnen het proces en/of systeem niet afgedwongen wordt, is het advies deze om een extra controlestap in te passen.

3.7 Verbonden Partijen

Algemeen

Een verbonden partij is volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

Een bestuurlijk belang is zeggenschap door vertegenwoordiging in het bestuur of door stemrecht.

Een financieel belang is:

- een bedrag dat aan de verbonden partij ter beschikking is gesteld en niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat;
- of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Eerder door de Hoeksche Waardse gemeenten geharmoniseerd beleid ten aanzien van verbonden partijen

Iedere gemeente heeft op basis van autonomie een eigen verantwoordelijkheid voor verbonden partijen. Voor de effectuering daarvan heeft de gemeente echter de andere deelnemers nodig. Gezamenlijke aansturing en regievoering zijn nodig voor een gemeenschappelijke strategie. De raden van de Hoeksche Waardse gemeenten hebben daarom eerder de Nota verbonden partijen gemeente Hoeksche Waard vastgesteld en nader uitgewerkt. Op grond hiervan is vervolgens in beeld gebracht in hoeverre de governance bij verbonden partijen op orde is en wat nog kan worden verbeterd. Het blijkt dat de vereiste bestuurs- en beheersingsmiddelen in opzet en bestaan bij de verbonden partijen aanwezig zijn.

Gebaseerd op het advies dat de Raad voor het openbaar bestuur heeft uitgebracht, is vervolgens de regionale notitie Naar een goede wisselwerking tussen de raden en verbonden partijen opgesteld. De kernboodschap is dat het veel effectiever is om in gesprek te gaan met de verbonden partijen in plaats van gebruik te maken van de formele weg.

Ook op het niveau van Zuid-Holland Zuid heeft een regionale raads werkgroep/denktank zich gebogen over het onderwerp Grip op verbonden partijen. Dit heeft in 2017 geresulteerd in een opleverdocument waarin adviezen en aanbevelingen staan om de relaties te verbeteren tussen de raden en de drie gemeenschappelijke regelingen op Zuid-Holland Zuid-niveau. In januari 2021 is de auditcommissie mondeling geïnformeerd over de laatste stand van zaken.

Actualisatie beleid verbonden partijen

Hoewel niet formeel door de gemeenteraad bekrachtigd, werden bij de start van de gemeente Hoeksche Waard de bovenbeschreven eerder vastgestelde regionale nota's wel als richtlijnen beschouwd voor het beleid ten aanzien van de verbonden partijen.

Echter op grond van de Financiële verordening gemeente Hoeksche Waard biedt het college de raad periodiek een Nota verbonden partijen aan en stelt de raad de nota vast. In de loop van 2020 werd duidelijk dat de voorgenomen wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen naar verwachting in 2022 in werking zou treden. Deze versterkt de kaderstellende en controlerende rol van de raden. Daarnaast worden de participatiemogelijkheden van inwoners en belanghebbenden bij de besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen vergroot. Gelet op deze impact heeft de auditcommissie in februari 2021 ingestemd met het voorstel om de actualisatie van het beleid ten aanzien van de verbonden partijen (i.c. een Nota verbonden partijen) pas op te pakken als de gewijzigde Wgr in werking is getreden (1 juli 2022).

De Rekenkamer Hoeksche Waard is op verzoek van de raad in mei 2022 het casusonderzoek verbonden partijen gestart. De onderzoeksvraag luidde: hoe zijn sturing, controle en verantwoording ten aanzien van de verbonden partijen georganiseerd en wat is de uitwerking hiervan in de praktijk. Het eindrapport 'Grip op verbonden partijen? Balans bij drie verbonden partijen?' is op 21 december 2022 aan de raad aangeboden. Op voorstel van de begeleidingscommissie rekenkamer heeft de raad hierover op 7 maart 2023 een besluit genomen.

Bovenstaande ontwikkelingen leidden medio 2023 tot het opstellen van een Startnotitie verbonden partijen die erop gericht is dat de raad een nieuwe Nota verbonden partijen ter besluitvorming krijgt voorgelegd. De raad stelde op 7 november 2023 deze startnotitie vast. De nota verbonden partijen wordt in nauwe samenwerking tussen griffie en ambtelijke organisatie opgesteld. Als gevolg van andere prioriteiten heeft dit proces helaas enige vertraging opgelopen. De nota zal naar verwachting in de tweede helft van 2025 ter besluitvorming aan de raad worden aangeboden.

Beleidskader/verordeningen

De volgende notities en verordeningen vormen mede de basis voor het te actualiseren beleid voor verbonden partijen:

- Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- Wet gemeenschappelijke regelingen (gewijzigd per 1 juli 2022);
- Financiële verordening gemeente Hoeksche Waard ;
- Raadsbesluiten van de vijf voormalige gemeenten (formeel niet door de gemeenteraad Hoeksche Waard bekrachtigd):
 - Vaststelling en uitwerking Nota 'Verbonden partijen gemeenten Hoeksche Waard';
 - Vaststelling notitie 'Naar een goede wisselwerking tussen gemeenteraden en verbonden partijen in de Hoeksche Waard';
- Vaststelling Rekenkamerrapport risicomanagement;
- Doorwerking adviezen Denktank Grip op Gemeenschappelijke Regelingen Zuid-Holland Zuid;
- Eindrapport Rekenkamer Hoeksche Waard 'Grip op verbonden partijen! Balans bij drie verbonden partijen?' en het raadsbesluit hierover van 7 maart 2023;
- Raadsbesluit 7 november 2023 vaststelling Startnotitie verbonden partijen.

Risicoprofiel

Op grond van het BBV moet in de paragraaf 'verbonden partijen' per verbonden partij een risicoprofiel worden opgenomen. Voor deze risicoanalyse worden de financiële en bestuurlijke risico's in beeld gebracht. In de betreffende programma's staan we overigens ook uitgebreider stil bij de gemeenschappelijke regelingen met een hoog risicoprofiel.

Financiële risico's verbonden partijen

Onderstaand overzicht geeft weer hoe de financiële analyse wordt uitgevoerd. Dat gebeurt aan de hand van 7 vragen. De vragen richten zich met name op de begrippen control en governance en daarmee op sturing, beheersing, verantwoording en toezicht. Bij een overwegend lage score is de eindconclusie van de financiële analyse dat ook daar laag wordt gescoord. De vragen zijn nadrukkelijk bedoeld als hulpmiddel voor de analyse. Omdat niet alle vragen geheel kwantificeerbaar zijn, is discussie over de scores mogelijk.

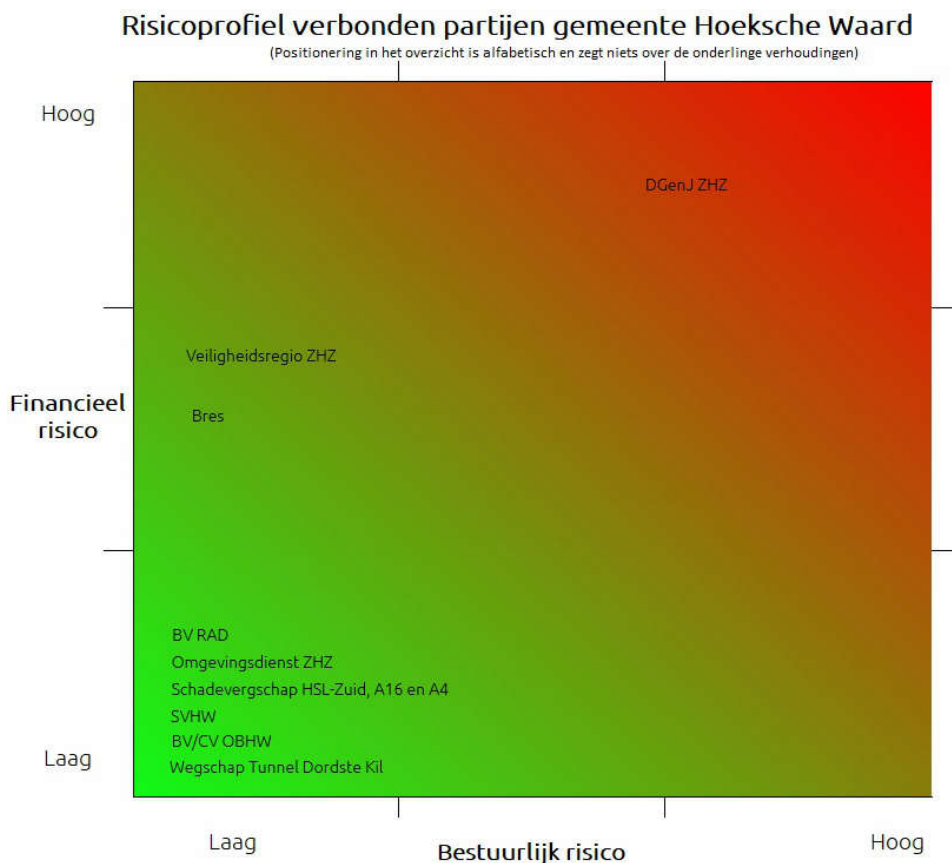
Vragen	Laag	Gemiddeld	Hoog
1. Omvang jaarlijkse financiële bijdrage	< 450.000	450.000- 1.000.000	> 1.000.000
2. Is het weerstandvermogen in de verbonden partij toereikend?	Volledig	Deels	Niet
3. Benodigd gemeentelijk weerstandvermogen op basis van risico's bij de verbonden partijen	< 45.000	45.000- 100.000	> 100.000
4. In hoeverre is de gemeente financieel aansprakelijk?	Niet	Gedeeltelijk	Volledig
5. Is de organisatie in staat om financieel bij te sturen?	Volledig	Deels	Niet
6. Is de bedrijfsvoering van de organisatie op orde?	Ja	Gedeeltelijk	Nee
7. Is de kwaliteit van het risicomanagement van de organisatie op orde?	Ja	Gedeeltelijk	Nee

Bestuurlijke (inhoudelijke) risico's verbonden partijen

Hieronder vermelden we op welke manier de bestuurlijke analyse wordt uitgevoerd. Dat gebeurt aan de hand van 7 vragen. Naast aandacht voor control en governance in de financiële analyse (de zogenoemde 'hard controls') komen ook de zogenoemde 'soft controls' aan bod. Denk hierbij aan begrippen als welwillendheid, leiderschap, integriteit en vertrouwen. Bij een overwegend lage score is de eindconclusie van de bestuurlijke analyse dat ook laag wordt gescoord. De vragen zijn ook hier nadrukkelijk bedoeld als hulpmiddel voor de analyse. Omdat niet alle vragen geheel kwantificeerbaar zijn, is discussie over de scores mogelijk.

Vragen	Laag	Gemiddeld	Hoog
1. In hoeverre komt het gemeentelijk belang overeen met het belang van de organisatie?	Volledig	Gedeeltelijk	Minimaal
2. Is er invloed op de samenstelling van het bestuur?	Ja	Nee	Nee
3. Is de gemeente vertegenwoordigd in het bestuur (en in welke stemverhouding)?	DB	AB/overig	Nee
4. Zijn er duidelijke afspraken over doelen en te leveren prestaties en worden deze afspraken nagekomen?	Ja	Gedeeltelijk	Nee
5. In welke mate is er vertrouwen in bestuur en/of directie van de verbonden partij?	Maximaal	Gemiddeld	Minimaal
6. Zijn er duidelijke afspraken over informatievoorziening?	Ja	Gedeeltelijk	Nee
7. In hoeverre zijn de te leveren prestaties van invloed op de realisatie van gemeentelijke beleidsdoelstellingen?	Minimaal	Gemiddeld	Maximaal

De gecombineerde financiële en bestuurlijke analyse leidt tot het volgende risicoprofiel van de gemeenschappelijke regelingen:

Ontwikkelingen verbonden partijen

Nieuwe verbonden partijen

Er zijn geen voornemens om verbindingen met nieuwe partijen aan te gaan.

Beëindigen van verbonden partijen

Ontwikkelingsbedrijf Bedrijvenpark Hoeksche Waard B.V./C.V.

Het college heeft op 10 september 2024 goedgekeurd dat de gemeente als (enig) aandeelhouder in Ontwikkelingsbedrijf Bedrijvenpark Hoeksche Waard B.V. in de desbetreffende algemene vergadering van

aandeelhouders of daarbuiten besluit tot ontbinding van Ontwikkelingsbedrijf Bedrijvenpark Hoeksche Waard B.V., alsook besluit tot het verlenen van goedkeuring voor het voorgenomen besluit tot ontbinding van Bedrijvenpark Hoeksche Waard C.V., zodanig dat deze beide uiterlijk 31 december 2024 zijn uitgeschreven uit het Handelsregister van de Kamer van Koophandel. Per 21 oktober 2024 is de inschrijving in het Handelsregister van de B.V.: Ontwikkelingsbedrijf Hoeksche Waard B.V. in liquidatie. Uitschrijving heeft in 2024 nog niet plaatsgevonden.

Wijzigingen van bestaande verbonden partijen

GR SVHW

De raad heeft op 17 september 2024 het college toestemming verleend in te stemmen met de derde wijziging van de GR. De raad heeft op 28 januari 2025 besloten om geen zienswijze in te dienen op de vierde wijziging van de GR.

GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

De raad heeft op 26 maart 2024 het college toestemming verleend om in te stemmen met de 5e wijziging van de GR.

GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

De raad heeft op 17 september 2024 het college toestemming verleend om in te stemmen met de voorgestelde wijziging van de GR.

GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid

De raad heeft op 17 december 2024 een zienswijze vastgesteld op de achtste wijziging van de GR.

Karel. (voorheen Stichting Inkoopbureau West-Brabant)

Stichting Inkoopbureau West-Brabant heeft in 2023 besloten om de bedrijfsnaam te veranderen in de nieuwe bedrijfsnaam Karel.

Aandachtspunten bij bestaande verbonden partijen

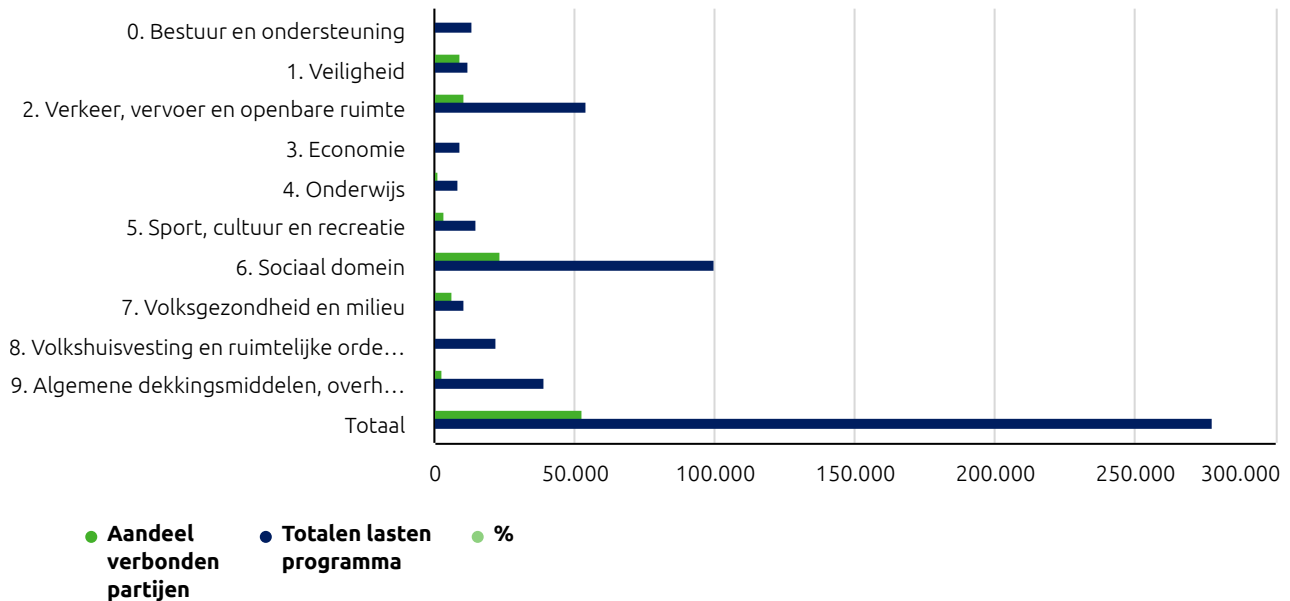
Ter uitvoering van de motie Beleidskeuzes is een aantal verdiepingsopdrachten vastgesteld. Een daarvan betreft de gemeenschappelijke regelingen. Gezien het feit dat de motie beleidskeuzes oproept om kritisch te kijken naar alle uitgaven (beleid) én het aandeel van de gemeenschappelijke regelingen op de totale gemeentebegroting substantieel is, is het evident om óók de uitgaven aan de gemeenschappelijke regelingen kritisch onder de loep te nemen. Met het oog op de gemeentelijke ravijnjaren is het van belang dat ook de gemeenschappelijke regelingen zich gaan voorbereiden op scenario's, mogelijke ombuigingen etc. om op die manier ook een bijdrage te leveren aan de steeds krapper wordende financiële ruimte bij gemeenten.

Aandeel verbonden partijen

In het volgende overzicht is het totale aandeel van bijdragen aan verbonden partijen afgezet tegen de totale gemeentelijke lasten weergegeven. Hieruit blijkt dat de totale bijdrage aan verbonden partijen ongeveer 20% betreft van ons begrotingstotaal.

Programma	Aandeel verbonden partijen	Totalen lasten programma	%
0. Bestuur en ondersteuning	11	12.601	0%
1. Veiligheid	8.325	11.268	74%
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	10.096	53.560	19%
3. Economie	0	8.221	0%
4. Onderwijs	563	7.912	7%
5. Sport, cultuur en recreatie	2.794	14.083	20%
6. Sociaal domein	22.796	99.022	23%
7. Volksgezondheid en milieu	5.947	9.811	61%
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	0	21.518	0%
9. Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	1.796	38.873	5%
Totaal	52.327	276.870	19%

Grafisch ziet het er als volgt uit:

Uit bovenstaand overzicht valt af te lezen in hoeverre de totale lasten per programma worden ingevuld met bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen.

In het volgende overzicht zijn de bijdragen per verbonden partij afgezet tegen de totale deelnemersbijdragen aan verbonden partijen. Hiermee worden de onderlinge verhoudingen van de deelnemersbijdragen inzichtelijk. In dit overzicht zijn de verbonden partijen waar de gemeente bijdragen (dividend) van ontvangt buiten beschouwing gelaten.

Bedragen x €1.000

Verbonden Partij	Bijdrage	%
SVHW	1.200	2,3%
Veiligheidsregio ZHZ	8.325	15,9%
Dienst Gezondheid en Jeugd	26.017	49,7%
Omgevingsdienst ZHZ	2.409	4,6%
Bres	4.737	9,1%
RAD	9.395	18,0%
Overig	246	0,5%
	52.329	100%

Overzicht verbonden partijen

Onze gemeente neemt deel in onderstaande verbonden partijen.

A Gemeenschappelijke regelingen

GR Samenwerking Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW)

Programma	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte / Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien
Taakveld	0.61 OZB-woningen 0.62 OZB-niet-woningen 0.63 Parkeerbelasting 0.64 Belastingen overig 7.2 Riolering 7.3 Afval
Deelnemers	De gemeenten Alblasserdam, Albrandswaard, Altena, Barendrecht, Drimmelen, Geertruidenberg, Goeree-Overflakkee, Hardinxveld-Giessendam, Hoeksche Waard, Krimpenerwaard, Lansingerland, Nieuwkoop, Ridderkerk, Voorne aan Zee en Waterschap Hollandse Delta.
Vestigingsplaats	Klaaswaal
Website	www.svhw.nl

Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente

Een zo doelmatig mogelijke uitvoering van werkzaamheden voor de heffing en invordering van belastingen, heffingen en rechten, de Wet waardering onroerende zaken, de administratie van vastgoedgegevens, het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden en de Wet basisregistraties adressen en gebouwen.

Bestuurlijk

Het algemeen bestuur bestaat uit twee leden uit het college van dijkgraaf en heemraden van het Waterschap Hollandse Delta en een collegelid van iedere deelnemende gemeente. Onze gemeente is vertegenwoordigd door wethouder Van der Wulp. Zijn vervanger is wethouder Van Waveren. De vertegenwoordigers van het Waterschap hebben ieder een meervoudig stemrecht van 6, de overige leden van het algemeen bestuur hebben 1 stem. Het algemeen bestuur besluit met meerderheid van stemmen. Bij het staken van de stemmen beslist de voorzitter. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en vier leden uit en door het algemeen bestuur aan te wijzen. Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door wethouder Van der Wulp. Er is ook een ambtelijke commissie met als taak het algemeen bestuur gevraagd en ongevraagd te adviseren over alle aangelegenheden over SVHW. Iedere deelnemer heeft een vertegenwoordiger in de commissie.

Financieel belang

Uittreding: Hiervoor stelt een onafhankelijke registeraccountant een liquidatieplan op. Het plan wordt door het algemeen bestuur vastgesteld. De daarin beschreven financiële verplichtingen zijn bindend.

Opheffing: Een besluit hiertoe kan worden genomen door ten minste twee derde van het aantal deelnemers. Een onafhankelijke registeraccountant stelt het liquidatieplan op dat door het algemeen bestuur wordt vastgesteld.

Kengetallen

Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2024	1.200
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2024	2.526
Eigen vermogen per 1-1-2024	1.450
Eigen vermogen per 31-12-2024	3.355
Vreemd vermogen per 1-1-2024	10.328
Vreemd vermogen per 31-12-2024	29.834
Solvabiliteit per 1-1-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	12%
Solvabiliteit per 31-12-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	10%

GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Programma	1. Veiligheid
Taakveld	1.1 Crisisbeheersing en Brandweer
Deelnemers	De gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht
Vestigingsplaats	Dordrecht
Website	www.vrzhz.nl

Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente

Het openbaar lichaam integreert de brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening (bij ongevallen en rampen) met behoud van lokale verankering, bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau binnen het samenwerkingsgebied. Dit moet een doelmatige en slagvaardige hulpverlening verzekeren, mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding. Ook is het openbaar lichaam een platform voor samenwerking met diensten die aan hulpverlening zijn gelieerd met partners, organisaties en andere openbare lichamen.

Bestuurlijk

Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door de burgemeester, wethouder Boogaard is zijn vervanger. Elk lid van het algemeen bestuur heeft één stem. Het algemeen bestuur beslist bij meerderheid van stemmen; als de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag.

Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en 3 tot 4 overige leden, door en uit het algemeen bestuur aan te wijzen. Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door de burgemeester.

Financieel belang

De deelnemende gemeenten waarborgen de betaling van rente en aflossing van de geldleningen die de Veiligheidsregio aangaat voor de uitvoering van zijn taak, in de verhouding tot het inwoneraantal op 1 januari van het dienstjaar waarin de geldlening wordt aangegaan.

Uittreding: Dit is slechts mogelijk na wijziging van de verdeling van gemeenten in regio's, als bedoeld in art. 8 Veiligheidsregio's. Het algemeen bestuur regelt onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten de gevolgen van uittreding.

Opheffing: De regeling kan slechts worden opgeheven voor zover dit op grond van artikel 8 en 9 van de Wet Veiligheidsregio's mogelijk is. Het algemeen bestuur stelt - na het horen van de raden van de deelnemende gemeenten - het liquidatieplan vast en regelt onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten de vereffening van het vermogen.

Kengetallen

Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2024	8.325
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2024	2.229
Eigen vermogen per 1-1-2024	10.356
Eigen vermogen per 31-12-2024	9.673
Vreemd vermogen per 1-1-2024	84.739
Vreemd vermogen per 31-12-2024	89.772
Solvabiliteit per 1-1-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	10,9%
Solvabiliteit per 31-12-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	9,6%

GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid

Programma	4. Onderwijs 6. Sociaal Domein en 7. Volksgezondheid en Milieu
Taakveld	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken, 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-, 6.81 Geëscaleerde zorg 18+, 6.82 Geëscaleerde zorg 18-, 7.1 Volksgezondheid
Deelnemers	De gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht
Vestigingsplaats	Dordrecht
Website	www.dienstgezondheidjeugd.nl

Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente

Het samenwerkingsverband behartigt mede de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers om het gebied evenwichtig en voorspoedig te ontwikkelen vanuit het beginsel van verlengd lokaal bestuur. Hiertoe worden hoofdlijnen bepaald van gewenste ontwikkelingen door sturing, ordening, integratie en in voorkomende gevallen uitvoering in de taakvelden publieke gezondheid, onderwijs, jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning, meer in het bijzonder huiselijk geweld en kindermishandeling, zoals bedoeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

Bestuurlijk

Het algemeen bestuur bestaat uit 1 lid per deelnemer (door en uit het college van burgemeester en wethouders aan te wijzen). Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door wethouder Peters, zijn vervanger is wethouder Steen. Elk lid van het algemeen bestuur heeft een gewogen stemrecht. De stemverhouding is gebaseerd op het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten. Besluiten worden genomen met meerderheid van stemmen. Als de stemmen staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en vier leden die door het algemeen bestuur uit zijn midden worden aangewezen. Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door wethouder Peters.

Financieel belang

In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke deelnemer verschuldigd is aan het samenwerkingsverband. De kosten aan het samenwerkingsverband per deelnemers bestaan uit algemene kosten (toe te rekenen op basis van het aantal inwoners) en overige kosten (toe te rekenen aan de deelnemers die deelnemen aan die taken waarop de kosten betrekking hebben). De deelnemers zorgen ervoor dat het samenwerkingsverband altijd over voldoende geld beschikt om aan zijn verplichtingen tegenover derden te kunnen voldoen. De deelnemers garanderen bovendien de nakoming van huidige en toekomstige verplichtingen die de publieke rechtspersoon op enig moment tegenover die geldgever heeft.

Uittreding: Hiervoor is toestemming nodig van het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur regelt ook de (financiële) gevolgen.

Opheffing: Een besluit hiertoe kan worden genomen door tenminste driekwart van het aantal deelnemende gemeenten. Het algemeen bestuur stelt het liquidatieplan op.

Kengetallen

Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2024	26.017
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2024	1.148
Eigen vermogen per 1-1-2024	2.676
Eigen vermogen per 31-12-2024	4.009
Vreemd vermogen per 1-1-2024	30.454
Vreemd vermogen per 31-12-2024	30.567
Solvabiliteit per 1-1-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	8,0%
Solvabiliteit per 31-12-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	11,5%

GR Schadevergoedingsschap HSL-Zuid, A16 en A4

Programma	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte
Taakveld	2.1 Verkeer en vervoer
Deelnemers	De gemeenten Haarlemmermeer, Alphen aan den Rijn, Lansingerland, Zoetermeer, Rotterdam, Zwijndrecht, Hoeksche Waard, Dordrecht, Moerdijk en Breda en de minister van Infrastructuur en Milieu
Vestigingsplaats	Rotterdam
Website	-

Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente

De regeling bevordert de doelmatige, deskundige en gelijksoortige behandeling en beslissing van verzoeken om schadevergoeding die verband houden met de aanleg van de HSL-Zuid en de daartoe nodige verbreding, verlegging en reconstructie van de A16 en A4. Deze regeling schept ook duidelijkheid voor de burgers over de bevoegde instantie.

Bestuurlijk

Het algemeen bestuur bestaat uit 1 lid en 1 plaatsvervangend lid per deelnemer, door de colleges uit hun midden aan te wijzen. Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door wethouder Van der Wulp. Zijn vervanger is wethouder Van Waveren. Het algemeen bestuur besluit bij meerderheid van stemmen. Ieder lid heeft een stem.

Het dagelijks bestuur bestaat uit tenminste drie leden: de voorzitter, het door de minister van Infrastructuur en Milieu aangewezen lid en tenminste één ander door het algemeen bestuur uit zijn midden aangewezen lid. Onze gemeente is niet in het dagelijks bestuur vertegenwoordigd.

Financieel belang

De eventueel op grond van artikel 49 van de Wet op de ruimtelijke ordening (nu artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening) toe te kennen (plan)schadevergoeding komt volledig ten laste van het Rijk. In die zin heeft gemeente Hoeksche Waard geen financieel belang.

Uittreding: Een deelnemer kan uittreden bij besluit van de raad van de betrokken gemeente.

Opheffing: De GR vervalt van rechtswege op 1 januari 2026.

Kengetallen

Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2024	n.v.t.
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2024	n.v.t.
Eigen vermogen per 1-1-2024	n.v.t.
Eigen vermogen per 31-12-2024	n.v.t.
Vreemd vermogen per 1-1-2024	n.v.t.
Vreemd vermogen per 31-12-2024	n.v.t.
Solvabiliteit per 1-1-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	n.v.t.
Solvabiliteit per 31-12-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	n.v.t.

GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Programma	7. Economische zaken en milieu
Taakveld	7.4 Milieubeheer
Deelnemers	De gemeenten Alblasterdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido- Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht en de provincie Zuid-Holland
Vestigingsplaats	Dordrecht
Website	www.ozhz.nl

Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente

De Omgevingsdienst ondersteunt de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder. Ook ondersteunt de dienst bij taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.

Bestuurlijk

Het algemeen bestuur bestaat uit 1 lid en 1 plaatsvervangend lid per deelnemer (door en uit het college aan te wijzen). Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door wethouder Van der Wulp, zijn vervanger is wethouder Van Waveren.

De deelnemers hebben een gewogen stemrecht. Onze gemeente heeft 7 van de 100 stemmen. Voor het tot stand komen van een besluit is een volstrekte meerderheid vereist. Wel moeten minimaal 3 deelnemers hun stem voor het voorstel hebben uitgebracht, wil het aangenomen zijn, behalve als de regeling anders bepaalt. De stemverhouding wordt eens per 4 jaar geëvalueerd of eerder als de financiële bijdrage(n) van een of meerdere deelnemers op basis van de meest recent vastgestelde (wijziging van de) begroting op enig moment substantieel afwijkt (afwijken) van de geldende stemverdeling.

Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter, plaatsvervangend voorzitter en 3 andere leden. Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door wethouder Van der Wulp.

Financieel belang

In de begroting wordt vastgelegd welke bijdrage elke deelnemer verschuldigd is aan de Omgevingsdienst. In een Bijdrageverordening die het algemeen bestuur vaststelt, worden de verschuldigde vergoedingen voor instandhouding van de Omgevingsdienst en de te leveren diensten vastgelegd.

Uittreding: Uittreding is mogelijk na verkregen toestemming van het vertegenwoordigend orgaan. Uittreden kan alleen met inachtneming van een opzegtermijn van tenminste één kalenderjaar. Het algemeen bestuur regelt de financiële en organisatorische gevolgen van de uittreding en stelt de verschuldigde schadeloosstelling vast. De schadeloosstelling bedraagt tenminste driemaal de jaaromzet van de betreffende deelnemer in het jaar waarin de deelnemer besluit uit te treden. In bijzondere omstandigheden kan het algemeen bestuur een andere schadeloosstelling vaststellen.

Opheffing: De regeling kan worden opgeheven indien ten minste 8 deelnemers, die tenminste 3/4 van het aantal stemmen in het algemeen bestuur vertegenwoordigen daartoe besluiten. Het algemeen bestuur stelt een liquidatieplan vast dat voorziet in de verplichting van de deelnemers tot deelneming in de financiële en personele gevolgen van de opheffing.

Kengetallen

Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2024	2.409
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2024	604
Eigen vermogen per 1-1-2024	655
Eigen vermogen per 31-12-2024	988
Vreemd vermogen per 1-1-2024	7.896
Vreemd vermogen per 31-12-2024	13.554
Solvabiliteit per 1-1-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	8%
Solvabiliteit per 31-12-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	7%

GR Wegschap Tunnel Dordtse Kil

Programma	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte
Taakveld	2.1 Verkeer en vervoer
Deelnemers	Provincie Zuid-Holland en de gemeenten Dordrecht en Hoeksche Waard
Vestigingsplaats	Dordrecht
Website	www.kiltunnel.nl

Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente

De dienst beheert en exploiteert de Kiltunnel en de aansluitende wegverbindingen.

Bestuurlijk

Het algemeen bestuur bestaat uit 2 leden van iedere deelnemer, waarvan 2 aan te wijzen door de raad uit zijn midden en uit het college van de gemeente Hoeksche Waard, de voorzitter inbegrepen. Hiertoe zijn aangewezen de wethouders Van Waveren en Van der Wulp. Voor het tot stand komen van een besluit bij stemming is de volstreekte meerderheid vereist van de leden die aan de stemming hebben deelgenomen. Het algemeen bestuur neemt besluiten op basis van een gewogen stemverhouding.

Behalve als de vergadering voltallig is, wordt bij staking van stemmen besluitneming uitgesteld tot een volgende vergadering. In die vergadering kunnen de beraadslagingen worden heropend. Als de stemmen staken in een voltallige vergadering of voor de tweede maal over hetzelfde voorstel, wordt het geacht niet te zijn aangenomen. Het dagelijks bestuur bestaat uit 1 lid van iedere deelnemer uit en door het algemeen bestuur aan te wijzen. Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door wethouder Van Waveren.

Financieel belang

Elk van de deelnemers waarborgt de betaling van rente en aflossing van de door het Wegschap te sluiten leningen en in rekening-courant op te nemen gelden, in overeenstemming met de hierboven vermelde percentages. Als hieruit voor de deelnemers betalingen voortkomen, verrekenen de deelnemers deze onderling met gebruikmaking van dezelfde percentages.

Uittreding: Hiervoor kan het algemeen bestuur voorwaarden opstellen.

Opheffing: Het algemeen bestuur stelt een liquidatieplan op.

Kengetallen

Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2024	0
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2024	3.299
Eigen vermogen per 1-1-2024	18.191
Eigen vermogen per 31-12-2024	21.490
Vreemd vermogen per 1-1-2024	45.807
Vreemd vermogen per 31-12-2024	41.365
Solvabiliteit per 1-1-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	28%
Solvabiliteit per 31-12-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	34%

B Stichtingen en verenigingen

Karel. (voorheen Stichting Inkoopbureau West-Brabant)

Programma	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien
Taakveld	0.4 Overhead
Deelnemers	De gemeenten Altena, Borssele, m Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Goeree-Overflakkee, Halderberge, Hoeksche Waard, Kapelle, Moerdijk, Noord-Beveland, Reimerswaal, Rucphen, Steenberg, Tholen, Woensdrecht en Zundert; samenwerking GHO gemeenten, de gemeenschappelijke regelingen ABG- organisatie, GR de Bevelanden, Servicecentrum GGD Hart voor Brabant en GGD Zeeland
Vestigingsplaats	Zevenbergen
Website	www.wijzijnkarel.nl

Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente

De stichting dient indirect diverse openbare belangen door het behalen van voordelen op zowel financieel, kwalitatief en procesmatig gebied voor de deelnemers, onder andere door het faciliteren van een regionaal inkoopbureau.

Bestuurlijk

Het algemeen bestuur bestaat uit 1 vertegenwoordiger per deelnemende gemeente. Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door wethouder Van der Wulp, zijn vervanger is wethouder Van Waveren. Besluiten worden genomen met volstrekte meerderheid van stemmen. Het dagelijks bestuur bestaat uit 5 leden. Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door wethouder Van der Wulp.

Financieel belang

De gemeente heeft bij het toetreden tot de stichting een borgsom gestort. De jaarlijkse gemeentelijke bijdrage is gebaseerd op het aantal af te nemen dagdelen van het inkoopbureau.

Kengetallen

Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2024	246
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2024	n.v.t.
Eigen vermogen per 1-1-2024	n.v.t.
Eigen vermogen per 31-12-2024	n.v.t.
Vreemd vermogen per 1-1-2024	n.v.t.
Vreemd vermogen per 31-12-2024	n.v.t.
Solvabiliteit per 1-1-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	n.v.t.
Solvabiliteit per 31-12-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	n.v.t.

C Vennootschappen en Coöperaties (deelnemingen)

Stedin

Programma	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien
Taakveld	0.5 Treasury
Deelnemers	De aandelen van Stedin zijn in handen van 44 gemeenten en de Staat
Vestigingsplaats	Rotterdam
Website	www.stedingroep.nl

Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente

Het betrouwbaar, veilig en maatschappelijk verantwoord leveren van energie en daaraan gerelateerde producten aan particuliere en zakelijke klanten en samenwerking en deelneming in andere rechtspersonen.

Bestuurlijk

Gemeente Hoeksche Waard bezit 2,04 % van de aandelen van Stedin (101.253 van de 4.970.978 aandelen). Wethouder Van der Wulp vertegenwoordigt onze gemeente in de Algemene vergadering van Aandeelhouders. Wethouder Van Waveren is zijn vervanger.

Financieel belang

De boekwaarde van onze aandelen bedraagt: € 6.137.000 (101.253 normale aandelen). Daarnaast hebben wij 8.487 cumulatief preferente aandelen met een boekwaarde van € 4.080.000.

Kengetallen

Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen baten (= dividend) in jaarrekening 2024	934 normaal en 125 cumulatief
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2024	158.000
Eigen vermogen per 1-1-2024	3.221.000
Eigen vermogen per 31-12-2024	3.370.000
Vreemd vermogen per 1-1-2024	5.063.000
Vreemd vermogen per 31-12-2024	5.704.000
Solvabiliteit per 1-1-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	39%
Solvabiliteit per 31-12-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	37%

BV Gemeenschappelijk Bezit Evides

Programma	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien
Taakveld	0.5 Treasury
Deelnemers	De aandelen van het Gemeenschappelijk Bezit Evides zijn in handen van gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied
Vestigingsplaats	Rotterdam
Website	www.evides.nl

Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente

Gemeente Hoeksche Waard neemt samen met gemeenten en provincies in Rijnmond en Zeeland deel in de BV Gemeenschappelijk Bezit Evides. Op haar beurt is de BV voor 50% eigenaar van het drinkwaterleidingbedrijf Evides. Evides levert drinkwater aan huishoudens en bedrijfsleven en levert in toenemende mate ook industriewater en diensten op het gebied van afvalwater- en rioolwaterzuivering.

Bestuurlijk

Gemeente Hoeksche Waard bezit 4,99% (92.372) van de 1.850.000 aandelen van het Gemeenschappelijk Bezit Evides. Wethouder Van der Wulp vertegenwoordigt onze gemeente in de Algemene vergadering van Aandeelhouders, wethouder Van Waveren is zijn vervanger.

Financieel belang

De boekwaarde van onze aandelen in de BV Gemeenschappelijk Bezit Evides bedraagt bedrag € 3.390.000

Kengetallen

Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen baten (= dividend) in jaarrekening 2024	524
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2024	26.571
Eigen vermogen per 1-1-2024	296.709
Eigen vermogen per 31-12-2024	312.780
Vreemd vermogen per 1-1-2024	15
Vreemd vermogen per 31-12-2024	20
Solvabiliteit per 1-1-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	100%
Solvabiliteit per 31-12-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	100%

Bank Nederlandse Gemeenten

Programma	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien
Taakveld	0.5 Treasury
Deelnemers	Bijna alle Nederlandse overheden.
Vestigingsplaats	Den Haag
Website	www.bngbank.nl

Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente

De gemeente heeft van oudsher aandelen in de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Doelstelling van de BNG is een gunstige financiële dienstverlening en kredietverstrekking om zo voordelig mogelijk een bijdrage te kunnen leveren aan de maatschappelijke voorzieningen.

Bestuurlijk

De aandelen BNG zijn voor de helft in handen van de Staat. De andere helft is geplaatst bij gemeenten, provincie en een hoogheemraadschap. Gemeente Hoeksche Waard bezit 0,28 % (153.738) van de 55.690.720 aandelen van de BNG. Wethouder Van der Wulp vertegenwoordigt onze gemeente in de Algemene vergadering van Aandeelhouders, wethouder Van Waveren is zijn vervanger.

Financieel belang

De boekwaarde van onze aandelen BNG bedraagt € 357.000,-.

Kengetallen

Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen baten (= dividend) in jaarrekening 2024	332
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2024	294.000
Eigen vermogen per 1-1-2024	4.721.000
Eigen vermogen per 31-12-2024	4.800.000
Vreemd vermogen per 1-1-2024	110.834.000
Vreemd vermogen per 31-12-2024	123.200.00
Solvabiliteit per 1-1-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	4%
Solvabiliteit per 31-12-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	4%

Bres Accommodaties BV

Programma	5. Sport, cultuur en recreatie
Taakveld	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie/ 5.2 Sportaccommodaties
Deelnemers	Gemeente Hoeksche Waard
Vestigingsplaats	Maasdam
Website	www.bresaccommodaties.nl

Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente

De vennootschap heeft met name ten doel:

- Het exploiteren en beheren van binnensport-, recreatie-, welzijns- en cultuurfaciliteiten en het (technisch) onderhouden van overig vastgoed.

Bestuurlijk

In deze overheids-BV heeft de gemeente rechtstreeks invloed. Gemeente Hoeksche Waard is 100% aandeelhouder en opdrachtgever van Bres en bewaakt de opdracht voor uitvoering van de publieke doelstelling en behoudt daarmee haar taak als beleidsmaker en –bepaler. Wethouder Van Waveren vertegenwoordigt onze gemeente in de Algemene vergadering van Aandeelhouders, wethouder Van der Wulp is zijn vervanger.

Bres heeft een Raad van Commissarissen als toezichthoudend orgaan, bestaande uit 3 leden, benoemd op voordracht van de algemene vergadering van aandeelhouders (zijnde de gemeente). De Raad van Commissarissen benoemt een eindverantwoordelijk directeur (met uitzondering van de eerste directeur) en is bevoegd tot schorsing en/of ontslag van de directeur.

Financieel belang

Het eigendom van de accommodaties (zowel juridisch als economisch) is niet aan Bres overgedragen, maar blijft bij de gemeente. Bres voert wel het onderhoud aan de eigendommen uit.

Opheffing: Na ontbinding van de vennootschap geschiedt de vereffening door de bestuurders, tenzij de algemene vergadering anders bepaalt.

Kengetallen

Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2024 **	4.737
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2023*	54
Eigen vermogen per 1-1-2023*	757
Eigen vermogen per 31-12-2023*	812
Vreemd vermogen per 1-1-2023*	8.074
Vreemd vermogen per 31-12-2023*	6.930
Solvabiliteit per 1-1-2023* (= eigen vermogen/totaal vermogen)	8,57%
Solvabiliteit per 31-12-2023* (= eigen vermogen/totaal vermogen)	10,49%

* Vanwege het ontbreken van de gegevens over de jaarrekening 2024 van Bres, zijn in de tabel de laatst bekende gegevens vanuit de jaarrekening 2023 opgenomen.

** Het betreft hier de netto bijdrage na aftrek van de kostprijsdekkende huurvergoeding die Bres voor het gebruik van de gemeentelijke panden aan de gemeente moet betalen.

CV/BV Ontwikkelingsbedrijf Bedrijvenpark Hoeksche Waard

Programma	3. Economie
Taakveld	3.1 Economische ontwikkeling
Deelnemers	Gemeente Hoeksche Waard
Vestigingsplaats	Maasdam
Website	www.bedrijvenparkhw.nl

Beëindiging van deze verbonden partij

Het college heeft op 10 september 2024 goedgekeurd dat de gemeente als (enig) aandeelhouder in Ontwikkelingsbedrijf Bedrijvenpark Hoeksche Waard B.V. in de desbetreffende algemene vergadering van aandeelhouders of daarbuiten besluit tot ontbinding van Ontwikkelingsbedrijf Bedrijvenpark Hoeksche Waard B.V., alsook besluit tot het verlenen van goedkeuring voor het voorgenomen besluit tot ontbinding van Bedrijvenpark Hoeksche Waard C.V., zodanig dat deze beide uiterlijk 31 december 2024 zijn uitgeschreven uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel. Per 21 oktober 2024 is de inschrijving in het Handelsregister van de B.V.: Ontwikkelingsbedrijf Hoeksche Waard B.V. in liquidatie. Uitschrijving heeft in 2024 nog niet plaatsgevonden.

Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente

Het ontwikkelingsbedrijf is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van bedrijventerreinen met een regionaal karakter. De activiteiten van de exploitatiemaatschappij beperken zich tot het ontwikkelen van een Hoeksche Waards bedrijventerrein van 20 hectare.

Bestuurlijk

De grondexploitatiemaatschappij heeft de juridische vorm van een commanditaire vennootschap (CV) met een besloten vennootschap (BV) als beherend vennoot. Wethouder Boogaard heeft van het college het mandaat gekregen voor het nemen van besluiten samenhangend met het aandeelhouderschap, wethouder Van der Wulp is zijn vervanger. De Algemene vergadering van Aandeelhouders van het OBHW heeft besloten om de Raad van Commissarissen te laten bestaan uit 1 toezichthouder (de heer mr. drs. A.J. Borgdorff).

Financieel belang

Het geplaatste en gestorte kapitaal van de BV bedraagt €35.000. Hoeksche Waard bezit 100% van de aandelen en 100% van het stemrecht. Het commanditaire kapitaal van de grondexploitatiemaatschappij bedraagt €3.500.000. De gemeente stond garant voor de geldlening van het bedrijvenpark Hoeksche Waard.

Bij oprichting van de grondexploitatiemaatschappij is overeengekomen dat vennoten een kapitaalbijbreng van 40% van hun participatie in het commanditair kapitaal storten.

Kengetallen

In verband met de voorgenomen liquidatie van het Ontwikkelingsbedrijf zijn geen kengetallen beschikbaar.

Regionale Afvalstoffendienst BV

Programma	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte
Taakveld	7.3 Afval
Deelnemers	Gemeenten Hoeksche Waard en Goeree-Overflakkee
Vestigingsplaats	Westmaas
Website	www.radbv.nl

Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente

De vennootschap heeft tot doel om in het belang van bescherming van het milieu en een doelmatig beheer werkzaam te zijn op het gebied van:

1. Het uitvoeren van publieke taken in het afval- en grondstoffenbeheer in de ruimste zin, waaronder in ieder geval verstaan wordt: het inzamelen, het vervoeren, het (doen) be- of verwerken, het verhandelen van afval en grondstoffen en het adviseren hierover;
2. De inzameling van bedrijfsafval en -grondstoffen, inclusief het inzamelen, het vervoeren, het (doen) be- of verwerken, het verhandelen;
3. Het uitvoeren van taken op het gebied van beheer en onderhoud van de openbare ruimte.

Daarnaast heeft de vennootschap ten doel:

- Het deelnemen en het zich op andere wijze interesseren in, het financieren van, het voeren van directie en beheer over, het verlenen van diensten aan en het behartigen van belangen van vennootschappen en ondernemingen, primair dat met een doelstelling als genoemd onder 1, 2 en 3;
- Het ter leen opnemen en/of ter leen verstrekken van gelden, evenals het zekerheid stellen, zich op andere wijze sterk maken of zich hoofdelijk naast of voor anderen verbinden;
- Het verkrijgen, vervreemden, beheren en exploiteren van roerende en onroerende zaken en andere goederen, daaronder begrepen patenten, merkrechten, licenties, kennis, vergunningen en andere industriële eigendomsrechten ten behoeve van zichzelf of ten behoeve van vennootschappen, waarmee zijn in een groep is verbonden zomede het stellen van zekerheden ten behoeve van vennootschappen waarmee zij op enigerlei wijze is verbonden en al wat met het vorenstaande in dit lid in de ruimste zin verband houdt of daartoe bevorderlijk is.

De vennootschap kan de diensten genoemd onder 1, 2 en 3 in mindere mate verrichten voor anderen dan de aandeelhoudende gemeenten.

Bestuurlijk

De relatie tussen gemeente Hoeksche Waard en de RAD kenmerkt zich door een goede balans tussen invloed van de gemeenten Hoeksche Waard en Goeree-Overflakkee als eigenaar en opdrachtgever én de gewenste autonomie van de uitvoeringsorganisatie. Het is van belang om de opdrachtgevers- en eigenaarsrol te scheiden binnen (het college van) de gemeente.

In plaats van een directe aansturing door de gemeente is er na omzetting sprake van een afzonderlijke en verzakelijke relatie. De eigenaarsrelatie is uitgewerkt in het besturingsmodel. Daarbij worden de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA), Raad van Commissarissen (RvC) en het bestuur (vooral) vastgelegd in de statuten. De opdrachtgeverrelatie is uitgewerkt in onder andere een dienstverleningsovereenkomst. Wethouder Steen vertegenwoordigt onze gemeente in de Algemene vergadering van Aandeelhouders, wethouder Peters is zijn vervanger.

Financieel belang

Gemeente Hoeksche Waard	10.001 aandelen (64%)
Gemeente Goeree-Overflakkee	5.626 aandelen (36%)

Kengetallen

Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2024	9.395
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2024	356
Eigen vermogen per 1-1-2024	5.118
Eigen vermogen per 31-12-2024	5.474
Vreemd vermogen per 1-1-2024	11.867
Vreemd vermogen per 31-12-2024	14.021
Solvabiliteit per 1-1-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	30%
Solvabiliteit per 31-12-2024 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	28%

D Overige verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen die onder deze categorie vallen.

3.8 Grondbeleid

Inleiding

De verslaglegging in de paragraaf grondbeleid gaat over het te voeren grondbeleid en de uitleg over de uitvoering ervan. Hierbij is er vrijheid in de opstelling van deze paragraaf, uiteraard onder de voorwaarde dat die aan de regelgeving van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) voldoet. De Commissie BBV heeft in 2023 een nieuwe notitie uitgebracht over het 'Grondbeleid in de begroting en jaarstukken'. Dit is een actualisatie van de Notitie grondbeleid uit 2019. Deze notitie vormt een belangrijk financieel kader voor gemeenten in de uitwerking en de verslaglegging van de diverse grondexploitaties. De belangrijkste pijlers betreffen:

- Handreiking vennootschapsbelasting en gemeentelijk grondbedrijf (2015);
- Beperken van de risico's;
- Vernieuwing van de begroting en verantwoording van de gemeente, zodat meer vergelijkbaarheid (tussen gemeenten) in de verslaggeving ontstaat.

In deze paragraaf maken we onderscheid tussen faciliterende grondexploitaties en de bouwgronden in exploitatie (BIE). Het staat de gemeente vrij om beide vormen van grondbeleid als een gemengd project in de projectadministratie op te nemen en de sturing en beheersing hierop in te richten.

Artikel 16 van het BBV geeft aan dat onderstaande punten van belang zijn in de verslaglegging:

- Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's in de begroting;
- Een verduidelijking van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- Een actuele inschatting van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- Een onderbouwing van (de geraamde) winstneming;
- Beleidsuitgangspunten over de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Toelichting op uitvoering Grondbeleid

De programma's Economie en Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening van de Begroting zijn het meest gericht op het gemeentelijk grondbeleid en de uitvoering ervan.

Middels diverse beleidsnota's en rapportages wordt verslag gedaan over (de instrumenten van) het grondbeleid. Jaarlijks wordt een Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) ter besluitvorming aan de raad voorgelegd, inclusief een integrale herziening van de grondexploitaties. Deze rapportage heeft betrekking op de lopende grondexploitaties waar de raad reeds heeft ingestemd met de beoogde ontwikkeling en het bijbehorende planologische besluit (bestemmingsplan / omgevingsplan). De gemeente ontwikkelt deze locaties voor eigen rekening en risico.

In februari 2024 is de nieuwe Grondprijzenbrief 2025 vastgesteld door het college. Deze wordt jaarlijks geactualiseerd. Hierin wordt ook het grondprijzenbeleid beschreven van grondprijzen, huur, pacht en retributies.

In juli 2024 is de Nota Grondbeleid 2024 door de Raad vastgesteld. Met het geactualiseerde grondbeleid krijgt de gemeente meer armslag om actief en dynamisch grondbeleid te voeren als instrument bij het verwezenlijken van de gemeentelijke ambities, vooral op de gebieden van volkshuisvesting, mobiliteit en duurzaamheid. De Raad heeft het college hierbij in dit kader gemandateerd om per begrotingsjaar maximaal 2,5 miljoen euro te besteden aan strategische verwervingen. Bij verwervingen waarbij sprake kan zijn van een ingrijpende buitenplanse ontwikkeling is alsnog goedkeuring van de gemeenteraad vereist.

In januari 2020 is de Nota Kostenverhaal door de raad vastgesteld. Hierin staat het beleid van de gemeente beschreven voor haar kostenverhaal richting derden en ontwikkelende partijen. Bij het verhalen van de

kosten wordt rekening gehouden met de Grondexploitatiewet en worden afspraken zoveel mogelijk vastgelegd in anterieure overeenkomsten. Inmiddels is de Nota Kostenverhaal, mede vanwege de per 1 januari 2024 in werking getreden Omgevingswet, grotendeels achterhaald. Sinds september 2024 wordt gewerkt aan een nieuw Programma Kostenverhaal, die naar verwachting medio 2025 door het college kan worden vastgesteld.

Onderdeel van het Programma Kostenverhaal is de onderbouwing voor de bijdrage voor de fysieke leefomgeving die bij ieder nieuwbouw- of herontwikkelingsproject wordt gevraagd. Deze bijdrage besteedt de Gemeente Hoeksche Waard aan investeringen in de verbetering van de leefomgeving, zoals de aanleg van een hoofdontsluiting of een natuurgebied, waar zowel het bestaande als het nieuwe gebied profijt van hebben. Er is dus geen causaal verband tussen de ontwikkeling en de investering.

In de Nota Kostenverhaal 2020 ontbreekt de onderbouwing om toerekening van het aandeel van een nieuw gebied aan de investeringsopgave van de gemeente juridisch publiekrechtelijk af te dwingen. Dit zal worden gerepareerd met het nog vast te stellen Programma Kostenverhaal 2025.

De gemeente Hoeksche Waard heeft begin 2025 zes grondexploitaties lopen waar zij voor eigen rekening en risico haar gronden ontwikkelt. De zes locaties hebben ieder betrekking op woningbouw, waarvan drie locaties voor tijdelijke huisvesting. De bijbehorende budgetten voor deze ontwikkelingen worden met het aanbieden van de Meerjaren Prognose Grondexploitaties 2025 door de raad in juli 2025 vastgesteld. In 2024 zijn een tweetal voorbereidingskredieten vastgesteld, die mogelijk in een grondexploitatie terecht zullen komen.

Jaarlijks, en dus ook in 2025, zal de raad via de MPG gevraagd worden om de geactualiseerde budgetten voor de doorlopende grondexploitaties vast te stellen. De MPG maakt deel uit van de jaarverslaggevingsprocedure.

Naar verwachting wordt de raad in 2025 gevraagd nieuwe grondexploitaties te openen voor de ontwikkeling van gemeentelijke gronden voor nieuwe woningbouwprojecten. Naast de omgevingsplannen zal de financiële vertaling daarvan, zijnde een grondexploitatie, met een los voorstel aan de raad worden aangeboden.

Uitgangspunten voor realistische programmering van woon- en werklocaties

Bedrijventerreinen/werklocaties

Met de provincie Zuid-Holland is een bedrijventerreinprogrammering afgesproken voor de periode 2014-2030. Vraag en aanbod van bedrijventerreinen brengen we daarmee kwantitatief en kwalitatief met elkaar in evenwicht. We onderscheiden 3 categorieën: ontwikkelen, niet ontwikkelen en visie. Uit onderzoek blijkt dat er regionaal een overaanbod voor de werkmilieus 'industriële' en 'kleinschalig/gemengd bedrijventerrein' is. Er is nog wel ruimte in de distributiesector.

Woonlocaties

Onderdeel van de Woonvisie is een woningbouwprogramma dat de leidraad wordt voor toekomstige ontwikkelingen. Met de provincie Zuid-Holland heeft de gemeente afspraken rondom woningbouw gemaakt. Daarmee is de basis gelegd voor de ontwikkeling van de ruimtelijke structuur. Op basis van de Trendraming 2023 heeft de gemeente nu tot en met 2032 de ruimte voor de bouw van 4.150 nieuwe woningen. Met dat aantal kan de vitaliteit van de kernen in stand worden gehouden en daar waar mogelijk kunnen nieuwe locaties worden ontwikkeld om de instroom vanuit het stedelijk gebied op te vangen. Hierdoor kunnen we gestalte geven aan het gezinseiland-principe.

Actuele prognose van bouwgronden in exploitatie (BIE)

Voor de projecten die daadwerkelijk in ontwikkeling zijn of worden ontwikkeld, wordt (of is) een grondexploitatiebegroting vastgesteld. Jaarlijks herzielt de gemeente de grondexploitaties en stelt het MPG

op. De actuele bouwgrondexploitaties in 2024 zijn opgenomen in zogenaamde grondbedrijf-complexen. Het gaat om de volgende complexen:

- Land van Essche III Strijen - woningbouw - 155 woningen - eindjaar 2026;
- Goudswaard Noordoost - woningbouw - 24 à 26 woningen - eindjaar 2027;
- Tijdelijke huisvesting Numansdorp - woningbouw - 40 woningen - eindjaar 2040;
- Tijdelijke huisvesting Goudswaard - woningbouw - 20 woningen - eindjaar 2025;
- Tijdelijke huisvesting Lindehoeve Oud-Beijerland - woningbouw - 50 woningen - eindjaar 2036;
- Fazant 5 Maasdam - woningbouw - 11 woningen - eindjaar 2025.

In de volgende tabel staan de verwachte eindresultaten per grondexploitatie opgenomen op basis van een meerjarige doorrekening. Hiermee wordt de ontwikkeling van de gronden die in exploitatie zijn genomen weergegeven. In het voorjaar van 2025 zijn de grondexploitaties geactualiseerd en worden door middel van de Meerjaren Prognoses Grondexploitaties (afgekort: MPG) in juli 2025 door de raad vastgesteld.

(bedragen x €1.000)

Verloop boekwaarde grondexploitaties									
In exploitatie genomen gronden	Boekwaarde per 1-1-2024	Kosten 2024	Opbrengsten 2024	Boekwaarde per 31-12-2024	Winstnemingen 2024	Boekwaarde na winstnemingen per 31-12-2024	Nog te maken kosten 2025 ev	Nog te realiseren opbrengsten 2025 ev	Verwachte eindwaarde
Land van Essche III Uitbreiding	2.105	2.073	-6.066	-1.888	335	-1.553	1.593	-440	-400
Goudswaard NO	-1.174	101	0	-1.073	30	-1.043	960	-7	-90
Tijdelijke huisv. Numansdorp	272	913	-1.125	60	0	60	1.204	-65	1.199
Tijdelijke huisv. Goudswaard	0	615	-664	-49	32	-17	199	-205	-23
Tijdelijke huisv. de Lindenhoeve	0	125	-71	54	0	54	4.516	-4.549	21
Fazant 5 Maasdam	0	159	-276	-117	0	-117	184	-67	-
Totaal	1.203	3.986	-8.202	-3.013	397	-2.616	8.656	-5.333	707

+/- = nadeling; -/- = voordelig

Uit de tabel blijkt dat de verwachte eindwaarde van alle in exploitatie genomen gronden negatief is (-€0,707 mln).

Ten opzichte van de Meerjaren Prognose Grondexploitaties 2024 zijn de grondexploitaties Tijdelijke huisvesting Goudswaard, Tijdelijke huisvesting Lindehoeve en Fazant 5 Maasdam (administratief) geopend. Er zijn geen grondexploitaties afgesloten per 31-12-2024. Bij het openen van de grondexploitaties Tijdelijke huisvesting Numansdorp en Goudswaard was de verwachting dat deze konden worden afgesloten per 31-12-2024. Door vertraging van de bouw bij Tijdelijke huisvesting Numansdorp en door uitloop van het woonrijp maken bij Tijdelijke huisvesting Goudswaard zullen deze later worden afgesloten.

Toelichting op de lopende gebiedsontwikkelingen

Deze grondexploitaties worden in het MPG 2025 uitgebreid nader toegelicht. Een korte toelichting per complex is hieronder opgenomen.

Land van Essche III Strijen

Deze ontwikkellocatie ligt aan de zuidkant van Strijen tussen de Schenkeldijk en de Randweg. Per 1 januari 2020 is de grondexploitatie vastgesteld en op 19 april 2022 is tussen de gemeente en BO Wonen een overeenkomst gesloten voor de grondverkoop en de voorwaarden voor de realisatie van 155 woningen, waarvan 18 woningen in de sociale huursector. Er is subsidie verstrekt door de Provincie.

In 2024 zijn alle woningen verkocht, is het plangebied bouwrijp gemaakt en in oktober 2024 is de grond geleverd. De kosten in 2024 omvatten daarmee de plankosten en kosten voor bouwrijp maken. Tevens is ook een deel van de subsidie ontvangen in 2024.

Inmiddels is begonnen met de bouw van de woningen en de oplevering van de laatste woningen is gepland in 2026.

Uitbreiding Goudswaard Noordoost

Op 15 december 2020 is de grondexploitatie vastgesteld en 23 september 2021 is de samenwerkings- en verkoopovereenkomst getekend tussen de gemeente en De Langen & van den Berg Vastgoed B.V.

Begin 2022 was het terrein bouwrijp, echter vanwege een moeizame verkoop is pas in 2024 begonnen met de bouw van de eerste woningen. Door de stroef verlopen verkoop wordt momenteel onderzocht of de vier woningen aan de noordrand vervangen kunnen worden door andere type woningen.

Voorlopig wordt uitgegaan van oplevering in 2027, waarna het openbaar gebied nog woonrijp gemaakt moet worden.

Tijdelijke huisvesting Numansdorp

In 2023 heeft woningcorporatie HW Wonen, in samenwerking met de gemeente Hoeksche Waard, het initiatief genomen om tijdelijke huisvesting te realiseren aan de Wethouder Van der Veldenweg in Numansdorp. Op deze locatie zijn 40 modulaire woningen geplaatst voor een periode van 15 jaar. Het project is bedoeld om tegemoet te komen aan de dringende behoefte aan betaalbare woonruimte voor diverse doelgroepen, waaronder jongeren tot 28 jaar, andere Hoeksche Waardse woningzoekenden die dringend tijdelijke woonruimte nodig hebben, en statushouders en/of Oekraïense vluchtelingen. Er wordt subsidie vanuit de Provincie ontvangen voor de realisatie van tijdelijke huisvesting.

In 2024 heeft de grondoverdracht plaatsgevonden na het bouwrijp maken. De eerste woningen zijn in maart 2024 geplaatst en medio 2024 verhuurd. De inrichting en afwerking van het terrein worden in de het begin van 2025 afgerond waarna gestart zal worden met het achterliggende park. De verwachting is dat de inrichting van het gebied in 2025 is voltooid. De kosten voor woonrijp maken worden doorbelast aan HW Wonen. Met HW Wonen is overeengekomen de verkochte grond over 15 jaar (2040) terug te kopen tegen dezelfde prijs als de verkoopprijs. De grondexploitatie wordt in beginsel tot en met terugkoop opengehouden.

Tijdelijke huisvesting Goudswaard

In 2023 hebben woningcorporatie HW Wonen en de gemeente Hoeksche Waard het initiatief genomen om tijdelijke huisvesting te realiseren op een terrein tussen de Vaartweg, de Rietakker en de Molendijk in Goudswaard. Op deze locatie zijn 20 modulaire woningen geplaatst voor een periode van 15 jaar. Deze woningen zijn bedoeld om tegemoet te komen aan de dringende behoefte aan betaalbare woonruimte voor diverse doelgroepen. Er wordt subsidie vanuit de Provincie ontvangen voor de realisatie van tijdelijke huisvesting.

In 2024 heeft de grondoverdracht na het bouwrijp maken plaatsgevonden. Ook is de vergoeding voor het woonrijp maken geïnd. De woningen zijn geplaatst en momenteel wordt het woonrijpmaken afgerond. Begin 2025 worden de laatste speeltoestellen geplaatst en zal de locatie beplant en ingezaaid worden. Naar verwachting kan de grondexploitatie in 2025 worden afgesloten.

Fazant 5 Maasdam

In 2021 heeft woningcorporatie HW Wonen het plan opgevat om de locatie van de voormalige basisschool OBS De Pijler aan de Fazant 5 in Maasdam te herontwikkelen. Het gebouw is in 2018 gesloopt. De gemeente was eigenaar van de grond heeft deze in november 2024 in bouwrijpe staat verkocht aan initiatiefnemer. HW Wonen wil een appartementencomplex van 3 woonlagen met 11 sociale huurwoningen bouwen. Achter het appartementengebouw worden 18 parkeerplaatsen op eigen terrein gerealiseerd. Aan de voorkant wordt groen geplaatst in overleg met omwonenden.

In 2024 is gestart met het bouwrijp maken, wat in november 2024 is afgerond waarna grondoverdracht

heeft plaatsgevonden. Verwachting is dat de woningen eind 2025 opgeleverd kunnen worden. Na het woonrijp maken en de overdracht van het openbare gebied aan de gemeente kan de grondexploitatie per 31 december 2025 worden afgesloten.

Tijdelijke huisvesting Lindehoeve Oud-Beijerland

Op de locatie van voormalig multifunctioneel centrum De Lindenhoeve wil HW woning 50 woningen plaatsen voor een periode van 10 jaar. De tijdelijke woningen worden gebouwd voor onder andere Hoeksche Waardse woningzoekenden. De gemeente maakt voor HW wonen de grond bouw- en woonrijp, waarna de grond zal worden uitgegeven in een huurafhankelijk recht van opstal.

De sloop van de huidige opstallen is in september 2024 gestart en is inmiddels afgerond en er is gestart met bouwrijp maken. Er is subsidie vanuit de Provincie ontvangen voor de realisatie van tijdelijke huisvesting.

Vennootschapsbelasting in relatie tot grondexploitaties

We verwachten dat onze gemeente als ondernemer wordt aangemerkt en daardoor belastingplichtig is. Een deel van de huidige grondexploitaties heeft een voordelig of neutraal eindresultaat (zie bovenstaande tabel met resultaten op eindwaarde). De grondexploitatie Tijdelijke huisvesting Numansdorp zal naar verwachting worden afgesloten met een fors negatief resultaat. Binnen de regels van de vennootschapsbelasting mogen we winstgevende exploitaties compenseren met de verlieslatende grondexploitaties. Jaarlijks wordt binnen alle grondexploitaties gekeken wat het totale jaarlijkse winstbedrag is. Daarover moet de gemeente vennootschapsbelasting betalen. Bij de jaarrekening wordt, op basis van de winstnemingen, rekening gehouden met de nog te betalen bedragen Vpb over 2024 van ca. € 32.000,-.

Winstneming en het nemen van verliezen

Winstneming

Tussentijdse winstneming is binnen de regelgeving van de BBV mogelijk als:

- de grondexploitatie een resterende looptijd heeft van maximaal 10 jaar;
- het resultaat op de grondexploitatie betrouwbaar kan worden ingeschat én
- een deel van de (bouwrijpe) grond is verkocht én
- een deel van de kosten is gerealiseerd.

De tussentijdse winst is een incidentele opbrengst die zich lastig laat voorspellen tijdens de begroting door versnellingen en/of vertragingen in de voortgang van projecten lopende het jaar.

In deze jaarrekening is volgens deze methode berekend welke winstneming noodzakelijk was. Dit is tevens in de jaarrekening verwerkt. Hiervoor wordt verwezen naar de eerdere tabel in deze paragraaf.

Verliezen

Het resultaat van een grondexploitatie wordt berekend door het saldo van de (toekomstige) kasstromen. Zien we hier een verlies, dan dienen wij op grond van de BBV hiervoor een voorziening te treffen. De voorziening wordt gewaardeerd op basis van eindwaarde. In principe zijn geen tussentijdse afrekeningen met deze voorziening. Bij de jaarrekening 2024 is het bedrag van de verliesvoorziening bijgesteld aan de hand van de uitkomsten van het MPG 2025.

Reserves, voorzieningen en risico's

Risico's

In principe moeten de voorzienbare risico's binnen de grondexploitaties worden opgevangen. De resultaten van de grondexploitaties en de relatieve doorlooptijd ervan geven aan dat de financiële risico's beheersbaar zijn.

De onvoorziene risico's binnen de grondexploitatie worden berekend volgens de kans x impact methode. Hiermee wordt aangesloten bij de totale risico-inventarisatie van de gemeente. In de Meerjaren Prognose Grondexploitatie (MPG) zijn de onvoorzienbare risico's vertaald naar een financieel risico. Bij de totale risico-inventarisatie van de gemeente is rekening gehouden met het risico dat de gemeente bij Land van Essche III in Strijen de ontvangen subsidie van de Provincie van € 260.000 moet terugbetalen. Omdat er per 11 juli 2023 nog niet met de bouw van de woningen was begonnen en er toen ook geen vaststellingsverzoek was ingediend is de kans op terugvordering op 50% ingeschat, een risicobedrag van € 130.000. Dit risicobedrag hoeft niet ten laste van het weerstandsvermogen te komen, omdat het eindresultaat van de grondexploitatie nog ruim voldoende is om dit risico op te vangen.

Reserve

Met de vaststelling van de Notitie Reserves & Voorzieningen is de reserve Grondexploitatie komen te vervallen. Vanaf 2023 worden de onvoorzienbare risico's van de lopende grondexploitatie meegenomen bij het in beeld brengen van het totale benodigde weerstandsvermogen van de gemeente.

Voorziening

We dekken verwachte tekorten bij lopende en nieuwe grondexploitatie conform BBV-regelgeving af met een verliesvoorziening grondexploitatie. Eventuele aanvullende stortingen in deze verliesvoorziening komen ten laste van het exploitatiesaldo. Op grond van de laatste actualisatie van de grondexploitatie (MPG 2025), waartoe medio juli 2025 door de raad is besloten, staat hieronder de actuele stand van de voorziening verliezen grondexploitatie. We berekenen de voorzieningen op basis van de eindwaardeberekeningen vanuit de grondexploitatie.

(Bedragen x €1.000)

Verloop voorziening	
Omschrijving	Bedrag
Stand per 1-1-2024	214
Onttrekking a.g.v. MPG 2025	0
Stortingen a.g.v. MPG 2025 (tijd. huisv. Numansdorp+Lindenhoeve)	779
Stortingen a.g.v. vaststelling grexen in 2024 (tijd. huisv. Lindenhoeve)	227
Stand per 31-12-2024	1.220

In 2024 heeft een storting in de verliesvoorziening plaatsgevonden van ca. € 1 mln voor de tijdelijke huisvesting Numansdorp en de tijdelijke huisvesting de Lindenhoeve. Per saldo hebben wij voor € 1,2 mln aan voorziening getroffen voor verwachte verliezen.

Daarnaast is een aparte verliesvoorziening gevormd voor de exploitatie van het Bedrijvenpark Hoeksche Waard. Deze voorziening is bedoeld voor het dekken van het negatieve resultaat op eindwaarde.

(Bedragen x €1.000)

Omschrijving	Soort	Stand voorziening per 1-1-2024	Toevoeging voorziening in 2024	Onttrekking voorziening in 2024	Stand voorziening per 31-12-2024
Bedrijvenpark Hoeksche Waard	In exploitatie	5.515	0	5.515	0

Eind 2024 is, vooruitlopend op de definitieve liquidatie in 2025, ter dekking van het verwachte verlies een bijdrage aan het Bedrijvenpark gedaan van € 5,5 mln. Dit bedrag is gedekt uit de vrijval van de verliesvoorziening Bedrijvenpark HW waarmee het saldo van deze voorziening per eind 2024 nihil is. De voorziening wordt eind 2024 opgeheven, omdat het doel waarvoor de voorziening is gevormd, is vervallen.

Begin 2025 is de formele overdracht uitgesteld aangezien er te veel opleverpunten open stonden, waaronder de formele overdracht van percelen. Veel van deze openstaande punten zijn in het eerste kwartaal 2025 opgepakt, aangepakt en opgelost. Daarbij leek de formele opheffing aanstaande. Echter, gedurende deze afrondende fase diende zich een nieuw en potentieel groot probleem met de riolering aan. In de stukken die voor oplevering zijn geïnspecteerd, zijn er verzakkingen geconstateerd die de acceptabele marges overschreden. Het is prioriteit de risico's in 2025 in kaart te brengen met nader onderzoek en op basis daarvan advies uit te brengen voor aanpak van de riolering en de financiële consequenties voor beheer en onderhoud.

3.9 Regio Deal

Inleiding

Het samenwerkingsverband Zuid-Hollandse Delta en het Rijk hebben op 17 juli 2020 een Regio Deal gesloten. Met deze deal investeert het Rijk € 7,5 miljoen in het versterken en verbeteren van de kwaliteit van leven, werken en wonen in deze regio. In de Zuid-Hollandse Delta werken de gemeenten op de eilanden Goeree-Overflakkee, Hoeksche Waard en Voorne-Putten samen aan een aantal grote opgaven.

In een Regio Deal werken Rijk en regio samen aan gebiedsgerichte opgaven om de kwaliteit van leven, werken, wonen, ondernemen, veiligheid, onderwijs en recreëren in regio's verspreid over Nederland te vergroten. De eilanden hebben voor hun ambities een bedrag van € 7,5 miljoen van het Rijk ontvangen en dragen daar zelf nog eens € 7,5 miljoen aan bij. Met de extra investering van het Rijk kan de regio deze opgaven sneller en beter aanpakken.

Thema's

De samenwerkende gemeenten gaan met de ondertekening van de Regio Deal samen aan de slag op het gebied van duurzaamheid, agrifood, landschap en toerisme en onderwijs en arbeidsmarkt. Gemeente Hoeksche Waard is trekker van het thema agrifood.

Projecten

Na de start van de Regio Deal is stevig ingezet op de regionale samenwerking tussen overheden, ondernemers, scholen en maatschappelijke partners. De ambities worden met grote én kleine projecten gerealiseerd.

Agrifood

In de Hoeksche Waard zijn door agrarische initiatiefnemers verschillende nieuwe initiatieven gestart. Een aantal zijn zelfs al succesvol afgerond. We zien mooie projecten waarbij agrariërs samenwerken met wetenschappers en onderwijs. Veel Hoeksche Waardse initiatieven gaan over het verbeteren van de bodem, zoals de pilot regeneratieve landbouw, Robotiller en Bodem als Basis. In 2024 is ook het besluit genomen om het project Energiepolder te ondersteunen. De fusie tussen de agrarische natuurverenigen van de Hoeksche Waard (CCHW) en de andere eilanden (ZHE) wordt ook ondersteund door de Regio Deal.

Landschap en Toerisme

De regio werkte de afgelopen jaren succesvol aan een beter bereikbaar en leefbaar gebied en aan de doorontwikkeling van het toeristisch aanbod. Ook bij deze pijler zijn al projecten succesvol afgerond. In 2025 worden de laatste puntjes op de i gezet. Een aansprekend project binnen het werkpakket Verbinden van stad, land en water voor onze gemeente is de Hitsertse Kade. De uitkijktoren Tureluur en vernieuwde Hitsertse Kade zijn in april 2024 feestelijk geopend. Hiermee levert dit project een wezenlijke bijdrage aan de waardering van de natuur- en belevingswaarde in de Zuid-Hollandse Delta.

Nieuwe aanvraag Regio Deal

Begin 2024 hebben we van het ministerie van BZK te horen gekregen dat onze aanvraag is gehonoreerd. Dit betekent opnieuw een financiële impuls voor ons gebied van 10 miljoen. Voorwaarde aan de investering door het Rijk is dat we als regio hetzelfde bedrag investeren. Voor onze gemeente betekent dit, net als bij de lopende Regio Deal (3^e tranche), dat we reeds in onze begroting opgenomen middelen opvoeren. In november is het convenant ondertekend door de minister. Vanaf 1 januari 2025 gaan we met een volgende Regio Deal aan de slag om de Brede Welvaart in onze regio te verstevigen.

Risico's

De Regio Deal is niet alleen iets van de overheid. In de zogenaamde 'triple helix' maken ook het onderwijs en ondernemers deel uit van de samenwerking. Belangrijk is dus dat alle partijen hun verantwoordelijkheid

in deze samenwerking pakken en er ook voor zorgen dat de financiële investeringen en verplichtingen worden nagekomen.

3.10 Wet open overheid (Woo)

Inleiding

De Wet open overheid (Woo) heeft als doel een open en transparante overheid en is in 2022 ingegaan. De wet is van invloed op onze informatiehuishouding, processen, dienstverlening en cultuur en heeft gevolgen voor de hele organisatie: ambtenaren, college én raad.

Implementatie informatiecategorieën

Een plan voor de implementatie van een transparant Hoeksche Waard, het project HW transparant, is 2024 opgesteld. Tevens voldoen we naast de in 2023 al gepubliceerde categorieën (klachten, convenanten en woo-verzoeken) ook aan de eerste verplichting van november 2024: Organisatie en werkwijze en Bereikbaarheidsgegevens. Dat betekent dat we informatie over de organisatiestructuur, taken, bevoegdheden en werkprocessen openbaar maken. Zoals hoe de gemeente is opgebouwd, wie waarvoor verantwoordelijk is en hoe besluitvorming plaatsvindt. Daarnaast contactinformatie van de gemeente, zoals adressen, telefoonnummers en e-mailadressen. En hoe iemand een Woo-verzoek kan indienen.

In mei 2024 wonnen we de Transparantieprijs “Over Informatie Gesproken” vanwege de voortrekkersrol in het openbaar maken van informatie, nog vóór dit wettelijk verplicht was. We publiceerden als een van de eerste overheden in Nederland een overzicht van convenanten, Woo-verzoeken (Wet open overheid) en klachtoordelen, waarbij de stukken goed machineleesbaar en grotendeels digitaal toegankelijk zijn gemaakt. Onze pragmatische en kleinschalige aanpak werd daarbij geprezen. De verdere implementatie wordt stap voor stap en doelmatig uitgevoerd. In 2024 is gestart met het inregelen van de techniek, zodat we de handmatige stap voor publiceren en beheren van gepubliceerde informatie vanaf 2026 minimaliseren.

Publicatie

De ontwikkeling van een landelijk platform: Platform Open Overheidsinformatie ((PLOOI) is door het ministerie van BZK in 2023 stop gezet. Een goed (landelijk) alternatief is er nog niet. Door onze actieve deelname aan het Open Webconcept (OWC) met andere gemeenten zetten we echter al stappen voor actieve publicatie op onze website. Zo implementeren we de openwoo.app voor het publiceren van onze informatie, zonder handmatige handelingen.

Tevens kregen we een subsidie vanuit het innovatiebudget - Digitale Overheid, voor het project: Anonimiseren met LLM. Hiervoor ontwikkelen we een opensource tool om met AI stukken te anonimiseren mét context namelijk een alternatieve term in plaats van zwart lakken.

Bewustwording

Met berichten op het intranet is gestart met het creëren van bewustwording over een transparante gemeente. In 2024 is organisatiebreed aandacht besteed aan het winnen van de transparantieprijs.

4 Jaarrekening

4.1 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 18 februari 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.956.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 8.224.000 bedraagt.

Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 3.000.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 6.672.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Criterion	x € 1000
Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten programma's	6.672
1B. Overschrijding investeringkredieten	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld.	896
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	7.568
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid (cfm Financiële verordening).	6.672
De niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	0
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	896
Totaal Begrotingscriterium	896
Voorwaardecriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (incl doorlopende contracten eerste maanden 2025)	630
Verantwoording Sociale verzekeringsbank met betrekking tot Persoonsbeonden budget trekkingsrechten onrechtmatigheden (meest waarschijnlijk) - gemandateerde werkzaamheden	26
Totaal Voorwaardencriterium	656
Misbruik & Oneigenlijkgebruik criterium	
Geen bevindingen	
Totaal rechtmatigheidsverantwoording	8.224
Waarvan acceptabel	6.672
Waarvan niet-acceptabel	1.552

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

4.2 Overzicht van baten en lasten

In de tabel is per programma het gerealiseerd resultaat 2024 weergegeven. Hierbij worden baten weergegeven als +/+ en lasten als -/-.

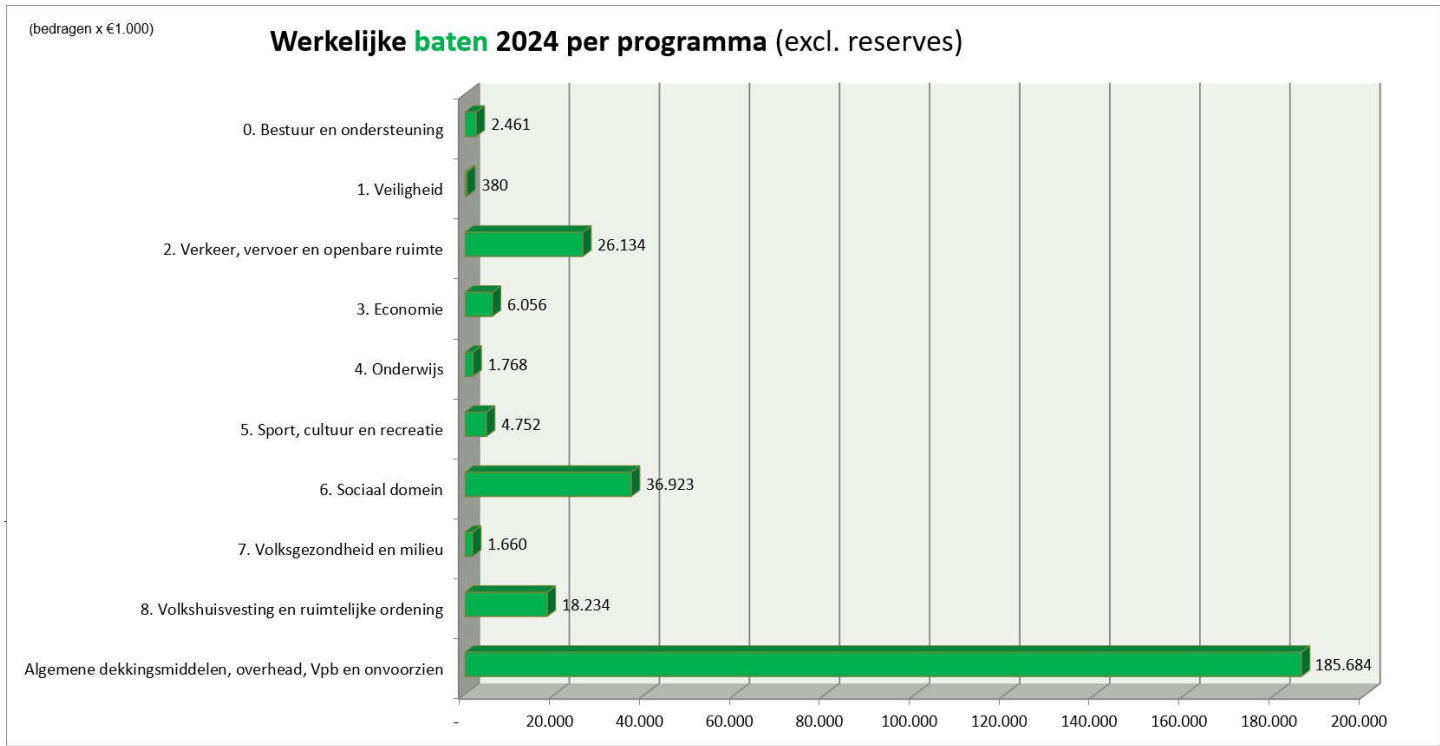
	Rekening baten 2023	Rekening lasten 2023	Rekening saldo 2023	Prim. begroting baten 2024	Prim. begroting lasten 2024	Prim. begroting saldo 2024	Act. begroting baten 2024	Act. begroting lasten 2024	Act. begroting saldo 2024	Rekening baten 2024	Rekening lasten 2024	Rekening saldo 2024	Verschil baten	Verschil lasten	Verschil saldo
0. Bestuur en ondersteuning	1.442	-10.339	-8.897	1.393	-10.570	-9.177	2.536	-12.627	-10.091	2.461	-12.601	-10.140	-75	25	-50
1. Veiligheid	83	-10.606	-10.523	118	-10.773	-10.655	366	-11.298	-10.932	380	-11.268	-10.888	14	30	44
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	25.742	-49.320	-23.578	25.579	-53.341	-27.762	26.397	-53.836	-27.439	26.134	-53.560	-27.426	-263	276	13
3. Economie	1.135	-3.513	-2.378	612	-3.152	-2.540	5.943	-8.378	-2.436	6.056	-8.221	-2.165	113	157	270
4. Onderwijs	1.740	-7.626	-5.886	796	-7.276	-6.480	2.564	-9.110	-6.546	1.768	-7.912	-6.144	-795	1.197	402
5. Sport, cultuur en recreatie	4.644	-13.143	-8.499	4.019	-14.250	-10.231	4.896	-14.458	-9.562	4.752	-14.083	-9.331	-144	375	231
6. Sociaal domein	36.395	-96.650	-60.255	19.685	-87.601	-67.915	35.904	-101.222	-65.318	36.923	-99.022	-62.099	1.020	2.200	3.219
7. Volksgezondheid en milieu	1.526	-9.071	-7.545	2.210	-9.830	-7.620	1.840	-10.181	-8.341	1.660	-9.811	-8.151	-181	370	189
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	5.862	-10.355	-4.493	5.501	-9.951	-4.450	14.938	-16.576	-1.637	18.234	-21.518	-3.284	3.296	-4.943	-1.647
Algemene dekkingsmiddelen	170.648	-1.349	169.299	174.723	-2.060	172.663	182.872	-1.395	181.478	184.791	-1.487	183.303	1.918	-93	1.826
Onvoorzien	0	0	0	0	-91	-91	0	-1	-1	0	0	0	0	1	1
Overhead	174	-34.221	-34.047	112	-33.624	-33.512	540	-35.748	-35.208	893	-37.334	-36.441	353	-1.586	-1.232
Vennootschapbelasting	0	361	361	0	-72	-72	0	0	0	0	-52	-52	0	-52	-52
Saldo van baten en lasten (A)	249.390	-245.832	3.558	234.748	-242.589	-7.841	278.795	-274.828	3.967	284.053	-276.870	7.183	5.257	-2.041	3.216
0. Bestuur en ondersteuning	250	-506	-257	385	0	385	513	-728	-215	535	-727	-192	23	1	24
1. Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	752	-100	652	1.318	-264	1.054	1.272	-523	748	1.215	-523	692	-56	0	-56
3. Economie	641	-386	255	142	-180	-38	549	-426	123	393	-426	-33	-156	0	-156
4. Onderwijs	0	0	0	0	0	0	241	-145	96	239	-145	94	-2	0	-2
5. Sport, cultuur en recreatie	419	-350	69	514	0	514	10.871	-11.122	-251	10.862	-11.122	-261	-9	0	-9
6. Sociaal domein	2.539	-2.423	116	1.034	-45	990	1.385	-2.924	-1.539	1.194	-2.924	-1.730	-191	0	-191
7. Volksgezondheid en milieu	4	0	4	1.336	-1.032	305	1.101	-1.042	59	1.091	-1.042	49	-10	0	-10
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	956	-427	529	270	-80	190	1.516	-1.261	255	1.494	-1.132	361	-22	128	106
Algemene dekkingsmiddelen	29.086	-29.086	0	657	-657	0	657	-657	0	200	-200	0	-457	457	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	4.941	-498	4.442	3.562	0	3.562	8.586	-4.866	3.720	10.230	-4.866	5.364	1.644	-0	1.644
Vennootschapbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen aan / stortingen in reserves (B)	39.588	-33.776	5.811	9.219	-2.258	6.961	26.690	-23.695	2.995	27.452	-23.109	4.344	762	586	1.348
Resultaat (A+B)	288.978	-279.608	9.370	243.966	-244.847	-880	305.486	-298.523	6.962	311.505	-299.979	11.526	6.019	-1.455	4.564

Het totaaloverzichten van baten, lasten, onttrekkingen aan reserves en stortingen in reserves is als volgt:

Omschrijving	Rekening Saldo 2023	Prim. begroting Saldo 2024	Act. begroting Saldo 2024	Rekening Saldo 2024	Verschil Saldo
Baten	249.390	234.748	278.795	284.053	5.257
Lasten	-245.832	-242.589	-274.828	-276.870	-2.041
Saldo van baten en lasten (A)	3.558	-7.841	3.967	7.183	3.216
Onttrekkingen reserves	39.588	9.219	26.690	27.452	762
Stortingen reserves	-33.776	-2.258	-23.695	-23.109	586
Totaal onttrekkingen aan / stortingen in reserves (B)	5.811	6.961	2.995	4.344	1.348
Resultaat (A+B)	9.370	-880	6.962	11.526	4.564

Uit bovenstaande tabel blijkt een jaarrekeningresultaat 2024 van € 11, 5miljoen. Dit is op basis van een begrotingstotaal (inclusief reserves) van ongeveer€ 300 miljoen.

Onderstaande grafieken geven de werkelijke baten en lasten in 2024 per programma grafisch weer:

Van het totaal gerealiseerde baten in 2024 worden de meeste, conform BBV-regelgeving, verantwoord op het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien (€ 185 miljoen). De grootste post hierin betreft de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Voor de uitsplitsing van de Algemene Dekkingsmiddelen wordt verwezen naar hoofdstuk 2.10 van deze jaarstukken.

Van het totaal gerealiseerde lasten in 2024 hebben de meeste lasten betrekking op programma 6 sociaal domein (€ 99 miljoen) en programma 2 Verkeer, vervoer en openbare ruimte (€ 53 miljoen). Voor de verdere uitsplitsing van deze programma's in de diverse taakvelden/onderdelen wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van deze jaarstukken.

4.3 Toelichting op de staat van baten en lasten

De toelichting op de staat van baten en lasten dient op grond van de verslaggevingsvereisten onderdeel te zijn van de Jaarrekening. Wij hebben ervoor gekozen om de toelichting (lees: verschillenanalyse) per programma toe te voegen aan het jaarverslag zodat de koppeling kan worden gemaakt tussen beleid en financiën. Voor de verantwoording van de jaarcijfers 2024 per programma wordt daarom verwezen naar het jaarverslag, onderdeel 'Wat heeft het gekost?' De verschillenanalyse op hoofdlijnen is opgenomen in hoofdstuk 1.3 Samenvattend beeld.

4.4 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Topfunctionarissen

In de jaarstukken dient op grond van de Wet Normering Topinkomens (WNT) en artikel 28 BBV inzicht gegeven te worden in de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen. Dit betreffen de gemeentesecretaris en de griffier. In 2024 was geen sprake van gewezen topfunctionarissen. Deze topfunctionarissen hebben een echte dienstbetrekking en geen fictieve.

Bezoldigingsnorm

Voor topfunctionarissen geldt dat, ongeacht de hoogte van de bezoldiging, inzage gegeven moet worden in de bezoldiging in het verantwoordingsjaar. In onderstaande tabel zijn de gegevens over 2024 opgenomen.

Gegevens 2024			
bedragen x € 1	D.E. Koops		G. de Schipper-Tinga
Functiegegevens	Gemeentesecretaris/ Algemeen directeur		Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 – 31/12		1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1		1
Dienstbetrekking?	Ja		Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	142.417		129.767
Beloningen betaalbaar op termijn	22.935		20.462
Subtotaal	165.352		150.229
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000		233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.
Bezoldiging	165.352		150.229
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.
Gegevens 2023			
bedragen x € 1	B.W. Silvis-de Heer	D.E. Koops	G. de Schipper-Tinga
Functiegegevens	Gemeentesecretaris/ Algemeen directeur	Gemeentesecretaris/ Algemeen directeur	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 – 31/1	16/11 – 31/12	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	17.061	15.778	120.177
Beloningen betaalbaar op termijn	1.879	2.720	20.199
Subtotaal	18.940	18.498	140.375
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.940	28.104	223.000
Bezoldiging	18.940	18.498	140.375

In 2024 geldt voor topfunctionarissen in vaste dienst een bezoldigingsnorm van maximaal € 233.000,- inclusief belaste kostenvergoeding en pensioenbijdragen. Bij overschrijding van de norm is sprake van een onverschuldigde betaling die moet worden teruggevorderd. Hiervan is in 2024 geen sprake.

Niet-top functionarissen

In 2024 waren geen medewerkers aangesteld met een bezoldiging die de norm heeft overschreden.

Externe inhuur

Gemeenten moeten ook inzage geven in de bezoldiging van ingehuurd personeel voor zover er sprake is van topfunctionarissen.

Gegevens 2024		
bedragen x € 1		Cees Rijnberg
Functiegegevens	Gemeentesecretaris/Algemeen directeur	
Kalenderjaar	2024	2023
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	N.v.t.	9/1 – 15/11
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	N.v.t.	11
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	N.v.t.	1540
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	N.v.t.	212
Maxima op basis van de normbedragen per maand	N.v.t.	289.000
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	289.000	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	N.v.t.	253.600
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	253.600	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	253.600	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

4.5 Incidentele baten en lasten

In het onderstaand overzicht zijn incidentele baten en lasten opgenomen. Dit overzicht is gebaseerd op de (nieuwe) handreiking 'incidentele baten en lasten' van de 12 toezichthoudende provincies. Deze handreiking is vervaardigd om het toezichtbeleid te uniformeren en een eenduidige toepassing door gemeenten te bevorderen. Incidentele posten zijn eenmalig van toepassing of de 'eindigheid' staat vast. De incidentele lasten worden hierbij weergegeven als +/-; de incidentele baten als -/-.

(Bedragen x €1 mln)

Prgnr	Tv	Incidentele posten (baten en lasten)	Lasten / baten	2024	Toelichting belangrijkste posten
0	0.1	Voorziening wethouderspensionen / wachtgeld Storting Algemene reserve Onttrekking Reserve fractiebudget Onttrekking Reserve Tijdelijke beleidsimpulsen	Lasten Storting Onttrekking Onttrekking	-1,4 -0,3 0,1 0,2	Enmalige extra storting ivm indexatie en aanpassing rekenrente Reservemutaties zijn incidenteel.
	0.3	Subtotaal incidentele baten/lasten		-1,4	
0	0.3	Storting Algemene reserve Onttrekking Reserve Tijdelijke beleidsimpulsen Storting Reserve kapitaallasten	Storting Onttrekking Storting	-0,1 0,1 -0,3	Reservemutaties zijn incidenteel.
	0.3	Subtotaal incidentele baten/lasten		-0,3	
		Totaal programma 0. Bestuur en ondersteuning		-1,7	
Alg	0.4	Flankerend beleid maatregelen	Lasten	-2,9	Flankerend beleidmaatregelen worden gedekt uit de reserve.
	0.4	Onttrekking reserve Flankerend Beleid	 Onttrekking	 2,9	
	0.4	Subtotaal incidentele baten/lasten		-	
Alg	0.4	Onttrekking reserve Frictiekosten	Onttrekking	4,4	
	0.4	Storting Reserve Doorontwikkeling organisatie	 Storting	 -4,4	Reservemutaties zijn incidenteel.
	0.4	Subtotaal incidentele baten/lasten		0,0	
Alg	0.4	Storting Reserve Tijdelijke beleidsimpulsen	Storting Onttrekking	-0,4 0,4	
	0.4	Onttrekking Algemene reserve	Onttrekking	-0,2	
	0.4	Storting Algemene reserve Onttrekking Reserve kapitaallasten	 Onttrekking	 0,2	Reservemutaties zijn incidenteel.
	0.4	Subtotaal incidentele baten/lasten		0,0	
Alg	0.4	Vrijval verplichting verlofdagen	Baten	0,6	Incidentele vrijval
	0.4	Verkoopen hardware	Baten	0,1	Enmalige verkoopopbrengst
	0.4	Subtotaal incidentele baten/lasten		0,7	
Alg	0.7	Algemene uitkering voorgaande jaren	Baten	0,3	Enmalige afrekening voorgaande jaren
	0.7	Subtotaal incidentele baten/lasten		0,3	
Alg	0.10	Onttrekking Reserve weerstandsvermogen	Onttrekking Storting	0,2 -0,2	Reservemutaties zijn incidenteel.
	0.10	Onttrekking Algemene reserve	Storting	-0,2	
	0.10	Subtotaal incidentele baten/lasten		-	
		Totaal programma Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien		1,1	
1	1.1	Incidentele teruggave deelnemersbijdrage VR ZHZ	Baten	0,3	Betreft afrekening voorgaande jaren
	1.1	Subtotaal incidentele baten/lasten		0,3	
		Totaal programma 1. Veiligheid		0,3	
2	2.1	Onttrekking Algemene reserve	Onttrekking	0,3	
	5.7	Storting Reserve kapitaallasten	Storting	-0,3	Reservemutaties zijn incidenteel.
	2.1	Subtotaal incidentele baten/lasten		-	
2	2.5	Storting Reserve	Storting	0,0	Incidentele baten voorgaande jaren
	2.5	Tijdelijke beleidsimpulsen	Onttrekking	-0,0	
	2.5	Onttrekking Algemene reserve	Onttrekking	0,3	
	2.5	Onttrekking Reserve	Storting	-0,3	
	2.5	Tijdelijke beleidsimpulsen	Storting	-0,3	
	2.5	Storting Algemene reserve	Storting	-0,3	
	2.5	Subtotaal incidentele baten/lasten		-	
2	5.7	Storting Reserve	Storting	0,1	
	5.7	Tijdelijke beleidsimpulsen	Onttrekking	-0,1	Reservemutaties zijn incidenteel.
	5.7	Onttrekking Algemene reserve	Onttrekking	-0,1	

Prgnr	Tv	Incidentele posten (baten en lasten)	Lasten / baten	2024	Toelichting belangrijkste posten
	5.7	Onttrekking Reserve Kapitaallasten	Onttrekking	0,1	
	5.7	Storting Algemene reserve	Storting	-0,1	
	5.7	Subtotaal incidentele baten/lasten		-	
2	5.7	Eenmalige grondverkoop	Baten	0,3	Incidentele grondverkoop
	5.7	Subtotaal incidentele baten/lasten		0,3	
		Totaal programma 2. Verkeer, vervoer en Openbare ruimte		0,3	
3	3.1	Onttrekking Algemene reserve	Onttrekking	0,3	
	3.1	Storting Reserve	Storting	-0,3	Reservemutaties zijn incidenteel.
	3.1	Tijdelijke beleidsimpulsen			
	3.1	Subtotaal incidentele baten/lasten		-	
3	3.2	Vrijval voorziening Bedrijvenpark Hoeksche Waard	Baten	5,5	Eenmalige vrijval voorziening
	3.2	Bijdrage aan Bedrijvenpark Hoeksche Waard	Lasten	-5,5	Eenmalige bijdrage in het exploitietekort
	3.2	Subtotaal incidentele baten/lasten		-	
		Totaal programma 3. Economie		-	
4	4.3	Storting Reserve	Storting	-0,1	
	4.3	Tijdelijke beleidsimpulsen			
	4.3	Onttrekking reserve	Onttrekking	0,1	Reservemutaties zijn incidenteel.
	4.3	Sociaal Domein			
	4.3	Subtotaal incidentele baten/lasten		-	
		Totaal programma 4. Onderwijs		-	
5	5.2	Storting Reserve kapitaallasten	Storting	-6,2	
	5.2	Onttrekking Algemene reserve	Onttrekking	5,9	
	5.2	Storting Reserve			
	5.2	Tijdelijke beleidsimpulsen	Storting	-0,4	Reservemutaties zijn incidenteel.
	5.2	Terugontvangst middelen			
	5.2	Sportfondsen BV Cromstrijen	Baten	0,7	Eenmalige afrekening ivm liquidatie
	5.2	Subtotaal incidentele baten/lasten		0,0	
5	5.3	Onttrekking Algemene reserve	Onttrekking	2,0	
	5.3	Onttrekking			
	5.3	Uitvoeringsagenda Cultuur	Onttrekking	1,3	
	5.3	Storting in reserve Kapitaallasten	Storting	-3,4	
	5.3	Storting Reserve			
	5.3	Tijdelijke beleidsimpulsen	Storting	-0,6	
	5.3	Onttrekking Algemene reserve	Onttrekking	0,6	Reservemutaties zijn incidenteel.
	5.3	Subtotaal incidentele baten/lasten		-0,0	
5	5.5	Storting Reserve kapitaallasten	Storting	-0,3	
	5.5	Onttrekking Algemene reserve	Onttrekking	0,3	Reservemutaties zijn incidenteel.
	4.3	Subtotaal incidentele baten/lasten		-	
		Totaal programma 5. Sport, cultuur en recreatie		0,0	
6	6.1	Opvang vluchtelingen Oekraïne	Lasten	-5,2	Eenmalige kosten en Rijksbijdrage voor opvang van vluchtelingen.
	6.1	Rijksmiddelen			
	6.1	opvang vluchtelingen	Baten	9,4	
	6.1	Afboeking boekwaarde			Eenmalige afboeking boekwaarde
	6.1	Lindenhoeve Oud Beijerland	Lasten	-0,5	
	6.1	Onttrekking Reserve Kapitaallasten	Onttrekking	0,5	Reservemutaties zijn incidenteel.
	6.1	Storting Algemene reserve	Storting	0,0	
	6.1	Storting in reserve			
	6.1	Tijdelijke beleidsimpulsen	Storting	0,0	
	6.1	Onttrekking Algemene reserve	Onttrekking	0,0	
	6.1	Subtotaal incidentele baten/lasten		4,1	
6	6.71	Middelen Nissewaard	Baten	0,3	
	6.71	Subtotaal incidentele baten/lasten		0,3	
6	6.81	Middelen Nissewaard	Baten	3,4	Eenmalige bijdrage van gemeente Nissewaard. Deel wordt gestort in de Algemene reserve.
	6.81	Storting Algemene reserve	Storting	-2,9	
	6.81	Storting Reserve			
	6.81	Tijdelijke beleidsimpulsen	Storting	0,1	
	6.81	Onttrekking Algemene reserve	Onttrekking	-0,1	Reservemutaties zijn incidenteel.
	6.81	Subtotaal incidentele baten/lasten		0,5	
		Totaal programma 6. Sociaal Domein		4,9	
7	7.4	Storting Reserve	Storting	-1,0	
	7.4	Tijdelijke beleidsimpulsen			
	7.4	Onttrekking reserve Duurzaamheid	Onttrekking	1,0	Reservemutaties zijn incidenteel.
	7.4	Subtotaal incidentele baten/lasten		0,0	
		Totaal programma 7. Volksgezondheid en milieu		-	
8	8.1	Onttrekking Algemene reserve	Onttrekking	0,6	De extra baten voor de invoering van de omgevingswet worden gestort uit de reserve.
	0.7	Incidentele baten			
	8.1	uitvoeringskosten omgevingswet	Baten	0,4	
	8.1	Storting reserve Omgevingswet	Storting	-1,0	
	8.1	Grondverkoop	Baten	1,2	

Prgnr	Tv	Incidentele posten (baten en lasten)	Lasten / baten	2024	Toelichting belangrijkste posten
	8.1	Implementatie Omgevingswet	Lasten	-0,9	De extra kosten voor de invoering van de omgevingswet worden gedekt uit de reserve.
	8.1	Onttrekking reserve omgevingswet	Onttrekking	0,9	
	8.1	Subtotaal incidentele baten/lasten		1,2	
8	8.2	Winstneming grondexploitatie	Baten	0,4	Betreft eenmalige winsten en eenmalige dotaties voorziening.
	8.2	Storting Verliesvoorziening Grondexploitatie	Lasten	-1,0	
	8.2	Subtotaal incidentele baten/lasten		-0,6	
		Totaal programma 8.Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening		0,6	
		Totaalsaldo van incidentele baten en lasten		5,6	

Samenvatting

Het totaal van incidentele baten en lasten inclusief incidentele stortingen en onttrekkingen uit reserves kan op de volgende wijze worden samengevat:

(Bedragen x €1 mln)

Incidentele posten (baten en lasten)	Lasten / baten	2024
Totaal incidentele lasten	Lasten	-17,4
Totaal incidentele baten	Baten	23,0
Saldo incidentele lasten en baten	Saldo baten/lasten	5,6
Totaal incidentele stortingen in reserves	Stortingen	-22,6
Totaal incidentele onttrekkingen aan reserves	Onttrekkingen	22,6
Saldo incidentele mutaties in reserves	Saldo onttrekkingen/stortingen	-0,0
Totaalsaldo van incidentele baten en lasten		5,6

Toelichting bij staat van incidentele baten en lasten

In het bovenstaand overzicht(en) zijn incidentele baten en lasten opgenomen. Dit zijn baten en lasten die zich eenmalig voordoen of 'eindig' zijn. Inzicht in de incidentele baten en lasten is van belang voor de berekening van het zogenoemde genormaliseerde resultaat. Dat wil zeggen het resultaat zónder de posten die het resultaat over 2024 eenmalig (incidenteel) hebben beïnvloed. Uit bovenstaand overzicht blijkt dat er in jaarschijf 2024 per saldo (€ 5,6 mln.) meer incidentele baten (inclusief onttrekkingen uit reserves) zijn dan incidentele lasten (inclusief stortingen in reserves). Dit saldo wordt voor een groot deel verklaard door de Rijksbijdragen (en lasten) voor de opvang van vluchtelingen Oekraïne.

Genormaliseerd resultaat

Door het jaarrekeningresultaat te normaliseren (te corrigeren) voor het saldo van incidentele baten en lasten, ontstaat het zogenoemde 'genormaliseerde resultaat'. Dit is het jaarresultaat zonder rekening te houden met de 'bijzondere/ eenmalige' posten. Uit bovenstaand overzicht blijkt dat in 2024 per saldo meer incidentele baten dan incidentele lasten zijn. Dit geeft het volgende beeld:

(Bedragen x €1 miljoen)

Werkelijk resultaat 2024	11,5
Saldo incidentele baten/lasten	5,6
Genormaliseerd werkelijk resultaat 2024	5,9

Het werkelijke jaarresultaat over 2024 is € 11,5 miljoen. Indien wij dit resultaat corrigeren met de eenmalige/ incidentele posten (5,6 miljoen), dan resulteert een genormaliseerd resultaat van € 5,9 miljoen.

4.6 Overzicht van structurele reservemutaties

In onderstaande tabel zijn de structurele verrekeningen (stortingen en onttrekkingen) met de reserves per programma opgenomen. In principe zijn alle stortingen en onttrekkingen aan de reserves incidenteel van aard. Er is echter een aantal uitzonderingen hierop. Zo mogen de onttrekkingen uit gevormde kapitaalreserves structureel worden aangemerkt. Daarnaast mogen de onttrekkingen uit gevormde reserves voor tijdelijke beleidsimpulsen eveneens structureel worden aangemerkt. De laatste categorie vloeit voort uit het gemeenschappelijk toezichtskader (art 7.4 GTK) van de toezichthouder.

Bij de bepaling van het structurele evenwicht (structurele lasten worden gedekt door structurele baten) dient met de stortingen en onttrekkingen aan dit soort reserves rekening te worden gehouden. Het overzicht geeft een beeld van de mate waarin het exploitatieresultaat wordt beïnvloed door structurele verrekeningen met de reserves.

Hieronder is het overzicht opgenomen van de structurele reservemutaties.

(Bedragen x €1.000)

Programma	Actuele begroting 2024		Rekening 2024	
	Baten (onttrekking reserve)	Lasten (storting reserve)	Baten (onttrekking reserve)	Lasten (storting reserve)
0. Bestuur en ondersteuning	353	-	182	-
1. Veiligheid	-	-	-	-
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	1.144	-	692	-
3. Economie	37	97	64	97
4. Onderwijs	96	-	94	-
5. Sport, cultuur en recreatie	707	45	697	258
6. Sociaal domein	1.551	59	764	45
7. Volksgezondheid en milieu	60	271	49	-
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	-	-	-	142
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvz.	3.152	-	2.404	-
Totaal	7.098	472	4.945	543

Toelichting

De voornaamste structurele reservemutaties hebben betrekking op de dekking van afschrijvingslasten van investeringen uit de reserve Kapitaallasten en op enkele tijdelijke beleidsimpulsen die worden gedekt uit de reserve Tijdelijke Beleidsimpulsen.

4.7 Balans

(Bedragen x € 1.000)

ACTIVA	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Totaal Vaste activa	276.319	288.144
(Im)materiële vaste activa	242.110	250.429
Immateriële vaste activa	1.607	1.623
* Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	33	103
* Bijdrage aan activa van derden	1.574	1.519
Materiële vaste activa	240.503	248.807
* Overige investeringen met een economisch nut	108.461	107.391
* Investeringen met economisch nut, waarvan ter bestrijding v/d kosten een heffing kan worden opgelegd	73.137	75.828
* Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	58.906	65.588
Financiële vaste activa	34.209	37.715
Kapitaalverstrekkingen aan	13.964	13.964
* Deelnemingen	13.964	13.964
Leningen	20.231	23.737
* Overige langlopende leningen	20.231	23.737
Uitzettingen met een rente typische looptijd langer dan één jaar	14	14
* Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer	14	14
Totaal Vlottende activa	52.619	48.667
Voorraden	1.008	-2.684
* Onderhanden werk, waaronder bouwgrond in exploitatie	989	-2.699
* Grond- en hulpstoffen	19	16
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar	34.085	29.865
* Vorderingen op openbare lichamen	20.881	22.798
* Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	220	2.056
* Overige vorderingen	5.891	5.012
* Rekening-courantverhouding met het Rijk (schatkistbankieren)	7.093	0
Liquide middelen	1.595	2.543
* Kas-, bank- en giroaldi	1.595	2.543
Overlopende activa	15.931	18.942
de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
* het Rijk	3.906	1.520
* overige Nederlandse overheidslichamen	529	456
* Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	11.496	16.966
Totaal activa	328.939	336.810
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969	1.112	1.112

(Bedragen x € 1.000)

PASSIVA	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Totaal Vaste passiva	274.378	276.787
Eigen vermogen	207.488	214.671
* Algemene reserve	96.126	99.113
* Bestemmingsreserves	101.992	104.030
* Gerealiseerd resultaat	9.370	11.527
Voorzieningen	19.358	16.418
* Voorzieningen ter egalisering van kosten	1.664	1.648
* Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	6.104	5.991
* Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	11.590	8.779
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	47.532	45.698
* Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	47.500	45.667
* Waarborgsommen	32	32
Totaal Vlottende passiva	54.561	60.024
Vlottende schuld		
Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	16.142	11.955
* Kas-, bank- en giroaldi	0	1.611
* Overige schulden (crediteuren)	16.142	10.345
Overlopende passiva	38.419	48.069
* Verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	11.060	16.122
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
* het Rijk	24.165	29.740
* overige overheid	2.549	1.510
* Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	645	697
Totaal passiva	328.939	336.810
Gewaarborgde geldleningen en garantstellingen	233.974	249.235

4.8 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van aanschafwaarde/historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

De commissie BBV heeft een stellige uitspraak gedaan over de verwerking van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling. Deze is doorgaans opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Door het verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten 4 jaar. Indien er sprake is van (éénmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 16-02-2025 door de raad is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van

een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 1% (zijnde € 3,0 mln) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringsgrens van € 250.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Activa

Vaste activa

Het BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte, investeringen met een economisch nut en investeringen met een economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven ter bestrijding van de kosten.

Investeringen die op welke wijze dan ook kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend, is hierbij niet van belang.

Bij het activeren van investeringen wordt de bruto methode toegepast. Eventuele dekkingsreserves worden niet in mindering gebracht op de te activeren investering (netto methode). Investeringen worden vanaf het jaar na ingebruikname lineair afgeschreven conform de afschrijvingstermijnen zoals vastgelegd in Nota Waardering en afschrijving vaste activa gemeente Hoeksche Waard 2019.

Immateriële vaste activa			
Bijdragen aan activa in eigendom van derden: maximaal de afschrijvingstermijn die bij derden wordt gehanteerd.			
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut			
<i>Wegen / straten / pleinen</i>		<i>Water</i>	
Eerste aanleg wegen / straten / pleinen	40	Uitvoering waterplan / doorspoelplan	25
Reconstructies (nieuwe asfaltlaag)	25	Waterberging / waterbalkon	40
Aanleg parkeervoorzieningen	25	<i>Haven</i>	
Aanleg trottoirs / fietspaden	20	Aanleg haven	40
Aanleg onverharde paden	20	Uitbreiding, renovatie	25
<i>Verkeer</i>		<i>Groenvoorziening</i>	
Snelheidsremmende en overige verkeersvoorzieningen	15	Aanleg groen	20
Verkeersregelinstanties	15	Onverharde paden	20
Bewegwijzering	15	Aanleg openbare groenvoorziening: bomen	40
Vangrails staal	35	Aanleg openbare groenvoorziening: overige beplanting	20
Vangrails hout	15		
Straatmeubilair	15		
<i>Openbare verlichting</i>		<i>Civieltechnische kunstwerken</i>	
Lichtmasten	40	Oeverbescherming / beschoeiingen	20
Armaturen	20	Bruggen staal	35
Vervangen verlichting (ongesplitst)	20	Bruggen, steigers, vlonders hout	25
Kerktorens restauratie	25	Kademuur, keerwand, damwand, duikers	40
Monumenten	40	Renovatie kademuur, keerwand, damwand	25
Inrichting soeeltterreinen	10	Brandkranen brandweer	40
Materiële vaste activa met economisch nut			
<i>Automatisering</i>		<i>Voertuigen</i>	
Apparatuur (beeldscherm, PC, printers, overige hardware)	4	Vrachtauto's	15
Servers	4	Personenauto's	10
Programmatuur (software)	Gelijk aan licentieperiode of 6	Aanhangwagens	10
Telefonie		Karren en wagens	10
		Tractoren	10
<i>Gebouwen (inclusief zwembaden, sporthal en gymlokalen)</i>		<i>Sportterreinen</i>	
Gebouwen permanent	40	Eerste aanleg	25
Gebouwen semipermanent	20	Drainage	25
Verbouwing / renovatie	20	Onderlaag sportvelden	25
Herinrichting terrein	25	Toplaag sportvelden	15
Deuren, overkappingen, wandjes	10	Renovatie sportvelden	15
		Verharde sportvelden	25
<i>Onderwijs</i>		<i>Buitenzwembaden</i>	
Schoolgebouwen permanent	60	Eerste aanleg recreatieplad	25
Schoolgebouwen semipermanent	20	Renovatie recreatieplassen	15
Uitbreiding bestaand schoolgebouw	tot max resterende looptijd of 20		
Eerste inrichting	20		
<i>Machines en installaties</i>		<i>Overig</i>	
Machines	10	Hekwerken	15
Technische installaties	10	Inrichting: meubilair/inventaris	10
Zonnepanelen	25	Kantoormachines	5
Materiële vaste activa met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven			
<i>Begraafplaatsen</i>		<i>Riolering</i>	
Aanleg begraafplaats	40	Aanleg riolvervalriolering	67
Uitbreiding (tot max. rest. Looptijd aanleg begraafplaats)	25	Drukriolering / rioolgemalen bouwkundig	45
Urnenmuur	25	Drukriolering / rioolgemalen elektrisch / mechanisch	15
		Persleidingen	45

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden niet geactiveerd.

Bijdragen aan activa van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa

Deze materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht en op het saldo afgeschreven. Op grondbezit (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Software is als afzonderlijk actief opgenomen onder de materiële vaste activa als investering met economisch nut.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde indien deze naar verwachting duurzaam is.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverwachts structureel daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering plaats.

Van een deelneming is volgens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Voorraden

De grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddeld betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs of de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) en een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winstbepaling op grondexploitaties wordt gebaseerd op de methode van "percentage of completion" (POC-methode) zoals is voorgeschreven in de notitie Grondexploitaties van de commissie BBV. De gevormde voorzieningen voor verlieslatende complexen worden in mindering gebracht op de boekwaarde. De verliesvoorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een bedrag in mindering gebracht. Dit bedrag wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende activa

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald. Onder de nog te ontvangen bedragen zijn de gemaakte voorbereidingskosten voor faciliterende exploitatieplannen of nog te sluiten anterieure overeenkomsten als 'nog te verrekenen kosten' opgenomen indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. de kosten moeten passen binnen de kostensoortenlijst Wro/Bro; en 2. de kosten mogen maximaal 5 jaar als overige nog te ontvangen bedragen blijven staan; na maximaal 5 jaar moet het kostenverhaal zijn gerealiseerd dan wel dienen de kosten te worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat; en 3. er is een besluit door de raad of het college genomen tot het maken van voorbereidingskosten voor faciliterend grondbeleid in een aangewezen gebied voor het ontwikkelen van het exploitatieplan of tot het sluiten van een anterieure overeenkomst.

Passiva

Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een raadsbesluit genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor het doel per reserve wordt verwezen naar hoofdstuk 4, paragraaf reserves en voorzieningen.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn gevormd conform artikel 44 van BBV (Besluit Begroten en Verantwoorden).

Voorzieningen waarderen wij op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen.

Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Voor het doel per voorziening wordt verwezen naar hoofdstuk 4, paragraaf reserves en voorzieningen.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer.

Vlottende schuld en overlopende passiva

In de balans worden onder de overlopende passiva afzonderlijk opgenomen: de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling, het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten aan het einde van het boekjaar opgenomen. Voor verdere informatie wordt verwezen naar de paragraaf financiering van deze jaarstukken.

4.9 Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

Vorig jaar bleek dat bij een aantal activa de inhoud en locatie niet is te achterhalen. Deze informatie werd door de voormalige gemeenten niet altijd op de juiste wijze geregistreerd/vastgelegd. Daarbij zijn de controle-vereisten de afgelopen jaren verder aangescherpt.

Aansluitend hierop zijn we in het jaar 2023 gestart om vastlegging van deze activa te verbeteren. Voor een deel hebben we de informatie kunnen achterhalen. De verwachting was dat we dit onderzoek in het jaar 2025 afgerond zouden hebben, echter door de implementatie van het nieuwe financiële pakket is de verwachting dat we dit in het jaar 2026 afronden. Daarnaast zijn we ook het proces gestart om de informatie bij nieuwe activa volgens de aangescherpte controle -vereisten vast te leggen.

Ons onderzoek op de bestaande activa betreft 196 activa waarvan de omschrijving niet duidelijk is. Van 141 activa hebben we stukken kunnen achterhalen, die overigens nog beoordeeld moeten worden. 55 activa moeten nog onderzocht worden. Deze activa hebben een totale boekwaarde van € 14,8 miljoen.

In de onderstaande tabellen kunnen in de regel 'Totaal' afrondingsafwijkingen van € 1 ontstaan, doordat alle bedragen in de tabellen zijn afgerond op € 1.000.

Immateriële vaste activa

In onderstaande tabel is het verloopoverzicht opgenomen van de immateriële vaste activa.

(Bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 01/01/2024	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Bedrag verminderingen	Boekwaarde 31/12/2024
Kosten onderzoek en ontwikkeling	33	129	0	0	58	0	103
Bijdragen activa in eigendom van derden	1.574	26	0	81	0	0	1.519
Totaal	1.607	154	0	81	58	0	1.623

Materiële vaste activa

Bij de materiële vaste activa wordt er onderscheid gemaakt tussen investeringen met maatschappelijk nut en 2 varianten economisch nut. Het onderscheid is in onderstaande tabel weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)

	Bedrag boekwaarde 01/01/2024	Bedrag boekwaarde 31/12/2024
Investerings met een economisch nut	108.461	107.391
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	73.137	75.828
Investerings met een maatschappelijk nut	58.906	65.588
Totaal	240.503	248.807

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van investeringen met economisch nut weer.

(Bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 01/01/2024	Investerings	Desinvestering	Afschrijving	Bijdrage van derden	Verminderings	Boekwaarde 31/12/2024
Gronden en terreinen (EN)	12.300	0	45	0	0	23	12.231
Bedrijfsgebouwen (EN)	81.000	3.742	538	3.870	25	0	80.310
Grond, weg waterbouwkundige wrk (EN)	5.852	771	0	765	0	0	5.858
Vervoermiddelen (EN)	2.135	497	39	275	0	0	2.319
Machines, apparaten en installaties (EN)	2.620	197	0	229	0	0	2.588
Overige materiele vaste activa (EN)	4.554	900	54	1.316	0	0	4.085
Totaal	108.461	6.108	676	6.454	25	23	107.391

In het jaar 2024 is er geïnvesteerd in bedrijfsgebouwen voor o.a. basisschoolgebouwen in o.a. Maasdam, Piershil, Goudswaard en Nieuw-Beijerland, de voorbereidingen op het nieuwe zwembad De Waterstee in Numansdorp en permanente unit voor toezichthouders Oude Tol in Oud-Beijerland voor ruim € 3,8 miljoen. De gemeenteloods in Piershil is gedesinvesteerd. Bij diverse sportcomplexen in de Hoeksche Waard is er geïnvesteerd in de renovatie van sportvelden voor een bedrag van € 0,8 miljoen en voor ongeveer € 0,5 miljoen in elektrische vervoermiddelen. Voor het inrichten en onderhouden van inspiratiepunt, ondernemersloket, datacenter en meubilair is € 0,9 miljoen geïnvesteerd.

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van investeringen met economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven ter bestrijding van de kosten. Deze categorie betreft activa die betrekking hebben op begraafplaatsen en riolering.

(Bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 01/01/2024	Investerings	Desinvestering	Afschrijving	Bijdrage van derden	Verminderings	Boekwaarde 31/12/2024
Gronden en terreinen (HEF)	636	0	0	0	0	0	636
Bedrijfsgebouwen (HEF)	162	4	0	7	0	0	159
Grond, weg waterbouwkundige wrk (HEF)	72.125	4.144	0	1.652	58	0	74.559
Vervoermiddelen (HEF)	11	0	0	6	0	0	6
Machines, apparaten en installaties (HEF)	43	0	0	11	0	0	33
Overige materiele vaste activa (HEF)	159	280	0	4	0	0	435
Totaal	73.137	4.428	0	1.680	58	0	75.828

Bij grond, weg- en waterbouwkundige werken is in 2024 geïnvesteerd in de vervanging van (druk)rioleringen en gemalen in diverse kernen in de Hoeksche Waard en bij overige materiele vaste activa in investeringen die een relatie hebben met afvalstoffenheffing.

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van investeringen met maatschappelijk nut weer.

(Bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 01/01/2024	Investerings	Desinvestering	Afschrijving	Bijdrage van derden	Verminderings	Boekwaarde 31/12/2024
Gronden en terreinen (MN)	217	130	0	0	28	0	318
Grond, weg waterbouwkundige wrk (MN)	58.468	9.273	0	2.084	573	0	65.084
Machines, apparaten en installaties (MN)	221	0	0	36	0	0	185
Totaal	58.906	9.403	0	2.119	601	0	65.588

De investeringen voor grond-, weg- en waterbouwkundige werken hebben betrekking op wegenonderhoud, wandelpaden, openbare verlichting, beschoeiingen waterranden, onderhoud aan civiele kunstwerken en speelvoorzieningen in de gemeente.

Financiële vaste activa

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de omvang van de financiële vaste activa.

(Bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 01/01/2024	Boekwaarde 31/12/2024
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	13.964	13.964
Overige langlopende leningen	20.231	23.737
Overige uitzettingen met een looptijd langer dan 1 jaar	14	14
Totaal	34.209	37.715

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2024 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 01/01/2024	Investerings	Desinvestering	Aflossing	Bijdrage van derden	Verminderings	Boekwaarde 31/12/2024
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	13.964	0	0	0	0	0	13.964
Overige langlopende leningen (activa)	20.231	3.575	0	70	0	0	23.737
Overige uitzettingen met een looptijd >= 1 jaar	14	0	0	0	0	0	14
Totaal	34.209	3.575	0	70	0	0	37.715

Voor een nadere toelichting op de kapitaalverstrekkingen en leningen verwijzen wij u naar de paragraaf 3.5 Financiering van deze jaarstukken.

Deelnemingen

In onderstaande tabel is de specificatie opgenomen van de deelnemingen.

(Bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 01/01/2024	Boekwaarde 31/12/2024
BNG	357	357
Evides	3.390	3.390
Stedin	6.137	6.137
Stedin (cum.pref.aand)	4.080	4.080
Totaal	13.964	13.964

Het gemeentelijk aandelenbezit bestaat uit aandelen van de BNG, Evides en Stedin.

Vlottende activa

Vorraden

Onderstaande tabel bevat de specificatie van de balanspost "voorraden".

(Bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
* Grond- en hulpstoffen	19	16
	19	16
* Onderhanden werk, waaronder bouwgrond in exploitatie	1.203	-2.618
* Verliesvoorziening grondexploitatie	-214	-81
	989	-2.699
Totaal	1.008	-2.684

Hieronder volgt een specificatie per grondexploitatie.

(Bedragen x € 1.000)

Verloop boekwaarde grondexploitaties									
In exploitatie genomen gronden	Boekwaarde per 1-1-2024	Kosten 2024	Opbrengsten 2024	Boekwaarde per 31-12-2024	Winstneming 2024	Boekwaarde na winstnemingen per 31-12-2024	Nog te maken kosten 2025 ev	Nog te realiseren opbrengsten 2025 ev	Verwachte eindwaarde
Land van Essche III	2.105	2.073	-6.066	-1.888	335	-1.553	1.593	-440	-400
Uitbreiding Goudswaard NO	-1.174	101	0	-1.073	30	-1.043	960	-7	-90
Tijdelijke huisv. Numansdorp	272	913	-1.125	60	0	60	1.204	-65	1.199
Tijdelijke huisv. Goudswaard	0	615	-664	-49	32	-17	199	-205	-23
Tijdelijke huisv. de Lindenhoeve	0	125	-71	54	0	54	4.516	-4.549	21
Fazant 5 Maasdam	0	159	-276	-117	0	-117	184	-67	-
Totaal	1.203	3.986	-8.202	-3.013	397	-2.616	8.656	-5.333	707

Voor een verdere toelichting per complex verwijzen wij u naar de paragraaf 3.8 Grondbeleid van deze jaarstukken.

Vorderingen

Hieronder volgt een specificatie van de debiteuren en de stand van de vorderingen op 31 december 2024.

(Bedragen x € 1.000)

Uitzettingen < 1 jaar	Saldo per 31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	139
Bijdragen Rijk, provincie en waterschap	22.381
Belastingdienst	278
Overige vorderingen op openbare lichamen	22.798
Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen SVHW	2.056
	2.056
Overige vorderingen	284
Vorderingen werkvoorziening	2.721
Debiteuren sociale zaken	310
Verhuur accommodaties, sportvelden en gemeenteground	902
Leges bouw-, sloopvergunning en overige vergunningen	94
OZB, hondenbelasting, rioolrechten en begrafenisrechten	1.700
Overige debiteuren	6.012
Voorziening dubieuze debiteuren	-1.000
	5.012
Totaal vorderingen	29.865
Rekening-courantverhoudingen met het Rijk	0
Totaal uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar	29.865

De vordering op de Belastingdienst (€ 21,5 miljoen) betreft voornamelijk het saldo van de nog te ontvangen bedragen van de aangiften BTW Compensatiefonds over 2024.

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren verplicht decentrale overheden alle overtollige beschikbare middelen op hun bankrekeningen te beleggen bij het Rijk. Onder overtollige middelen verstaat het Rijk bedragen groter dan 2% van het begrotingstotaal (met een minimum van € 1 miljoen).

Voor het jaar 2024 is dit bedrag voor gemeente Hoeksche Waard berekend op € 4,9 miljoen. Er is dus geen vrijheid om overtollige liquide middelen onder te brengen bij andere marktpartijen. Die overtollige middelen mogen alleen in rekening courant en via deposito's bij de schatkist worden aangehouden.

In 2024 stonden per kwartaal gemiddeld de volgende bedragen uit bij het Rijk:

(Bedragen x € 1.000)

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	4.897			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	470	-	2.786	2.638
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	4.427	4.897	2.111	2.259
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	244.847			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	244.847			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
	Drempelbedrag	4.897			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	42.767	-	256.319	242.724
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	470	-	2.786	2.638

Het saldo in de schatkist bedroeg op 31 december 2024 € 1,6 miljoen negatief.

Liquide middelen

In 2024 zijn de volgende liquide middelen aanwezig.

(Bedragen x € 1.000)

	Saldo per 1-1-2024	Saldo per 31-12-2024
Kas	12	13
Banksaldi	1.583	2.530
Totaal	1.595	2.543

Onder de banksaldi behoort een ABN-AMRO bankrekening met een saldo van bijna € 375.000,- dat wordt gebruikt voor schulddienstbeheer. Omdat er sprake is van beheer van derdenmiddelen zijn deze gelden niet vrij besteedbaar.

Overlopende activa

Onderstaande tabel bevat de specificatie van de overlopende activa.

(Bedragen x € 1.000)

	Saldo per 1-1-2024	Saldo per 31-12-2024
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
- Het Rijk	3.906	1.520
- Overige Nederlandse overheidslichamen	529	456
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	11.496	16.966
Totaal	15.931	18.942

Het verloop van de overlopende activa specifieke uitkeringen is weergegeven in onderstaande tabel.

(Bedragen x € 1.000)

	Saldo per 1-1-2024	Toevoegingen	Aanwending / Vrijval	Saldo per 31-12-2024
De van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op specifieke uitkeringen.				
- Het Rijk	3.906	1.489	3.875	1.520
- Overige Nederlandse overheidslichamen	529	237	310	456
Totaal	4.436	1.726	4.185	1.977

Het verloop van de nog te ontvangen voorschotbedragen van het Rijk die ontstaan door voorfinanciering op specifieke uitkeringen is als volgt.

(Bedragen x € 1.000)

	Saldo per 1-1-2024	Toevoegingen	Aanwending / Vrijval	Saldo per 31-12-2024
De van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op specifieke uitkeringen.				
NTO Rijk: HSL Stougesdijk 137 MHL-UWHS170180 (K1)	4	0	0	4
NTO Rijk: HSL Zinkweg OBL-UWHS170139 (K1)	23	0	0	23
NTO Rijk: Oekraïne opvang ontheemden (A16)	3.086	533	3.089	530
NTO Rijk: Hulp gedup. Toeslagen(B2)	337	462	337	462
NTO Rijk: kwijtscheldingen KOTA (C62/G12)	8	0	0	8
NTO Rijk: subs PFAS 24 (E113)	0	1	0	1
NTO Rijk: Regiodeal Agrifood	448	493	448	493
Totaal	3.906	1.489	3.875	1.520

Het verloop van de nog te ontvangen voorschotbedragen van overige overheden die ontstaan door voorfinanciering op specifieke uitkeringen is als volgt.

(Bedragen x € 1.000)

	Saldo per 1-1-2024	Toevoegingen	Aanwending / Vrijval	Saldo per 31-12-2024
De van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op specifieke uitkeringen.				
NTO Ov.verh: Bijdragen	108	23	108	23
NTO Ov.verh: Subsidie Gebiedsprogramma	252	0	0	252
NTO Ov.verh: Subsidie Vliegende Brigade	34	81	50	65
NTO Ov.verh: Subsidie Fort Buitensluis	33	11	44	0
NTO Prov: Fietspad Tiengemeten F620	56	59	0	116
NTO Prov: Tiengemetepad - Spui	44	0	44	0
NTO prov Flexwonen voor Starters tijd.huisvesting	1	0	1	0
NTO Prov s-Gravendeel inrichting straten D22028	0	63	63	0
Totaal	529	237	310	456

Het verloop van de overige overlopende activa is weergegeven in onderstaande tabel.

(Bedragen x € 1.000)

	Saldo per 1-1-2024	Toevoegingen	Aanwending / Vrijval	Saldo per 31-12-2024
Overige overlopende activa	11.496	21.964	16.494	16.966
Totaal	11.496	21.964	16.494	16.966

Een groot deel van de nog te ontvangen bedragen omvat bijdragen van SVHW voor de OZB, rioolrecht, afvalstoffenheffing ed. (€ 5 miljoen) en nog te ontvangen bedragen van anterieure overeenkomsten (€ 1,1 miljoen) en eindejaarsrechten (€ 4,8 miljoen). Daarnaast is ongeveer € 1,2 miljoen aan facturen voor 2025 vooruitbetaald.

Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 wordt opgenomen na verwerking aangifte vennootschapsbelasting.

Passiva

Vaste passiva

Eigen Vermogen

Het verloop van de reserves in 2024 wordt in onderstaand overzicht per categorie reserve weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 1-1-2024	Resultaat bestemming 2023	Storting 2024	Onttrekking 2024	Vermindering ter dekking van kapitaallasten 2024	Boekwaarde 31-12-2024
Algemene reserve	96.126	9.370	4.051	10.434	0	99.113
Bestemmingsreserve	101.992	0	19.057	13.820	3.198	104.030
Nog te bestemmen resultaat	9.370	-9.370	11.527	0	0	11.527
Totaal	207.488	0	34.636	24.254	3.198	214.671

Het verloop wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 1-1-2024	Resultaat bestemming 2024	Storting 2024	Onttrekking 2024	Onttrekking ter dekking van kapitaallasten 2024	Boekwaarde 31-12-2024
Algemene reserve	96.126	9.370	4.051	10.434	0	99.113
Algemene reserve	86.326	9.370	4.051	10.234	0	89.513
Algemene reserve weerstandsvermogen	9.800	0	0	200	0	9.600
Nog te bestemmen resultaat	9.370	-9.370	11.527	0	0	11.527
Bestemmingsreserves en systeemreserves	33.704	0	8.339	13.820	0	28.223
Reserve sociaal domein	2.952	0	0	145	0	2.807
Reserve invoering omgevingswet	1.480	0	990	894	0	1.576
Reserve frictiekosten samenvoeging	4.380	0	0	4.380	0	0
Reserve flankerend beleid	7.477	0	0	2.924	0	4.552
Reserve fractiebudget	123	0	26	100	0	48
Reserve uitvoeringsagenda cultuur	1.366	0	0	1.310	0	55
Reserve duurzaamheid	1.706	0	0	1.042	0	663
Reserve vitaliseringsagenda	805	0	0	0	0	805
Reserve ondernemend	619	0	0	0	0	619
Hoeksche Waard						
Reserve kostenverhaal	5.184	0	285	24	0	5.445
ruimtelijke ontwikkelingen						
Reserve bypass Klaaswaal	691	0	0	0	0	691
Reserve tijdelijke beleidsimpulsen	6.923	0	2.694	3.000	0	6.617
Reserve doorontwikkeling organisatie	0	0	4.345	0	0	4.345
Dekkingsreserve	68.287	0	10.718	0	3.198	75.807
Reserve kapitaallasten	68.287	0	10.718	0	3.198	75.807
Totaal	207.488	0	34.636	24.254	3.198	214.671

Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar paragraaf 4.11 Reserves en voorzieningen.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2024 wordt in onderstaand overzicht samengevat weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 1-1-2024	Toevoeging 2024	Vrijval 2024	Aanwending 2024	Boekwaarde 31-12-2024
Egalisatievoorzieningen	1.664	1.067	0	1.083	1.648
Voorzieningen	11.590	2.910	5.515	707	8.779
Voorzieningen middelen derden	6.104	0	0	113	5.991
Totaal	19.358	3.977	5.515	1.903	16.418

Het verloop wordt in onderstaand overzicht per voorziening weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 1-1-2024	Toevoeging 2024	Vrijval 2024	Aanwending 2024	Boekwaarde 31-12-2024
Egalisatievoorzieningen	1.664	1.067	0	1.083	1.648
Voorziening Baggeren	267	500	0	634	133
Voorziening Civiele kunstwerken	312	387	0	403	296
Voorziening onderhoud gebouwen	1.084	180	0	46	1.219
Voorzieningen	11.590	3.411	5.515	706	8.779
Voorziening pensioenen voormalige bestuurders	5.318	1.465	0	277	6.506
Voorziening regionaal bedrijventerrein	5.515	0	5.515	0	0
Voorziening wachtgeld voormalig bestuurders	546	180	0	390	336
Voorziening verlofsparen	210	127	0	39	298
Voorziening grondexploitatie Tijdelijke huisvesting Ndorp	0	1.139	0	0	1.139
Voorziening stuwmeer verlof	0	501	0	0	501
Voorzieningen middelen derden	6.104	0	0	113	5.991
Voorziening riolering	5.456	0	0	35	5.420
Voorziening begraafplaatsen	648	0	0	78	571
Totaal	19.358	4.478	5.515	1.903	16.418

Voor een verdere toelichting verwijzen wij u naar paragraaf 4.11 Reserves en voorzieningen van deze jaarstukken.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer

(Bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2023	Aflossingen	Afsluiten geldlening	Boekwaarde 31-12-2024
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	47.500	1.833	0	45.667
Waarborgsommen	32	0	0	32
Totaal	47.532	1.833	0	45.698

In 2020 is een geldlening van € 25 miljoen aangetrokken met een looptijd van 30 jaar. In 2023 is een nieuwe lening aangetrokken van € 25 miljoen. De totale rentelast van geldleningen bedroeg in 2024 € 1 miljoen.

Overige schulden

Hieronder volgt een specificatie van de crediteuren en welk bedrag nog te betalen is bij het opstellen van deze jaarrekening.

(Bedragen x € 1.000)

	Saldo per 31-12-2024
Afdrachtverplichting aan Rijk	1.044
Schuldbemiddeling cliënten	374
Overige crediteuren	8.926
Totaal	10.345

Liquide middelen

Per 31 december 2024 zijn de volgende negatieve banksaldi aanwezig.

(Bedragen x € 1.000)

	Saldo per 1-1-2024	Saldo per 31-12-2024
Banksaldi	0	1.611
Totaal	0	1.611

Overlopende passiva

In onderstaande tabellen is het verloop opgenomen van de overlopende passiva.

(Bedragen x € 1.000)

	Saldo per 31-12-2023	correctie	Saldo per 1-1-2024	Saldo per 31-12-2024
Verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	11.060	0	11.060	16.122
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:				
- Het Rijk	24.165	583	24.748	29.740
- Overige Nederlandse overheidslichamen	2.549	-583	1.966	1.510
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten baten van volgende begrotingsjaren komen	645	0	645	697
Totaal	38.419	0	38.419	48.069

Op de post verplichtingen worden goederen en diensten verantwoord die door leveranciers zijn geleverd maar nog niet zijn gefactureerd. De grotere bedragen hebben betrekking op nog niet opgenomen vakantiedagen van medewerkers, voorzieningen in het kader van de WMO, terug te betalen definitieve afrekeningen subsidies en een aantal projecten in de openbare ruimte.

(Bedragen x € 1.000)

	Saldo per 31-12-2023	correctie	Saldo per 1-1-2024	Ontvangen bedragen	Vrijgevalen bedragen en terugbetalingen	Saldo per 31-12-2024
De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:						
Het Rijk:						
VO RIJK ISV sisa E3	0	583	583	765	0	1.347
VO Rijk anonimiseren met LLM (C126)	0	0	0	124	40	85
VO Rijk: Aanpak Energiearmoede (J55)	1.429	0	1.429	0	0	1.429
VO Rijk: BR SP aanp overgew. en obesitas (H30)	17	0	17	88	105	0
VO Rijk: BR SP br regeling comb-functies(H30)	0	0	0	447	447	0
VO Rijk: BR SP coörd.kstn regionale aanpak (H30)	9	0	9	37	45	0
VO Rijk: BR SP kansrijke start (H30)	0	0	0	80	80	0
VO Rijk: BR SP leefomgeving (H30)	10	0	10	82	92	0
VO Rijk: BR SP lokaal sportakkoord (H30)	4	0	4	79	83	0
VO Rijk: BR SP mantelzorg (H30)	10	0	10	67	77	0
VO Rijk: BR SP ment. gezondheid (H30)	7	0	7	39	46	0
VO Rijk: BR SP terugdr gez. achterstanden(H30)	19	0	19	145	165	0
VO Rijk: BR SP valpreventie (H30)	50	0	50	251	300	0
VO Rijk: BR SP versterken sociale basis (H30)	35	0	35	181	216	0
VO Rijk: BR SP vroegsign. alcoholprobl(H30)	2	0	2	14	16	0
VO Rijk: BR SP welzijn op recept (H30)	5	0	5	65	71	0

	Saldo per 31-12-2023	correctie	Saldo per 1-1-2024	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen en terugbetalingen	Saldo per 31-12-2024
VO Rijk: BR SP één tegen eenzaamheid (H30)	10	0	10	50	60	0
VO Rijk: BRSP verst. kennis-en adv funct. GGD(H30)	2	0	2	13	15	0
VO Rijk: Bedragen SUVIS (J32)	758	0	758	0	281	476
VO Rijk: Bijdragen	14	0	14	0	0	14
VO Rijk: Duurzaamheid (J1 2021/J43)	99	0	99	0	67	31
VO Rijk: Flex-en transf.woningen (J85)	1.374	0	1.374	0	654	720
VO Rijk: HSL Strijenseweg 141 sGDL-UWHS170067 (K1)	33	0	33	0	28	5
VO Rijk: Klimaatadaptatie (E44)	1.300	0	1.300	167	54	1.414
VO Rijk: Lokale bibliotheekvoorzieningen (D23)	0	0	0	96	0	96
VO Rijk: NP Onderwijs (D14)	687	0	687	0	395	292
VO Rijk: Oekraïne opvang onthemden (A16)	0	0	0	8.819	8.819	0
VO Rijk: Onderwijs Achterst Beleid (D8)	384	0	384	1.290	1.049	625
VO Rijk: Onderwijsroute (G13)	60	0	60	31	55	35
VO Rijk: Preventieakk/ aanpakken (H12)	28	0	28	0	28	0
VO Rijk: Regiodeal	35	0	35	0	0	35
VO Rijk: SPUK (H4)	1.062	0	1.062	588	86	1.564
VO Rijk: SPUK klimaat - energiebeleid (F28)	403	0	403	1.760	1.070	1.092
VO Rijk: SPUK lokale Warmtetransitie (J95)	121	0	121	106	16	212
VO Rijk: SPUK startbouwimpuls (J105)	821	0	821	0	600	221
VO Rijk: SPUK verduurz woningen (J94)	2.177	0	2.177	3.379	0	5.556
VO Rijk: SPUK woningbouw korte term.bovenpl.(E104)	4.875	0	4.875	0	0	4.875
VO Rijk: Verkeersmaatregelen SPV (E20)(E84)	881	0	881	0	0	881
VO Rijk: Wet Inburgering (G10)	594	0	594	1.847	547	1.894
VO Rijk: Woningbouwimpuls (J9)	6.841	0	6.841	0	0	6.841
VO Rijk: informatiepunt digitale Overheid (C92)	10	0	10	88	98	0
VO Rijk: subs PFAS 24 E113	0	0	0	8	8	0
Totaal	24.165	583	24.748	20.707	15.715	29.740

(Bedragen x €1.000)

	Saldo per 31-12-2023	correctie	Saldo per 1-1-2024	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen en terugbetalingen	Saldo per 31-12-2024
De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren: Overige Nederlandse overheidslichamen:						
NTB Ov.verh: Subsidie RPV	37	0	37	134	171	0
VO Ov.verh: Bijdrage Waterschap	0	0	0	80	0	80
VO Ov.verh: Bijdragen	242	0	242	70	312	0
VO Ov.verh: Iza middelen (H35B)	0	0	0	564	564	0
VO Ov.verh: OHBA gelden	434	0	434	0	25	409
VO Ov.verh: Subsidie Boerenlandpaden	12	0	12	0	12	0
VO Ov.verh: Subsidie ISV geluid	1.041	-583	458	0	94	364
VO Ov.verh: Subsidie ZONMW	65	0	65	0	65	0
VO Prov: Duurzaam veilig herinr. Zinkweg	105	0	105	0	0	105
VO Prov: Hitsertse Kade projectsub.2023	167	0	167	0	154	13
VO Prov: Subs knelppot soc huur en middh.	200	0	200	0	0	200
VO Prov: Subsidie Havenstraat Numansdorp	36	0	36	36	0	72
VO Prov: Subsidie Thomaskerk OBL	0	0	0	100	0	100
VO Prov: Vliegende Brigade	46	0	46	205	242	8
VO Prov: ruiter-en menroutes 2e fase	67	0	67	0	0	67
VO Provincie: Subsidie Park Westmaas	0	0	0	30	30	0
VO ov.verheid subs.Fort	96	0	96	11	16	91
Totaal	2.549	-583	1.966	1.229	1.686	1.510

(Bedragen x € 1.000)

	Saldo per 1-1-2024	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen en terugbetalingen	Saldo per 31-12-2024
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	645	168	117	697
Totaal	645	168	117	697

De vooruit ontvangen bedragen bestaan voornamelijk uit bijdragen die ontvangen zijn in 2024 waarvoor in 2025 de kosten gemaakt gaan worden.

Gewaarborgde geldleningen en garantstellingen

Onderstaand een overzicht van de verstrekte garanties per risicogroep.

(Bedragen x € 1.000)

Risicogroep	% garantstelling	Restant schuld waarborg gemeente	
		1-1-2024	31-12-2024
Woningcorporaties met garantie WSW	50%	178.709	199.266
Zorginstellingen met garantie WSW	50%	30.752	30.573
Woningcorporaties zonder garantie WSW	100%	3.394	2.733
Zorginstellingen zonder garantie WSW	100%	1.196	1.060
Wegschap Tunnel Dordtse Kil	8%	3.504	3.128
Bedrijvenpark Hoeksche waard	100%	5.600	0
Regionale afvalstoffendienst B.V.	100%	9.165	11.122
Bres accommodaties	100%	952	865
Geldleningen particuliere woningen	100%	494	336
Diverse bedrijven en verenigingen	50%	1	0
Diverse bedrijven en verenigingen	60%	105	120
Diverse bedrijven en verenigingen	100%	102	32
Totaal verstrekte garanties		233.974	249.235

In de tabel zijn alle verstrekte garanties opgenomen. Op dit moment zijn er voor deze garantstellingen geen betalingsachterstanden.

Voor een aantal groepen is een gemeentegarantie verstrekt. De grootste groep betreft zogenaamde WSW-garantstellingen. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) is actief als borgstellingsinstituut voor de sociale woningbouw. Met de WSW hebben wij een achtervangovereenkomst gesloten.

Hierdoor kan het WSW goedkoper geld lenen. Voor verstrekte gemeentegaranties voor de aankoop van een eigen woning, ligt vanaf 2010 het risico volledig bij het Rijk. Omdat hypotheke over het algemeen een looptijd hebben van 30 jaar, lopen de laatste garantstellingen voor particulieren nog tot 2040 door.

Niet uit de balans blijken rechten en verplichtingen

Per 31 december 2024 zijn er de volgende, niet in de balans opgenomen, rechten en verplichtingen van toepassing.

Rechten:

In onderstaande tabel zijn de niet uit de balans blijken rechten opgenomen.

(Bedragen x €1.000)

Nr	Afgesloten contract	Looptijd		Duur overeenkomst t.n.t.	Bedrag per jaar	Totaal duur overeenkomst (J)	Bedrag totaal overeenkomst	Restant bedrag 31-12-2024
		Begin	Einde					
1	Centrumgemeente Nissewaard (teruggave rijksmiddelen maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen)	1-1-2025	31-12-2025	0	1800	1	1.800	1.800
2	Stoupgesdijk Oost (te ontvangen van ontwikkelaars)	1-1-2024	31-12-2025	1	469	2	938	469
	Totaal				2.269		2.738	2.269

NB: De kolom "Duur overeenkomst tnt" houdt in de duur van de overeenkomst vanaf het moment van ingang tot aan eind 2024 (=moment waarop deze jaarstukken van toepassing zijn).

Verplichtingen:

In onderstaande tabel zijn de niet uit de balans blijken verplichtingen opgenomen. Dit betreffen met name meerjarige contractuele verplichtingen op basis van afgesloten overeenkomsten met derden.

(Bedragen x €1.000)

Nr	Afgesloten contract	Looptijd		Duur overeenkomst t.n.t.	Bedrag per jaar	Totaal duur overeenkomst (J)	Bedrag totaal overeenkomst	Restant bedrag 31-12-2024
		Begin	Einde					
1	Exploitatiebijdrage sporthal Strijen	1-1-2022	31-12-2036	3	642	15	9.631	7.705
2	Applicaties en licenties	1-1-2018	31-12-2025	7	2.842	8	11.809	6.341
3	Verzekeringen aansprakelijkheid	1-1-2023	1-1-2026	2	201	3	604	201
4	Terugkopen Gemeentehuis Numansdorp	6-10-2021	6-10-2051	3	0	30	775	775
5	GOM Schoonmaakkosten	1-1-2022	31-12-2025	3	207	4	827	207
6	AquaSwets BV (Vaarverbinding Puttershoek-Zwijndrecht)	1-7-2022	31-12-2026	3	103	5	464	206
7	AJ Blokland (Vaarverbinding Strijensas-Moerdijk)	1-4-2022	31-3-2026	3	30	4	120	36
8	Bres Dienstverleningsvergoeding	1-1-2022	31-12-2025	1	8.344	4	8.344	8.344
9	Mako Cleaning Service	3-6-2024	3-6-2026	1	124	2	249	174
10	Prefense B.V.	3-6-2024	3-6-2026	1	1.311	2	2.622	1.836
11	AMP Innight Logistics	1-12-2024	30-11-2025	0	90	1	90	81
12	HaskoningDHV Nederland B.V.	25-7-2024	25-7-2026	0	175	2	350	280
	Totaal				14.069		35.885	26.185

In onderstaande tabel zijn de niet uit de balans blijken verplichtingen opgenomen die vanuit het afgesloten contract geen afnameverplichting kennen.

(Bedragen x €1.000)

Nr	Overige contracten	Begin	Einde	Toelichting
1	Collectieve zorgverzekering voor minima	1-1-2024	31-12-2025	Een collectieve zorgverzekering voor minima is een speciaal zorgverzekeringspakket voor mensen met een laag inkomen. Het doel is om zorgkosten betaalbaar te maken met lagere premies en aanvullende dekking. De exacte hoogte van de verplichting kan vooraf niet bepaald worden, omdat vooraf niet precies bekend is op hoeveel mensen dit betrekking gaat hebben.
2	Verzekering bedrijfsschade	1-1-2024	31-12-2025	Een verzekering voor bedrijfsschade is een polis die bedrijven beschermt tegen financiële verliezen door schade aan eigendommen of onderbreking van bedrijfsactiviteiten. De exacte kosten van de verzekering kunnen niet vooraf worden bepaald omdat de berekening van de verzekeraar nog niet compleet is.
3	Appel Catering	1-2-2022	31-1-2026	Appel is een cateraar die lunches verzorgt voor de locaties Maasdam, Oud-Beijerland en HW Werkt. Daarnaast biedt Appel op aanvraag vergaderlunches aan. Het exacte bedrag van de verplichting kan helaas niet vooraf worden vastgesteld, omdat de uiteindelijke kosten afhankelijk zijn van de specifieke wensen en behoeften. Er zijn echter afspraken gemaakt over plafonds, zodat de maximale kosten bekend zijn.

Nr	Overige contracten	Begin	Einde	Toelichting
4	Onkruidbeheersing op verhardingen	1-3-2023	28-2-2025	Verheij Groenvoorzieningen B.V. is onze specialist in onkruidbeheer op verhardingen. Dit betekent dat zij ervoor zorgen dat er geen onkruid op verhardingen aanwezig is en dat graskanten gestoken worden. Het exacte bedrag van de verplichting kan helaas niet vooraf worden vastgesteld, omdat de uiteindelijke kosten afhangen van het aantal uren dat besteed wordt.

Recht op verliescompensatie

De gemeente heeft een bedrag ter hoogte van € 1.112.443,- buiten de balans opgenomen onder de activa zijde van de gemeentelijke balans. Dit betreft het toekomstige recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Het bedrag is gebaseerd op de meest recente beschikbare aangifte vennootschapsbelasting, zijnde die over het jaar 2022. De aangifte 2023 is ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2024 nog niet definitief beschikbaar. Hierbij wordt tevens opgemerkt dat de totstandkoming van de jaarrekening 2024 en de indiening van de aangifte vennootschapsbelasting 2024 niet gelijktijdig plaatsvinden, waardoor een verschil in weergave van informatie optreedt. Het bedrag is als volgt opgebouwd:

Fiscaal resultaat 2022: € 997.714,-

Recht op verliescompensatie voorgaande jaren: € 2.110.157,-

Verliescompensatie 2022: €997.714,-

Totaal recht op verliescompensatie: € 1.112.443,-

Gebeurtenissen na balansdatum

Bedrijvenpark Hoeksche Waard

In september 2024 heeft het College besloten om haar akkoord te geven om de BV/ CV te liquideren. De liquidatie van Bedrijvenpark Hoeksche Waard zal naar verwachting in 2025 plaatsvinden.

Begin 2025 is de formele overdracht uitgesteld aangezien er te veel opleverpunten open stonden, waaronder de formele overdracht van percelen. Veel van deze openstaande punten zijn in het eerste kwartaal 2025 opgepakt, aangepakt en opgelost. Daarbij leek de formele opheffing aanstaande. Echter, gedurende deze afrondende fase diende zich een nieuw en potentieel groot probleem met de riolering aan. In de stukken die voor oplevering zijn geïnspecteerd, zijn er verzakkingen geconstateerd die de acceptabele marges overschreden. Het is prioriteit de risico's in 2025 in kaart te brengen met nader onderzoek en op basis daarvan advies uit te brengen voor aanpak van de riolering en de financiële consequenties voor beheer en onderhoud.

Afrekening btw compensatiefonds

Jaarlijks wordt bij de septembercircularisatie een inschatting gemaakt van de declaraties door gemeenten bij het BTW Compensatie Fonds. Op basis van deze inschatting is in de septembercircularisatie 2024 de ruimte onder het plafond voor 2024 uitgekeerd (€ 447 miljoen). Bij het opmaken van de definitieve afrekening 2024 bleek de ruimte onder het plafond lager (€ 332 miljoen). Daarom wordt het verschil (€ 115 miljoen) in 2025 in mindering gebracht. Voor de gemeente Hoeksche Waard betekent dit een incidenteel nadeel van € 450.000.

4.10 Investeringskredieten

De raad stelt náást de exploitatiebudgetten bij de begroting (en via de vaststelling van tussentijdse begrotingswijzigingen) de investeringskredieten beschikbaar. De verantwoording van deze investeringskredieten over 2024 is in onderstaande tabellen weergegeven. De bijzonderheden/afwijkingen zijn hierbij toegelicht. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen de investeringskredieten die per eind 2024 zijn afgerond (en administratief worden afgesloten) en de investeringskredieten waarvan de uitvoering doorloopt in 2025.

De begrote en werkelijke bedragen betreffen hierbij de cumulatieve bedragen (gehele looptijd) tot en met 31-12-2024.

Afgeronde investeringen

In de tabel zijn de eind 2024 afgeronde investeringen weergegeven. De investeringen kleiner dan €250.000 zijn hierbij gebundeld. Relevante overschrijdingen zijn toegelicht.

(Bedragen x €1.000)

Omschrijving project	Begroot	Werkelijk	Restant	Toelichting overschrijding ≥ €100.000
Gemeentelijk Riolerings Plan 2021 67 jaar	3.412	3.410	2	Niet van toepassing
Wegen 2022 afschrijving 40 jaar	3.008	3.008	0	Niet van toepassing
Gemeentelijk Riolerings Plan 2022 67 jaar	2.416	2.396	21	Niet van toepassing
Wegen 2023 40 jaar	1.962	1.927	34	Niet van toepassing
Wegen 2023 25 jaar	1.834	1.764	70	Niet van toepassing
Havens kwaliteitsslag 2021	1.076	1.076	0	Niet van toepassing
Openbare verlichting Armaturen 2022	1.040	1.040	0	Niet van toepassing
Gemeentelijk rioleringsplan 2023 15 jaar	863	863	0	Niet van toepassing
Wegen 2022 afschrijving 25 jaar	838	838	0	Niet van toepassing
Gemeentelijk rioleringsplan 2023 67 jaar	794	794	0	Niet van toepassing
Riolerings reconstructie Merwedestraat in Maasdam	675	675	0	Niet van toepassing
Wegen GVP CRS 2025	668	668	0	Niet van toepassing
Openbare verlichting Masten 2022	582	582	0	Niet van toepassing
Uitbreiding de Wegwijzer Piershil	580	580	0	Niet van toepassing
Huisv buitend - Duurzame installaties (MHL)	463	459	4	Niet van toepassing
Speelvoorzieningen 2023	459	459	0	Niet van toepassing
Verkeersvoorzieningen & straatmeubilair 2022	456	453	3	Niet van toepassing
Riolerings Molendijk Klaaswaal relinen	404	404	0	Niet van toepassing
Groeneweg Puttershoek reconstructie	400	400	0	Niet van toepassing
Riolerings Laan van Heemstede Puttershoek	384	384	0	Niet van toepassing
Beschoeiingen 2023	375	373	2	Niet van toepassing
Openbare verlichting Armaturen 2023	255	255	0	Niet van toepassing
Overige investeringen kleiner dan €250.000	3.382	2.998	385	Niet van toepassing
	26.327	25.806	521	

Bovenstaande investeringen zijn afgerond binnen de beschikbaar gestelde investeringskredieten.

Doorgeschoven investeringen

In de financiële verordening (art. 5) is opgenomen dat restantkredieten automatisch doorschuiven naar het volgende begrotingsjaar. In de tabel zijn de doorgeschoven investeringen naar 2025 weergegeven. De investeringen kleiner dan € 250.000 zijn hierbij gebundeld. Relevante overschrijdingen zijn toegelicht. In totaliteit wordt € 76 miljoen aan investeringen naar 2025 doorgeschoven.

(Bedragen x €1.000)

Omschrijving project	Begroot	Werkelijk	Restant	Toelichting overschrijding > €100.000
Bouw zwembad NMD 40 jaar	7.447	0	7.447	Niet van toepassing
Invest. realisatie ontsluiting Zuid-West(dekk.res	6.133	323	5.809	Niet van toepassing
Stougeswijk (OBL)	5.900	0	5.900	Niet van toepassing
Havens veerhaven 100 jaar	4.190	875	3.315	Niet van toepassing
Renovatie Heinenoordtunnel 2022	3.984	933	3.050	Niet van toepassing
Suvis regeling basisscholen	3.789	2.781	1.009	Niet van toepassing
Installaties zwembad NMD 15 jaar	3.581	0	3.581	Niet van toepassing
Verk.bypass:investering aanleg CRS	3.008	1.287	1.721	Niet van toepassing
Wegen Karel Doormanstraat eo OBL -Bovengrondse inr	2.700	68	2.632	Niet van toepassing
Renovatie t.b.v. cultuurhuis	2.464	23	2.441	Niet van toepassing
MFA het Talent Strijen	2.421	242	2.179	Niet van toepassing
Zinkwegkommetje (PN2016) OBL	2.051	415	1.635	Niet van toepassing
Verk.bypass: invest. grond CRS	1.998	1.584	414	Niet van toepassing
Vervanging datacenter	1.955	962	993	Niet van toepassing
Sportvelden 2023 15 jaar	1.912	10	1.901	Niet van toepassing
Riolering Karel Doormanstraat eo OBL fase 2	1.821	618	1.204	Niet van toepassing
Openbare verlichting Masten 2024	1.511	0	1.511	Niet van toepassing
Openbare verlichting Armaturen 2024	1.502	93	1.409	Niet van toepassing
Karel Doormanstraat eo OBL – fase 1 riool	1.470	1.298	172	Niet van toepassing
Fietspad Oudeland Strijen	1.378	604	774	Niet van toepassing
Wegen 2024 25 jaar	1.102	231	872	Niet van toepassing
Riolering Verv/afkopp van Nieuwendijk fase 2	942	74	868	Niet van toepassing
Voorber.kred.vervang.zwembad CRS	925	600	325	Niet van toepassing
Installaties zwembad NMD 15 jaar	907	0	907	Niet van toepassing
Gemeentelijk Riolerings Plan 2024 67 jaar	897	620	278	Niet van toepassing
Realisatie Tiengemetenpad fase 1a-1b	842	343	498	Niet van toepassing
Gemeentelijk rioleringsplan 2024 15 jaar	827	83	743	Niet van toepassing
Sportvelden 2023 10 jaar	817	159	658	Niet van toepassing
Sportaccommodaties zwembad NMD 25 jaar	811	0	811	Niet van toepassing
Riolering '27 Burg de Zeeuwstr-Rijkstraatweg NMD	800	64	736	Niet van toepassing
Riolering Wilhelminastraat Nieuw-Beijerland	789	3	786	Niet van toepassing
Uitbreiding basisschol Driespan Puttershoek	773	700	73	Niet van toepassing
Uitbreiding Leeuwenhartschool Oud Beijerland	752	711	41	Niet van toepassing
Wegen vervangen en afkoppelen van riolering Nwdijk	700	22	679	Niet van toepassing
Technische installaties cultuurhuis	700	0	700	Niet van toepassing
Werkmaterieel & Aanhangwagens 2024	677	0	677	Niet van toepassing
Riolering Marijkelaan Zuid-Beijerland	649	630	19	Niet van toepassing
Uitbreiding School met de Bijbel	642	610	32	Niet van toepassing
Uitbreiding de Molenwiek (MHL)	609	0	609	Niet van toepassing
GRP 2015-2020 - vrijverval NB 01 2020 KRD	606	35	571	Niet van toepassing
Inventaris zwembad NMD 10 jaar	594	0	594	Niet van toepassing
Riolering Mastland Westmaas	589	0	589	Niet van toepassing
Wegen 2024 40 jaar	581	527	54	Niet van toepassing
Speelvoorzieningen 2024	565	426	139	Niet van toepassing
Functionele upgrade Kath BS St Willibrordus Obl.	556	0	556	Niet van toepassing
Riolering Molenvlietlaan-Elisabeth v.Loonstr MHL	540	0	540	Niet van toepassing
Herinrichting Tienvoet	539	451	88	Niet van toepassing
Inrichting woonwagenstandplaatsen	500	0	500	Niet van toepassing
Riolering Adrianus v. Vughtstraat Strijensas	500	261	239	Niet van toepassing
Riolering Johan Berkstraat ZBL	490	312	178	Niet van toepassing
Wegen Gravin Sabinastraat Zuid-Beijerland	479	434	45	Niet van toepassing
Wegen Reconstructie Merwedestraat Maasdam	473	476	-3	Niet van toepassing
Riolering Gravin Sabinastraat Zuid-Beijerland	471	454	17	Niet van toepassing
Uitbreiding begraafplaats Oud-Beijerland 2023	443	315	128	Niet van toepassing
Sportaccommodaties zwembad NMD 40 jaar	416	0	416	Niet van toepassing
Herinrichting Hitsertse Kade	409	363	46	Niet van toepassing
Nieuwbouw fort Buitensluis	405	8	397	Niet van toepassing
Terugkoop onbebouwde grond van BHW	404	0	404	Niet van toepassing
Riolering Karel Doormanstraat 45jr persleiding OBL	374	0	374	Niet van toepassing
Beschoeiingen 2024	373	273	100	Niet van toepassing
Fietsroute noodr HW 's-Gr OBL Buitenzomerlanden	359	168	190	Niet van toepassing
Riolering Verv/afkopp van Nieuwendijk fase 1	354	13	341	Niet van toepassing
Fietspad Strijensas - Buitensluis STR	350	1	349	Niet van toepassing
Voorzieningen honden 2022	350	29	321	Niet van toepassing
Vervangen sportvelden 2024 10 jaar	345	0	345	Niet van toepassing
HWHC veld 3	345	265	80	Niet van toepassing
HWHC veld 2	345	265	80	Niet van toepassing
Wegen Kerkstraat Nw-BLD	340	3	337	Niet van toepassing
Parkeerplaatsen zwembad NMD 25 jaar	337	0	337	Niet van toepassing
Civiele kunstwerken 2021	327	0	327	Niet van toepassing
Wegen Johan Verberkstraat ZBL	325	228	97	Niet van toepassing
Aankoop opstallen SV Piershil	323	0	323	Niet van toepassing
Restauratie kerktoeren Laurentiuskerk Mnh	319	0	319	Niet van toepassing
Havens 2024 25 jaar	315	0	315	Niet van toepassing
Gemeentelijk Riolerings Plan 2023 15 jaar	311	0	311	Niet van toepassing
Riolering Verv/afkopp van Nieuwendijk fase 1 en 2	302	6	296	Niet van toepassing
Herinrichting Kerkstraat Nieuw-Beijerland	299	54	245	Niet van toepassing
Grondstoffenbeleidsplan afval	291	269	22	Niet van toepassing
Herinrichting Centrum Zuid-Bld	287	266	21	Niet van toepassing
Wagenpark 10 jaar 2024	268	0	268	Niet van toepassing
Upgrading Molendijk/Oud-Croms. CRS	257	131	126	Niet van toepassing
Fietspad scholierenroute Str-Oud-Bld vrij fietspad	250	2	248	Niet van toepassing
Riolering Bosweg Strijen	250	35	215	Niet van toepassing
Overige investeringen kleiner dan €250.000	6.485	1.314	5.172	Niet van toepassing

Omschrijving project	Begroot	Werkelijk	Restant	Toelichting overschrijding > €100.000
	100.417	24.349	76.068	

4.11 Reserves en voorzieningen

In onderstaand overzicht is een integraal overzicht van de reserves en voorzieningen weergegeven.

Uitgangspunten reserves en voorzieningen

De uitgangspunten voor de reserves en voorzieningen zijn opgenomen in de 'Nota Reserves en voorzieningen gemeente Hoeksche Waard 2022'.

Omvang reserves

De totale omvang van de reserves per 31 december 2024 is € 214 miljoen. De direct beïnvloedbare/ vrije ruimte zit in het vrije deel van de algemene reserve. Dat deel is vrij besteedbaar en bedraagt € 89,5 miljoen (exclusief reserve weerstandsvermogen en exclusief resultaat 2024). Indien rekening wordt gehouden met de voorgestelde resultaatbestemming 2024 (€ 14 miljoen; zie hoofdstuk 1.4 Bestemming resultaat), bedraagt het vrij besteedbare deel van de algemene reserve € 103,5 miljoen.

In onderstaande tabel zijn de mutaties per reserve in 2024 weergegeven. Daarnaast is het doel per reserve beschreven.

(Bedragen x €1.000)

Overzicht reserves	Saldo 1-1-2024	Resultaat bestemming	Dotaties (toevoegingen)	Verminderings (onttrekkingen)	Overige Verminderings i.v.m. afschrijvingen activa	Saldo 31-12-2024	Doel reserve
Algemene reserves:	96.126	9.370	4.051	10.434	-	99.113	
Algemene reserve	86.326	9.370	4.051	10.234	-	89.513	Dit betreft de vrij aanwendbare ruimte voor realisering van gemeentelijk beleid. De reserve wordt voornamelijk gevormd uit voordelige saldo's in de jaarrekening.
Algemene reserve weerstandsvermogen	9.800	-	-	200	-	9.600	De reserve is gevormd om geïnventariseerde risico's op te kunnen vangen. Het beleid is bepaald in de Nota Risicomanagement. De ondergrens van deze algemene reserve wordt bepaald aan de hand van het benodigde weerstandsvermogen.
Nog te bestemmen resultaat	9.370	-9.370	11.527	-		11.527	
Bestemmingsreserves:							
Dekkingsreserve afschrijvingen:	68.287		10.718	-	3.198	75.807	
Reserve kapitaallasten	68.287	-	10.718		3.198	75.807	Vanuit deze reserve worden de afschrijvingslasten gedekt van specifiek aangewezen investeringen waarover moet worden afgeschreven en waarvan de dekking is voorzien door middel van een bijdrage uit de reserve.
Overige bestemmingsreserves:	33.704	-	8.339	13.820	-	28.223	
Reserve sociaal domein	2.952	-	-	145	-	2.807	Het doel van deze reserve is het opvangen van overschrijdingen op de open-eind-regelingen ingevolge de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet.
Reserve invoering omgevingswet	1.480	-	990	894	-	1.576	Vanuit deze reserve worden de lasten van de grootschalige decentralisatie en stelselwijziging van de invoering van de omgevingswet gedekt.
Reserve frictiekosten samenvoeging	4.380	-	-	4.380	-	-0	De reserve is bedoeld ter dekking van lasten ten gevolge van de gemeentelijke herindeling.

Overzicht reserves	Saldo 1-1-2024	Resultaat bestemming	Dotaties (toevoegingen)	Verminderen (onttrekkingen)	Overige Verminderen i.v.m. afschrijvingen activa	Saldo 31-12-2024	Doel reserve
Reserve flankerend beleid	7.477	-	-	2.924	-	4.552	De reserve is bedoeld ter dekking van de personeelslasten behorende bij de organisatieopgave (oplossen overbezetting als gevolg van het plaatsingsproces).
Reserve fractiebudget	123	-	26	100	-	48	Van het niet gebruikte gedeelte van de financiële bijdrage aan een fractie wordt 30% gereserveerd voor het kunnen verlenen van een aanvullende financiële bijdrage aan die fractie in volgende jaren.
Reserve uitvoeringsagenda Cultuur	1.366	-	-	1.310	-	55	De reserve is bedoeld om lasten voortvloeiend uit de uitvoeringsagenda Cultuurnota 2021-2024 te dekken.
Reserve duurzaamheid	1.706	-	-	1.042	-	663	De reserve is ingesteld met de vaststelling van de nota R&V en is bedoeld om lasten uit projecten/ activiteiten en inhuur personele capaciteit betreffende duurzaamheid te dekken.
Reserve vitaliseringsagenda	805	-	-	-	-	805	De reserve is ingesteld met de vaststelling van de nota R&V en is bedoeld om een aanvang te maken met accommodatiebeleid.
Reserve ondernemend Hoeksche Waard	619	-	-	-	-	619	De reserve is ingesteld met de vaststelling van de nota R&V en is bedoeld voor de herstructurering en de landschappelijke inpassing van (agrarische) bedrijfpanden en bedrijfsterreinen. Het fonds kan ook ingezet worden voor de ontwikkeling van een agro valley of bio-economie.
Reserve kostenverhaal ruimtelijke ontwikkelingen	5.184	-	285	24	-	5.445	De reserve is ingesteld met de vaststelling van de nota R&V en is bedoeld ter dekking van projecten conform de nota Kostenverhaal.
Reserve bypass Klaaswaal	691	-	-	-	-	691	De reserve is ingesteld met de vaststelling van de nota R&V en is bedoeld ter dekking van voorbereidingskosten en planschade a.g.v. de bypass Klaaswaal.
Reserve tijdelijke beleidsimpulsen	6.923	-	2.694	3.000	-	6.617	De reserve is bedoeld om lasten van tijdelijke beleidsimpulsen te dekken.
Reserve doorontwikkeling organisatie	-	-	4.345	-	-	4.345	Inzetten voor een nieuwe fase en verdere ontwikkeling van de organisatie door een verandering van de inrichting van de sturing en beheersing.
Totaal reserves	207.488	-	34.636	24.254	3.198	214.671	

In 2024 is de reserve frictiekosten samenvoeging opgeheven bij de besluitvorming over de Zomerrapportage 2024. Het saldo is overgeheveld naar de Reserve doorontwikkeling organisatie.

Omvang voorzieningen

De voorzieningen zijn gevormd om verwachte toekomstige verliezen/verplichtingen te kunnen opvangen (tijdstip van optreden per balansdatum min of meer onzeker) en waarvan de omvang op dit moment redelijkerwijs is in te schatten. De totale omvang van de voorzieningen per 31 december 2024 is € 16 miljoen.

(Bedragen x €1.000)

Overzicht voorzieningen	Saldo 1-1-2024	Vermeerderingen	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2024	Doel voorziening
Voorziening middelen derden	6.104	-	-	113	5.991	
Voorziening riolering	5.456	-	-	35	5.420	De voorziening is gevormd om sterke fluctuaties tussen de exploitatie-uitgaven en daarmee in de tariefstelling van de rioolheffing te voorkomen.
Voorziening begraafplaatsen	648	-	-	78	571	De voorziening is gevormd om sterke fluctuaties tussen de exploitatie-uitgaven en daarmee in de tariefstelling van de lijkbezorgingsrechten te voorkomen.
Egalisatievoorzieningen	1.664	1.067	1.083	-	1.648	
Voorziening baggeren	267	500	634	-	133	De voorziening wordt ingezet ter egalisatie van de lasten uit het vastgesteld beheerplan.
Voorziening Civieltechnische kunstwerken	312	387	403	-	296	De voorziening wordt ingezet ter egalisatie van de lasten uit het vastgesteld beheerplan.
Voorziening onderhoud gebouwen	1.084	180	46	-	1.219	De voorziening wordt ingezet ter egalisatie van de lasten uit het vastgesteld beheerplan (gemeentehuizen/ werkplaatsen).
Overige voorzieningen	11.590	3.411	5.792	429	8.779	
Voorziening verlofsparen	210	127	-	39	298	De voorziening wordt ingezet ter dekking van kosten bij opname van gespaard verlof.
Voorziening pensioenen (voormalig) bestuurders	5.318	1.465	277	-	6.506	De voorziening is gevormd om de pensioenverplichtingen van huidige en voormalige wethouders te kunnen dekken.
Voorziening grondexploitatie tijdelijke huisvesting Numansdorp	-	1.139	-	-	1.139	De voorziening is gevormd om het verwachte verlies van de grondexpl. Numansdorp te kunnen dekken.
Voorziening wachtgeld voormalig bestuurders	546	180	-	390	336	De voorziening is gevormd om de wachtgeldverplichtingen van voormalige wethouders te kunnen dekken.
Voorziening regionaal bedrijventerrein	5.515	-	5.515	-	0	Deze voorziening is gevormd om (toekomstige) verliezen van de CV/BV Ontwikkelbedrijf Bedrijvenpark Hoeksche Waard op te vangen. De gemeente Hoeksche Waard staat garant voor de leningen die het Bedrijvenpark bij de BNG heeft afgesloten.
Voorziening verlofuren	-	501	-	-	501	De voorziening is gevormd om toekomstige verplichtingen van nog niet opgenomen verlofuren van medewerker (boven het wettelijke verlof) te kunnen dekken
Totaal voorzieningen	19.358	4.478	6.875	543	16.418	

De gemeente Hoeksche Waard stond garant voor de leningen die het Bedrijvenpark Hoeksche Waard heeft afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Het bedrag van de voorziening is in 2024 via de exploitatie vrijgevallen, omdat geen sprake meer was van garantstelling. Per 31-12-2024 bedraagt het saldo van de voorziening € 0. Deze voorziening wordt opgeheven per 31-12-2024 omdat de reden voor de vorming van deze voorziening is vervallen.

Voorzieningen ter dekking van verliezen

Een aantal voorzieningen dient ter dekking van verliezen die in mindering worden gebracht op betreffende posten aan de activazijde van de balans. Het betreft hier de voorziening dubieuze debiteuren en de voorziening grondexploitaties. Het saldo van de voorziening voor dubieuze debiteuren is hierbij bepaald op basis van een ouderdomsanalyse van openstaande posten. De voorziening grondexploitaties is bepaald

op basis van de exploitatieberekeningen van het MPG (Meerjaren Prognose Grondexploitaties). Het totale saldo van genoemde voorzieningen per 31 december 2024 betreft € 1,1 miljoen.

(Bedragen x €1.000)

Overzicht voorzieningen	Saldo 1-1-2024	Vermeerderingen Vrijval		Aanwending	Saldo 31-12-2024	
Voorziening dubieuze debiteuren	1.080	21	90	12	1.000	De voorziening is bedoeld voor het opvangen van financiële risico's uit vermoedelijke oninbare debiteuren.
Voorziening grondexploitaties	214	-132		-	81	Deze voorziening is gevormd om (toekomstige) verliezen van de gemeentelijke grondexploitaties op te vangen.
Totaal verliesvoorzieningen	1.294	-111	90	12	1.081	

4.12 Overzicht Sisa

De specifieke uitkeringen dienen op grond van artikel 17 Financiële Verhoudingswet te worden verantwoord via de Sisa(-bijlage). Hieronder treft u de verantwoording aan. In deze jaarstukken wordt in totaliteit verantwoording afgelegd over 37 Sisa regelingen.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) <i>Aard controle D2 Indicator: B2/01</i>	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02</i>	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03</i>	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i>	
			17	36	Nee	Nee	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/06</i> €42.429	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i> €141.478				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/08</i> €317.143	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/09</i> € 453.674	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/10</i> €102.607	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/11</i> €204.480	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/12</i> €0	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/13</i> €0

			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/14	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24 €462.179	
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen Aard controle R Indicator: C62/01 € 0	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02 Ja				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C92/01 € 98.154	Bedrag doorgeschoven naar t+1 Aard controle R Indicator: C92/02 € 0	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03 8	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04 508	Aantal gebruikte leermiddelen Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05 73	
BZK	C126	Verbetering digitale dienstverlening	Registratienummer project Aard controle n.v.t. Indicator: C126/01 IDO240642K	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Aard controle R Indicator: C126/02 € 39.652	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Aard controle n.v.t. Indicator: C126/03 € 39.652	Cofinanciering (jaar T) ten laste van eigen middelen Aard controle R Indicator: C126/04 € 3.234	Cumulatieve cofinanciering (jaar T) ten laste van eigen Aard controle n.v.t. Indicator: C126/05 € 3.234	Project afgerond in jaar T (Ja/nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C126/06 Nee

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
				Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06
				€ 927.633	€ 46.336	€ 116.001	-€ 41.034	€ 424.947	€ 625.032
				Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag		
				Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10		
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs				
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03				
			€ 388.153	€ 0	€ 6.979				
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
				Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07		
				€ 0	€ 686.670	€ 291.539	Nee		

			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Prooramma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10</i>	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Prooramma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/11</i>		
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikingsnummer/referentie nummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01</i>	Aard van de activiteit besteding (jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02</i>	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: D23/03</i>	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2024 naar 2025. <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04</i>	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/06</i>
			1 SB240041	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 8.627	€ 96.359	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 8.627
			Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07</i>					
			1 Nee					
IenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wqr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01</i>	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: E3/02</i>	Overige bestedingen (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E3/03</i>	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt <i>Aard controle R Indicator: E3/04</i>	Correctie over besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E3/05</i>	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: E3/06</i>
			1 IenW/BSK-2018/247405	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 IenW/BSK-2018/247414	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 IenW/BSK-2021/286792	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 BSV/22/00022	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 BSV/23/00225	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 BSV/24/00179	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			7 BSV/24/00278	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			8 BSV/24/00277	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			9 BSV/24/00275	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			10 BSV/24/00276	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10	Aard controle R Indicator: E3/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12
			1 lenW/BSK-2018/247405	€ 104.351	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			2 lenW/BSK-2018/247414	€ 5.544	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			3 lenW/BSK-2021/286792	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			4 BSV/22/00022	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			5 BSV/23/00225	€ 18.877	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			6 BSV/24/00179	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			7 BSV/24/00278	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			8 BSV/24/00277	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			9 BSV/24/00275	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			10 BSV/24/00276	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
lenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E20/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: E20/03	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04		
			€ 0	€ 154.320	€ 77.160	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks. meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08		
			1 135 Aanleg van een parallelweg voor het ontsluiten van percelen aantal in meters	Nee	0			
lenW	E44	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	Beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: E44/01	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Aard controle R Indicator: E44/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Aard controle n.v.t. Indicator: E44/03	Besteding (jaar T) ten laste van cofinanciering Aard controle R Indicator: E44/04	Besteding (t/m jaar T) cofinanciering cumulatief Aard controle n.v.t. Indicator: E44/05	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E44/06
			1 lenW/BSK-2022/97321 Vergroten afvoercapaciteit 't Schenkeltje	€ 30.767	€ 56.439	€ 61.626	€ 112.970	Nee

			2	lenW/BSK-2022/97321Water vasthouden en benutten Oudeland Strijen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3	lenW/BSK 2022/97321Vergroten van de afvoercapaciteit Oraniewijk	€ 0	€ 2.088	€ 0	€ 4.177	Nee
			4	lenW/BSK 2023/377611Vergroten afvoercapaciteit 't Schenkeltje (opheffing subsidie)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			5	lenW/BSK- 2023/377611Vergroten van de afvoercapaciteit Stuw Bolkafstraat	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			6	lenW/BSK- 2023/377611Vergroten van de afvoercapaciteit Oraniewijk Strijen incl. waterberging	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			7	lenW/BSK- 2023/377611Waterbergen Nieuw-Beijerland	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			8	lenW/BSK- 2023/377611Vergroten van de afvoercapaciteit duiker Kreupelweg	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			9	lenW/BSK-2023/377611Water vasthouden en benutten reconstructie Bosweg	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			10	lenW/BSK-2023/377611Water vasthouden en benutten J. Berkstraat ZD-BLD	€ 23.842	€ 23.842	€ 299.529	€ 299.529	Ja
				Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel			
				Aard controle n.v.t. Indicator: E44/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/09			
			1	lenW/BSK-2022/97321 Vergroten afvoercapaciteit 't	vergroten afvoercapaciteit	Nee			
			2	lenW/BSK-2022/97321Water vasthouden en benutten Oudeland Strijen	water vasthouden	Nee			
			3	lenW/BSK 2022/97321Vergroten van de afvoercapaciteit Oraniewijk	vergroten afvoercapaciteit	Nee			
			4	lenW/BSK 2023/377611Vergroten afvoercapaciteit 't Schenkeltje (opheffing subsidie)	vergroten afvoercapaciteit	Nee			

			5	lenW/BSK- 2023/377611Vergroten van de afvoercapaciteit Stuw Bolkafstraat	vergroten afvoercapaciteit	Nee	
			6	lenW/BSK- 2023/377611Vergroten van de afvoercapaciteit Oranjewijk Strijen incl. waterberging	vergroten afvoercapaciteit	Nee	
			7	lenW/BSK- 2023/377611Waterbergen Nieuw-Beijerland	water bergen	Nee	
			8	lenW/BSK- 2023/377611Vergroten van de afvoercapaciteit duiker Kreupelweg	vergroten afvoercapaciteit	Nee	
			9	lenW/BSK-2023/377611Water vasthouden en benutten reconstructie Bosweg	water vasthouden	Nee	
			10	lenW/BSK-2023/377611Water vasthouden en benutten J. Berkstraat ZD-BLD	water vasthouden	Ja	
				Kopie beschikingsnummer	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) ivm SiSa tussen medeoverheden	Correctie cofinanciering (jaar T-1) ivm SiSa tussen medeoverheden
				Aard controle n.v.t. Indicator: E44/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/13
			1	lenW/BSK-2022/97321 Vergroten afvoercapaciteit 't Schenkeltje	Ja		
			2	lenW/BSK-2022/97321Water vasthouden en benutten Oudeland Strijen	Nee		
			3	lenW/BSK 2022/97321Vergroten van de afvoercapaciteit Oranjewijk	Ja		
			4	lenW/BSK 2023/377611Vergroten afvoercapaciteit 't Schenkeltje (ophoogings subsidie)	Ja		
			5	lenW/BSK- 2023/377611Vergroten van de afvoercapaciteit Stuw Bolkafstraat	Nee		
			6	lenW/BSK- 2023/377611Vergroten van de afvoercapaciteit Oranjewijk Strijen incl. waterberging	Ja		

			7 IenW/BSK-2023/377611Waterbergen Nieuw-Beijerland	Nee				
			8 IenW/BSK-2023/377611Vergroten van de afvoercapaciteit duiker Kreupelweg	Ja				
			9 IenW/BSK-2023/377611Water vasthouden en benutten reconstructie Bosweg	Ja				
			10 IenW/BSK-2023/377611Water vasthouden en benutten J. Berkstraat ZO-BLD	Ja				
IenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E84/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: E84/03	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08		
			1 321 Aanleg van een vrijliggend fietspad of vrijliggend fiets-/bromfietspad (op 50-, 60- en 80 km/h wegen) aantal in	Nee	0			
IenW	E104	Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	Beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: E104/01	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024 Aard controle R Indicator: E104/02	Totale besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E104/03	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E104/04	Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E104/05	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E104/06
			1 IENW/BSK-2023/363999		€ 0	€ 0	0	0
			Kopie beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: E104/07	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E104/08	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E104/09	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E104/10		
			1 IENW/BSK-2023/363999	0	0	Nee		

			Naam infrastructurele voorziening	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) per infrastructurele voorziening Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024	Totale besteding (jaar T) per infrastructurele voorziening	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) per infrastructurele voorziening	Infrastructurele voorziening afgerond? (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E104/11	Aard controle R Indicator: E104/12	Aard controle R Indicator: E104/13	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/14	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/15	
			n.v.t.		€ 0	€ 0	Nee	
IenW	E113	Tijdelijke regeling uitkering bodemopgaven 2024-2030	Besteding (jaar T) binnen werkvoorraad	Is er sprake van Sisa tussen medeoverheden (ja/nee)	Correctie (Jaar T-1) werkvoorraad i.v.m. SiSa tussen medeoverheden	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) binnen werkvoorraad	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: E113/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E113/02	Aard controle R Indicator: E113/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E113/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E113/05	
			€ 7.899	Nee	€ 0	€ 7.899	Nee	
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam oovericht op grond van de War	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 15.033.425	€ 129.865	€ 468.608	€ 150	€ 28.574	€ 56
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderoorvanotoeslaaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 75.729	€ 52.890	€ 0	€ 1.512.772	€ 5.897	€ 0

			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
			€ 0	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam oovericht op rond van de Wor.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b. Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 0	€ 17.564	€ 7.165	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam oovericht op rond van de Wor	Welke regeling betreft het? Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/02	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G4/03	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/04	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/05	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	-€ 773	€ 0	€ 11.760	€ 86.570	€ 2.512

2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	-€ 284	€ 0	€ 4.321	€ 18.541	€ 1.067
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	-€ 414	€ 0	€ 6.307	€ 17.787	€ 748
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	-€ 79	€ 0	€ 1.207	€ 5.466	€ 115
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4.281	€ 226
6	Totaal	-€ 1.550	€ 0	€ 23.595	€ 132.645	€ 4.668
	Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/08	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/09	Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
6	Totaal	0	0	N.v.t.		
	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17	Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2024	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam oovericht op	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03		
			€ 526.095	€ 0	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam oovericht op rond van de Wor	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03		
			€ 0	€ 0	Ja		

SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de War	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 49.279	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 587.784	€ 85.958				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
		1	SPUKSPRT24206	€ 85.958	€ 85.958	€ 0	€ 0	
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle R Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03			
			€ 27.921	€ 156.118	Ja			
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 65.313	€ 52.584	€ 111.676	Ja	Ja
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 447.138	€ 431.644	€ 863.274	Ja	Ja
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 100.482	€ 66.176	€ 136.176	Ja	Ja
			4 Kansrijke Start	€ 80.385	€ 72.141	€ 160.714	Ja	Ja
			5 Mentale Gezondheid	€ 25.120	€ 9.696	€ 9.696	Ja	Ja
			6 Aanpak overgewicht en	€ 87.922	€ 98.856	€ 145.576	Ja	Ja

			7 Valpreventie	€ 238.644	€ 185.480	€ 217.663	Ja	Ja
			8 Leefomgeving	€ 50.240	€ 22.759	€ 56.630	Ja	Ja
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 12.560	€ 6.474	€ 12.948	Ja	Ja
			10 Versterken sociale basis	€ 180.867	€ 141.504	€ 209.406	Ja	Ja
			11 Mantelzorg	€ 50.240	€ 40.475	€ 54.317	Ja	Ja
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 50.240	€ 58.696	€ 74.321	Ja	Ja
			13 Welzijn op recept	€ 47.729	€ 0	€ 0	N.v.t.	Ja
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 12.560	€ 12.057	€ 15.694	Ja	Ja
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 36.676	€ 0	€ 1.000	N.v.t.	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07					
			Nee					
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Aard controle R Indicator: H35B/02				
			1 061930 Gemeente Nissewaard	€ 564.320				
VRO	J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Projectnaam/nummer	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Afgesproken datum van start bouw van de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/Nee)	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T)
		Tranche 1 t/m 6 Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/02	Aard controle D1 Indicator: J9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/06
			1 Stougiesdijk-Oost	Nee	Nee	0	0	0
			Kopie projectnaam/nummer	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Opbrengsten (jaar T)	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J9/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/08	Aard controle R Indicator: J9/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/10	Aard controle R Indicator: J9/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/12
			1 Stougiesdijk-Oost	Nee	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

			Kopie projectnaam/nummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J9/13</i>	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verolicht <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J9/14</i>	Toelichting afwijking(en) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J9/15</i>	Eindverantwoording/ project afgerond (ja/nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J9/16</i>		
			1 Stougjesdijk-Oost	Ja	De afgesproken datum voor start bouw wordt niet gehaald. De vertraging ontstaat door langdurige onderhandelingen tussen en met 8 marktpartijen en de provincie. Dit betekent geen hogere kosten en geen wijziging in de programmering. Met subsidieverstrekker is afgesproken dat er een wijzigingsformulier wordt ingediend zodra e.e.a. helemaal duidelijk is. Dit om te voorkomen dat we meerdere formulieren moeten toesturen. Op dit moment staat start bouw op 2e helft 2026. Ook de fasering zal	Nee		
VRO	J31	Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen Gemeenten	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: J31/02</i> € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J31/02</i> € 0	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J31/03</i> € 0	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 03 een bedrag is ingevuld <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J31/04</i> Ja	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J31/05</i> Ja	
VRO	J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen Gemeenten	Beschikingsnummer /naam <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J32/01</i>	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: J32/02</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J32/03</i>	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee) <i>Aard controle D2 Indicator: J32/04</i>	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J32/05</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J32/06</i>
			1 SUVIS21-00743682	€ 0	€ 80.325	Ja		Nee
			2 SUVIS21-00744445	€ 0	€ 0		Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk	
			3 SUVIS21-00744957	€ 0	€ 129.575	Ja		Nee
			4 SUVIS21-00794566	€ 0	€ 96.978	Ja		Nee
			5 SUVIS21-2-02756695	-€ 14.941	€ 195.059	Ja		Ja

6	SUVIS21-2-02756854	-€ 3.193	€ 88.248	Ja		Ja
7	SUVIS21-2-02756860	-€ 12.755	€ 93.087	Ja		Ja
8	SUVIS21-2-03028150	€ 0	€ 89.867		Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk	Ja
9	SUVIS21-2-03055549	€ 0	€ 78.774	Ja		Nee
10	SUVIS21-2-03057185	€ 0	€ 0	Nee	Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk	Ja
11	SUVIS21-2-03057191	€ 0	€ 0	Nee	Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk	Ja
12	SUVIS21-2-03057737	€ 0	€ 0	Nee	Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk	Ja
13	SUVIS21-2-03057969	€ 0	€ 0	Ja		Nee
14	SUVIS21-2-03057989	€ 0	€ 0	Ja		Nee
15	SUVIS21-2-03058571	€ 0	€ 0	Nee	Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk	Ja
16	SUVIS21-2-03058579	€ 0	€ 0	Nee	Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk	Ja
17	SUVIS21-2-03058585	€ 0	€ 0	Nee	Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk	Ja
18	SUVIS21-2-03058837	€ 0	€ 0	Ja		Nee
19	SUVIS21-2-03059760	€ 0	€ 0	Nee	Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk	Ja
20	SUVIS21-2-03060006	€ 0	€ 0	Nee	Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk	Ja
Kopie Beschikkingnummer/Naam		Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
Aard controle n.v.t. Indicator: J32/07		Aard controle D2 Indicator: J32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/09			
1	SUVIS21-00743682	N.v.t.				
2	SUVIS21-00744445	Nee	Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk			
3	SUVIS21-00744957	N.v.t.				
4	SUVIS21-00794566	N.v.t.				
5	SUVIS21-2-02756695	N.v.t.				
6	SUVIS21-2-02756854	N.v.t.				
7	SUVIS21-2-02756860	N.v.t.				

			8	SUVIS21-2-03028150	Nee	Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk			
			9	SUVIS21-2-03055549	N.v.t.				
			10	SUVIS21-2-03057185	Nee	Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk			
			11	SUVIS21-2-03057191	Nee	Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk			
			12	SUVIS21-2-03057737	Nee	Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk			
			13	SUVIS21-2-03057969	N.v.t.				
			14	SUVIS21-2-03057989	N.v.t.				
			15	SUVIS21-2-03058571	Nee	Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk			
			16	SUVIS21-2-03058579	Nee	Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk			
			17	SUVIS21-2-03058585	Nee	Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk			
			18	SUVIS21-2-03058837	N.v.t.				
			19	SUVIS21-2-03059760	Nee	Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk			
			20	SUVIS21-2-03060006	Nee	Bouw gaat niet plaatsvinden, subsidie moet volledig terugbetaald worden aan Rijk			
VRO	J41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw		Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen
		SiSa tussen medeoverheden		Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/01	Aard controle R Indicator: J41B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/03	Aard controle R Indicator: J41B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/06
			1	030008 Provincie Zuid-Holland	€ 42.767	€ 44.267	€ 38.245	1	1
			2	030008 Provincie Zuid-Holland	€ 56.978	€ 88.440	€ 217.673	1	1
			3	030008 Provincie Zuid-Holland	€ 111.111	€ 111.111	€ 2.768.600	4	4
			4	030008 Provincie Zuid-Holland	€ 11.331	€ 52.400	€ 43.087	1	1

			Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/09</i>			
			1 030008 Provincie Zuid-Holland	80	Nee			
			2 030008 Provincie Zuid-Holland	2.485	Ja			
			3 030008 Provincie Zuid-Holland	131	Ja			
			4 030008 Provincie Zuid-Holland	30	Ja			
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekeninn	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekeninn	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06</i>
			0	€ 0	€ 126.516	0	€ 0	€ 0
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09</i>			
			0	€ 0	€ 0			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrijs)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot oevola.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15</i>
			0	0	0	0	0	0

VRO	J75B	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Kenmerk/ beschikingsnummer	Betreft pijler	Besteding per pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cofinanciering per pijler (jaar T)	
		SiSa tussen medeoverheden			Een pijler per regel			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/03	Aard controle R Indicator: J75B/04	Aard controle R Indicator: J75B/05	
			1 061930 Gemeente Nissewaard	DGNVLG/20208676	Duurzaamheid	€ 25.292	€ 7.841	
			2 061930 Gemeente Nissewaard	DGNVLG/20208676	Agrifood	€ 467.517	€ 88.936	
			3 061930 Gemeente Nissewaard	DGNVLG/20208676	Landschap en Toerisme	€ 0	€ 192.662	
			4 061930 Gemeente Nissewaard	DGNVLG/20208676	Arbeidsmarkt	€ 0	€ 12.200	
			5 061930 Gemeente Nissewaard	DGNVLG/20208676	Duurzaam Partnerschap	€ 0	€ 0	
			Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator J75B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T)	Toelichting		
			Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/06	Aard controle R Indicator: J75B/07	Aard controle R Indicator: J75B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/09		
			1 061930 Gemeente Nissewaard	€ 25.292	€ 78.255			
			2 061930 Gemeente Nissewaard	€ 1.268.651	€ 425.962			
			3 061930 Gemeente Nissewaard	€ 300.318	€ 1.949.804			
			4 061930 Gemeente Nissewaard	€ 0	€ 106.181			
			5 061930 Gemeente Nissewaard	€ 297.743	€ 2.502			
			Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale compensabele BTW (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/10	Aard controle R Indicator: J75B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/12			
			1 € 0	€ 397.848	Nee			

VRO	J85	Stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen	Gemeenten	Projectnaam	Cumulatief aantal flex- of transformatiewoningen gerealiseerd per project (t/m jaar T) - betreft totalen	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd voor Ontheemden of vergunninghouders per project (t/m jaar T) - betreft	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden		
				Aard controle n.v.t. Indicator: J85/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J85/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J85/03	Aard controle R Indicator: J85/04	Aard controle R Indicator: J85/05		
				1 Flexwoningen	60	60	€ 720.000	€ 0		
				Kopie projectnaam	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
				Aard controle n.v.t. Indicator: J85/06	Aard controle n.v.t. Indicator: J85/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J85/08				
			1 Flexwoningen	Ja	Ja					
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a		
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06		
			1 LAI23-0361922	€ 0	0	0	€ 0	€ 0		
			2 LAI24-03762921							
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinigheid	Eindverantwoording (ja/nee)					
Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09								
			1	€ 0	€ 0	Nee				
VRO	J95	Regeling specifieke uitkering regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Activiteiten verricht conform aanvraag (Ja/Nee)	Eventuele toelichting - verplicht als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: J95/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J95/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J95/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J95/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J95/05			
			€ 15.715	€ 15.715	Ja		Nee			

VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02	Aard controle D1 Indicator: J105/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04	Aard controle D1 Indicator: J105/05	Aard controle R Indicator: J105/06
			1 2023-000009607	48	Nee	0	N.v.t.	€ 600.000
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Prijs categorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijs categorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11	Aard controle D1 Indicator: J105/12
VRO	J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	1 2023-000009607	€ 600.000	Ja	Voor plan Alcazar is de bouw gestart. Voor Plan Blom wordt de subsidie gebruikt voor fase 4 sociale huurwoningen waarvan de bouw nog niet is	24	N.v.t.
			Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14				
VRO	J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Sisa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/01	Aard controle R Indicator: J210B/02	Aard controle R Indicator: J210B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/05
KGG	K1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	1 030008 Provincie Zuid-Holland	€ 52.979	€ 0	1	30	Nee
			Projectnaam/UWHS-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee)	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Toelichting
KGG	K1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	Aard controle n.v.t. Indicator: K1/01	Aard controle R Indicator: K1/02	Aard controle D1 Indicator: K1/03	Aard controle D1 Indicator: K1/04	Aard controle R Indicator: K1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K1/06
			1 UWVHS170067	€ 28.269	Ja	Ja	€ 467.404	

KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 637.742	€ 343.099	€ 0	€ 1.921.297	€ 89.477	€ 228.955
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
			Nee					
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbedrag (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbedrag (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
			Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 8.835.423			€ 0	€ 98.910	€ 285.530
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11	
			€ 12.446	€ 131.928	€ 0	€ 9.364.237	€ 29.291.973	

4.13 Overzicht taakvelden

Volgens de richtlijnen in het BBV dienen gemeenten inzicht te geven in de baten en lasten per taakveld. De indeling in taakvelden is vanuit het BBV voorgeschreven. In dit overzicht zijn alle mutaties in reserves opgenomen onder taakveld 0.10 (en niet gekoppeld aan de taakvelden/programma's).

(Bedragen x €1.000)

		Werkelijk 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
0.1 Bestuur	Baten	2	0	297	326	28
0.1 Bestuur	Lasten	-5.364	-5.651	-7.248	-7.265	-17
Totaal 0.1 Bestuur		-5.362	-5.651	-6.951	-6.939	11
0.10 Mutaties reserves	Baten	39.588	9.219	26.690	27.452	762
0.10 Mutaties reserves	Lasten	-33.776	-2.258	-23.695	-23.109	586
Totaal 0.10 Mutaties reserves		5.811	6.961	2.995	4.344	1.348
0.2 Burgerzaken	Baten	1.220	1.368	2.188	2.051	-137
0.2 Burgerzaken	Lasten	-4.005	-4.177	-4.479	-4.391	88
Totaal 0.2 Burgerzaken		-2.784	-2.810	-2.292	-2.340	-49
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Baten	219	26	51	85	34
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Lasten	-970	-742	-900	-946	-46
Totaal 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden		-751	-716	-848	-861	-12
0.4 Overhead	Baten	174	112	540	893	353
0.4 Overhead	Lasten	-34.221	-33.624	-35.748	-37.334	-1.586
Totaal 0.4 Overhead		-34.047	-33.512	-35.208	-36.441	-1.232
0.5 Treasury	Baten	1.415	1.262	2.211	2.485	274
0.5 Treasury	Lasten	-162	-98	-212	-593	-381
Totaal 0.5 Treasury		1.252	1.164	1.999	1.892	-107
0.61 OZB woningen	Baten	11.182	11.625	12.038	12.017	-21
0.61 OZB woningen	Lasten	-596	-619	-706	-733	-27
Totaal 0.61 OZB woningen		10.586	11.006	11.331	11.284	-48
0.62 OZB niet-woningen	Baten	8.520	8.583	9.686	9.597	-89
0.62 OZB niet-woningen	Lasten	0	0	0	0	0
Totaal 0.62 OZB niet-woningen		8.520	8.583	9.686	9.597	-89
0.64 Belastingen overig	Baten	793	797	828	820	-8
0.64 Belastingen overig	Lasten	-323	-374	-302	-261	41
Totaal 0.64 Belastingen overig		470	423	526	559	33
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	Baten	148.627	152.364	158.017	159.746	1.729
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	Lasten	0	-750	0	0	0
Totaal 0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds		148.627	151.614	158.017	159.746	1.729
0.8 Overige baten en lasten	Baten	111	92	93	126	33
0.8 Overige baten en lasten	Lasten	-268	-310	-175	101	275
Totaal 0.8 Overige baten en lasten		-157	-217	-82	227	309
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Baten	0	0	0	0	0
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Lasten	361	-72	0	-52	-52
Totaal 0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)		361	-72	0	-52	-52
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Baten	0	0	291	291	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Lasten	-8.446	-8.438	-8.987	-9.004	-17
Totaal 1.1 Crisisbeheersing en brandweer		-8.446	-8.438	-8.696	-8.713	-17
1.2 Openbare orde en veiligheid	Baten	83	118	75	89	14
1.2 Openbare orde en veiligheid	Lasten	-2.159	-2.335	-2.311	-2.264	47
Totaal 1.2 Openbare orde en veiligheid		-2.077	-2.217	-2.236	-2.175	61
2.1 Verkeer en vervoer	Baten	1.460	688	1.098	1.144	46
2.1 Verkeer en vervoer	Lasten	-16.360	-17.383	-17.636	-17.595	42
Totaal 2.1 Verkeer en vervoer		-14.900	-16.695	-16.538	-16.451	87
2.2 Parkeren	Baten	111	79	137	147	11
2.2 Parkeren	Lasten	-315	-401	-306	-303	4
Totaal 2.2 Parkeren		-204	-322	-169	-155	14

		Werkelijk 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
2.3 Recreatieve havens	Baten	135	103	133	145	12
2.3 Recreatieve havens	Lasten	-200	-177	-175	-194	-18
Totaal 2.3 Recreatieve havens		-64	-74	-42	-49	-6
2.4 Economische havens en waterwegen	Baten	0	0	0	0	0
2.4 Economische havens en waterwegen	Lasten	-849	-858	-837	-848	-11
Totaal 2.4 Economische havens en waterwegen		-849	-858	-837	-848	-11
2.5 Openbaar vervoer	Baten	75	63	69	66	-3
2.5 Openbaar vervoer	Lasten	-446	-559	-375	-325	50
Totaal 2.5 Openbaar vervoer		-372	-496	-306	-258	47
3.1 Economische ontwikkeling	Baten	2	0	0	8	8
3.1 Economische ontwikkeling	Lasten	-1.587	-1.595	-1.401	-1.312	89
Totaal 3.1 Economische ontwikkeling		-1.585	-1.595	-1.401	-1.304	97
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Baten	554	223	5.663	5.673	10
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Lasten	-550	-256	-5.771	-5.748	24
Totaal 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur		5	-33	-108	-74	34
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Baten	200	202	92	194	102
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Lasten	-956	-1.082	-1.025	-966	59
Totaal 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		-756	-880	-933	-772	161
3.4 Economische promotie	Baten	378	187	188	181	-7
3.4 Economische promotie	Lasten	-420	-219	-181	-195	-14
Totaal 3.4 Economische promotie		-41	-31	6	-15	-21
4.1 Openbaar basisonderwijs	Baten	7	22	7	0	-7
4.1 Openbaar basisonderwijs	Lasten	-918	-879	-931	-890	41
Totaal 4.1 Openbaar basisonderwijs		-911	-857	-924	-890	34
4.2 Onderwijshuisvesting	Baten	258	5	758	0	-758
4.2 Onderwijshuisvesting	Lasten	-2.510	-2.630	-3.491	-2.408	1.083
Totaal 4.2 Onderwijshuisvesting		-2.252	-2.625	-2.733	-2.408	325
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Baten	1.475	770	1.799	1.768	-31
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Lasten	-4.198	-3.768	-4.687	-4.613	74
Totaal 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken		-2.723	-2.998	-2.888	-2.845	43
5.1 Sportbeleid en activering	Baten	589	494	553	507	-46
5.1 Sportbeleid en activering	Lasten	-1.231	-1.212	-1.250	-1.196	54
Totaal 5.1 Sportbeleid en activering		-642	-718	-697	-690	8
5.2 Sportaccommodaties	Baten	3.663	3.135	3.837	3.837	-0
5.2 Sportaccommodaties	Lasten	-8.074	-9.174	-9.089	-8.931	157
Totaal 5.2 Sportaccommodaties		-4.411	-6.039	-5.252	-5.094	157
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Baten	0	0	0	0	0
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Lasten	-466	-546	-548	-537	11
Totaal 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		-466	-546	-548	-537	11
5.4 Musea	Baten	22	22	22	22	-0
5.4 Musea	Lasten	-254	-264	-271	-269	2
Totaal 5.4 Musea		-232	-242	-248	-246	2
5.5 Cultureel erfgoed	Baten	52	31	31	31	0
5.5 Cultureel erfgoed	Lasten	-784	-671	-738	-689	50
Totaal 5.5 Cultureel erfgoed		-731	-640	-707	-657	50
5.6 Media	Baten	318	336	452	355	-97
5.6 Media	Lasten	-2.335	-2.383	-2.561	-2.460	101
Totaal 5.6 Media		-2.017	-2.047	-2.109	-2.106	4
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Baten	1.614	1.089	1.656	1.749	94
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Lasten	-13.496	-15.012	-15.272	-15.322	-49
Totaal 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie		-11.882	-13.922	-13.616	-13.572	44
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Baten	15.551	3.286	12.304	12.665	361

		Werkelijk 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Lasten	-21.665	-14.302	-19.869	-19.265	604
Totaal 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		-6.114	-11.016	-7.565	-6.600	965
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Baten	1.085	880	1.007	1.066	60
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Lasten	-3.471	-3.556	-3.636	-3.611	25
Totaal 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen		-2.386	-2.676	-2.629	-2.545	84
6.3 Inkomensregelingen	Baten	15.091	13.425	17.191	17.471	279
6.3 Inkomensregelingen	Lasten	-22.372	-17.185	-21.528	-20.751	777
Totaal 6.3 Inkomensregelingen		-7.282	-3.761	-4.337	-3.280	1.056
6.4 WSW en beschut werk	Baten	1.299	1.274	1.244	1.180	-64
6.4 WSW en beschut werk	Lasten	-5.400	-5.872	-5.925	-5.638	286
Totaal 6.4 WSW en beschut werk		-4.102	-4.598	-4.680	-4.458	222
6.5 Arbeidsparticipatie	Baten	383	0	67	94	27
6.5 Arbeidsparticipatie	Lasten	-1.105	-836	-904	-979	-75
Totaal 6.5 Arbeidsparticipatie		-722	-836	-837	-885	-48
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Baten	616	611	659	683	24
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Lasten	-3.942	-4.180	-4.328	-4.366	-38
Totaal 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)		-3.326	-3.569	-3.669	-3.683	-14
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	Baten	0	0	0	0	0
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	Lasten	-7.287	-8.101	-9.192	-9.091	101
Totaal 6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)		-7.287	-8.101	-9.192	-9.091	101
6.71B Begeleiding (WMO)	Baten	11	0	-0	333	333
6.71B Begeleiding (WMO)	Lasten	-6.026	-6.654	-6.642	-6.600	42
Totaal 6.71B Begeleiding (WMO)		-6.015	-6.654	-6.642	-6.268	375
6.71C Dagbesteding (WMO)	Baten	0	0	0	0	0
6.71C Dagbesteding (WMO)	Lasten	-1.898	-2.028	-2.021	-2.000	21
Totaal 6.71C Dagbesteding (WMO)		-1.898	-2.028	-2.021	-2.000	21
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	Baten	0	0	0	0	0
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	Lasten	-203	-352	-217	-203	14
Totaal 6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)		-203	-352	-217	-203	14
6.72A Jeugdhulp begeleiding	Baten	0	0	0	0	0
6.72A Jeugdhulp begeleiding	Lasten	-8.291	-8.821	-8.989	-8.760	229
Totaal 6.72A Jeugdhulp begeleiding		-8.291	-8.821	-8.989	-8.760	229
6.72B Jeugdhulp behandeling	Baten	0	0	0	0	0
6.72B Jeugdhulp behandeling	Lasten	-796	-630	-1.290	-1.011	278
Totaal 6.72B Jeugdhulp behandeling		-796	-630	-1.290	-1.011	278
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	Baten	0	0	0	0	0
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	Lasten	-1.672	-1.778	-1.820	-1.891	-71
Totaal 6.72C Jeugdhulp dagbesteding		-1.672	-1.778	-1.820	-1.891	-71
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	Baten	0	0	0	0	0
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	Lasten	-398	-129	-108	-252	-144
Totaal 6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig		-398	-129	-108	-252	-144
6.73A Pleegzorg	Baten	0	0	0	0	0
6.73A Pleegzorg	Lasten	-773	-1.573	-976	-824	152
Totaal 6.73A Pleegzorg		-773	-1.573	-976	-824	152
6.73B Gezinsgericht	Baten	0	0	0	0	0
6.73B Gezinsgericht	Lasten	-1.227	-793	-1.340	-1.281	59
Totaal 6.73B Gezinsgericht		-1.227	-793	-1.340	-1.281	59
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	Baten	0	0	0	0	0
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	Lasten	-2.146	-2.866	-2.196	-2.108	88
Totaal 6.73C Jeugdhulp met verblijf overig		-2.146	-2.866	-2.196	-2.108	88

		Werkelijk 2023	Primitieve begroting 2024	Actuele begroting 2024	Werkelijk 2024	Saldo 2024
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	Baten	0	0	0	0	0
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	Lasten	-4.283	-3.577	-4.973	-5.268	-295
Totaal 6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf		-4.283	-3.577	-4.973	-5.268	-295
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	Baten	0	0	0	0	0
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	Lasten	-1.579	-1.966	-2.556	-2.765	-209
Totaal 6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf		-1.579	-1.966	-2.556	-2.765	-209
6.74C Gesloten plaatsing	Baten	0	0	0	0	0
6.74C Gesloten plaatsing	Lasten	-123	-269	-299	-266	33
Totaal 6.74C Gesloten plaatsing		-123	-269	-299	-266	33
6.81A Beschermd wonen (WMO)	Baten	0	0	0	0	0
6.81A Beschermd wonen (WMO)	Lasten	-18	-21	-21	-21	0
Totaal 6.81A Beschermd wonen (WMO)		-18	-21	-21	-21	0
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	Baten	2.361	209	3.432	3.432	1
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	Lasten	-636	-751	-564	-542	22
Totaal 6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)		1.725	-541	2.867	2.891	23
6.82A Jeugdbescherming	Baten	0	0	0	0	0
6.82A Jeugdbescherming	Lasten	-1.187	-1.221	-1.635	-1.232	403
Totaal 6.82A Jeugdbescherming		-1.187	-1.221	-1.635	-1.232	403
6.82B Jeugdreclassering	Baten	0	0	0	0	0
6.82B Jeugdreclassering	Lasten	-151	-139	-191	-297	-105
Totaal 6.82B Jeugdreclassering		-151	-139	-191	-297	-105
7.1 Volksgezondheid	Baten	260	545	422	413	-9
7.1 Volksgezondheid	Lasten	-4.874	-5.209	-5.363	-5.216	147
Totaal 7.1 Volksgezondheid		-4.614	-4.663	-4.941	-4.803	138
7.2 Riolering	Baten	10.801	10.533	10.419	9.952	-467
7.2 Riolering	Lasten	-6.437	-6.818	-6.747	-6.710	36
Totaal 7.2 Riolering		4.364	3.715	3.673	3.242	-431
7.3 Afval	Baten	10.017	11.488	11.291	11.430	138
7.3 Afval	Lasten	-8.806	-9.629	-9.927	-9.778	149
Totaal 7.3 Afval		1.212	1.859	1.364	1.652	288
7.4 Milieubeheer	Baten	1.266	1.665	1.419	1.247	-172
7.4 Milieubeheer	Lasten	-4.197	-4.621	-4.818	-4.595	223
Totaal 7.4 Milieubeheer		-2.931	-2.957	-3.399	-3.348	51
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Baten	1.528	1.535	1.593	1.500	-93
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Lasten	-2.410	-2.505	-2.560	-2.486	74
Totaal 7.5 Begraafplaatsen en crematoria		-882	-970	-967	-986	-19
8.1 Ruimte en leefomgeving	Baten	1.231	878	3.722	3.545	-177
8.1 Ruimte en leefomgeving	Lasten	-3.954	-3.533	-5.884	-5.875	10
Totaal 8.1 Ruimte en leefomgeving		-2.723	-2.655	-2.162	-2.330	-168
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	Baten	622	874	4.702	8.784	4.082
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	Lasten	-764	-866	-4.858	-9.394	-4.536
Totaal 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)		-142	8	-156	-610	-454
8.3 Wonen en bouwen	Baten	4.009	3.749	6.515	5.906	-609
8.3 Wonen en bouwen	Lasten	-5.638	-5.552	-5.833	-6.250	-417
Totaal 8.3 Wonen en bouwen		-1.629	-1.803	682	-344	-1.025
Eindtotaal		9.370	-880	6.962	11.526	4.564

5 Bijlagen

I Interbestuurlijk toezicht

In 2021 gingen wij de *Bestuursovereenkomst generiek interbestuurlijk toezicht 2022* (IBT) aan met de provincie Zuid-Holland. Uitgangspunt hiervan is dat we bij het IBT samenwerken vanuit vertrouwen. In de bestuursovereenkomst is onder andere vastgelegd hoe provincie en gemeenten samenwerken om een goede uitvoering van de wettelijke medebewindstaken te bevorderen en welke uitgangspunten daarbij gelden. De bestuursovereenkomst sluit aan bij de actielijnen van het landelijke traject *Agenda Toekomst van het Toezicht* (ATT). De uitwerking van het toezichtsproces binnen Zuid-Holland is vastgelegd in het *Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht 2022*.

U vindt de bestuursovereenkomst, het uitvoeringsprogramma en andere relevante informatie over IBT en het IBT-dashboard met de actuele stand van zaken (ook hier onder weergegeven) op de website: <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/interbestuurlijk/>

Specifiek toezicht		IBT score
Financien		
Generiek toezicht		IBT score
IBT-ladder		IBT score
Huisvesting vergunninghouders	3 Bestuurlijke afspraken maken	
Informatie en archiefbeheer	0 Geen interventie	
Monumentenenzorg en archeologie	2a Informatie opvragen	
Omgevingsrecht	2a Informatie opvragen	
Ruimtelijke Ordening	0 Geen interventie	

II Overzicht van EU/Rijkssubsidies (conform motie Subsidiedeskundigheid uit 2021)

In 2021 heeft de raad de motie “subsidiedeskundigheid” aangenomen. In deze motie heeft de raad het college verzocht inzicht te geven in aangevraagde EU- en Rijkssubsidies. Het college heeft in antwoord op deze motie aangegeven om dit overzicht jaarlijks te verstrekken.

Het gaat hierbij om de in 2024 aangevraagde subsidies vanuit het Rijk en vanuit de EU. Eventuele andere subsidies/specifieke uitkeringen die bijvoorbeeld door de provincie worden verstrekt of de subsidies/specifieke uitkeringen in het kader van de Sisa-bijlage (ivm separate verantwoording), vallen buiten dit overzicht. Ook de reeds lopende subsidies/specifieke uitkeringen vallen buiten dit overzicht.

Voor 2024 geldt dat geen nieuwe Europese subsidies zijn aangevraagd. Ook zijn geen nieuwe rijkssubsidies aangevraagd.

Zoals hierboven toegelicht, vallen de Sisa-regelingen buiten het overzicht in verband met de separate verantwoording hierover in de Sisa-bijlage. De omvang van die specifieke geldstroom (Sisa) is voor de Hoeksche Waard echter aanzienlijk. De verantwoording van de Sisa-regelingen (spuks) hebben wij opgenomen in hoofdstuk 4.12 van deze jaarstukken. Hieruit blijkt dat wij over 2024 verantwoording afleggen over 37 Sisa-regelingen. Deze regelingen vertegenwoordigen in 2024 ongeveer € 34 miljoen aan baten (dekking uit spuks) die wij in deze jaarstukken hebben verantwoord.